

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 13 november 2009

§ 3 Förslag till budget 2010 för Stockholms stad och inriktning för 2011 och 2012 samt ägardirektiv 2010-2012 för koncernen Stockholms Stadshus AB samt ärenden som avslutas, besvaras eller godkänns i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget 2010 för Stockholms stad (bilaga till budgetutlåtandet)

R VIII KULTUR- OCH IDROTTSROTELN

**Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet, Stockholms Stadsteater AB, Stadsdelsnämnderna: Kultur- och föreningsverksamhet, Verksamhet för barn och ungdom, Idrottsnämnden, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB
Punkt 8, 29, 4, 7, 30)**

Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet, Stockholms Stadsteater AB, Stadsdelsnämnderna: Kultur- och föreningsverksamhet, Verksamhet för barn och ungdom

Anförande nr 1

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp):Ordförande, fullmäktige och åhörare! Förra fredagen var jag och såg en fantastisk konsert i Konserthuset. Oumou Sangare, en majestätisk sångerska från Mali, mötte en publik som fyllde Konserthuset. Publiken bestod av människor av alla åldrar, alla färger och från alla delar av Stockholm. För 20 år sedan hade det varit omöjligt för henne.

Det här anförandet ska handla om stockholmarnas goda smak och deras vilja, kunskap och förmåga att bestämma själva. Aldrig har så många haft så god tillgång till kultur som nu. När jag var ung var det annorlunda. Jag var över 20 år innan jag kunde åka till London och leta i skivboxarna. I dag trycker mina barn på en knapp. Jag var beroende av biblioteket i Lidköping för att kunna läsa de böcker jag ville. I dag väljer mina barn själva.

Jag var hänvisad till lärarna på skolan för att få kunskap. I dag kan alla som vill, inklusive mina barn, med en knapptryckning nå all världens kunskap på någon sekund.

Efterfrågan och tillgång på kultur har aldrig varit så stor som i dag. Detta måste vi som kulturpolitiker svara mot. Därför har vi tagit det så kallade Chydeniusinitiativet som innebär att stadsarkivet får ett särskilt ansvar för att se över tillgänglighetsfrågorna inom kulturen.

Men om det finns en så stor efterfrågan måste vi naturligtvis svara mot detta. Ofta hör man från vänsterhåll att det som många gillar är skräpkultur. Det är fullkomligt främmande för mig. För mig är Oscarsteatern, Debaser och Södra teatern lika viktiga för Stockholmskulturen som andra.

Därför har vi i de regerande partierna satt i gång växtsystemet som ska inspirera vårt fria kulturliv att finna nya publikgrupper och nå en större publik. Det har gett stora resultat. I kulturnämnden skriker oppositionen: Kommersialisering. Jag tror att det fria kulturlivet skulle bli alldeles förskräckt om vi hade öppna sammanträden. Jag vet inte om det är mest förnedrande för publiken eller för kulturskaparna att säga att de som drar stor publik inte är lika bra som de andra.

Döm själva! Är Afrikas Ubuntufilmfestival som visade *The Damned of the Sea* om utfiskning av Afrika ett uttryck för kommersialisering? Är Oumou Sangare, denna majestätiska maliska, ett utslag av kommersialisering? Eller är Stadsteatern, som har gått från att nå 200 000 besökare till 380 000 i dag, med dubbelt så många föreställningar och dubbelt så många premiärer, ett problem? Nej, inte för oss, men för er i oppositionen är det ett problem.

Är uppmuntran till ökad publik av ondo? Är det så att folk inte begriper vad som är kvalitet? Hur tänker ni uppmuntra det fria kulturlivet att växa när ni vill avskaffa hela vårt växtsystem?

Det största och viktigaste, och detta är ideologin, i årets budget är vår historiskt sett stora bibliotekssatsning. När vi kom till makten var vi tvungna att återupprätta biblioteken. De nådde en rekordnivå 2002 när Birgitta Rydell slutade som kulturborgarråd, och den nu sittande oppositionen lyckades montera ned detta system fullkomligt. Förra året nådde upp igen till den höga nivån, och nu fortsätter arbetet.

Vi här i salen skapar inte kulturpolitik som ska skapa kulturen. Kulturen skapar sig själv. Vi ska erbjuda förutsättningarna och incitamenten för att så sker. Biblioteken är något av det viktigaste i denna infrastruktur för att göra det möjligt. Förra gången när oppositionen fick makten visade man att man lät biblioteken betala priset. Miljöpartiet säger nu nej till vår stora bibliotekssatsning som innebär profilbibliotek, tunnelbanebibliotek, restaurerade bibliotek, flyttade bibliotek och en oerhört stor satsning på nya inköp till biblioteken.

Nej, de som engagerar sig i biblioteken, som säger att biblioteken är viktiga för Stockholm, de som fortsätter att säga att det är viktigt vad stockholmarna väljer och vill ha ett växtsystem och som säger att stockholmarna ha både god smak och god kvalitet och att det spelar roll ska bifalla kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 2

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! I alliansens kulturbudget står arbetet med att modernisera biblioteksstrukturen i centrum. Vi vill ha bibliotek där människor finns, och de ska vara öppna vid tidpunkter då människor kan besöka dem. Det finns flera bra exempel på det som tunnelbanebiblioteket vid Östermalms-torg och det nya biblioteket i Högdalen, som tydligt visar hur det här arbetet ser ut.

Barnkulturplanen, som fullmäktige har antagit, omsätts i praktiken. Tillsammans med det fria kulturlivet vill vi förenkla och förbättra skolbarnens möjligheter att uppleva kultur.

Kulturskolan är en viktig del i vår kulturpolitik. Den ska ge fler barn och unga tillfälle och möjlighet till kvalitetsundervisning. Det är viktigt att kulturskolan hittar ut till nya grupper av barn, men det är också viktigt att de barnen erbjuds en verksamhet på hög kvalitativ nivå när de väl kommer dit. Barn och ungdomar är prioriterade. Tillsammans med det fria kulturlivet ska vi arbeta för skolbarnens möjligheter att uppleva kultur. Fler barn ska få möjlighet till enskild undervisning i kulturskolan. Det är viktigt för oss att öka tillgången till de kulturverksamheter vi bedriver och stöder.

Vi vill fortsätta att arbeta med att förbättra incitamentsstrukturen inom kultur- och integrationsstödet. Det ska löna sig för fria grupper att skaffa intäkter på eget sätt. Vi vill fortsätta att hitta nya vägar för kulturlivet, näringslivet och andra för samarbete. Vi kan inte fortsätta med att reducera kulturpolitiken till den tävling som jag ibland pratar om, den tävling där den vinner som är generösast med skattebetalarnas pengar, den vinner som anslår mest på kortast tid.

Det är inte så att vi som inte anser att vi har fri dragningsrätt när det gäller skattebetalarnas pengar är onda och kulturfientliga, medan de som ständigt har spenderbyxorna på sig är goda och generösa kulturvänner. Skillnaderna mellan oss ligger inte i engagemanget för och i kulturen. Vi delar det; det kan se olika ut, men vi är engagerade i kulturlivet på olika sätt. Skillnaderna ligger i synen på ansvar, synen på finansiering och strukturer och på var gränsen för det offentliga åtagandet och den politiska sfären ska gå.

Kulturlivet vinner på mångfald, det vet vi allihop – många anordnare och många finansiärer och många alternativ. Det offentliga är inte självklart den enda finansiären och långt ifrån den enda viktiga aktören. Men vi vänsterns värld utgörs kulturlivet bara av det som stat, kommun och landsting finansierar och organiserar på ett eller annat sätt. Det andra finns inte, men det är åtminstone lika viktigt. Då ska vi veta, kära fullmäktige, att den del av kulturlivet som inte finansieras med offentliga medel är mycket större än den del som finansieras med offentliga medel.

I er värld ska kulturskaparna reduceras till att bli passiva mottagare av offentliga allmosor. Offentliga beslut ska avgöra vilken kultur som ska finnas.

Friedrich von Hayek sade en gång att om vi vill bevara ett fritt samhälle måste vi inse att det faktum att något är önskvärt inte rättfärdigar användandet av tvång. Det gäller även på kulturpolitikens område.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 3

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det är dags för en ny inriktning för Stockholms kulturpolitik, en som inte bara är nöjd med sakernas tillstånd, en politik som i stället tar sin utgångspunkt i att kulturen har ett starkt egenvärde, att den liksom kärleken kanske inte alltid kan eller vinner på att förklaras, att kulturen är en omistlig del i det offentliga samtalet och samtidigt är en spegel av samhället och ett verktyg för att forma det. Politikens mål måste därför vara att ge alla tillgång till den kulturella verktygslådan.

Då måste man, vare sig man vill eller ej, fundera över kulturens anslag och former. Man måste fundera över vad det kostar om man vill stimulera människor att göra nya erfarenheter, att upptäcka sådant man inte visste att man inte kunde vara utan. Då är priset och kostnaden fundamentala, inte bara för vad man har råd med utan för vad man är van att betala för.

Till sist måste man tala om geografin. Kulturen måste finnas i hela Stockholm om den ska vara en angelägenhet för alla stockholmare.

Konkret innebär det för oss att vi vill lägga kraft och resurser på att bredda och bygga ut kulturskolan, att sänka avgifterna i syfte att nå fler barn och unga och börja ta igen och ta tillbaka några av de 17 000 barn som försvunnit från verksamheterna de senaste åren.

Det innebär att vi vill öka stödet till det fria kulturlivet med tydligt fokus just på nyskapande verksamheter. Det innebär att vi vill öka stödet till folkbildningen med särskilt fokus på segregationen.

Jag vet att borgerligheten kommer att påstå att vi smetar ut pengar och låtsas att de själva satsar på kärnverksamheter. Det är nämligen lustigt nog så att det här är det enda område där Stockholms borgerlighet motsätter sig mångfalden. Här vill man satsa bara på den kommunala verksamheten, och satsningen, som i och för sig är imponerande, låt mig säga det, ska betalas av Fria teatern i Högdalen, av konstnärerna på Söder och av kulturskolbarnen i Farsta.

Till er som tänker och talar om välfärdens kärna vill jag säga: Har ni träffat en frukthandlare någon gång som försöker sälja er bara persikans kärna, bara det kalla och hårda i mitten? Det är nämligen det ni gör, men på kulturens område duger inte det. Stockholmarna vill inte ha bara den hårda kärnan, de vill ha det söta och goda också. De vill ha hela frukten.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 4

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Kulturfrågorna har äntligen hamnat under den dag i budgetdebatten då de så kallade hårda områdena ska behandlas. Det är en adekvat bild av hur läget för kulturen har blivit under de år som alliansen har suttit vid makten. Villkoren är hårdare än någonsin. Nedskärningar och åter nedskärningar enligt osthyvelsprincipen är det.

Barn och ungdomar är vår viktigaste resurs. De är framtiden. Därför satsar Miljöpartiet på att kulturskolan ska kunna bredda sitt utbud och verkligen nå ut till barnen och ungdomarna där de finns, det vill säga i skolan och förorterna. Avgifterna ska sänkas, kultur är en rättighet. Enligt barnkonventionen ska alla barn ha rätt att fritt delta i det kulturella och det konstnärliga livet. Vi kan konstatera att den borgerliga alliansen bryter mot FN:s barnkonvention artikel 31.

Att åsikter kan ventileras fritt och diskuteras utifrån många aspekter är en förutsättning för demokratin. Därför måste stadens samlingslokaler för olika slags kultur-

möten vara inbjudande och den fysiska miljön välkomnande. Därför satsar Miljöpartiet pengar på upprustning av stadens samlingslokaler.

Kultursekreterarna var då de fortfarande fanns i alla stadsdelar den bästa garanten för att det fria kulturlivet nådde ut till mottagarna. De flesta av dem har rationaliserats bort. Kultursekreterarnas existens ska garanteras centralt enligt oss i mp. Vi kallar dem för kultursamordnare och har avsatt pengar i vår budget för detta.

För att dölja att basen för kulturlivet håller på att rämna har alliansen under det senaste året tagit initiativ till några mer eller mindre desperata åtgärder. Bonusar går i efterskott till de institutioner och grupper som själva lyckats öka sina intäkter. Likheten med bankvärldens bonussystem är uppenbar. Den som har skall varda givet. Ett fiasko blev den fond som skulle premiera innovativ kultur. Pengarna togs från den magra kulturbudgeten, till och med konsulten erkände att han misslyckats.

De verkliga innovatörerna som Suzanne Osten och hennes Unga Klara eller Eric Ericsons kammarkonsert, slagverksorkestern Kroumata, alla konsthantverkare och formgivare som kämpar för att hålla näsan över vatten men som gör vår stad världsberömd får bara högre hyror. Vi anser att kulturanslagen ska gå till kulturutövarna utan direkta fördyrande omkostnader som i dag.

Kulturborgarrådet har förkärlek för ballonger. De skickas upp i mängder för att fira nationaldag och i samband med andra kulturjippon, men ballonger far antingen sin kos, spricker eller dalar slokande ned. Vad de gör för miljön är ännu värre, som om vattendragen, fiskarna och alla de andra djuren inte redan plågades tillräckligt av allt plastavfall.

Anförande nr 5

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Jag börjar med ett citat: Vi lever i en tid som intresserar sig för ytan, förpackningen. Men vi som arbetar med innehållet är djupt oroade över att regeringen sätter en för låg prislapp på det som utgör demokratins grund, kulturen och det fria ordet.

Så skrev en lång rad kulturarbetare i artikeln En talande tystnad i höstas och inledde en stor och viktig kulturdebatt. Den hinner jag inte prata så mycket om här, utan vi ska prata om den låga prislappen.

Stockholm har ett brett och vitalt kulturliv med aktivt deltagande från många människor, dock inte alla. Vi vill att fler människor ska kunna ta del av kulturens livgivande kraft, och därför måste vi höja den prislappen. I vår budget stärker vi kulturskolan med 14 miljoner och sänker avgifterna. Vi ökar stödet till det fria kulturlivet, vi återupprättar kultur- och föreningslivet i hela staden genom att satsa 23 miljoner till stadsdelarna. Vi skapar ett nytt hyressättningsystem för kulturen utan marknadshyror. Vi initierar en ny scen i västerort med ett investeringsstöd. Vi satsar på samlingslokaler, föreningsliv och vi ger Stadsteatern möjlighet att utvecklas med 10 miljoner.

Vi satsar mer än 100 miljoner kronor mer till kulturen i vår budget, och vi kallar inte det, Cecilia, för allmosor. Vi kallar det för berättigade anslag för en verksamhet som vi behöver efterfråga här i staden.

Kulturpolitik handlar i hög grad om att tillhandahålla resurser och garantera att det finns en infrastruktur. Sedan klarar kulturarbetarna själva verksamheten bäst utan era pekpinor. De där andra finansörerna har hittills lyst med sin frånvaro, Madeleine.

I ert Stockholm handlar det om kultur på sparlåga. Det är minst 30 miljoner minus för alla verksamheter. Vi förstår att ni inte längre talar om kultur i världsklass. Vi välkomnar er satsning på bibliotek, men vi ser frågan om huvudbibliotekets upprustning försvinna bakom en dimridå. Vi ifrågasätter att staden satsar 10 miljoner på Nobelmuseum, medan våra egna museer gör neddragningar. Vi vill inte att kulturstödet ska gå till ert bonussystem.

Vi avstyrker att vår framgångsrika Stadsteater igen tvingas dra ned på personal. Vi beklagar att Stockholm inte är med i det regionala projektet FilmPool. Vi sörjer över att barnen i kulturskolan har minskat med 17 000 sedan 2006. Vi förvånas över att Stockholms stad gör sig av med sin internationellt mest framgångsrika scen Unga Klara. Vi anklagar er för att ha slaktat kulturen i stadsdelarna, vilket främst drabbar ytterstaden.

I vårt Stockholm finns det icke kommersiella mötesplatser för ungdomar i varje stadsdel. I ert Stockholm och i er budget finns det inte ens ordet fritidsgård. Barn och ungdomar drabbas av det största sparbetinget i stadsdelarna. Det är skamligt och det är väldigt olönsamt. Vi ser att kultur alltid är en långsiktigt lönsam investering.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiet budgetförslag.

Anförande nr 6

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Nu kan doktorn ordinera kultur, stod det att läsa i Svenska Dagbladet häromdagen. Regeringen satsar på kultur som botemedel för sjuka. Kultur på recept blev ett nytt begrepp, en inte helt ny tanke för oss kristdemokrater. De äldre har fått uppleva det under den här mandatperioden, där kultur har blivit ett mycket tydligare inslag.

Kultur ger tillhörighet och bryter isolering och blockering och berör människors känslor och tankar. Kultur främjar kreativitet och lärande, bryter språkbarriärer och ger en livsnödvändig andlig dimension i vårt alltför ofta så ytliga och materiella samhälle. Kultur ger hälsa.

Kultur i alla dess bemärkelser har en viktig roll att spela i den växande storstaden Stockholm. Det kan uppmuntras på många olika sätt. Många aktiva inom kulturlivet är egna företagare. Åtgärder för att underlätta för småföretagandet kommer också kulturlivet till del. Det fria självständiga kulturlivet ska ges utrymme och möjligheter att verka.

Linda Nordfors, en konstnär, uttalade sig häromdagen i tidningen och sade att hon hade ett korståg för ökad kommersialism inom konst och kultur. Hon menar att det

kan gå hand i hand med integriteten. Konst kan beställas genom kommersiella krafter som företag och privatpersoner eller genom kulturpolitiska beslut. Konstens oberoende, säger hon, kan bli verklighet bara om konstnären har tillgång till båda arenorna, och jag tycker att hon har rätt.

Kulturen förvaltar ett bildningsideal som är viktigt att upprätthålla inte minst i skolan. Böcker och bibliotek kommer därtill. Det är navet i den borgerliga kulturpolitiken, och vi vet att biblioteken är en av våra mest anlitade kulturinstitutioner. Vi vill fortsätta att värna och utveckla denna unika plats för läsning, information och kunskapsökning men också folkbildning, förutom alla möten som sker där.

I Stadshusalliansens budget för 2010 fortsätter därför satsningen på tillgängliga och högkvalitativa bibliotek i Stockholm. Bibliotek i rörelse är vi stolta över.

Men skolans viktiga roll som kulturbärare vill jag också lyfta fram. Det är viktigt att eleverna där stötts i sin nyfikenhet, öppenhet och kunskapssökande. Skolan tillsammans med föräldrarna har en viktig uppgift och utgör en utmaning att gå vidare. Kultur i ögonhöjd är ett mycket bra exempel på ett inkluderande och respektfullt sätt att ge barn förutsättningar att tillgodogöra sig kulturyttringar.

Kulturskolan är ett annat, numera självklart, inslag. Jag blir glad när jag hör om Base 23-Dance Academy, en dansskola som nu ska starta där bland annat Anneli Alhanko är med i ledningen. Det ger nya möjligheter.

Kultur är inget märkvärdigt, kultur ska tala till människor i deras vardag. Ingen kultur kan överleva om den försöker vara exklusiv, sade Mahatma Gandhi. Det är vår uppgift att vara garant för en inkluderande kulturpolitik.

Anförande nr 7

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Kulturpolitik är ett fantastiskt politiskt område. Visst är det så att kultur är någonting som vi alla, var och en, är experter på. Vi har alla vår favoritförfattare, vår favoritmusik, favoritfilm eller kanske vår favoritkonstnär. Samtidigt kan kultur vara någonting mycket exkluderande, någonting som inte vem som helst får vara med och rota i. Försök till exempel ta upp Elvis Presley som exempel i kulturdebatten så vet ni att vad jag menar.

Inom alla politiska områden har det skett förnyelse i olika grad. När det gäller kulturpolitiken står tiden ganska stilla. Det är inte på något sätt specifikt för Stockholms stad utan gäller i ett brett perspektiv. Låt mig samtidigt säga att det har bedrivits ett bra arbete med att se över bidragssystem och annat för att bland annat åstadkomma en högre grad av självfinansiering av kulturen i Stockholms stad. Det är mycket bra borgerlig politik.

Det finns också en avsaknad av stora grepp jämfört med vad som hänt i till exempel förskolan, skolan och äldreomsorgen på 20 år. Centerpartiet föreslår att Stockholms stad ska konkurrensutsätta sin biblioteksverksamhet.

Staden har en policy om utmaningsrätt, och denna ska även omfatta biblioteken. För att det ska vara attraktivt för en privat entreprenör att engagera sig i denna verksam-

het måste finansieringssystemet vara anpassat för flera utövare och skapa incitament till effektivisering och utveckling av verksamheten. Syftet ska förstås vara att få bibliotek som är kundanpassade, med öppettider som passar medborgarna och en verksamhet som får medborgarna att vilja komma dit.

Vi vill slå ihop kultur- och idrottsförvaltningarna. Den nya förvaltningen och den nya nämnden ska fokusera mer på verksamhet som kommer ungdomar till del. Jag vill fokusera mer på att skapa en organisation som gör att verksamheten lättare kan läggas ut på privat drift. Fokus ska också läggas på att stimulera mer ideell verksamhet genom generös lokal policy snarare än genom bidrag.

Vi förstår att våra förslag inte är uppskattade i alla läger, men man ska komma ihåg medborgarperspektivet, och det gör vi. Precis som all annan kommunal verksamhet finns kulturpolitiken till för skattebetalarna och inte tvärtom, vilket man kan tro ibland.

More bang for the buck måste vara ledorden, och kultur till Stockholms ungdomar i första hand måste vara i fokus. Någon gjorde sig tidigare lustig över borgerlighetens och alliansens värnande om välfärdens kärna och jämförde med persikans kärna som faktiskt inte är så kul, det håller jag med. Men den som känner ansvar och planerar för framtiden vet att det är kärnan som man använder för att få ett helt nytt träd.

Bifall till Centerpartiets förslag!

Anförande nr 8

Eva - Louise Erlandsson Slorach (s): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Under tre år med moderatstyrd majoritet i Stockholm har stadens kulturverksamheter drabbats hårt av besparingar och nedskärningar, det har vi hört tidigare. Bland annat Stadsteatern, kulturskolan, Stadsmuseet har fått göra sig av med många medarbetare för att få budgeten att gå ihop. Kulturskolans avgifter har höjts kraftigt, med 100 procent i vissa fall, och antalet deltagare i kulturskolan har drastiskt minskat sedan 2006, naturligtvis. Det är mellan 14 000 och 20 000 barn som har försvunnit från kulturskolan.

Vallöften från vissa allianspartier om satsningar på kulturpolitiken var många i valet, framför allt från Folkpartiet som lovade att satsa på just kulturskolan. Efter tre år kan vi konstatera att dessa löften är långt ifrån uppfyllda utan tvärtom har man gjort besparingar på kulturen. 100 miljoner kronor har skurits bort från stadens kulturverksamhet sedan 2006. Det är ett svek mot kulturinstitutionerna, ett svek mot kulturarbetarna och ett svek mot väljarna som lovades betydligt mer.

Men det allvarligaste sveket är mot alla barn och ungdomar i kulturskolan som har fått lov att sluta, antingen på grund av de höga avgifterna eller på grund av att verksamheten försvunnit trots att Folkpartiet lovade, som jag sade tidigare, satsa mer på kulturskolan. I stället blev det alltså mindre. Det är sannerligen inte roligt för de barn som börjat dansa, spela något instrument eller teater och vars föräldrar inte längre har råd med de kraftigt höjda avgifterna.

Vi socialdemokrater vill garantera barns och ungas möjligheter att uppleva och ta del av kultur och kreativa uttryck. Barnen är det viktigaste vi har och måste satsas på. Kulturskolan måste ges tillräckliga resurser för att kunna omfatta fler deltagare och nya grupper, grupper som i dag är underrepresenterade inom kulturskolans verksamhet.

Jag vill också säga något som Stadsteatern, detta flaggskepp av Stockholms teatrar. Vi är mycket stolta över den framgångsrika verksamheten, och den vill vi utveckla ännu mer. Vi vill ha en liknande scen som den i Skärholmen som engagerar ungdomar och skolan även i västra Stockholm. Vi vill satsa 5 miljoner kronor för att starta en sådan verksamhet.

Vi tänker avskaffa den tunga uppgift som teatern nu har att jaga sponsorer som finns i det borgerliga förslaget även i år. Det har hittills endast genererat kostnader för teatern.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 9

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Socialdemokraternas svek mot kulturskolan var det värsta de gjorde under förra perioden. Det innebar att man ville hyfsa siffrorna och säga att man hade dubbelt så många barn som gick i kulturskolan. Vad gjorde man? Jo, man tog bort ämnesundervisningen och började gå ut på skolorna att ta över skolundervisningen i stället för musik, bild och svenska. Så hyfsade man siffrorna.

Vad ledde det till? Jo, sossarna kunde i valrörelsen säga att de hade uppfyllt sitt löfte. Men det innebar inte att några fler barn och ungdomar kom in på kulturskolan, tvärtom. Man behandlade inte kulturskolans barn och unga som elever, utan det vara bara några man skulle träffa då och då. Det enda ni gjorde var att uppfylla ert vallöfte, men det gjorde inte att Stockholms barn och unga hade mer tillgång till kultur.

Vi har infört ett nytt mål för kulturskolan. Man är elev, man ska lära sig någonting, man ska fördjupa sin kunskap. Vi är tillbaka på spåret. Det var det värsta ni gjorde.

Anförande nr 10

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Jag vet att du inte tycker att det är värt något att kunna spela piano eller sjunga bara för glädjens skull. Du vill att alla ska bli professionella och tjäna pengar på sina uppdrag. Det tycker inte vi. Vi tycker att det är mycket värdefullt att alla får del av kultur och del av den möjlighet som ges om man får pröva på olika verksamheter. Det är där vi hittar talangerna. Om man får pröva på kan man skaffa sig ett intresse för livet, som är betydligt viktigare än att kanske bli professionell pianist.

Det är samma sak när du går med dina barn till ridskolan. Det är väl inte meningen att de ska bli professionella hästsportryttare, utan de gör det för glädjens skull.

Nej, det är bättre att ge fler ungdomar möjlighet och ge dem valfriheten än få.

Anförande nr 11

A n n M a r i E n g e l (v): Fler än hälften av landets alla kulturarbetare bor här i Stockholm, och det ska vi förstås vara glada för. Det finns en aktuell undersökning som visar att de är den grupp i samhället som har högst utbildning och lägst inkomster.

Stadens kulturbudget de senaste åren har inneburit minskade bidrag, neddragningar och uppsägningar inom nästan alla kulturverksamheter. Sedan har de statliga insatserna för att straffa ut kulturarbetarna slagit mycket hårt med bland annat akassan.

Arbetsförmedlingen Kultur visar enligt aktuella siffror att antalet arbetslösa har ökat med 25 procent hittills i år, och den kommer att fördubblas under 2009. Det är kvinnorna som drabbas värst. Vilka arbetsmarknadsåtgärder planerar staden för kulturarbetarna, som är en stor och viktig grupp i vår stad?

Vi föreslår olika arbetsmarknadsprojekt. Man kan också skaffa finansiering från annat håll, men jag har inte sett något intresse för det. De växtpengar som kulturborgarrådet nämner finns inte i verkligheten. Fonden för innovativ kultur har inte dragit in ett enda öre från näringslivet hittills, den har bara dragit kostnader för kulturbudgeten.

Jag borde naturligtvis veta bättre, men jag blir ändå lite skakad när jag hör Madeleines analys av läget. I stället för att angripa oppositionen för åsikter som vi aldrig någonsin har haft borde hon förklara hur det kan komma sig till exempel att stadsdelarna som 2006 satsade 56,6 miljoner på kulturen enligt den senaste kulturrapporten satsar 18,7 miljoner. Det gäller barn och ungdom, lokala kultur- och föreningsarrangemang.

Jag är glad, Cecilia, över att i budgeten inte längre se de nyliberala tongångar som du har försvarat här under många år. Du har blivit tvungen att backa. Däremot hör jag dig kalla bidragen för offentliga allmosor, vilket jag tycker är ganska förolämpande.

Det finns i stället ett annat parti som utmärker sig för extremt nyliberal budget, och det är Centerpartiet som inte bara vill konkurrensutsätta biblioteken och återinföra entréavgifterna utan lägger in 5 miljoner i sponsringspengar i kommunens budget. Det är ganska kreativt nytänkande, får man lov att säga. Symtomatiskt kallar de hela kultursatsningen för more bang for the buck. Vad är det för någonting? Jag är väldigt glad att de inte har något inflytande i alliansen och att Moderaterna backat från sina tidiga stora besparingar, men de har tyvärr kvar retoriken.

Jag skulle alltså framför allt vilja ha ett svar från Madeleine på hur hon har tänkt att kulturen i ytterstaden ska kunna växa med den budget som hon nu lägger fram.

Anförande nr 12

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Den dag då vi har gott om tid ska jag förklara för Ann Mari Engel vad det innebär att vara nyliberal, men vi har inte den tiden i dag. Jag tror att du behöver lite folkupplysning om detta.

Att kalla den kulturpolitik ni står för som att ge offentliga allmosor är inte en förolämpning mot mottagarna, möjligen en förolämpning av er och den kulturpolitik ni bedriver.

Anförande nr 13

A n n M a r i E n g e l (v): Jag ifrågasätter det. Jag vet inte om några andra gör det, men vi brukar inte tala om bidrag utan om anslag. Jag vet att det är många verksamheter här i staden som har anslag från kommunen för att det är viktiga verksamheter som vi vill ha. Men för dig verkar kulturen inte vara det, utan det är någon sorts extra verksamhet som är grädden på moset och som i bästa fall ska finansiera allt själv eller med sponsorer.

Jag förstår inte uttrycket att det skulle vara en allmosa just när det gäller kultur, men det får du stå för: Jag tror att det är få kulturarbetare här i staden som förstår vad du menar.

Anförande nr 14

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande! Ann Mari Engel anklagar Centerpartiet för att vara nyliberala och tycker att våra förslag med privata inslag och sponsring låter det mest fruktansvärda man kan tänka sig. Det förstår jag, för ni vill inte ha privata inslag eller utövare någonstans. Med er politik hade vi inte haft några fria utövare i förskolan ens i Stockholm eller någon annanstans. Ni vill aldrig effektivisera en krona, ni prioriterar aldrig. Och en sådan politik, Ann Mari Engel, slutar alltid i en pannkaka, ekonomisk katastrof. Det innebär att ingen får precis någonting.

Er politik är bra för en sak. Det gör folk så arga att de river murar. Men den åstadkommer inte speciellt mycket, och det är tur att den aldrig prövats i Stockholm eller i Sverige över huvud taget.

Anförande nr 15

A n n M a r i E n g e l (v): Du kanske inte kommer ihåg det, Per, men vi ingick tidigare i den styrande majoriteten, och jag kan inte se att vare sig kulturlivet eller budgeten slutade i pannkaka. När det gäller politiken i Stockholm tycker jag att du ska ta det lite lugnare.

Jag kallar din politik extremt nyliberal, och den är också extremt okunnig när det gäller kulturområdet. Att föreslå att konkurrensutsätta alla biblioteken har ingen som helst förankring i verkligheten. Att lägga in sponsorpengar i kommunens budget kan vara ett nytänkande, men jag tror att det är en mycket farlig väg.

Anförande nr 16

M a t s B e r g l u n d (mp): Ordförande, ledamöter och åhörare! Majoritetens förslag till kulturbudgeten för 2010 är det mest verklighetsfrånvända förslag jag någonsin sett i denna sal. Där finns en stor satsning på biblioteksstrukturen med mera, och sedan ingenting annat förutom besparingar. Ni ska lägga 42 miljoner

kronor på biblioteken. Det låter bra, men det är ingen finansierad satsning. Att finansiera det kommer att gröpa ur hela kulturverksamheten.

Efter tre år av rätt svidande besparingar på var och en av kulturverksamheterna, kulturskolan, museerna, Kulturhuset, samlingslokaler och så vidare, kommer i er sista budget det här dråpslaget: Allt ska bort. För att finansiera det här tar det i runda slängar 25–30 miljoner direkt ur verksamheten. Det är två tredjedelar och motsvarar ungefär 50 heltidstjänster, skulle jag tro.

Jag vill veta: Var i verksamheterna ska de här pengarna tas? Vilka tjänster ska bort? Vilka kulturverksamheter ska strypas med er budget? Det är en fruktansvärt oansvarig budget ni lägger fram.

Så vill jag passa på att prata lite om ytterligare två saker – Medeltidsmuseet och Stadsarkivet som ligger mig varmt om hjärtat. Medeltidsmuseet kommer att flytta tillbaka till sina lokaler under Norrbron under året. Det ska bli kul, men i den borgerliga budgeten finns inga extra pengar för att göra någonting bra av återflytten. Vi är tillbaka i det läge där Medeltidsmuseet inte har råd med egna utställningar och så vidare.

I Miljöpartiets budget ger vi rikligt med pengar till Medeltidsmuseet och Stadsmuseet för att utveckla och förbättra utställningsverksamheten, och det är viktiga satsningar.

Stadsarkivets verksamhet är kanske den enda verksamhet i den här staden som på riktigt skulle förtjäna er världsklasstämpel. Svenska arkiv är världsunika på många sätt, genom vår arkivlag och offentlighetsprincipen och administrativa förvaltningsdokument i långa serier bevarade från framför allt 1500-talet och framåt. Stadsarkivet har också en tradition av innovativt tänkande och en viktig kringverksamhet, men allt det här har ni tagit bort de tre senaste åren. Ni har sålt historiska databaser, lagt ned det som en resurs, en rehabiliteringsverksamhet för att få långtidsarbetslösa tillbaka till arbetslivet, lagt ned forskarexpeditionen i Frihamnen och strypt digitaliseringen och tillgängliggörandet av arkiven.

Det är tre förlorade arkivår, och nu är det ett fjärde på gång. Det finns ingenting i er budget som talar om någon förbättring.

Miljöpartiet vill återuppta digitaliseringsarbetet och göra det medicin- och socialhistoriska arkivet i Frihamnen tillgängligt för forskarna igen.

Bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 17

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Har det helt undgått er att vi befinner oss i en extrem lågkonjunktur? Det råder något som populärt i medierna kallas för finanskris. Vi har inte hur mycket pengar som helst att lägga på var som helst. Det har ni uppenbarligen missat.

Jag vet att ni tycker hemskt illa om att man berättar om hur det är i verkligheten och framför allt hur det var förr i verkligheten, men det tänker jag göra i alla fall.

Vi var några stycken som sysslade med kulturpolitiken i den här staden även under förra mandatperioden. Vi var en del som satt i den då existerande stadsmuseinämnden för att hantera den budget som vänstermajoriteten lade fram 2004. Vi fick plocka bort i princip var femte tjänst för att hantera de enorma nedskärningar som ni gjorde trots den rekordhöjning av skatten ni hade gjort åter innan. Det kan vara bra att komma ihåg det när vi nu får beskärma oss över dråpslag och allt vad det är för någonting.

Jag är lite konfunderad när det gäller Vänsterpartiet här. I skoldebatten i går fick vi höra att kulturarvet är unket och reaktionärt. Det föranledde en och annan fråga om Vänsterpartiets kulturpolitik. När det gäller Nobelmuseet är ni tydliga. Där vill ni helt enkelt kapa pengarna. Det står i budgeten, men det finns en hel del andra rätt viktiga inslag av vad som får kallas för det svenska kulturarvet. Strindberg till exempel, hur vill ni göra med Strindbergsmuseet eller Carl Eldhs ateljémuseum som väl också är en del av det svenska kulturarv och som jag i min stora enfald trodde att vi var ganska överens om att värna? Jag har en gång i den här salen sagt att jag var överens med till exempel Miljöpartiet, och det gör jag aldrig om. Men just detta trodde jag att vi var hyfsat eniga om.

Vad händer med dessa? Det är kulturarv som finns i stadsmiljön. Hur vill ni hantera det? Likadant är det med Almgrens sidenväveri. Är det också utslag för en unken imperialistisk vänsterländsk syn på det svenska kulturarvet, som vi ska göra oss av med? Jag tycker att det är bra att ni är tydliga när det gäller Nobelmuseet, men jag vill gärna veta hur ni vill göra med de andra sakerna.

Anförande nr 18

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tror att du är intelligentare än så här: Du vet att vi är överens om att värna kulturarvet. Vi gör det konkret genom att vi faktiskt ger museer och arkiv pengar och möjlighet att överleva. När det gäller stadsmiljön är det väl i första hand vi som värnar Stockholms stadsmiljö, medan ni spränger in den ena nyskapelsen efter den andra som strider mot Stockholms stadsbild. Där tror jag att vi är överens.

Vad som sades i förskoledebatten i går var att formuleringen att det *svenska* kulturarvet var det enda som skulle vara i fokus i skolan kunde ifrågasättas. Det har ingenting som helst med vår syn på kulturarvet att göra.

Vad gäller Nobelmuseet är det en statlig angelägenhet, som dessutom har den rika Nobelstiftelsen i ryggen. Vi ifrågasätter att kommunen ska ge 10 miljoner till Nobelmuseet, medan våra egna museer, Stadsmuseet och Medeltidsmuseet, Strindbergsmuseet, lever på svältkur. Du vet nog precis vad det handlar om. Jag förstår att detta är retorik, men det är väldigt mycket av det du säger. Du kan vara alldeles lugn beträffande kulturarvet om vi får stå för finansieringen.

Anförande nr 19

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag tackar för Ann Mari Engels erkännande av min intelligens. Det känns skönt att veta.

Nej, jag känner mig inte särskilt trygg för kulturarvet med er i högsätet vare sig här eller där. Vi vet nämligen alltför väl hur det går. Vi vet precis vad som har hänt med kulturarvet under de perioder då ni har haft inflytande i det här huset och i huset tvärs över vattnet.

Vi har 1700-talskulisser på Drottningholmsteatern som ruttnat i magasin. Vi har skulpturer i Rosendahls slott som har försvunnit utan att någon ens har märkt det. De har inte varit försäkrade. Vi har en successiv mer eller mindre nedmontering av kulturarvet på ett sätt som gör det svårt att återställa det.

Det var ingen i skoldebatten i går som sade att det är det svenska kulturarvet som ska stå i centrum i skolan, men vill ni slåss mot väderkvarnar kan ni naturligtvis göra det.

Anförande nr 20

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Jag kunde inte låta bli att begära replik, även jag kände att ditt inlägg kanske inte riktigt var riktat mot mig. Jag har inte talat om någon slakt på kultursektorn. Ni har förvisso låtit 100 personer gå från kommunens kulturverksamheter, men det är ingen slakt i vår kultursektor.

Jag kunde inte låta bli när jag fick höra att det är kris och att vi därför inte kan satsa på kultur. För mig blir det lite lustigt, för ni har allihop talat ganska vackert om kultur. Plötsligt blir kulturen en lyx. Man frestas att citera Brecht; det gör jag ofta. Kulturen är en lyx, javisst, det är den lyx som människan inte kan vara utan.

Men det riktigt lustiga blir att ni de facto satsar på kulturen, på biblioteken. Men det går inte att satsa på kulturskolan, för det är kris. Det går inte att satsa på de fria grupperna, för det är kris. Och det går inte att satsa på folkbildningen, för det är kris. Det går bara att satsa på biblioteken. Jag får inte ihop det.

Anförande nr 21

C e c i l i a B r i n c k (m): Men, Roger Mogert, att det är kris innebär att vi inte kan lägga hur mycket pengar som helst på allting. Vad betyder det när du står här och säger att vi inte kan satsa? Vi har en kulturbudget i den här staden på över 1 miljard. Vi satsar hur mycket pengar som helst. Vi satsar inte i varje enskilt läge precis lika mycket som ni gör, i opposition, vill jag rikta fullmäktiges uppmärksamhet på. Som jag tidigare berättade brukade det se annorlunda ut i majoritet.

Anförande nr 22

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Det handlar, Cecilia, också om hur man satsar. Jag blir lite förundrad när du talar om vikten av kulturarvet och vår bebyggelse. Låt oss se vad som har hänt de senaste åren, och då kan vi inte säga att Stockholm kan

skryta med några fantastiska arkitektoniska skapelser. Vi har just nu ett svart schabrak här på andra sidan vattnet.

Vad vi i Miljöpartiet vill är att ge Stadsmuseet och Skönhetsrådet det mandat de är värda med den sakkunskap som de besitter. Vad ni gör gång på gång är att köra över Stadsmuseet och Skönhetsrådet. Helst vill ni inte ha med dem att göra. Jag förstår inte vad det för slags kulturarv du egentligen värnar om.

Stockholm är världens vackraste stad, men jag tycker inte att ni kan skryta med att ni under de år som nu har gått har åstadkommit något som helst skönt i den här staden.

Anförande nr 23

C e c i l i a B r i n c k (m): Nu ska jag berätta om hur det var förr i världen, trots att jag vet att ni tycker att det är jobbigt. Att Stadsmuseets yttranden inte alltid får genomslag i den fortsatta planprocessen är varken särskilt nytt eller särskilt märkvärdigt. Så var det även under den förra mandatperioden. Du kan konsultera Eva-Louise Erlandsson Slorach som var ordförande i stadsmuseinämnden och som är utomordentligt väl medveten om exakt hur processen såg ut då och fortfarande ser ut.

Jag skulle vilja säga, utan att ha gjort några vetenskapliga undersökningar av detta, att Stadsmuseets yttranden har större genomslag nu än under förra perioden.

Anförande nr 24

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Kära vänner! Är kulturpolitiken viktig? Ja, det är den naturligtvis därför att den handlar om hur det är att vara människa, och framför allt i en mångkulturell stad är det viktigt. Det är därför vi anslår 1 miljard skattekronor till kulturpolitiken. Vad är det då som är viktigt med kulturpolitiken? Ja, mer lokaler, säger Socialdemokraterna, men tydligen inte bibliotek. De är en del av kulturens kärna, och det är inte bra.

Miljöpartiet säger att det är viktigt att man ska få styra över vad som händer på scenerna på Stadsteatern, för där är det tydligen några av regissörerna som inte har skött sig och som man inte är nöjd med, som inte tänker på rätt sätt. Att det inte är trevligt nog i samlingslokalerna är ett brott mot FN:s barnkonvention. Man undrar vad barnen i Afrika säger om det.

För Vänsterpartiet handlar det om att det är viktigt med fler byråkrater i stället för fler konstnärer.

Jag tror att ni skulle kunna vara väldigt kortfattade i era budgetförslag och säga: Vi vill ha det som det var förr punkt slut. Då var det bra.

I oppositionens förslag är det önskelistor som är längre än milen och med substans som är som hägringar. Petar man på det försvinner det. Kreativt är det bästa man kan säga om oppositionens budgetförslag. Låt mig visa några exempel.

Socialdemokraterna tar bort 1 miljon. Vet ni vad det ska räcka till? Två nya scener, ett upprustat Stadsbibliotek, nya jobb för kulturarbetare, en ny fond. Ja, ni glömde nog en del nollor bakom den där ettan på miljonen.

Miljöpartister är mer ärliga. De ska dra in bibliotekssatsningen, stilenligt enligt vad ni gjorde förra gången ni hade makten. Bland annat ska detta användas till att ge en snabb slant till vuxna som vill pröva på olika kulturella uttryck på staden.

Vänsterpartiet drar in stödet till Nobelmuseet, och det ska täcka kostnaderna för ett nytt hyressystem för hela kultursektorn, två nya scener, en kommunal biograf samt en snabb slant för vuxna som vill göra roliga saker på staden.

Oppositionens krav på bättre matteundervisning i skolan framstår som oerhört akut och kanske borde även sättas in i komvux, skulle jag säga. Kulturpolitiken är i behov av väldigt många nya idéer, och då måste man komma loss från de ideologiska bojorna som på er sida innebär att ni vill bestämma och styra över allting som sker inom kultursektorn.

För oss är det så att stockholmarna måste räknas inom kulturen. Det är endast så kultursektorn kan växa, bli större och nå fler. Därför fortsätter växtpengarna, därför har vi en barn- och ungdomskulturplan och därför fortsätter bibliotekssatsningen. Det ger stockholmarna en möjlighet att välja.

Jag vill ställa en fråga: Om man pratar om att persikans kärna eller kulturens kärna, det vill säga det man slänger bort när man ätit frukten, är det som är kvar vill jag gärna veta vad det är som ska försvinna, är det Liljevalchs, Kulturskolan eller biblioteken? Vilken kärna ska slängas?

Anförande nr 25

Borgarrådet M o g e r t (s): Liknelsen med persikan var tydligen svår. Det kanske bara är jag som äter mycket frukt. När man köper en persika, hela frukten, ingår kärnan. Det bygger på den, den är i mitten. När man vill ha det söta och goda utanför betyder det inte att man inte vill ha kärnan med. Den är något slags grund, som en centerpartist sade, det är den man planterar för att få nästa träd. Att man är för frukten, det söta och goda betyder inte att man är emot att frukten har en kärna.

Sedan måste jag säga något om biblioteken, om den socialdemokratiska biblioteksslakten. Vilka bibliotek var det som slaktades? Vilka bibliotek var det som lades ned under min tid? Hur många bibliotekarier avskedades under min tid? Noll!

Anförande nr 26

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag tror att vi ska lämna persiko- och kärndiskussionen.

När jag tillträdde hade biblioteken tappat i er budget 30 miljoner under några få år. Det klarade man tack vare enorma ansträngningar inom biblioteken. Man upphörde att köpa in, man hade inköpsstopp och bokinköpsstopp. Det var tack vare de enorma insatserna som biblioteken klarade detta. Jag är glad att vi har kunnat återställa detta

så att vi nu kan restaurera biblioteken, förnya biblioteken, bygga profilbibliotek och göra tunnelbanebibliotek. Det är satsningar som jag är mycket stolt över.

Anförande nr 27

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Du beskyller Miljöpartiet för att vara biblioteksfiientligt. Jag tycker att du ska räkna lite mer. I er budget ingår inte lönekomensationer, och personalen har inte ens rätt att vara sjuk. I vår budget har vi fört in lönekomensationer och andra kostnadsökningar och tagit bort en del av de belopp ni har för sjukdom. Vi hamnar betydligt bättre och närmare än i er biblioteksbudget. Räkna lite bättre! Det finns siffror som du tydligen inte har tagit del av.

På biblioteksgolven, det vill säga där personalen arbetar i dag, börjar man i stället för bibliotekarierna anställa informatörer. Bibliotekarierna har inte längre en arbetsplats utan ska pendla mellan flera. Som sagt får de inte vara sjuka, för det finns det inga pengar till.

Anförande nr 28

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Vad ska man svar på någon som tycker att det är ett problem att folk är friska på jobbet? Det måste vara en självklarhet att det är bra om bibliotekarierna är friska och kan jobba. Det är väl inte bra att folk är sjuka. Vad ska jag säga om det?

Anförande nr 29

A n n M a r i E n g e l (v): Vad du inte sade och vad som tydligen inte är viktigt i er budget är kulturen i ytterstaden, det fria kulturlivet, kulturskolan, Unga Klara, samlingslokalerna, fritidsgårdarna, Kulturhuset och så vidare. Du pratar i stället om att vår budget inte är finansierad. Den är fullkomligt finansierad, och den är finansierad med höjd skatt. Det tycker vi är viktigt, för vi tycker att det finns en viktig omfördelningsprincip i det.

De 10 miljoner kronor som vi tar från Nobelmuseet ska inte räcka till alla våra reformer. Vi har drygt 100 miljoner kronor mer i vår budget än vad ni har. Det kan du vara lugn för.

Sedan väntar jag på en förklaring från dig vad du menar med att vi är inne och styr. Det har aldrig varit större detaljstyrning i kulturen än sedan du tillsattes. Bonussystemet är ett fullkomligt styrande av hur grupperna ska ta in sina pengar, vad de ska spela och för vem. Det finns många exempel på en olycklig detaljstyrning, så jag väntar på att få en förklaring på vad du menar.

Anförande nr 30

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det blir ett sant nöje. Förr var det så att politikerna styrde. Då satt Ann Mari Engel i kulturstödsutskottet och bestämde vem som skulle få bidrag av Stockholms stad, nämligen de hon gillade. Nu bestämmer stockholmarna efter vad de prioriterar och vad de går på för föreställningar, och därmed får de grupper som de tycker om pengar. Det tycker jag är rätt människor som styr. Jag

tycker att det är bättre att stockholmarna styr än att du gör det. Det tycker jag verkligen.

Du säger att ert förslag är finansierat. Det är väl klart som korvspad om man går till någon annan och säger att de får betala, om du går till skattebetalarna och säger: Jag vill bestämma över det här och vill ha mer pengar, var god betala för detta. Om man som föräldrar har skolelever och tjänar 20 000 i månaden får man betala 3 000 – 4 000, nästan en semester. Vad var det som gjorde att de inte kan välja att köpa den kulturen själva? Det var att du ville ha ditt förslag, du skulle få bestämma vad de skulle gå på. Det är också en finansiering.

Jag tycker att det är bättre att stockholmarna finansierar och inte du.

Anförande nr 31

R o l f L i n d e l l (s): Ordförande, fullmäktige! I går hade vi en viktig diskussion om demokrati i den här salen. Jag tänkte anknyta lite grann till det därför att demokrati förutsätter att det finns en aktivitet, att det inte bara är vi politiker i den här salen som utövar demokrati utan demokratin kommer underifrån. Demokratin måste kunna frodas och ha möjligheter att utövas. Då är jag inne på frågan om samlingslokaler, samlingslokalernas betydelse för att föreningslivet och demokratin ska kunna frodas på den lokala nivån. Det föder och ger förutsättningarna för den demokrati som vi nu utövar här som politiker när vi fattar beslut.

Mot bakgrund av det vill jag ta upp behovet av samlingslokaler för föreningslivets och demokratin utveckling. Lokalt är jag verksam i Östermalms stadsdelsnämnd. Där har vi ett köpcentrum som heter Fältöversten. Det köptes av Boulton eller vad det möjligen heter nuförtiden. Det innebär naturligtvis att det går fram som en ångväld när det gäller lokalhyrorna i det komplexet, och företagarna och näringslivet klagar i högan sky.

Samlingslokalerna och även biblioteket ligger i komplexet. Snart går de innevarande kontrakten ut på dessa, och det blir fråga om omförhandlingar. Då vill jag veta av Madeleine Sjöstedt hur hon ser på det. Är du beredd att verka för att demokratin även i fortsättningen får möjlighet verka här så att Boultons hyreskrav inte gör så att man störtar både biblioteket och samlingslokalerna i Östermalms föreningsråd ned i fördärvet så att de inte har råd att vara kvar? Är du beredd att medverka till att demokratin kan fortsätta att flöda lokalt?

Anförande nr 32

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ja, jag tycker att det är bra med demokrati, och jag tycker att det är bra även lokalt. Och jag är beredd att arbeta för det.

Anförande nr 33

R o l f L i n d e l l (s): Det tycker jag är väldigt positivt att höra, och det ska jag naturligtvis bevaka i fortsättningen för att se om du står för det du säger.

Anförande nr 34

H u g o N o r d e n f e l t (m): Hej allihop, i presidium, fullmäktigesalen, på åhörarläktaren, lokalradio och webb-tv! Vi pratar om något som berör alla invånare i Stockholm. Vi lägger ut över 1 miljard kronor på kulturen. Det blir, om man dividerar det, ungefär 1 200 kronor per person. Det vill vi medborgare i Stockholm ha valuta för. Det viktiga är inte att man ska stödja utövarna av kultur, utan man ska stödja nyttjarna, brukarna. Det gör man genom att stödja utövarna. Men det finns olika former av utövare.

Vi har något som heter ateljéstöd, där man ger konstnärer ersättning för lokalhyran. Men om de inte målar några tavlor då? Ska de fortfarande ha ateljéstöd? Vi måste se till att utövarna riktar sig mot användarna och brukarna. Det finns teatergrupper som spelar tre föreställningar, de två första föreställningarna för släktingar och vänner, och sedan lägger de ned projektet. Ska de ha stöd fast det inte kommer alla stockholmare till godo?

Kulturen måste bli behovsanpassad. Man ska kunna betala för kultur. Jag tycker att det är jättebra att man hittar sponsorsamverkan. Se hur det gick på Liljevalchs med Ikea! De har aldrig haft så många besökare.

Jag pratade en gång med bokbindaren på Skansen. Han gjorde snygga och fina bokmärken i läder till skolungdomarna som kom dit och tittade. Men sedan låg de slängda där utanför. Då ändrade han taktik: Han tog betalt för bokmärkena, 5 kronor. De fick köpa dem, och det var någonting de verkligen fick göra en motprestation för. Sedan låg inga bokmärken slängda där utanför.

Kära vänner! Jag tycker att kulturen i Stockholm inte ska vara politikerstyrd. Den ska vara kundanpassad. Det blir den genom att man bifaller kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 35

A n n M a r i E n g e l (v): Det var en ny, spännande inriktning du presenterade på kulturpolitiken, Hugo, som handlade om att det inte ska behöva finnas några konstnärer, eller de ska i alla fall inte kunna överleva. Då kan man fråga sig: Vem ska skapa all den kultur som folk ska ta del av? Det måste finnas en infrastruktur först.

Sedan tycker du att de som ska styra inte ska vara politiker utan allmänheten, men de ska gå in och kolla att konstnärerna verkligen målar tavlor varje dag, för annars ska de inte få något ateljéstöd. Jag undrar vem som ska gå in och kolla det. Är det allmänheten? Det blir intressant.

Jag tycker att du förolämpar Stockholms kulturliv när du säger att det finns grupper som spelar tre föreställningar och spelar för sina bekanta, och sedan lägger de ned. Du har väl själv sett hur det går till med kulturstödet. Det är en ganska noggrann granskning av antal publik och antal föreställningar. Däremot tror jag att det är en väldigt farlig väg med ett bonussystem, att ju större publik man spelar för, desto mer pengar får man. Stödet ska ju vara till delvis för att stödja dem som inte klarar sig kommersiellt.

Anförande nr 36

H u g o N o r d e n f e l t (m): Om en konstnär inte målar några tavlor, ska han då fortfarande ha ateljéstöd? Man måste ju ställa krav. Det gör man redan nu vid behovsprövningen. Den som inte har målat eller haft utställning på fyra år får inget ateljéstöd.

Anförande nr 37

M a t s B e r g l u n d (mp): Hej Hugo! Du pratar om stödets fördelning. Det är klart att vi ska ha kvalitet i kulturen, och det ska kontrolleras. Som det är nu gör förvaltningen det årligen när den lägger fram förslag till beslut och ofta också tar beslut på delegation. Där har vi ett problem. Ni har avdemokratiserat hela den här processen. Ni har tagit bort oss folkvalda och förtroendevalda från processen. Förvaltningen gör ett oerhört bra arbete, men politikerna ska också in där.

Vi har ett kontaktnät ute i stadsdelarna. Det problematiska med Eritreafestivalen var att politikerna inte var med. Om de hade fått vara med hade risken minskat för att sådant skulle hända.

Du pratade om sponsring också, men det fungerar ju inte. Vi har sett flera exempel på att det kostar mer än vad man får in. Vi var till exempel tvungna att sparka honom som hade hand om sponsringsavtalen på Kulturhuset därför att det kostade för mycket.

Anförande nr 38

H u g o N o r d e n f e l t (m): Du tar upp en fråga som är den svåraste av alla, och det är: Vad är kvalitet? Det är många som känner sig kallade att avgöra detta, och det finns olika uppfattningar om detta. Det har du rätt i.

Anförande nr 39

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Jag måste gå upp och ställa frågor till dig, Hugo, för jag undrar om det du säger gäller för hela alliansen. När du pratar om kultur förstår jag nästan ingenting. För mig är kultur inte bara programverksamhet, det somliga kallar finkultur. För mig är kultur också det som förskolebarnen upplever i förskolan, det som skolbarnen upplever i skolan och får möjlighet att uppleva och även det som de äldre upplever i sina äldreboenden.

Då undrar jag naturligtvis, eftersom du pratar om att det ska kosta och att man ska ta betalt: Tycker du att man ska ta betalt för sådana verksamheter som naturligt ska ingå som kreativa, livsnjutande och utvecklande verksamheter för alla åldrar?

Anförande nr 40

H u g o N o r d e n f e l t (m): Jag kan hålla med om att man inte behöver betala för all kultur. Men jag tog upp betalningen som exempel på att man fick en feedback om kulturen var riktig, om den var uppskattad och om den var önskvärd.

Anförande nr 41

U l r i k a F r a n c k e (fp): Fru ordförande! Jag har förmånen att vara ordförande i Stadsteatern. Jag säger verkligen ”förmånen”, för det är nog ett av de roligaste politiska uppdrag man kan ha. Det är en fantastisk verksamhet som ledningen på Stadsteatern bedriver. Jag blir lite förvånad när jag hör att någon som inte har följt verksamheten tror att vi har varit utsatta för besparingar. Det har vi inte. Vi har haft samma ram i år som förra året, och förra året fick vi en ökad ram.

Den uppsägning av personal som har gjorts beror på att ledningen har en filosofi om att hålla rörliga resurser. Vi stöder den filosofin, för det är just den filosofin som har gett oss detta fantastiska utbud som vi har i dag och som har gjort att vi har nått sådana oerhörda publikframgångar och även i numerär sådana stora publikframgångar.

Jag vill säga att det inte är några besparingar, utan det är en fantastisk tillgång vi har. Det kommer påhopp om att vi skulle ha lagt ned någonting – det har vi inte gjort. Det vore mig dock helt främmande att gå in i teaterns inre liv. Det är inte vi i styrelsen som bestämmer vad som ges på scenen. Det är inte vi i styrelsen som bestämmer vilka anställningsformer de som står på scenen har. Det måste faktiskt ledningen göra. Annars skulle vi vara inne och peta i någonting som jag inte tror leder till någon framgång av det slag vi har sett de senaste åren för Stadsteatern.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 42

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, visst är Stadsteatern oerhört framgångsrik. Det beror ju väldigt mycket på den duktiga personal och ledning man har där. Men jag förstår inte hur du kan förneka att teatern har haft nedskärningar. Det har inte varit en nedskärning i det kommunala bidraget de senaste åren, men den har drabbats av nedskärningar i alla fall. Den har fått minskat bidrag från staten, och det har varit mycket uppsägningar. I er egen budget står det att behovet av koncernbidrag ska minska. Jag vet att kulturborgarrådet stod här och sade att det bara var ridåhalare som fick gå, och det tycker jag var lite pinsamt.

Jag skulle ändå vilja passa på att fråga dig om Unga Klara. Den tillhörde Stadsteatern men är nu nedlagd på Stadsteatern. Den kan komma att uppstå som en fri verksamhet i någon form. Är det inte lite pinsamt för Stockholms stad att ansvaret för vår internationellt mest kända scen för barn och ungdom nu försvinner från Stadsteatern? Tycker du inte att styrelsen har någonting med den saken att göra?

Anförande nr 43

U l r i k a F r a n c k e (fp): Jag tycker absolut att vi har med den saken att göra. Därför är jag också med om att utreda detta tillsammans med staten. Vi har också ställt upp med resurser för att möjliggöra en fortsatt verksamhet vad gäller både lokaler och annat. Jag känner verkligen att vi är med i den dialogen med kraft.

Anförande nr 44

Eva-Louise Erlandsson Slorach (s): Det är samma budget, men det är faktiskt en neddragning i och med att man inte får någon pris- och lönekomensation. Men det är en sak.

Det andra jag tog upp var fåneriet med det sponsringskrav som står i budgeten. I det papper vi har fått nu, styrelserapporten, har vi alltså uppnått 7 procent av den budgeterade summa som skulle ha kommit in till Stadsteatern. För detta har man anställt en person som ska dra in sponsorpengar. Det är bara en stor kostnad. Låt chefen på Stadsteatern ägna sig åt det han ska, det vill säga bra teater!

Anförande nr 45

Ulrika Francke (fp): Jag tycker inte att det är fel generellt med sponsring mot kulturverksamheten, och jag tror att det tar lite längre tid att jobba upp sponsring mot kulturen. Idrotten har ju hållit på i många herrans år med sponsring, så jag tror att det tar lite tid. Jag kan inte, som jag sade på förra styrelsen, se varför vi föder caféet uppe i Kulturhuset varje kväll med tusen gäster och att de inte ger någonting tillbaka för detta. Det tycker jag vore rimligt. Det finns restauranger i området som också föder sig på teaterns verksamhet och som borde kunna annonsera i våra programblad. Jag tycker inte att det är orimligt. Jag tror att det är bra att sprida kunskap om teatern också utanför de gängse kretsarna.

Anförande nr 46

Kerstin Wickman (mp): Fru ordförande, åhörare, kommunfullmäktige! Jag hoppas att ni som sitter här och alla bibliotekarier och andra som är anställda inom kulturförvaltningen och på våra fantastiska museer i Stockholms stad inte är sjuka. Ni får inte vara sjuka! Svininfluensa eller ej – det är bara att släpa sig till jobbet. Det har vårt kulturborgarråd bestämt. Nu vet ni vad det är som gäller.

Det finns en rad frågor som vi skulle behöva diskutera i dag, och en fråga är kulturarbetarnas situation. Jag håller inte med föregående talare om att vår politik enbart ska rikta sig till dem som tar emot kultur. Naturligtvis är det ett samspel. Men utan kulturarbetare uppstår ingen kultur. Om man då talar om de anslag som du tar upp, som ska vara så rika, till enskilda kulturarbetare ser man när man tittar i detalj att det handlar om 10 000, 20 000 eller i bästa fall 30 000 kronor. Det handlar då om väldigt specifika uppdrag, när jag talar om det fria kulturlivet. De får helt enkelt ett uppdrag, och de ska fylla i att de har följt de klausuler som kulturförvaltningen har ställt upp. Kulturlivet kanske inte alltid är så otroligt fritt.

Jag ser hur ni som älskar friheten, Milton Friedman och det andra trots allt styr kulturen. Jag ser också att ni totalt försummar de verkliga, innovativa kulturutövarna, som Susanne Osten som är världsberömd och andra som bor i vår stad, som har gjort stora insatser för kulturen i Stockholm. Jag tycker helt enkelt inte att ni alltid agerar så affärsmässigt. Det finns områden som design och konsthantverk, och det kommer nu personer från Moderna Museet i New York som vill ha en stor utställning om det. Det finns inte med i Stockholms stads diskussioner över huvud taget. Det är som om stora fält inom kulturlivet över huvud taget inte existerar inom alliansens kulturbudget.

Kultur ska naturligtvis finnas för sin egen skull. Men jag håller med om att kultur ibland också är näring. Och när det gäller näringsfrågorna måste jag säga att jag är oerhört förvånad över den bristande kunskapen om ekonomi och affärsmässighet.

Anförande nr 47

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Ibland blir man mer förvånad än annars. Frihet är vi för – är det någon här som inte är det? Jag blir också lite förvånad om det verkligen är så att Kerstin Wickman anser att det är ett problem att vi ställer krav, att kulturförvaltningen ställer krav på dem som mottar bidrag.

Anförande nr 48

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Nej, man ska självklart ställa krav, men man ska också tala om att man gör det. I debatten låtsas ni faktiskt inte om att ni ställer krav.

Anförande nr 49

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag hoppas att det är många som lyssnar på den här debatten, för de kommer nog att upptäcka att den definition som Kerstin Wickman och hennes partikamrater och kolleger på den sidan har är att ”kulturen det är vi”. Endast det som beslutas i den här salongen, endast det som får offentliga medel, är alltså kultur. Det andra finns inte.

Då kan jag upplysa Kerstin Wickman om att det finns en förfärlig massa kultur som vi inte bestämmer över och som vi inte ger pengar till. Den är precis lika mycket värd som allt annat. Det handlar om design, den kommersiella teatern och så vidare. Det är inte så att bara för att du inte får bestämma är det inte kultur.

Anförande nr 50

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Nu handlar det faktiskt inte om att bestämma över utan om att ge förutsättningar för. Jag tycker att det är oerhört övermaga att göra som du gjorde i inledningsanförandet, att stå och skryta över verksamheter som vi här i Stockholms stad över huvud taget inte har bidragit till på något sätt. Det är den kultur som Stockholms stad ägnar sig åt som ska debatteras i det här rummet just nu.

Anförande nr 51

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag tänkte att jag skulle prata lite om just konst och kommersialism, eller kultur och kommers, som flera av er på högern sidan i alla fall pratar om. Men jag tycker inte att någon av er drar några relevanta slutsatser av vad ni säger.

Jag saknar verkligen ambitioner från er sida, kring de kreativa näringarna exempelvis. Det är näringar som i Stockholm sysselsätter runt 40 000 människor. Jag saknar satsningar där. Jag saknar era ambitioner och satsningar kring filmen, kring litteraturen, kring designen, kring egentligen allt som rör kultur och näring, de

områden där kommunen och det kommersiella kan gå hand i hand och komplettera varandra.

Här skulle Stockholm ganska enkelt kunna fördjupa sitt engagemang. Man skulle kunna göra det, vill jag hävda, på ett sätt som är lönsamt för staden, för medborgarna och för kulturlivet. Man skulle kunna öka möjligheterna för filmskapare att göra film av sin berättelse. Man skulle kunna öka möjligheterna för författare att skriva i och om Stockholm, och det skulle löna sig både kulturellt och ekonomiskt. Vi vet att vi på filmens område får tillbaka någonstans mellan fem och tio gånger pengarna. Men här har ni ingenting att säga. Här har allt arbete stannat av.

I stället lyfter kulturborgarrådet fram Stadsteatern. Det är en utmärkt verksamhet. Men hon lyfter fram den och säger att man har dubblerat antalet besökare tack vare den framsynta borgerliga fokuseringen på kultur och kommers. Det vore jätteimponerande om det var med sanningen överensstämmande.

Stadsteatern har mycket riktigt dubblerat antalet besökare sedan 1991, och merparten av den ökningen från 220 000 till 370 000 besökare kom – lustigt nog – under perioden 2002–2006. Ni minns den där otäcka, hemska socialdemokratiska perioden. Märkligt nog sjunker siffrorna lite grann nu. Det är inte så mycket – det är ingen kris och katastrof – men det är lite färre besökare och lite färre föreställningar. Parkteatern, den kanske mest spännande och mest folkkära verksamhet vi har, tappade 25 procent av sina besökare från 2006 till 2008. Så ser det tyvärr ut.

Jag skulle önska att vi kunde vara eniga om att satsa på ett kreativt Stockholm, på de kreativa näringarna, på skärningspunkten kultur och näringsliv. Men det mest kreativa ni har att komma med är er syn på historien.

Anförande nr 52

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det vore mig fullkomligt främmande att göra det som Roger Mogert gör nu, att säga att Stadsteaterns framgångar beror på honom. Jag sade att jag undrade om det var ett problem för er att Stadsteatern hade fördubblat antalet besökare – det var vad jag sade – och om ni tycker att det är ett problem att stockholmarna får välja själva. Jag kan notera att Stadsteatern återigen slår ett rekord i fullsatta salonger fram till oktober i år, enligt vad jag har hört.

När du pratar om kreativa näringar måste jag bara säga: Välkommen i gänget! Jag kan säga att denna allians skapade ett helt system med 10 miljoner kronor i potten när vi tillträdde för att få ett kulturliv där man fick ökade incitament och som växte och blev en näring. Vi kallar det växtpengar. Ni har röstat emot varenda gång. Det kanske är dags att ändra på det. Välkommen in att tycka att det är viktigt med näringslivet och kulturlivet!

Anförande nr 53

Borgarrådet M o g e r t (s): Min poäng var inte alls att Stadsteaterns framgångar berodde på mig. Jag tror att vi i den här salen är helt eniga om att de inte alls gör det. Stadsteaterns framgångar är en långsiktig verksamhet som inte har att göra med någon satsning eller icke-satsning på en tillfällig kommersialisering.

Ni har lagt ned satsningen på film. Nu har lagt ned satsningen på design. Ni har stoppat upp all denna verksamhet. Det känns därför inte som ett gäng man riktigt vill komma in i för att stärka de kreativa näringarna.

Anförande nr 54

Borgarrådet S a m u e l s o n (kd): Fru ordförande! Det går inte att komma ifrån att man ser den tydliga skiljelinje som går mellan höger- och vänstersidan här när det gäller satsningen på kulturen. Det är oerhört tydligt att kultur är det som kommunen betalar – det är det vi får höra hela tiden. Jag ser inte kulturen så. Jag vill se ett stort utbud från olika intressenter som finns med och presenterar, och där ska medborgarna sedan kunna välja vad de vill gå på och ta del av.

Jag minns hur vi i början på 90-talet, då jag hade förmånen att sitta i kulturnämnden, började titta lite grann på en del teatrar som aldrig eller väldigt sällan kunde visa fulla salonger. Då föreslogs att man skulle dela scen, och det blev ett väldigt liv. Kulturarbetarna stod med sorgflor och helt svartklädda utanför lokalen där kulturnämnden skulle sammanträda. I stadsdelsnämnderna bar man in likkistor och ställde dem framför podiet och politikerna för att markera att allt skulle stå och falla med en borgerlig kulturpolitik.

Vi kan se något helt annat. Kulturen växer och utvecklas men på ett helt annat, brett sätt än enbart med det som vi gör i kommunen. Vi har huvudansvaret för stora delar. Vi har nämnt biblioteken tidigare, vi har Stadsteatern och det finns flera scener. Att tro att vi i kommunen hela tiden med egna medel skulle kunna ha scener runt om i hela vår stad när det tar 10 eller 15 minuter att ta tunnelbanan in till en scen som finns i centrala centrum är mycket märkligt.

Sedan måste jag säga att jag tar mig för pannan när jag läser att vi ska ha en kommunal biograf. Ska vi styra folket till att se vissa delar som vi politiker säger är mer kultur än det som finns på de kommersiella biograferna? Eller vad är det man är ute efter när man föreslår en sådan sak?

I den här debatten har det inte diskuterats något om lagliga graffitiväggar. Jag hade önskat att det hade kommit upp lite mer, för det är också en sak som är helt otrolig. Är det något som förfular vår stad är det allt klotter runt om i hela staden. Jag är glad att vi har kunnat ta tag och se till att klotret försvinner snabbare än vad det gjorde under förra mandatperioden.

Till sist bara, Roger Mogert: Vi är med i filmpoolen. Vi finns med, och vi stöttar den verksamheten också.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 55

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Vi har en kommunal biograf, Klarabiografen. Och det är värre ändå: Vi har en kommunal teater. Det är en jättebra teater, Stockholms största. Vi har ett kommunalt bokförlag, och vi har kommunala museer. Det är bara att fortsätta att ta sig för pannan.

Anförande nr 56

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Men då kan vi vara nöjda med det och inte tillföra ytterligare. Man skulle inte ta upp den frågan om man inte tyckte att kommunen behövde styra över mer.

Anförande nr 57

A n n M a r i E n g e l (v): Skiljelinjen är nog ganska tydlig, Ewa. Den här debatten handlar inte om att definiera vad som är kultur, utan den handlar om vad staden ska satsa på kultur. Det är det vi pratar om. Ni väljer naturligtvis helst att prata om annat, därför att det är lite pinsamt att se vad ni inte satsar på.

Äntligen fick jag ett svar på frågan som jag har ställt flera gånger till er i majoriteten: Hur ser ni på kulturen i ytterstaden? Svaret från dig var att de kan ta tunnelbanan, för det tar tio minuter. Vi behöver ingenting i ytterstaden.

Sedan tar jag väldigt gärna en graffitidebatt med dig, men det får tyvärr bli vid ett annat tillfälle. Jag förstår att detta är en stor fråga. Vi vidhåller att vi tycker att det ska finnas utrymme för alla ungdomar här i staden att utöva sin kultur inom lagens ram. Det tycker tyvärr inte du.

Anförande nr 58

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Från vänstersidan kräver man allt åt alla i Stockholm som storstad. Man jämför med Norrland där de kanske måste åka 20 mil för att komma till dansen. Där får de kämpa för det. Men här i Stockholm ska allt finnas inom tio minuters avstånd. Det klarar vi faktiskt i Stockholms stad.

Anförande nr 59

M a t s B e r g l u n d (mp): Du attackerar oss, Ewa, för att vi tycker att kultur bara är den kommunala kulturen. Nej, det tycker vi inte. Men den icke-kommersiella kulturen är också en del av kulturen. Varför vill ni kommersialisera den delen också? Det undrar jag. Hyrorna ökar, vilket är ett stort hot mot framför allt den lilla, småskaliga kvarterskulturen som vi vill ha.

Vad gäller graffiti kan man väl säga att om det är något som förfular vårt stadsrum är det all offentlig reklam som finns överallt. Den förfular vårt stadsrum. Men det vill ni ha.

Sedan skulle jag vilja ha svar på den fråga som jag ställde i mitt första anförande: Hur ska ni finansiera den stora bibliotekssatsningen? Vilka tjänster och vilka verksamheter ska bort från kulturen? Jag skulle gärna vilja ha svar på den frågan. Jag vet inte om du kan svara, men du står ändå för den här budgeten. Jag tror också att kulturdirektören, som har suttit här under debatten tidigare, skulle vilja ha svar på den frågan.

Anförande nr 60

Borgarrådet S a m u e l s o n (kd): Det finns medel avsatta i budgeten. Biblioteks-satsningen är tydligt markerad i vår budget, så det är ingenting att vara orolig för. Den går planenligt vidare. Vi har redan börjat med biblioteken i Högdalen och vid Östermalms torg, och jag räknar med att vi ska fortsätta med öppna bibliotek. Det är en av de verkligt stora kultursatsningarna som görs i den här staden och som jag verkligen välkomnar.

Men sedan måste man naturligtvis fråga sig om man tittar runt om: Varför fylls salongerna när det är vissa regissörer som har sina föreställningar, och varför är det på andra ställen så att publiken sviker? Det är klart att man måste ifrågasätta. Ska vi stödja kultur som ingen är intresserad av?

Idrottsnämnden, Stockholm Globe Arena Fastigheter AB

Anförande nr 61

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ordförande, åhörare, kommunfullmäktige! År 2012 kommer vi att fira solskensolympiaden, att det var 100 år sedan som Stockholms stad stod värd för de olympiska spelen och en början av de olympiska festligheter som vi har sett dem under 1900-talet tog form. Men vi kommer naturligtvis inte bara att fira de olympiska spelen, utan vi kommer att fira Stockholm som evenemangsstad och idrottsstad under rubriken Arena Stockholm, och det kommer ni att se mycket av de kommande åren.

Sanningen är att Stockholm är Capital of Scandinavia vad det gäller evenemang och idrottsaktiviteter. Vi slår alla nordiska huvudstäder med hästlängder. Oavsett vad ni hör är Stockholm i världsklass. Vi har dubbelt så många internationella evenemang som Göteborg, fyra gånger så många som Köpenhamn och tre gånger så många som Helsingfors. Det är något vi kan vara stolta och glada över.

Arena Stockholm 2012 kommer inte bara att innebära att vi visar hur duktiga vi är på evenemang på de arenor vi har, utan jag kan avslöja för er att det i går natt blev klart att vår nya Stockholmsarena nu är finansierad och kommer att kunna byggas och förhoppningsvis bli färdig under december 2012. Detta kommer att innebära att vi i Stockholm efter 20 år har lyckats sätta i sjön någonting som många har jobbat på under lång tid och att vi äntligen har hittat lösningen för hur detta ska ske. Det är en satsning som saknar motstycke i Skandinavien, och det kommer att göra hela arenaområdet komplett.

Vi är oerhört glada över att kunna nå en principöverenskommelse med AEG, som i dag driver Globenområdet, om att också ta ansvar för och hyra Stockholmsarenan. Det ger oss en garant och stabilitet. I dag har Globenområdet 300 evenemang. AEG driver över 100 arenor runt om i världen och kan därmed ge dels stöd, dels den ryggrad i detta projekt som Stockholms stad behöver.

Det viktiga med detta är att vi har lovat stockholmarna att vi ska bygga ett av norra Europas mest kompletta evenemangsområden utan att det drabbar stockholmarna, att det ska vara kostnadsneutralt. Nu vet vi att detta går, och jag är oerhört stolt och glad

över att kunna berätta för kommunfullmäktige i dag att saken är klar: Arenan kommer att byggas, och vi vet hur den ska betalas. Jag tror att vi tillsammans kan vara väldigt glada över det.

Finansieringen av Stockholmsarenan är extremt viktig. Spektakulära arenaprojekt, hur viktiga de än må vara och hur många som än har misslyckats med dem, ska inte belasta stockholmarna. Vår huvudprioritet i idrottspolitikerna är allas rätt till rörelse och framför allt barns och ungas rätt att röra sig. Då krävs det reformer och prioriteringar. Därför har vi i alliansen vidtagit åtgärder för att ge funktionshindrade rätt att röra på sig. Vi har infört tonårspeng för att få tonåringarna att vara kvar. Vi har infört HBT-likställdhet i vårt stöd för att alla ska känna sig välkomna till kulturlivet. Vi gör jämställda investeringar där ridhusen nu får en rekordstor satsning. Vi gör utegym för pensionärerna, och vi bygger en skatepark för dem som inte är en del av Riksidrottsförbundets politik.

Men mycket återstår. Vi vet att rätten till rörelse är långtifrån förverkligad i Stockholm. Många barn och unga försvinner ut ur idrottsrörelsen eller kommer aldrig dit. Ofta beror det på att de inte är tävlingsinriktade eller inte kan hitta det som de tycker är roligt. Därför drar alliansen nu i gång ett stort program som heter Sätt Stockholm i rörelse, som är till för att alla barn och ungdomar ska skaffa sig bra motionsvanor så att man får ett långt liv, så att man får ett lyckligt liv och så att man har förutsättningar att klara sig i vuxenlivet framöver. Det är huvudprioriteringen i alliansens idrottspolitik.

Anförande nr 62

Billy Östh (m): Ordförande, fullmäktige! Om man skulle titta på en karta över Stockholm och rita in alla idrottsanläggningar av olika slag som finns här skulle man bli väldigt stolt och häpen, för det finns väldigt mycket. Allt tal om att Stockholm skulle vara en dålig idrottsstad är rent trams. Över 4 miljarder kronor har satsats i investeringar de senaste tio åren. Vissa gnäller nu att investeringstakten är något lägre formellt sett nästa år, men förutom de 250 miljonerna tillkommer investeringar i upprustningar av de nedslitna baden, Farsta, Åkeshov, Västertorp och Vällingby, på över en halv miljard kronor. Det ligger alltså därutöver.

Vi bygger nya anläggningar, hallar och konstgräsplaner. År 2001 hade vi fem konstgräsplaner, och nästa år har vi 55. Det har blivit en revolution, eftersom man kan använda dem så mycket mer. Då är det ganska klart att när de nu håller en så hög standard borde både allsvenska lag och superettalag kunna spela bra fotboll på dem.

I idrottsnämnden har vi rätt kul. Vi har ett genuint idrottsintresse. Men vi tycker ibland olika, framför allt när vänsterpartiernas ideologiska skyggglappar kommer fram när vi börjar prata om valfrihet och överlåtelse och om att föreningar och andra intressenter ska kunna få knoppa av och upphandla. Det är lite synd.

Madeleine nämnde nu att avtalet med AEG är klart, och det är jättebra. Det är bra om Stockholmsarenan snabbt kan börja byggas så att man kan undanröja de hinder som finns för att bygga. Jag hoppas då att två allsvenska lag ska kunna spela på den arenan. Ja, ni hörde rätt – jag sade två. Det är min innerliga förhoppning, även om

det har varit en lång kamp att komma fram till den ståndpunkten, att även Djurgården ska spela på den arenan. Det är klart att det är det enda realistiska.

Vi måste ta krafttag mot idrottsvåldet. Det är inte okej när så kallade bajenfans hotar klubbledningen så att de inte kan vara kvar och jobba. Det som hände förra söndagen är definitivt inte okej, när så kallade djurgårdsfans, ett antal idioter, hoppade på motståndarlagets spelare. Matchstraff under många år framöver är det enda som biter på dem. Det krävs en stor ursäkt till Assyriska för deras uppträdande.

Till sist är jag också väldigt nöjd med att skateboardparken i Skarpnäck, Streetplazan, kan fortsätta att utvecklas och att den satsning som började förra året kan fortsätta. Detta är ett utmärkt exempel på att vi tar till vara entreprenörskap hos unga entusiaster.

Anförande nr 63

J a r i V i s s h e d (s): Ordförande, fullmäktige! Det var glädjande besked från Madeleine att arenan är finansierad. Vi får väl titta på hur den är finansierad sedan.

I vår socialdemokratiska vision för idrottsstaden Stockholm vill vi att alla utifrån egna förutsättningar ska kunna motionera och idrotta. I vår vision för idrottsstaden Stockholm finns satsningar på folkhälsan, breddidrotten och elitidrotten. Att tidigt etablera motionsvanor hos de unga är ett ansvar som framför allt vilar på skolan. Ska vi lyckas få fler att börja motionera är skolan och skolans idrottsundervisning den viktigaste arenan. Är skolans idrottsundervisning i dag utformad så att den uppmuntar till rörelse och motionsvanor, eller är gympan utformad så att många drar slutsatsen att idrott inte är något för mig? Är vägen till och från skolan så säker att jag kan cykla till och från skolan med den dagliga motion och vana vid att röra sig som det skulle innebära?

Vi kan tyvärr konstatera att våra unga tvärtemot våra ambitioner nu rör sig allt mindre. 40 procent av våra grundskoleelever är fysiskt inaktiva och 50 procent av gymnasieeleverna. Det är inte bra. Vi vet i dag vilka de positiva effekterna är av motion och rörelse, inte bara för ens känsla av välbefinnande utan också för det faktiska välbefinnandet, kort sagt för folkhälsan. Det allvarliga är att de motionsvanor man etablerar eller inte etablerar tar man sedan med sig i vuxenlivet. Vi vet också att etnicitet, socioekonomiska faktorer och kön spelar en stor roll, eller med andra ord: Är du en fattig invandrartjej är du förmodligen också fysiskt inaktiv.

Vi socialdemokrater vill satsa på breddidrotten och folkhälsan. Vi vill göra det genom att ha en långsiktig politik för att bygga ut den idrottsliga infrastrukturen i alla delar av vår stad. Vill vi att alla ska börja röra sig måste vi kraftigt öka tillgängligheten till våra anläggningar. Tillgänglighet handlar först och främst om att det finns idrottsanläggningar, att det finns anläggningar där man bor och där barn och ungdomar finns, exempelvis vid våra skolor. Tillgänglighet handlar också om att det finns tillräckligt mycket anläggningar så att man kommer ifrån den konkurrens som i dag råder om träningstider, som kan innebära träning på sena kvällstider. Tillgänglighet handlar också om att våra anläggningar är anpassade så att de kan nyttjas av alla dem som önskar idrotta och motionera.

Vi socialdemokrater vill råda bot på att det byggs för lite, och vi vill bygga fler anläggningar. Det finns tre stora utmaningar för idrottsnämnden, och det är: 1. Bygg fler idrottsanläggningar! 2. Bygg fler idrottsanläggningar! 3. Bygg fler idrottsanläggningar! Det är vår politik.

Anförande nr 64

Stefan Nilsson (mp): Fullmäktige, åhörare! Idrotten är ett effektivt och träffsäkert verktyg för ökad folkhälsa, för jämställdhet, jämlikhet och integration. Idrotten engagerar många, förebygger ohälsa och utvecklar livslånga vänskaper. Vi tycker att det är väldigt viktigt att alla ska kunna delta utifrån sina kvaliteter och sitt engagemang och på lika villkor. Jag kommer i detta inledningsanförande att framför allt koncentrera mig på Aspuddsbadet, men först vill jag säga några ord om några andra delar i vårt förslag.

Vi anser att spontanidrott, friluftsliv, motion och lek måste uppmuntras mer i hela stadens politik, inte minst i stadsplaneringen. Vi vill satsa 10 miljoner kronor på att utveckla Högdalstopparna till ett fullskaligt aktivitetsområde, och där ska finnas en skateboardarena i världsklass. En idrott som vi tycker är satt lite på undantag är bandyn, och vi vill därför att det ska byggas en bandyhall i Stockholm som bör kunna vara regional och ska stå klar år 2012 för att bandyn ska utvecklas som ungdomsidrott i första hand.

Tillbaka till Aspudsbadet: Varför är det så viktigt att vi bevarar det badet? Jo, för det första är det uppskattat av väldigt många människor, och man bedriver här en verksamhet som inte finns på många andra ställen. Det handlar om de överviktigas förening, babysim, muslimska kvinnor som badar där med mera. För det andra är det ett av få lokala badhus som fortfarande är bevarat. Det är kulturmärkt av Stockholms stads egna experter, och det ska därför inte göras någon åverkan på det. För det tredje har Aspudsbadet blivit ett fantastiskt exempel på en samlingsplats för människor i hela den här delen av Stockholm, inte bara Aspudden. Som kulturlokal har badet fantastiska möjligheter, och det ser vi exempel på redan nu sedan några månader tillbaka. Det enorma engagemanget ser vi återigen i dag, med alla dessa människor på läktaren som har kommit hit just för att lyssna på den här debatten.

Vi avsätter i vårt budgetförslag ytterligare 10 miljoner kronor för att bevara och utveckla våra badhus, inte riva dem. Vi måste bevara baden, och just nu är det Aspudsbadet som det handlar om. Vi hoppas verkligen att de borgerliga tar sitt förnuft till fånga och går föreningen till mötes.

Anförande nr 65

Mehdi Oguzsoy (v): Ordförande, fullmäktige! Jag ber nästan om ursäkt. Jag kanske ser ut som en muslimsk imam i den här utstyrseln och mössan. Men det är jag inte. Jag är icke-religiös och sekulär. Den här mössan har jag på mig för att påminna högeralliansen om att de fullständigt ignorerar och nonchalerar de människor som har engagerat sig i bevarandet av Aspudsbadet. Det är väldigt tråkigt. Det här är en påminnelse för alliansen om att ta tag i problemet med Aspudsbadet och ge de människor som har engagerat sig i badets bevarande en chans.

Ordförande, fullmäktige! Madeleine Sjöstedt sade i sitt inlägg i den förra debatten att stockholmarna ska bestämma. Jag undrar, Madeleine Sjöstedt: De människor som vill att Aspuddsbadet ska finnas kvar, är inte de stockholmare? Räknas inte de som medborgare i den här kommunen? Eller är de inte stockholmare som faller dig på läppen och är inte i din smak när det gäller vilka som anses vara stockholmare och inte?

Nog om detta, ordförande!

Utvärderingen av idrottens betydelse för folkhälsan är otvetydig. Idrott, motion och fysisk aktivitet har tydliga hälsoeffekter i form av minskad risk för framtida sjukdomar och ökad upplevelse av fysiskt och psykiskt välmående. Sambandet mellan fysisk aktivitet och hälsa gäller för båda könen, oavsett ålder. Detta medför att människors förutsättningar för hälsa och välbefinnande är ojämnt fördelade i samhället. Vänsterpartiet vill ändra bidragssystemet i grunden. I enlighet med den stora idrottsutredningen *Föreningsfostran och tävlingsfostran – en utvärdering av statens stöd till idrotten* anser vi att bidragsnivåerna måste anpassas utifrån ålder, kön och bostadsort, och inte som i dag bara utgå från antalet deltagare och sammankomster. I dag har bidraget en konstruktion som i praktiken gynnar lagidrotter före individuella idrotter och pojknas idrottande före flickornas. Vidare gynnas idrotter med låga omkostnader och föreningar med stora intäkter från annat håll, eftersom bidraget inte heller tar hänsyn till sådana faktorer. Idrotten ska vara till för alla, och den ska vara demokratisk.

Därmed vill jag yrka bifall till Vänsterpartiets budgetreservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 66

Fredrik Wallén (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare! För en generation sedan behövde människor vila efter avslutad arbetsdag. I dag behöver de motion. Det kanske till och med är så att det är motion efter arbetsdagen som är den moderna tidens vila – det bör man inte minst reflektera över personligen ibland när man kommer hem och är jättetrött och vet att det bästa kanske inte är att sätta sig framför tv:n utan faktiskt att ta en långpromenad.

Det går bra för Stockholms idrottsliv. Ibland kan det vara lätt att fastna i enbart de stora anläggningsprojekten, som vi hanterar inom den styrande alliansen och hanterar väl. Men en utgångspunkt för vår idrottspolitik är att främja idrotts- och friluftslivet för alla oss som är invånare i staden. Det gör vi. Vi satsar på barns och ungas idrottande. Vi riktar fokus på idrottens betydelse ur ett integrationsperspektiv. Vi uppmuntrar föreningar att satsa ännu mer på det naturliga integrationsarbete som kan ske inom idrottsrörelsen.

Jag har själv under några år, förrförra mandatperioden, fått uppleva hur mycket man kan göra som enskild idrottsförening i norra Järva inom fotbollsverksamheten och hur många unga som kan komma in i ett bra idrottsliv och bara utifrån det perspektivet få vänner och bekanta i andra stadsdelar.

Vi ser till att våra idrottshallar och arenor så långt det är möjligt handikappanpassas. Det gäller både funktionshindrade idrottsutövare och publik. Vi ser till att våra

anläggningar är förebilder för ett långsiktigt hållbarhetstänkande. Inom området för spontanidrott och lek provar vi nu ett nytt grepp avseende utomhusgym, och det ska bli väldigt intressant att se hur detta faller ut. Kort sagt: Vi uppfyller vår målsättning om ett bra idrotts- och friluftsliv för oss i Stockholm. Parallellt med det hanterar vi också behovet av stora arealösningar. Det är naturligtvis så att Stockholm har ett särskilt ansvar som rikets största stad och i en rad avseenden även den mest framträdande idrottsstaden.

Jag ska uppehålla mig några sekunder vid problematiken med idrottsvåld. Det är inte enbart en kommunal fråga, men det är en farlig och oerhört viktig samhällsfråga, där vi måste göra allt vi kan för att vara med och stävja den. Särskilt oroande är det när man ser hur idrottsvåldet börjar sprida sig mellan idrotterna. Det är inte längre enbart en fotbollsfråga. Det är inte ens längre enbart en fotbolls- och ishockeyfråga. Det kan dyka upp olika klackar som ska göra upp i samband med en rad olika lagsporter, nu senast inte minst bandyn. Det är oerhört obehagligt och oerhört irriterande som utveckling. Vi får göra allt vi kan för att försöka stävja detta. Men vi tar vårt ansvar även för detta inom den styrande alliansen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 67

P e r A n k e r s j ö (c): Fru ordförande, fullmäktige! Centerpartiet står för en politik där vi vill ha mer ungdomsverksamhet för pengarna. Det gäller både kulturen och idrotten. Tidigare här i debatten på förmiddagen kunde jag berätta om vårt förslag att slå ihop kultur- och idrottsförvaltningarna till en förvaltning som fokuserar på verksamhet riktad mot ungdomar och på att öka inslaget av både privat driven verksamhet och privat kapital. Åk ut till vilken ort som helst på vischan så hittar du en sponsrad arena! Här runt Stockholm finns det både Osramhallen och Rådmansö Schakt Arena. När vi i Stockholms stad äntligen tar in lite pengar på Globen blir det ett ramaskri. För egen del kan jag inte begripa varför man ska tacka nej till sponsringsspengar som kan gå till både nya hallar och upprustning av äldre idrottsanläggningar. I Stockholms stad finns hundratals idrottsanläggningar som idrottsförvaltningen ansvarar för. Nog kan vi försöka lite hårdare när det gäller att dra in externa pengar.

Globalt är idrottssponsring en stor industri som vuxit i värde med ca 300 procent sedan början av 90-talet. Idrottssponsring är den dominerande sponsorsformen, och den står för ungefär två tredjedelar av all sponsring.

I Stockholms innerstad råder det stor brist på halltider och andra ytor för idrott. Barn- och ungdomsidrotten konkurrerar med amatör- och elitlag om halltider. Det leder ofta till svårigheter att finna drägliga träningstider. Det här är ett problem som måste tas på allvar, och därför vill vi i Centerpartiet att staden kraftsamlar och nyinvesterar i ett kultur- och idrottspalats i centrala Stockholm. Genom att bygga om stadens egen förvaltningsbyggnad, Tekniska Nämndhuset och Fleminggatan till ett storskaligt kultur- och idrottspalats skapar vi ett nytt nav i Stockholmsidrotten. Under idrottspalatsets tak skulle ett flertal gymnastiksalarna kunna samsas med privatdrivna gym, planer för racketsporter, skateboardramper, caféer och mycket mer. Utmed strandlin-

jen utanför kan rodd- och kanotklubbar bedriva sin verksamhet, och utrymmet mellan husen skulle med fördel kunna glasas in och bli en vacker vinterträdgård där olika kulturinslag kan äga rum. Huset skulle också kunna användas för andra kulturändamål.

Det här, fullmäktige, är några av Centerpartiets förslag inom området idrott. Jag yrkar bifall till dem.

Anförande nr 68

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Fru ordförande, ledamöter! Jag ska börja med att berätta att jag i söndags var med min dotter i ridstallet i Ågesta. Det var ett ridstall fyllt av leenden, framför allt på många tjejer i yngre åldrar. Det var inte bara den förestående ridningen och hästarna som gjorde att det var leenden omkring mig, utan framför allt nybyggnationen, det framväxande nya ridhuset, som nu håller på att falla på plats bredvid de fullkomligt fallfärdiga gamla ridhusen.

Fru ordförande! Nu är förvisso Ågesta ett ridstall som hör till fastighetsnämndens fögderi och ansvar, men det är ändå ett levande bevis på hur vi i alliansen i dag går från ord till handling genom att prioritera att åtminstone 50 procent av stadens nyinvesteringar inom idrottens område ska gå till idrott präglad av tjejer. Jag är övertygad om att även vid de inom idrottens fögderi förestående eller pågående renoveringarna, upprustningarna och nyinvesteringarna i Enskede, Sättra med flera har vi idel leenden att se från framför allt yngre tjejer.

Nu står vi framför allt inför en mängd utmaningar på investeringssidan i framtiden. Vi har många kostsamma men nödvändiga investeringar och upprustningar. Tidigare har nämnts badhusen, och Farsta och Åkeshov är på gång. Vi kommer även att prioritera och fortsätta vår kraftiga satsning på konstgräsplaner för idrotten, fotboll och andra saker. Elvamannaplaner är någonting vi vill lyfta fram i de här sammanhangen. Detta kommer förhoppningsvis också att ge ett mycket större utrymme för den så viktiga spontanidrotten.

Avslutningsvis, fru ordförande, är det viktigt att vi inför framtiden funderar på finansieringsformerna. Jag skulle exempelvis inte ha nått hela vägen fram med OPS-lösningar, en lösning som vi inom alliansen tror väldigt mycket på. Men vi fortsätter att diskutera det med intressenter, och vi fortsätter att diskutera det med berörda tjänstemän.

Det vi nu också gör är att öka tempot i diskussionerna med exploateringsnämnden, där vi vill se över möjligheterna att komma i gång och samtidigt exploatera bostadsbebyggelse i samband med nyinvesteringar i idrottsanläggningar, framför allt för att ge ekonomisk bärighet i investeringsprocessen.

Med de orden, fru ordförande, yrkar jag bifall till alliansens förslag till idrottsbudget.

Anförande nr 69

S t e f a n N i l s s o n (mp): De människor som sitter här uppe och som är mycket engagerade i Aspudsbadet plus alla de som ser och lyssnar på det här av samma

skäl har bland annat en fråga. Det skäl som har anförts av er i Moderaterna och Folkpartiet för att badet ska rivras är att det är för dyrt att rusta upp det. Ganska samfällt från både föreningen och de människor som vill bevara badet finns det ett förslag till er. Det går ut på att föreningen ska ta över badet gratis, ta över kontraktet och stå för upprustningen själv. Det behöver inte kosta kommunen någonting alls, och det kommer inte att kosta kommunen någonting alls. Hur ser du och ditt parti, Moderaterna, på en sådan lösning?

Anförande nr 70

A n d e r s H e l l s t r ö m (m): Jag känner inte till förslaget, så jag kan inte kommentera det.

Anförande nr 71

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Madeleines inledningsanförande i debatten var sympatiskt. Men det hon lyfte fram var mest flashiga elitidrottsatsningar. Satsningar på breddidrott fick lite grann utrymme i talet, dock inte så mycket som vi vill att det ska ha. Vi har ingenting emot att det satsas på elitidrott, men man får inte heller glömma att vi måste göra investeringar i breddidrotten.

Vänsterpartiet vill starta bygget av en sim- och badanläggning i Skarpnäck. Som de flesta av oss vet bifölls motionen i fullmäktige under förra mandatperioden. Högeralliansen var med på tåget då. Men hittills har ingenting hänt vad gäller byggandet av Skarpnäcksbadet. Madeleine Sjöstedt skryter om miljardprojekten i Globenområdet. Men det tycks inte ha högsta prioritet för henne, hennes partikolleger och alliansbröder och allianssystrar att se till att det byggs en sim- och badanläggning i Skarpnäck.

Vänsterpartiet vill också bygga skateboardparken vid Högdalstopparna i enlighet med skateboardutövarnas önskemål.

Ordförande, fullmäktige! Vi tror att idrottsnämnden kan spela en viktig roll också för att minska massbilismens skadeverkningar genom att bidra till alternativa transporter som cykling. Vi tror att idrottsnämnden med sin kompetens kan bidra till ett miljövänligare transportsätt i Stockholm. Jag vill också, ordförande, påminna om att Vänsterpartiet är för införandet av gratis bad för barn och ungdomar. Vi tror att varje krona som satsas på gratisbad för barn och ungdomar är väl investerade medel för framtida stockholmare för att minska folksjukdomar som diabetes, övervikt och problem i rörelseorgan.

Vi vill också införa personneutrala kort så att fler vuxna stockholmare får möjlighet att komma in på sim- och badanläggningar. Vi tror att det ytterligare stärker vårt arbete för bättre folkhälsa i Stockholm.

Bifall till Vänsterpartiets budgetreservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 72

B i l l y Ö s t h (m): Fru ordförande! Mehdis inlägg visar med all önskvärd tydlighet att Vänsterpartiet har obegränsade ekonomiska resurser. De behöver inte prioritera någonting, utan allting kan de göra. Vi fick en utredning i idrottsnämnden för något år sedan om vad en badanläggning i Skarpnäck skulle kosta. Det är uppåt 300 miljoner kronor – alltså skulle ett helt års idrottsinvesteringar gå till att enbart bygga en simhall i Skarpnäck. Var ska du ta de pengarna? Ska du dubbla investeringsvolymen, eller hur har du tänkt dig det, Mehdi?

Visst kan man vara bypolitiker. Jag förstår att du tycker så här. Men jag är tillräckligt realistisk, trots att jag bor i samma beskattningsförsamling som du, det vill säga Skarpnäcks församling, för att förstå att det är orealistiskt att bygga en simhall där. Vi satsar nu i stället 600 miljoner kronor på att bygga om Farsta, Västertorp och Vällingby. Då har vi inte råd att bygga för ytterligare 300 miljoner i Skarpnäck. Men det är klart; ohämmad bypolitik kan man alltid hålla på med. Det gör ju du.

Anförande nr 73

M e h d i O g u z s o y (v): Alla pratar om att göra prioriteringar. Vi gör uppenbarligen olika prioriteringar. Ni vill satsa på miljardprojekt för elitidrott. Det är gott. Men vi tycker också att det är viktigt att man satsar på spontan idrott och bred idrott, som den här hallen.

Jag vill påminna dig om att du hade chansen att reservera dig mot det här förslaget när det enhälligt fattades beslut om det i fullmäktige. Då hade sveket mot de människor som väntar på att få en badanläggning där ute inte varit så stort. Det är trist att ni backar från ett enhälligt beslut som har fattats i fullmäktige.

Anförande nr 74

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det här med investeringar är svåra grejer. Ibland tänker vi i den här salen inte på att det är riktiga pengar. Investeringar är liksom något man bara beställer och sedan skriver av på 1 550 år eller något liknande. Så är det inte, utan dessa pengar är vanliga pengar som någon har betalat av sin lön till staden.

Jag kan försäkra Mehdi att den oro som vi känner över kvaliteten på Stockholms badhus i dag är enormt stor. Vi vet vad Malmö råkade ut för. De fattade aldrig något beslut om att restaurera sina bad, och de fick stänga baden. Det ska inte vi råka ut för. Därför är det viktigt att prioritera de 600 miljoner vi i dag har till bland annat Farsta, som står först i tur. Men vi ska jobba vidare vad gäller badet i Farsta, för jag tror att det finns förutsättningar att titta på privata finansierare till ett sådant bad. Det är viktigt att hålla det i åminnelse. Det ska vi jobba på.

Vad gäller skaten finns en överenskommelse med Stockholm Suburban Surfers som de är jättenöjda med, och vi också. Vi kommer att börja bygga så fort det bara går.

Anförande nr 75

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Madeleine Sjöstedt sade fel. I stället för att säga Skarpnäck sade hon Farsta. I Farsta handlar det om att rusta upp.

När idrottsförvaltningen presenterade förslaget till sim- och idrottsanläggning i idrottsnämnden tog vi ställning till att man skulle bygga badanläggningen. Ni reserverade er mot förslaget och sade att ni skulle uppdra åt förvaltningen att hitta en privat extern finansiär. Det har nu gått ett par år, och hittills har vi inte sett något förslag eller någon idé som har tagits fram över huvud taget. Det måste hända här och nu. Man kan inte säga att man avvaktar att det kommer någon finansiär. Man kan inte överlåta åt dem att bestämma huruvida vi ska göra satsningar på stockholmarnas idrott, välbefinnande och fysiska aktivitet.

Anförande nr 76

U l f F r i d e b ä c k (fp): Fru ordförande, Mehdi och Vänsterpartiet! Du säger att majoriteten bara satsar sina pengar på stora projekt och nämner som exempel den nya Stockholmsarenan. Det är inte sant, och det vet du. Har du inte läst våra budgetförslag? Det handlar om exempelvis konstgräsplaner ute i alla stadsdelar, både sju- och elvamannaplaner. Det har aldrig funnits så många sådana planer i staden som nu, och det planeras ytterligare. Den senaste vi planerar ligger vid Katarina södra folkskola. Den planeras i samband med Nacka Skoglunds 80-årsdag och ska förhoppningsvis invigas på julafton.

Det renoveras simhallar för 150 miljoner. Det är vanliga stockholmare som går och badar där. Både du och jag går och badar på Eriksdalsbadet ibland. Vi vet att det behöver rustas upp – kanske inte där men på andra ställen. Vi har också alla ridhus som byggs, framför allt för tjejidrotten. Så nog satsas det på mycket annat än bara stora projekt!

Anförande nr 77

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Vi har inte någonting emot de satsningar som ni gör. Vi var med och initierade investeringarna vad gäller konstgräsanläggningar under förra mandatperioden. Det var ganska många. Jag kommer inte ihåg det exakta antalet, men det överträffade vida det ni hittills har åstadkommit under er mandatperiod.

Jag tycker att det är viktigt att den fysiska och geografiska tillgängligheten också ska kompletteras med ekonomisk tillgänglighet. Man ska inte exkludera ungdomar och vuxna från att kunna nyttja stadens badanläggningar på grund av ekonomiska hinder. Jag tycker att det är jätteviktigt.

Anförande nr 78

M a t s B e r g l u n d (mp): Ordförande, ledamöter, badhusvänner och framtida historikerkolleger! Det är framför allt till er jag vänder mig nu – ni som sitter i Stadshuset någon gång i framtiden och excerperar fullmäktigeprotokoll. Det är så klart badet i Aspudden det gäller. På 70-talet hade vi almstriden. I dag har vi

Aspuddsbadstriden. Jag tror att de gäller ungefär samma sak. Det här kommer att bli ett ämne för historisk forskning, för det är en vändpunkt vi ser.

Vi har en kulturbyggnad och en verksamhet som engagerar många människor både i närområdet och runt om i hela staden på den ena sidan. På den andra sidan har vi ett principfast kultur- och idrottsborgarråd. Visst är det bra med principer. Men släpp dem, Madeleine Sjöstedt, när de inte längre fyller någon funktion! Släpp principerna och släpp prestigen!

Jag skulle vilja upprepa den fråga som Stefan Nilsson inte fick något svar på tidigare. Madeleine kanske kan svara på den. Badhusföreningen har erbjudit sig att ta över kontraktet och själv stå för renoveringen. Hur ställer ni er till det i majoriteten?

Aspuddsbadet har blivit något som ligger tätt ihop med den gröna ideologin och vår tanke med staden. Det har blivit ett lokalt kulturhus som växer underifrån med ett folkligt engagemang. För flertalet gäller engagemanget just Aspuddsbadet. Men striden gäller samtidigt också något större. Det är en vändpunkt i den destruktiva politiken och föraktet både för kulturhistoriska värden och för lokalt engagemang. Låt Aspuddsbadet bli vår tids almar! Vi måste vara rädda om våra kulturbyggnader och de små kvartersnära kultur- och idrottsverksamheterna.

Vi har sett det i kvartersbion, som ni ville lägga ned men som Miljöpartiet räddade. Vi har också räddat Stockholms stadion, vilket jag är glad över. Vi har kulturkampanjer i kulturhuset Cyklopen. Nu har vi Aspuddsbadet. Vi ska också bygga skateparken på Högdalstopparna. Medan den borgerliga majoriteten sviker ungdomar och tydligen vill flytta anläggningen till ett spårvägsområde vill vi fortfarande använda de naturliga höjdskillnaderna vid topparna. Vi vill göra anläggningen till en kombinerad skatepark och ungdomskulturcentrum. Vi vill ha dit andra alternativsporter, men vi vill också bevara friluftsliv- och naturupplevelsena på platsen, så som det står i programmet.

Men det är viktigt att det inte blir för storskaligt. Det är också viktigt att vi energieffektiviserar och bygger miljövänligt. Det gäller både den här anläggningen och andra, till exempel renoveringen av Vanadisbadet. Där bör vi bygga för egenproducerad el. Vi tror att det kan bli en stor andel egenproducerad el där. Samma sak gäller den bandyhall som Miljöpartiet vill bygga och inviga till 2012.

Bifall till Miljöpartiets reservation! Bryt den negativa inställningen och rädda Aspuddsbadet!

Anförande nr 79

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Mats! Vi har en överenskommelse med skatearna i hela staden som de är otroligt nöjda med. Den innebär att de inte behöver åka skate på en soptipp och inte behöver göra det under en högspänningsledning. De är glada över det. Jag förstår inte varför du ska tvinga dem att skatea i en miljö som absolut inte är lämplig för det.

Vad gäller Aspuddsbadet frågar du om man kan tänka sig att skänka badet till badhusföreningen. I så fall skulle det ske för andra gången. Detta gjordes ju för 23 år

sedan – precis det du föreslår. Man skänkte badet för noll kronor i hyra till en badhusförening som skulle sköta underhållet och sköta om badet. Där står vi i dag. Vi har en kommunal egendom som inte längre fungerar och som nästan rasar ihop. Den behöver ett kraftigt underhåll.

Jag undrar: Vad gjorde du under era år när ni hade makten över de här frågorna? Varför gjorde ni ingenting? Varför har ni låtit Aspuddsbadet stå och förfalla? Varför står ni här i dag och låtsas som det regnar?

Anförande nr 80

M a t s B e r g l u n d (mp): Det är inte riktigt sant att du har hela Skatesverige bakom dig. Det är en ganska splittrad organisation, och det är snarare en liten del av skateorganisationen som tyckte om ert förslag och tycker att det är bättre än ingenting alls. De som åker downhill till exempel tycker om de naturliga höjdskillnaderna uppe på det som du kallar för soptippen. De kanske inte trivs i ett skräpigt spårområde.

Vad gäller Aspudsbadet har nu badhusföreningen erbjudit sig att åtgärda badet och ta över kontraktet. Jag tycker att det är tråkigt att du inte kan låta dem göra det. Det är ett kulturhus vi har att göra med, som är grönklassat enligt Stadsmuseets kulturmiljöavdelning. Rädda Aspudsbadet!

Anförande nr 81

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Ordförande, fullmäktige! Man kan konstatera att den borgerliga idrottspolitikerna är otydlig både på riksnivå och i Stockholms stad. Madeleine Sjöstedt kritiserar också sin egen regering på DN Debatt för att inte göra tillräckligt. Men vad gör hon själv?

Det är bra att extra medel satsas på att få fler barn och ungdomar att bli mer aktiva. Men man säger inget om att idrotten är segregerad och att inaktiviteten bland till exempel invandrartjejer i vissa områden är hög. I Norrort är det svårt att få anläggningstid om man vill spela fotboll. Det krävs därför ökade satsningar på spontanidrottsplatser och drift för att hålla dem i gång. Men vad gör man? Man minskar i stället på idrottsnämndens budget och på investeringsbudgeten.

Förra valet gick borgarna till val på att Djurgårdens IF skulle få en egen arena. Men Djurgårdsförvaltningen sade nej. Nu går man ut igen och lovar en ny arena på Östermalms IP utan att Djurgårdsförvaltningen har sagt ja. Ni vill satsa på bredden men vill samtidigt ta bort en arena för breddidrott. Vad är det för skillnad nu mot förra gången?

Vi vill att Stockholm ska vara en idrottsstad av internationell klass. Idrottsverksamheten är mycket betydelsefull inom Stockholms evenemangs- och nöjesutbud och fungerar som motor inom stadens besöksnäring.

I budgeten för 2010 vill vi satsa på en ny bandyhall för åretruntbruk och ge stadens klubbar chansen att fortsätta agera i elitserien. Vi satsar också på en ny hall till den hittills eftersatta speedwaysporten. Vi vill i framtiden stödja stadens föreningar och klubbar i att jobba mer med talangutveckling för att stärka återväxten inom

elitidrotten i Stockholm och agera med krafttag för att återfå en sund supporterklubbkultur i samverkan med klubbarna och föreningarna. Vad gör ni åt att stärka återväxten inom elitidrotten?

Vi har en lista på idrottssatsningar 2010 på ytterligare 35,7 miljoner kronor. Det finns 21 punkter, som jag inte ska räkna upp eftersom det tar för lång tid. Men jag kan nämna några. Som många andra har sagt vill vi bevara Aspudsbadet och har lagt pengar på det. Vi vill fortsätta att upprusta skolidrottshallar.

Anförande nr 82

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och Birgit Marklund Beijer! Jag tror att du har varit ouppmärksam eller läst på dåligt när du påstår att alliansen har lovat fotbollsklubbar nya arenor. Det du säger är inte sant. Det vi sade i valet 2006 var att vi skulle medverka till att hjälpa till med anskaffningen av mark för i första hand Hammarbys och Djurgårdens fotboll. Det är en väsentlig skillnad på att hjälpa till med markanskaffning och att bygga en ny arena.

När det gäller Hammarby är det så, vilket vi hörde förut här i dag, att avtalet för Stockholmsarenan i princip är i hamn. Det ska fram ett genomförandebeslut senare. Men det är ju inte Hammarbys arena, utan det är verkligen stockholmarnas arena. Det är en evenemangsarena för både fotboll och andra evenemang.

Anförande nr 83

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Det jag tog upp är Djurgårdens arena och det löfte ni gav 2006. Ni fortsätter att gå ut med löftet utan att Djurgårdsförvaltningen har sagt ja till det. Det var detta jag tog upp.

Anförande nr 84

B i l l y Ö s t h (m): Birgit! Det är precis som Ulf sade; vi lovade att ställa mark till förfogande. Vi försökte med det på olika ställen på Östermalm, men då sade kungen eller hans fogde nej till det. De har sagt nej en gång, och nu försöker man igen. Men sannolikheten att de säger ja nu är väl inte så där våldsamt stor.

Stockholm har erbjudit Djurgården fyra eller fem andra platser som man har sagt nej till. Där står vi i dag. Som jag sade i mitt första inlägg hoppas jag att man kommer att vilja spela sina allsvenska matcher – om man nu ligger kvar i allsvenskan – på den nya arenan vid Globenområdet. Men det är Djurgårdens beslut. Då kan både Djurgården och Hammarby och kanske till och med Brommapojkarna och något annat lag spela matcher där i en framtid.

Anförande nr 85

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Ni gick ut väldigt starkt angående denna Djurgårdens IF:s arena på Östermalms IP. Ni var jätteglada för att det hela nu hade lösts, och det var enligt er bara Djurgårdsförvaltningen som återstod. De har fortfarande inte sagt ja.

Anförande nr 86

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Kära fullmäktige! Jag är glad över många av de inlägg som har gjorts här, för jag känner att vi åtminstone delar problembeskrivningen på ett tydligt sätt. Det finns många saker att göra för att förbättra Stockholms idrottsliv. Det handlar om äldres rätt till motion och ungas rätt till motion och att kvinnor ska kunna röra sig fritt och vara trygga i motionsspåren.

Vad som däremot gör mig oerhört förvånad är den stora brist på förslag som jag ser från oppositionens sida. Man får nog säga att det var tur att vi i alliansen kom till makten så att vi kunde införa tonårspengen och hbt-styrda bidrag. Vi kunde se till att man hyr ut idrottshallar även till icke tävlande idrottare. Vi kunde se till att det skedde en ordentlig satsning på funktionshindrades rätt att röra sig i och med Beckombergabadet.

När man synar de budgetar som föreligger från oppositionen finns det bara stora investeringsprojekt som till råga på allt inte är finansierade. Det tycker jag är mycket oroande. Låt mig ta Socialdemokraterna som ett exempel. Socialdemokraterna satsar inga extra investeringsmedel. Men de vill ha två fullstora hallar, en bandyhall, konstgräs och speedway.

Jag blir inte upprörd över att ni inte finansierar era investeringar och låtsas att de kan skapas av luft – inte alls. Däremot blir jag mycket fundersam över om det är så att de prioriteringar av unga, av invandrarflickor, av funktionshindrade och av äldre som i dag försvinner från idrotten bara är ord för er. Tänker ni er att det är speedwayen, bandyhallen, konstgräset och de fullstora hallarna som kommer att lösa problemet? Jag kan tala om för er att de inte gör det. Den vägen har vi prövat. Det krävs helt andra metoder, och det krävs otroligt mycket mer tänkande i de här frågorna än vad ni förefaller ha nått upp till nu.

Jag har redovisat vad vi har gjort. Jag har också redovisat vad vi kommer att försöka göra. Att sätta Stockholm i rörelse är det viktigaste vi kan göra just nu. Jag har bjudit in alla att delta i arbetet att fundera över detta. Men jag kan försäkra er att det inte är en ny speedwaybana som är lösningen när det gäller att få invandrarflickorna att röra sig mer.

Anförande nr 87

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Madeleine nämnde vissa investeringar som ni har gjort i syfte att nå de flesta stockholmare som vill aktivera sig och som vill nyttja stadens service i form av idrottsanläggningar och så vidare. Hon nämnde Beckomberga. Jag vill påminna Madeleine Sjöstedt om att det projektet drog vi i gång under förra mandatperioden när vi styrde.

Madeleine Sjöstedt slår sig för bröstet när det gäller vilka fantastiska förslag de har i sin idrottsbudget. Folkpartiet har gjort sig känt för vurmandet och bevarandet av de k-märkta byggnaderna i till exempel Stadsholmens bestånd. Men det gäller tydligen inte den k-märkta byggnaden Aspudsbadet. Varför agera så olika, Madeleine Sjöstedt?

Anförande nr 88

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ett hus som är grönklassat är värt särskilt skydd. Därför är det särskilt tråkigt att Aspuddsbadet har fått stå och förfalla. Jag hoppas att det är svar nog på din fråga.

Anförande nr 89

J a r i V i s s h e d (s): Vi delar synen på problembilden. Det är faktiskt trevligt att vi gör det, för det är inte alltid man gör det i politiken. Men det som oroar mig är att ni nu drar ned på investeringarna. Idrottsnämndens kanske viktigaste uppgift är trots allt just att vi är anläggningsbyggare. Stockholm har inte för många anläggningar, utan vi har för få. Våra investeringar under det sista året vi satt vid makten låg på 340 miljoner. Nu föreslår ni 250, och för 2012 ned till 200. Stockholm behöver fler anläggningar, helt enkelt.

Ni har kallat er budget för Stimulans för Stockholm. Men sätt i gång då – stimulera Stockholm! En kall död hand stimulerar ingen.

Anförande nr 90

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag kan notera att Socialdemokraterna och vi landar på samma investeringsbudget. I så fall hade ni fått anslå mer pengar.

Det andra handlar om idrottsnämndens roll som anläggningsbyggare. Där har vi väldigt olika syn. Min uppfattning är att vår huvudsakliga roll är att se till att framför allt barn och unga kan få motionsvanor som är vettiga. De ska kunna röra på sig, och det ska gälla alla och jämlikt över staden. Då kan det ibland behöva byggas anläggningar, men stödet till föreningsstödet och nolltaxan är minst lika viktigt, och nog viktigare, för mig.

Anförande nr 91

S t e f a n N i l s s o n (mp): Madeleine! Det finns tre föreningar i Stockholm som sysslar med bandy som har en omfattande ungdomsverksamhet. Det är Gubbängen, som ibland brukar kallas för världens största bandyförning när det gäller antalet utövare, det är Hammarby och det är Spånga. Det finns dessutom ett antal, och ganska många, föreningar till i Stockholmsregionen. De har en önskan, nämligen att få en bandyhall för att förlänga säsongen med ett par månader. Det skulle ha enorm betydelse för deras möjligheter att locka ungdomar. Det är förmodligen också ett villkor för att vi ska kunna ha elitbandy i Stockholm eftersom det snart blir ett krav att ha en bandyhall. Utan elit är det svårt att ha bredd.

Vi står alltså inför en situation där bandyn riskerar att raderas ut i regionen utan bandyhall. Jag vill bara fråga dig hur du ser på en bandyhall och när en sådan kan komma till stånd.

Anförande nr 92

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Vi har sagt tydligt från alliansens sida att vi är villiga att hjälpa till med en bandyhall den dag bandyn har ett regionalt samarbete

med andra, den dag bandyn har en ökad ungdomssatsning, den dag bandyn har fler flickor som utövare och den dag bandyn har en egen vision av hur man finansierar detta.

Jag tycker att bandyn utgör ett mycket tydligt exempel där det handlar om att riksförbundet säger: Vi kommer inte att göra si och så om vi inte kan få en hall och om inte stockholmarna kan betala. Jag måste säga att jag tycker mycket illa om den sortens utpressning. Vad det handlar om är att några som sitter någon helt annanstans bestämmer att Stockholms skattebetalare – Stockholms barn och unga som det i själva verket handlar om – ska betala för någonting som dessa människor har bestämt gynnar den egna, ibland kommersiella, verksamheten. När elit står mot bredd väljer jag bredd. I det här fallet hoppas jag att bandyn kan hjälpa till att få en lösning som tillgodoser båda.

Anförande nr 93

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! För drygt tio år sedan skrev jag en motion som handlar om Högdalstopparna som frilufts- och rekreationsområde. Vi jobbade stenhårt under förra mandatperioden med att få ordning på det som skulle bli High Valley Skate Park – en stor evenemangsarena och ett stort eventområde. Detta gjorde vi i samarbete med Stockholm Sub Surfers. Vi var alla överens om detta under slutet av förra mandatperioden. Ni var jätteivriga från den nuvarande majoriteten med att det här skulle bli av.

Det blev inget av det då. 2006 lovade du att spaden skulle gå i jorden. Det lovade du också 2007. 2008 var du lite tveksam i några uttalanden i medierna. Det landade ändå i att det skulle genomföras. Den senaste gången vi förde den här debatten sade du att på våren 2009 går spaden i jorden. Det är inte gjort ännu.

Jag blir glad när jag hör att ni nu ändå har en överenskommelse med Stockholm Sub Surfers om High Valley Skate Park. Personligen kan jag säga att jag är besviken över att det inte blir den stora arenan uppe på Högdalstoppen. Tanken var att det skulle vara en publikdragare och en stor magnet för Stockholm som helhet i tankegången The Capital of Scandinavia. Det skulle sätta Stockholm på kartan. Men vi får väl se vad det blir av detta. Jag skulle gärna vilja veta mer om den överenskommelse som nu finns. Den finns inte i något underlag till den här församlingen, men du har hänvisat till den och jag har sett i tidningsartiklar vad den innehåller.

Jag undrar hur tidsplanen ser ut. Jag såg i tidningen att du lovade att under nästa år ska det här bli verklighet. Nu har det alltså skjutits upp ytterligare ett år igen. Även om jag personligen kan känna en besvikelse över att det inte blir Högdalstoppen är jag glad att de 5 000 ungdomar som utövar idrotten får en plats att vara på. Men jag ser oerhört stora svårigheter med den plats som ni har valt. Jag skulle vilja veta mer om hur det konkret ser ut och när det ska bli av och äntligen bli verklighet. Det är det ena.

Det andra är att jag faktiskt studsar lite grann, Madeleine, utifrån debatten vi förde tidigare om individen och att människorna själva ska avgöra och bestämma, när du säger att detta inte är någon lämplig plats att köra utför på. Du pratar om soptipp och kraftledning. Herregud! Jag har sagt det förut och jag säger det igen – jag gifte mig

där förra året. Under kraftledningen uppe på Högdalstoppen, på sopförbränningen vigde Py Börjeson mig och min fru. Man avgör själv vad som är lämpligt och inte lämpligt.

En fråga som inte är löst i detta, Madeleine Sjöstedt, är downhillen. Det går inte att åka utför i triangeln i Högdalen. Downhillåkarna, som jag har träffat inte bara när jag gifte mig utan också när jag har promenerat uppe i området och pratat med ungarna, har fortfarande ingenstans att vara. Det här är ingen lösning för utförsåkningen. Och ni ska veta att den är vida känd. Det anordnades illegalt en stor tävling som sändes över hela Europa på sportkanalerna. Det visar att det finns en potential, och jag tycker att det är synd att vi missar den. Jag vill jättegärna höra mer om hur detta konkret ska gå till.

Anförande nr 94

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det ska du gärna få göra, Leif. Jag kan passa på att både gratulera till giftermålet och tacka för ditt arbete med skaten. Jag vet att det är du som personligen har jobbat jättemycket med detta.

Jag kan säga att också jag var jättebesviken på detta. Du sade att man avgör själv vad som är bra och dåligt. När man är idrottsborgarråd är det inte riktigt så. Om jag hade avgjort själv hade jag tyckt att Högdalstopparna var det bästa stället. Det visade sig inte vara möjligt, och då kan man inte göra annat än att böja sig för expertisen och säga: Okej, jag förstår att ni har rätt. Det går inte. Jag tror att varken du eller jag kan göra någonting annat.

Vi har pratat med Stockholm Sub Surfers om var man kan lägga detta någonstans. Det finns en överenskommelse som ligger ute på nätet både på deras och min hemsida. Jag skickar den jättegärna till dig. Downhill finns med som en faktor i detta. Tanken är att man fortsätter att åka downhill på Högdalstopparna men har de andra disciplinerna i Mikrofilmen. Jag vågar nästan inte säga något om tidsplanen, men det måste gå fort. Jag har sagt att det måste gå att ordna nästa år. Jag hoppas att det håller.

Anförande nr 95

L e i f R ö n n g r e n (s): Det är återigen tidsplanen som oron gäller med tanke på att vi har haft debatten under fem år, sedan vår tid, och att det hela tiden heter att det ska gå fort och sättas i gång nästa år.

Det är en nyhet att expertisen har sagt att det här inte är genomförbart. Det finns ju inga sådana ärenden, vad jag har sett. Jag har med stort intresse försökt ta del av allting som kommer fram i ärendet när det gäller det lokala, i remisser till stadsdelarna eller till idrottsnämnder. Det gäller för den delen också exploateringen och alla som har varit inblandade i frågan.

Jag har inte sett överenskommelserna, men vad jag har hört är frågan ändå inte död. Den lever kvar med ett utredningsuppdrag att försöka hitta en lösning. Jag tror att det är bra. Även om det nu blir triangeln och man har fortsatt fokus på Högdalstoppen när det gäller downhillen måste det komma en lösning. Det är inte lämpligt som det

är i dag eftersom man promenerar där, människor går där med hundar och pensionärer går där och samtidigt åker folk utför med motorcykelhjälm i 70 kilometer i timmen. Det kan hända någonting väldigt snart däruppe.

Anförande nr 96

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Jag blev så inspirerad när jag hörde Fredrik prata om idrott för alla. Nu talas det annars mest om barn och unga och om stora hallar. Det är inte mitt intresse just nu. Ni vet säkert vad jag ska säga; jag vill slå ett slag för mitt spel, som är boules. Det passar både äldre och yngre. Det är en växande idrott som samlar alla, men vi har inte hört så mycket om det på länge.

Jag ska ta lite lokalpolitik nu. I Farstaområdet spelar vi boules utomhus hela sommaren vid Farsta IP och på andra ställen. Det är underbart! Men på vintern är det värre. Vi i Farsta får åka till Huddinge och spela. Det tycker vi är visset. Det är ju inte heller Stockholms kommun, men dit åker vi. Boules är en breddidrott.

Jag uppmanar er att se till att vi får möjlighet att spela inomhus någonstans i Farstaområdet. Vi har tagit upp detta i Farsta, men aldrig fått något gehör för det. Vi utreder gärna platser där man kan vara. Det behöver inte alls vara några stora anläggningar, och det kan kanske vara i samarbete med badet som ni pratar om att ni ska satsa på nu. Vi pensionärer hjälper gärna till att forska efter någon lämplig plats. Vi vill att man ska inventera alla ytor som går att använda. Det finns ställen vid Farstabadet och vid Farsta IP. Utomhus har man startat ställen, men det behovet har inte vi eftersom vi har Farsta IP och andra utomhusarenor. Hjälptill med detta!

Det här är väl mitt sista inlägg i denna sal, så det skulle vara underbart om det händer något innan jag försvinner. Tack för mig! Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 97

F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag vill rikta ett varmt tack till Lilian för att du påminde mig om att nämna att vi även uppmuntrar de äldres möjligheter till idrott. Så sent som alldeles nyligen invigdes vad som sannolikt är Sveriges första utomhusgym för äldre på Tranebergsängarna. Det sker mycket annat också. Detta är någonting som beaktas i allianspartiernas budget precis som yngre och invandrades idrottande. Tack, Lilian!

Anförande nr 98

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Exakt så är det. Men det är just inomhus på vintertid som vi saknar sådana här platser. Tack i alla fall för det du sade!

Anförande nr 99

A r i a n e B u c q u e t P o u s e t t e (m): Hej Lilian, ordförande och fullmäktige! Jag vill bara ge ett tips vad gäller boules, som är en fantastisk sport som jag också utövar. Det finns en hel del inomhusbanor som privata aktörer har. Bland

annat kan jag tipsa dig om en jättetrevlig bana på Surbrunnsgatan. Det finns alltså möjligheter att utöva detta. Du får ta gröna linjen till innerstaden och spela boule!

Anförande nr 100

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Jag har varit mycket vid Surbrunnsgatan. Men vi vill inte hålla på att åka in till stan. Vi vill hålla oss ute i vårt område. Det finns ställen, bara vi hjälps åt att leta efter dem. Det är lika bra att ni är kvar där på Surbrunnsgatan.

Anförande nr 101

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande! Aspudden var en av de första arbetarstadsdelarna i Stockholm. Där uppfördes en gång ett badhus därför att arbetarna som jobbade inne i Vinterviken skulle ha någonstans att tvätta sig och bada.

Badhuset var i kommunens regi fram till 1985 då en badhusförening tog över det. Sedan dess har föreningen drivit verksamheten fram till det tragiska beslut som borgerligheten i Stockholm nu har fattat om att stänga och riva badhuset. Badhusföreningen har kämpat i många år med att bedriva en verksamhet, att rusta huset, att få fler badande och att hitta nya verksamheter i badhuset.

Över 20 000 personer besöker varje år badhuset och deltar i olika typer av badande. Badhuset drivs av en förening som driver det helt på egen frivillig grund. De har ingen ersättning för att de driver badhuset. Det finns ett folkligt engagemang i huset. De borgerliga partierna har nu beslutat att stänga badhuset och riva byggnaden för att en ny byggnad, en förskola, ska flytta in på området. Det är osmakligt att ställa badhuset mot en ny byggnad för en förskola. Det är fruktansvärt att göra det till en sådan diskussion.

Jag tycker, och vi från Socialdemokraterna kräver, att borgarrådet Sjöstedt ska ta mod till sig och ändra beslutet. Man kunde ändra beslutet om huvudbiblioteket på en bloggsida. På en blogg kom det fram ett det beslutet var ändrat. En bra politiker kan faktiskt ändra sig. Vi kräver också att Sjöstedt tar en personlig kontakt för första gången under hela diskussionen om badhuset och träffar badhusföreningen. Hon måste prata med dem och ta reda på vad de vill.

Det finns i dag en affärsplan för badet som man inte har tagit hänsyn till. När badhusföreningen uppvaktade med 4 000 namnunderskrifter valde borgarrådet Sjöstedt att träffa en ridhusförening i stället. Det var tydligen viktigare. En borgarrådssekreterare kom ut i stället och tog emot namnunderskrifterna. Det tycker jag är upprörande. 4 000 namnunderskrifter tyder på att det finns ett stort intresse för att driva detta badhus och ha det kvar i Aspudden.

Min fråga till dig, som jag har ställt tidigare, är fortfarande: Är borgarrådet beredd att överväga badhusföreningens förslag? Det går ut på att föreningen får ett kontrakt och själv rustar badet.

Du ska få en present av mig. Du får välja mellan en blå och en vit badmössa. Badhusföreningen har en filosofi: Det spelar ingen roll om det är blå, vita eller röda badmössor som simmar runt i bassängen.

Anförande nr 102

T ü n d e K o v a c h (m): Man har sagt åtskilliga gånger i den här salen att Aspuddsbadföreningen hade många år på sig att renovera och hålla badet i ordning. Vad jag vill påpeka nu är att gesten när många fullmäktigeledamöter på vänstersidan tog på sig badmössor är ett tecken på att protesterna mot nedläggningen av Aspuddsbadet inte initierades från medborgarhåll, utan var underblåsta och organiserade av politikerna. Jag skulle vilja ge en stor eloge till dem som visade civilkurage nog att inte ta på sig badmössan.

Anförande nr 103

M a l t e S i g e m a l m (s): Det finns 4 000 namnunderskrifter för att bevara badet. Det är inte 4 000 badmössor utdelade. Det finns ett folkligt engagemang i den här stadsdelen. Det vi begär är framför allt att de som är ansvariga för besluten kommer ut och tittar på anläggningen. De måste titta på badhuset. Jag har tidigare skickat en badbiljett gratis till Madeleine tillsammans med ett öppet brev. Den har hon inte nyttjat.

Nu hoppas jag verkligen att man för en gångs skull tar kontakt med badhusföreningen och pratar om möjligheten att driva verksamheten vidare i olika former. Föreningen har inte fått det samtalet.

Anförande nr 104

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Kära vänner! Det finns nog få – jag tror att jag kan säga inget – beslut i den här fullmäktigesalen som är så väl förberedda som detta. Det finns utredningar, tjänsteutlåtanden, samtalsuppteckningar och protokoll. Det går att läsa, läsa och läsa – allt därför att vi hoppades kunna hitta en lösning på Aspuddsfrågan.

Att komma med en idé nu och säga att lösningen är det som gjordes redan för 23 år sedan kan knappast vara någon lösning på problemet. Jag är förvånad över att Socialdemokraterna, som ändå har någon respekt för allas vår och skattebetalarnas gemensamma egendom, inte ser att det är ett problem när man har något som man äger tillsammans och någon som är satt att förvalta och ta hand om det sedan gör det.

Den affärsplan som du refererar till är noga genomgången av idrottsförvaltningen. Vi har sett den. Det finns ingen möjlighet att klara det renoveringsbehov som Aspuddsbadet har med den affärsplanen. Det är tråkigt, men nu är det tyvärr på det sättet.

Anförande nr 105

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag var med i idrottsnämnden vid det tillfälle då vi fattade beslut om att överföra badhuset till badhusföreningen. Man kan säga att staden redan då inte hade rustat badhuset på otroligt många år. Det var i väldigt

dåligt skick när badhusföreningen tog över anläggningen. Föreningen har efter bästa förmåga under alla år hittat nya sätt att försöka renovera badet.

Du hänvisade tidigare till Beckombergabadet. Du pratade om de funktionshindrade och nyttan av att de finns i det badet. I Aspudsbadet har de överviktigas förening jobbat. Man har haft sjukgymnastik och man har haft rehabilitering i badet, helt enligt badhusföreningens marknadsförmåga och på dess villkor. Det är en otroligt fin verksamhet som har bedrivits där och som nu helt tillintetgörs när man lägger ned badet.

Anförande nr 106

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Till att börja med har jag en fråga till Malte Sigemalm och Socialdemokraterna när det gäller Aspudsbadet. Ni har haft makten i den här staden i ett antal perioder under den tid som vi pratar om. Varför har ni inte gjort någonting åt det här, Malte? Det kan du väl svara på i en replik.

Ordförande! I huvudsak tänkte jag tala om Globen Fastigheter AB. Sedan oktober 2008 är bolaget ett renodlat fastighetsbolag med syfte att tillhandahålla lokaler för evenemangsverksamhet i världsklass. De arenor vi pratar om, som ingår i bolaget, är Globen, Annexet, Hovet och Söderstadion. Varje år drar de tillsammans ungefär en och en halv miljon åskådare till runt 300 evenemang.

Själva Globen, som är kronjuvelen i beståndet, har i år som bekant fyllt 20 år. Den förnyas och förbättras ständigt. I år har vi exempelvis byggt tre fina nya loger som ligger i entréplanet på själva Globen. Vi har bland annat flyttat en del pressplatser och gjort dem till loger – allt detta till en kostnad av ungefär 1 miljon per loge. Dessutom har det byggts en ny toppmodern tv-studio i världsklass. Den kostar runt 37 miljoner. Bolaget bygger också egna kontorslokaler på taket till Annexet som blir klara senare i år.

Den stora satsningen på Globen i år är projektet Sky View. Det är gondoler som ska gå på utsidan av Globen upp till toppen. Vi räknar med att detta ska vara klart i början på februari 2010, då invigningen ska ske. Hela kalaset kommer att kosta runt 80 miljoner. Detta om något kommer att bli en attraktion i världsklass.

Söderstadion är Hammarby fotbolls hemmaarena. Där gick det ju inte så bra. Det blir superettan nästa år. Vi har också Hovet – ishockeyns hemvist. Djurgården är i elitserien, och AIK har sina hemmamatcher i allsvenskan där. Där har också upprustningen påbörjats, bland annat av entréerna. Det har kostat ungefär en och en halv miljon under 2009.

Ordförande! Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 107

M a l t e S i g e m a l m (s): I det avtal som badhusföreningen har med idrottsförvaltningen i dag står det att staden ska göra regelbundna besiktningar. Det har inte skett från förvaltningens sida. Besiktningarna skulle göras med regelbundenhet så att man skulle kunna se vilket upprustningsbehov som fanns år från år. Idrottsförvalt-

ningen har velat säga upp avtalet under många år. Men när vi hade majoritet sade vi nej till detta och avvisade förslaget att säga upp avtalet.

Det finns också andra saker som har inträffat på senare år. Bland annat, och framför allt, har gasen blivit dubbelt så dyr för föreningen. Det innebär att det utrymme som man hade har ätits upp av en gasräkning i stället för att man har kunnat koppla in till exempel fjärrvärme. Det var föreningen själv som begärde att man skulle kunna göra en upprustning. Men då beslutade ni att helt enkelt stänga badet och riva det.

Anförande nr 108

U l f F r i d e b ä c k (fp): Nej, du Malte! Jag tycker inte att ditt resonemang håller. Du skyller verkligen ifrån dig. Det är precis som jag sade förut: Socialdemokraterna har suttit vid makten vartannat år under de perioder som har gått under den här tiden. Det vet vi ju. Det kan du inte bestrida. Du och sossarna har inte heller gjort någonting. Du kan inte anklaga oss för att inte göra någonting när du själv hade kunnat göra det. Jag förstår inte hur logiken går ihop för din del.

Anförande nr 109

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige, Ulf Fridebäck och högeralliansen! Vänsterpartiet drev linjen att Aspuddsbadet måste finnas. Det pågick en dialog med badhusföreningen även under förra mandatperioden för att finna en lösning för att badet skulle kunna finnas kvar.

Jag tycker att det är dåliga argument från din sida när du säger att vi inte gjorde någonting och att ni därför inte heller tänker göra någonting. Ni vill riva badet. Men nu har du världens chans, Ulf Fridebäck! Du kritiserar oss för att det inte hände någonting förra mandatperioden. Men nu kan du ändra på det och finna en lösning så att Aspuddsbadet även i fortsättningen får finnas kvar av alla de goda skäl som har framförts i den här talarstolen.

Anförande nr 110

U l f F r i d e b ä c k (fp): Mehdi! Anläggningen och själva byggnaden och badet är nu i så dåligt skick att det inte går att reparera med mindre än att det kostar 16 miljoner. Pengarna finns inte. Det är som jag säger; här har hela den här församlingen ett ansvar för de år som badhusföreningen har drivit badet. Vi har inte skött ansvaret tillräckligt bra. Ingen av majoriteterna har gjort det. Du säger att ni drev det hela under förra mandatperioden. Men ni lyckades ju inte, Mehdi! Ni fick inte med er de andra partierna i er allians på att bevara Aspuddsbadet. Ni har haft er chans till det.

Anförande nr 111

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Torsdagen den 5 november fattade alliansens partier i stadsbyggnadsnämnden beslut om att Aspuddsbadet, älskat och brukat av många, ska rivas. Vi i de rödgröna partierna tycker att detta är fel. Madeleine hänvisar till utredningar. Det vore kul om du läste dem också. Stadsmuseet säger ju nej till rivning.

Det finns klara likheter mellan Lindgården och Aspuddsbadet. I bägge dessa ärenden har staden varit delaktig i misskötseln av tillsynen och kontrollen. Det är precis vad som har hänt när det gäller Aspuddsbadet också. Idrottsförvaltningen skulle dit och syna och hjälpa till och påpeka när det behöver göras saker. Staden har inte skött sina åtaganden.

Nu har idrottsförvaltningen låst sig vid ett belopp och vägrar ytterligare förhandlingar i stället för att ta till vara initiativkraften hos mängder av medborgare som är engagerade. Du är både kultur- och idrottsborgarråd, Madeleine. Här lyckas du i ett svep och på en gång förstöra både höga kulturvärden och bra folkhälso- och idrottsaktiviteter. Det är fantastiskt.

Underhåll och upprustning är dessutom två olika frågor. Badet är i bättre skick i dag än när badhusföreningen fick det för 23 år sedan. Föreningen har underhållit det, men upprustning är en annan fråga. Därför måste man kunna sätta sig och omförhandla och diskutera det här. Snälla, rara – backa! Man kan fatta felaktiga beslut, men bra politiker måste kunna erkänna när man har gjort fel. Jag kan erkänna i efterhand att husen vid Högbergsgatan faktiskt blev ganska lyckade. Vi gjorde fel bedömning.

Madeleine! Vågar du backa? Låt Aspuddsbadet hålla sig flytande! Ge folket en chans att hantera sin ekonomi och en upprustning! Backa! Sänk inte badet! Dränk inte drömmarna! Ge dem ingen kalldusch! Låt värmen från verksamheten i varmbadhuset få sprida sig som ringar på vattnet! Låt den nya föreningen få bubbla vidare! Förhandla, Madeleine! Släng ut en livboj! Ge dem en flytväst! Simma lugnt! Simma lite ryggsim! Byt riktning! Annars riskerar ni att slå huvudet i kaklet. Dränk inte privat initiativkraft och glädje! Rädda Aspuddsbadet!

Anförande nr 112

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ingenting är så enkelt som att vara i opposition. Tänk – ni hade fyra år på er men lyckades inte åstadkomma något mer än att lämna det i knäet på oss att ta hand om. Vad gjorde ni egentligen? Varför hittade ni ingen lösning? Varför är det inte redan löst? Kan du förklara det?

Det är så jäkla enkelt att sitta här och inte ha någon makt eller inflytande, men kom ihåg att det var ganska nyss ni hade det. Vi har pratat enormt mycket i den här frågan. Bara för att jag tyckte att det var viktigt att badhusföreningen fick chansen igen har den här frågan tagit två år av utredningar, samtal och underlag. Frågan är oerhört väl beredd, och det vet du också. Men som sagt var: Varför gjorde ni inget när ni hade chansen?

Anförande nr 113

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Vi bestämde i alla fall inte att vi skulle riva badet när vi satt i majoritet. De fick driva sin verksamhet. Självklart måste staden på något sätt engagera sig. Du har ju inte satt dig i ordentliga förhandlingar med badhusföreningen och försökt hitta lösningar. Försök hitta lösningar! Det ska väl kunna gå.

Dessutom säger utredningarna delvis att man inte ska riva badet. Läs utredningarna från Stadsmuseet!

Anförande nr 114

F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag vill egentligen bara understryka det Madeleine sade. Det är väldigt lätt att vilja väldigt mycket när man är i opposition. Ur vårt perspektiv är ärendet om Aspuddsbadet väldigt väl berett, och vi är redo att ta beslut.

Annars är jag lite förvånad över att Cecilia har tid att vara här. Ni borde, om man ska följa Miljöpartiets budgetförslag, vara ute och bygga bandyhall nu. Den ska ju vara klar till 2012 lovar ni, utan budget, trots att alla vet att finns det någon möjlighet till en långsiktig investering i bandyhall i Stockholm så är det alliansens inslagna linje som gäller där det handlar om att skapa en regional samverkan inom bandyn med goda externa finansiärer.

Men som sagt: Det är lätt att vara i opposition. Då kan man lova väldigt mycket.

Anförande nr 115

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det vore kul om Kristdemokraterna också tog sitt förnuft till fånga och faktiskt försökte sätta sig ned och förhandla och titta på den här frågan. Det finns lösningar. Man har kommit med en ekonomisk plan. Man har möjligheter att betala minst 550 000 kronor i hyra per år. Men idrottsförvaltningen vägrar att förhandla. De har satt ett belopp, och sedan har de stängt dörren. Det pågår inga förhandlingar.

Snälla, försök öppna dörren igen och prata med varandra så kan vi försöka lösa den här situationen så att ni inte behöver slå huvudet i kaklet!

R II MILJÖ- OCH TRAFIKROTELN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Vatten AB, Trafik- och renhållningsnämnden, Stockholms Stads Parkerings AB, Stadsdelsnämnderna: Stadsmiljöverksamhet, Stockholms Hamn AB, Stadsdelsnämnderna Punkt 10, 25, 14, 28, 4, 26)

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Vatten AB

Anförande nr 116

Borgarrådet Hamilton (m): I februari utsåg EU-kommissionen Stockholm till Europas första miljöhuvudstad 2010. Vi fick utmärkelsen för det historiska miljöarbete som gjorts sedan av början 1900-talet och för de planer som vi inför framtiden.

Vi har anledning att vara mycket stolta över utmärkelsen. Med ”vi” menar jag stockholmarna, företagen och politiker som är verksamma i dag såväl som tidigare generationer. Utmärkelsen väcker stor internationell uppmärksamhet. BBC, CNN, Sunday Times, tyska radiokanaler med flera har varit här, och fler är på väg. I eftermiddag träffar jag Der Spiegel.

År 2010 blir ett spännande år mot bakgrund av den här utmärkelsen. Många av stadens verksamheter kommer att involveras i arbetet, för att inte tala om alla företag.

Det är två år sedan vi inrättade klimatpakten, och den fortsätter locka alltfler företag. När vi hade inspirationslunch i tisdags här i veckan kunde jag inför de 200 närvarande företagen konstatera att 85 företag nu är med i klimatpakten. Deras miljöarbete gör verkligen skillnad.

Fullmäktige har beslutat att tre nya miljöprofilområden – Norra Djurgårdsstaden, Västra Liljeholmen och miljonprogramsområdena – ska vara miljöfilmsområden. Norra Djurgårdsstaden kommer dessutom att bli ett *climate positive development program*, utvalt av Clinton Climate Initiative. Det handlar om att utveckla metoder och att mäta miljöpåverkan, och Stockholm är en av tio städer som har blivit utsedda.

Arbetet med efterföljarna till Hammarby Sjöstad är ett viktigt led i arbetet för att Stockholm ska behålla sin ledande position som miljöföredöme. Vi är på god väg mot 100-procentsmålet när det gäller andelen miljöbilar i stadens bilflotta. 97 procent av de inköpta bilarna i år är miljöbilar, och stadens höga andel miljöbilar har också uppmärksammats i medierna de senaste dagarna.

Stockholm Vatten har ökat sin biogasproduktion med 30 procent under det senaste året och avskaffat tillståndskravet för att installera avfallskvarnar. Ett gasbolag är bildat, och försäljningen av detsamma förbereds just nu för fullt.

Miljöförvaltningen fortsätter att jobba fokuserat kring stockholmarnas hälsa och klimatfrågorna. Under året har servicen förbättrats genom bland annat e-tjänster där

man kan ansöka om tillstånd för att installera värmepumpar eller registrera livsmedelshantering via nätet.

Under året har vi också fått gehör för vårt envetna vädjande till regeringen om att ge kommunerna rådighet över dubbdäcksanvändningen. Nu finns lagstiftningen på plats. Vi har äntligen fått verktyg för att ta tag i frågan om luftkvaliteten i Stockholm. Från årsskiftet är det inte tillåtet att köra med dubbdäck på Hornsgatan. Förhoppningsvis tar stockholmarna till sig budskapet att dubbdäck påverkar luftkvaliteten och väljer odubbatt i stället.

För oss är inte bilarna problemet, utan det är vad de åstadkommer i trafiken som är problemet. Elbilsprojektet tillsammans med Fortum är ett äkta framtidsprojekt. Glädjande nog hakar nu fler på, och jag har haft möjlighet att inviga laddstolpar både på McDonalds och på Preem. Fler är på väg.

Vi har också nyligen fått klartecken från EU till ytterligare ett miljöbilsprojekt: Cleantruck, ett samarbete med Aga och OKQ8 som handlar om att etablera mackar för förnybart lastbilsbränsle och att testa och demonstrera nya sorters miljölastbilar. Det handlar om sparsam körning, kväve i däcken och också att pröva att ytterligare minska utsläppen från godsdistributionen. Ett flertal privata åkerier har förhandsanmält sin medverkan. Totalt kommer ett 80-tal miljölastbilar att ingå i projektet.

Miljöförvaltningen förbereder dessutom tillsammans med klimatpaktföretag, andra kommuner och det i dagarna väldigt omtalade Vattenfall med flera en gemensam upphandling av elbilar så att vi ska få en stor introduktion av elbilar i Stockholm när bilarna kommer ut ordentligt på marknaden.

Stockholms hamnar har inlett ett samarbete med Helsingfors hamn om grå- och svartvattenhantering och elanslutning av fartyg. Vår ambition är att det här projektet ska spridas till andra hamnar i Östersjön.

Nya spännande kollektivtrafiksatsningar finns i form av Spårväg City och de investeringar som finns i länsplanen, men det återkommer jag till senare i dag.

Listan kan göras lång på vad stadens miljöarbete är. Det är mer än bara miljöförvaltningens budget. Förvaltningen hanterar Stockholms klimatpakt, en nyinrättad kemikaliepakt och har fokus på arbete med frågor om rör stockholmarnas hälsa – ett arbete som bara miljöförvaltningen kan sköta. Hur skolor, äldreomsorgen, restauranger med flera hanterar maten är viktiga frågor för alla. Det ska miljöförvaltningen göra hålla koll på.

Sedan 2005 har det skett en revolutionerande effektivisering av livsmedelskontrollarbetet. År 2005 inspekterade 38 inspektörer 38 procent av alla objekt. I år räknar vi med att samma antal inspektörer inspekterar 75 procent av objekten. Då har antalet objekt faktiskt ökat från 5 300 till 8 300 objekt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 117

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ordförande, fullmäktige och den enda åhöraren! Vi socialdemokrater vill bidra och arbeta för att Stockholm ska bli världens ledande miljöhuvudstad. Det sade jag redan i går i inledningsanförandet, och det är det som den här debatten handlar om.

Här i Stockholm har vi nämligen bättre förutsättningar att leva hållbart än på många andra ställen. Storstaden är egentligen en fantastisk möjlighet för att skapa det hållbara samhället. Vår närhet och vår täthet gör att behoven av att åka bil långt eller transportera våra varor långt är mycket mindre. Vi måste bli smartare på att utnyttja detta.

Stockholm var tidigt ute med olika miljöpolitiska åtgärder. Vi var tidiga med att rena vatten. Henriksdals reningsverk invigdes 1941. Tunnelbanan pratar vi – tyvärr, tänkte jag säga – fortfarande om som ryggraden i kollektivtrafiken. Med tyvärr menar jag att vi kanske borde ha gjort några större investeringar sedan 50-talet när tunnelbanan var alldeles nybyggd.

Det är tack vare detta långsiktiga och enträgna miljöarbete som Stockholm har blivit Europas första miljöhuvudstad. Över detta är även jag stolt.

Jag är dock inte stolt och imponerad över de planer som finns in i framtiden, men jag vill verkligen stryka under att jag delar stoltheten över utmärkelsen till Europas första miljöhuvudstad, vilket miljöborgarrådet tidigare framlade.

Jag är inte imponerad av planerna eftersom ni halverar anslaget till miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, tar bort miljömiljarden och i dag lever på lånta pengar i det utvecklingsarbete kring miljöarbete som görs. Med det menar jag att ni lever på miljömiljarden och Klimpanslaget. Det betyder att mycket lite utvecklande miljöarbete sker i staden i dag.

Det behöver inte vara så. Vi har en annan och ekologiskt hållbar färdriktning på politiken. Det handlar om allt från minskad energiförbrukning i lokaler och bostäder, att göra avfallshanteringen mycket bättre, att utnyttja den resurs som avfallet faktiskt är, att få lägre partikelhalter från trafiken genom att använd olika styrmedel, att vidta åtgärder mot dagvatten som rinner rakt ut i Mälaren, till att göra stockholmarnas möjligheter att göra hållbara val i vardagen enklare.

Vi måste utveckla och rusta grönområdena. Stockholm ska till 2014 ha inrättat samtliga naturreservat som utpekats i ÖP99. Vi vill se en miljövänlig och hållbar upprustning med miljöprofil av bostadsområden.

Luftkvaliteten ska bli bättre, och vi vill sätta ett nytt och ambitiöst klimatmål för staden: 2,0 ton per invånare till 2015, och Stockholm ska vara fossilbränslefritt 2030.

Allt detta är möjligt att uppnå om man bara vill. Om man bara vågar och vill använda stadens resurser på ett genomtänkt sätt kan Stockholm bli världens ledande miljöhuvudstad.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 118

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Stockholm har utsetts till Europas miljöhuvudstad 2010. Vi ska vara stolta över det som har gjorts historiskt och de planer vi har framför oss. Det är en utmärkelse som förpliktigar för framtiden.

Folkpartiets utgångspunkt är att det är bra att Stockholm växer, att fler bor, lever och arbetar i staden. Men det måste ske på miljö- och klimatmässigt hållbara villkor. Vi tar i dag, eller senare i natt, ställning till en budget med höga miljöambitioner. Det är en budget som präglas av ansvar för både klimat och ekonomi. Stockholm går före när det gäller energieffektivisering och nya bostäder med hög miljöprofil. Alliansen visar vägen, inte bara genom att peka på problemen utan också genom att hitta lösningar, inte genom att säga nej till att låta Stockholm växa utan genom att säga ja till tillväxt och utveckling med hänsyn till miljön.

Vi går från ord till handling. Vi följer de mål vi har satt upp. Låt mig bara ge ett exempel av många. Stockholms stads nybilsförvärv bestod under första halvan av 2009 till 97 procent av miljöbilar. Jag är själv skuld till ett fordon som inte är ett miljöfordon, och det beror på att Stockholm Vatten inte kunde hitta något fordon som uppfyllde de krav som ställs. Men bilen var nödvändig att införskaffa.

Dessutom tankas stadens alla alternativbränslebilar till 82 procent med etanol respektive gas.

Vi ser till att kärnverksamheten inom miljö- och hälsoskyddsnämnden bedrivs effektivt i medborgarnas tjänst. Jag tycker att det är viktigt att säga, ordförande, att detta är tack vare en kompetent och effektivt arbetande personal på miljöförvaltningen som jag skulle vilja passa på att rikta stor tacksamhet till. Jag har inte förmånen att sitta i miljö- och hälsoskyddsnämnden den här mandatperioden, men jag har jobbat med många av dem under föregående mandatperioder.

Folkpartiets ledamöter i miljö- och hälsoskyddsnämnden har särskilt varit tydliga när det gäller prioriteringar vad avser tillsyn i miljöer där barn och ungdomar vistas. Det förebyggande hälsoskyddsarbetet är och förblir en strategisk framtidsfråga.

Men vi har mycket kvar att göra. Låt mig ge några exempel.

Varje invånare i Stockholm ger upphov till 100 kilo matavfall per år vilket löses genom förbränning. Här har vi ett förslag, och vi har genomfört en möjlighet att utan att behöva betala för det införa matavfallskvarnar. Det var ett eget initiativ jag tog i Stockholm Vattens styrelse. Det här arbetet tycker vi ska fortsätta. Vi i Folkpartiet vill gärna att det går vidare på andra vägar.

Anförande nr 119

Å s a R o m s o n (mp): Det kom nyligen en nyhet om att nio av tio svenskar säger att de är medvetna om klimatkrisen och att de tänker på den i sina individuella handlingar. Jag tror att det var Naturvårdsverket som hade genomfört utredningen. Man måste konstatera att det aldrig har tidigare funnits ett så stort stöd för att vi ska gå in i ett miljövänligt samhälle. Men medborgarna behöver vårt stöd. Vi politiker

måste leverera de beslut som krävs för att den här miljövänligheten ska kunna uppenbaras. Studenten som bor i Skrapan måste kunna minska sitt resursutnyttjande och sitt klimatavtryck. Vi behöver leverera beslut för att möjliggöra egenproducerad energi, återanvändning av prylar och material, beslut om cykelvägar och spår för att kunna transportera sig – you name it!

Stockholm har en lång och envis tradition av att satsa på miljövänliga lösningar. Vårt känsliga läge med en stad på vatten och storstadens öppenhet att utveckla nya lösningar har gjort att kollektivtrafik har byggts ut här. Avlopps nätet har prioriterats. Biogas har börjat produceras.

Stockholm är i dag ett självklart resmål för experter, och vi har själva lärt oss mycket av det internationella utbyte som vi har ingått i. Vi är stolta över att nästa år vara Europas miljöhuvudstad, precis som flera redan har sagt här från talarstolen.

Det är också en utmärkelse som förpliktigar. I dessa dagar inte minst skulle EU och världens ledare behöva påminnas om vad en miljöomställning i världens städer skulle betyda för klimatmötet i Köpenhamn. Det är mindre än en månad kvar tills de förhandlingarna börjar, och jag tycker att världens städer och Stockholm med sitt internationella engagemang skulle kunna resa en sådan appell.

Ordförande! Det här är den sista budgeten den här mandatperioden, och man kan fråga sig om miljöborgarrådet i Stockholm har förvaltat den här långa miljötraditionen. Vi känner alla till den tråkiga starten. Det var slakt av miljöförvaltningen. På Stockholm Vatten drog man åt ordentligt. Det var en indragen miljömiljard, försvunna miljötjänster från i stort sett alla förvaltningar och bolag, ett nedlagt miljöcentrum för företag trots stor uppskattning. Det var bort med miljökrav både i byggande och i trafiken.

Dessa sänkningar av ambitionerna har tyvärr stått sig även till den här budgeten, men något har faktiskt hänt med åren. Förbudet mot projektverksamhet om miljöförvaltningen verkar ha upphört, och Stockholm har följt med i nytändningen på miljöbilsområdet. Vi ser insatser för miljöanpassat byggande, åtminstone i två prioriterade områden.

Jag skulle vilja säga att Ulla Hamilton har visat att även Moderaterna har en miljöpolitik. Man har gått från att inte vara med i matchen till att vara sämst i klassen. Det är faktiskt ett fall framåt.

Men Stockholm förtjänar bättre. En rödgrön klimat- och miljöpolitik som utvecklar stadens fulla potential, både i att minska växthusgaser, och då vill jag mena att 2.0 faktiskt är vårt ansvar, och att se till att grönområden och vatten är självklara livskvalitetsförbättringar både för stockholmarna och så som vi ser i forskningen.

Stockholm och stockholmarna förtjänar en politik som inte fegar ur när det gäller miljön. Bifall till Miljöpartiets reservation!

Anförande nr 120

Stellan Hamrin (v): Tack så mycket, kära lyssnare! Vänsterpartiet vill ha en rättvis miljö i ett rättvist Stockholm – globalt, regionalt och lokalt. Vi ska ta vårt ansvar på alla nivåer. Globalt ska vi minska vår belastning på klimatet. Koldioxidekivalenterna ska ned till 2 ton till 2015, och vi ska vara fossilbränsle fria till 2030.

Detta kräver en omställning av stadens hela politik och ska inledas med en ny strategi som gör arbetet effektivt och målinriktat. Det kräver utbildning och samverkan mellan stadens olika delar. Miljörättsvisa måste bli ett begrepp i hela vår samhällsplanering.

Vi ska ha miljörättsvisa regionalt. Vi ska skapa trafiksystem som minskar privatbilismen. Vi säger nej till Förbifart Stockholm med fyrfiliga infarter som förstör nya områden och ökar biltrafiken inne i staden. Vi säger nej till Bromma flygplats. Vi säger nej till utförsäljning av den egna energiproduktionen.

Vi säger ja till starkt ökade satsningar på kollektivtrafik på spår och buss, mer båttrafik i en levande skärgård och en restaurering av stadens vatten och skärgårdar.

Mycket kan vinnas på ett regionalt integrerat energi-, vatten- och trafiksystem som sker i egen regi. Privata lösningar optimerar vinsten, inte miljön. Vi måste bättre ta hand om biologiskt avfall från städerna, gödsel från gårdarna och rötslam från avloppsreningsverken. Vi måste binda ihop våra vatten- och avloppssystem för ökad effektivitet och minskad olycksrisk. Vi behöver samordna våra avloppsreningsverk för att kunna släppa ut rätt vatten på rätt ställe vid rätt tillfälle.

Vi måste vara miljörättsvisa också lokalt. Det gör vi genom att bilda naturreservat av stadens större grönområden så att de överlever också borgerliga regimer. Vi ska förbättra skötseln. Vi ska restaurera också förorterens sjöar och vattendrag, till exempel Magelungen, Lillsjön och Ältasjön. Vi behöver fler cykelvägar separerade från gångstråken. Vi behöver dubbdäcksförbud i hela innerstaden. Vi behöver lite utbildning till en del cyklister. Det är bilytorna och inte gångytorna som måste betala priset.

Men det nästan viktigaste av allt: Stockholms egen energiproduktion måste ökas och integreras så att alla kan bidra. Borgare och socialdemokrater har tidigare sålt ut Stockholm Energi. Det var illa. Nu planerar majoriteten för en utförsäljning av det lilla som finns kvar, nämligen Stockholm Vattens biogasproduktion. Det är en skandal, för det slänger ut allt vad staden har av infrastruktur till privata monopol. Vi tänker slåss för ett nytt energibolag där central produktion kombineras med ny effektiv småskalig energi. Här ska alla vara med, från enskilda hushåll till kommunens alla verksamheter och fastigheter. Vi vill se solceller och solpaneler, solpannor och solfönster eller vindkraftverk på många hus runt om i staden.

För detta behövs kommunalt ägande. Privata bolag vill inte ta emot min el eller mitt varmvatten som jag producerar själv. Så fungerar den privata marknaden i klimatproblemens tidevarv. Det måste vi ändra på genom stöd till Vänsterns reservation!

Anförande nr 121

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! En miljömässigt hållbar stad är en stad i världsklass. Jag är därför väldigt stolt över att alliansen har mycket höga miljömål, exempelvis en 25-procentig sänkning av växthusgaserna till 2015.

Men för att det här målet och alla de andra höga målen ska bli verklighet behöver miljöarbetet bedrivas både brett och systematiskt. Jag ska väl avslöja, även om det knappast är någon hemlighet och jag inte i övrigt delar Åsa Romsons betygssättning, att i och med samarbetet med Nya Moderaterna har vi i alliansen aldrig varit så eniga om såväl mål som metod i miljöarbetet.

Vi i alliansen har jobbat och fortsätter att jobba aktivt för att nå de uppsatta miljömålen. Vi har styrt om från den tidigare miljöpolitiken som mycket bestod av en massa projekt till att få miljöarbetet att bli en självklar del i vardagsarbetet för såväl staden och företagen som medborgarna.

Ordförande! I detta sammanhang skulle jag vilja passa på att tacka alla stockholmare och företagare som dagligen tar sitt miljöansvar – allt från att åka kollektivt eller använda miljöbil till återvinning, energieffektivisering och användning av grön IT.

Miljöborgarrådet var inne på en del av allt det som har gjorts och görs hittills. Vi satsar på miljöprofilsområden, 100 procent miljöbilar, dubbdäcksförbud och reseplanerare. Vi har en klimatpakt i samarbete med företag. Vi har information och underlättar för medborgarna exempelvis i Klimatneutrala stockholmare. Ett av många kvitton på detta är utmärkelsen till Europas första miljöhuvudstad.

Jag tror på en fortsatt bra utveckling av flera skäl. Den allmänna debatten som borgar för en bra miljömedvetenhet. Ett exempel på detta är den explosionsartade försäljningen av miljöbilar som jag tror nästan ingen hade kunnat tro på innan. Det finns också ett tydligt och nära samarbete med näringslivet. Staden har dessutom engagerade företrädare, inte minst i miljöborgarrådet och finansborgarrådet i det här fallet. Dessutom är det också så att med den IT-infrastruktur såväl som fast mobil som finns i den här staden och som också byggs ut har vi mycket goda förutsättningar att ha ett effektivt miljöarbete, många gånger kallat samlat för grön IT.

Ordförande! En röst på alliansen hävdar jag garanterar ett grönt Stockholm. De rödgröna tycker jag tyvärr brister både i ledarskap och i kännedom om staden för att med trovärdighet kunna bedriva ett framgångsrikt miljöarbete i den här staden.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 122

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Världen står i och med klimatfrågan inför sin största utmaning någonsin. Nästa år är Stockholm European Green Capital. Centerpartiet anser att det här inte ska vara en engångsföreteelse, utan Stockholms stad ska målmedvetet gå från nuvarande The Capital of Scandinavia till att blir The Green Capital of Scandinavia i vår profilering.

Stockholm ska förstås göra sin läxa – absolut. Vi ska minska koldioxidutsläppen per invånare till 3 ton, gärna ännu mindre. Vi ska gynna miljöbilar. Vi ska energieffektivisera våra fastigheter. Vi ska bygga solceller och vindsnurror på taken. Vi ska ge gröna bygglov, vilket vi föreslår i vår budget. Vi ska värma med fjärrvärme. Vi ska sopsortera och återvinna. Vi ska hämta matrester och mala ned dem i avloppsledningarna med kvarnar och göra biogas. Vi ska ha sopsugar. Vi borde ha lägre hastigheter i staden. Vi ska minska dubbdäcksanvändningen. Vi ska förbättra luften. Vi ska bygga ekologiskt. Vi ska äta ekologiskt.

Allt det ska vi göra – allt det där som vi numera är nästan helt överens om över block- och partigränserna.

Samtidigt är det så att en kines som kommer till Hammarby Sjästad på studiebesök, en indier som besöker Henriksdals reningsverk, en spanjor som besöker solcells företaget i Hägersten och en amerikan som hälsar på i Green Tech Building kan tillbringa en dag i Stockholm och se vad våra cleantech-företag gör. De kan åka hem och när de är hemma sätta igång ett arbete som sparar mångdubbelt den koldioxid som Stockholm släpper ut varje år.

Där har vi vår uppgift. Därför tjar Centerpartiet om The Green Capital of Scandinavia. För det vi *inte* är överens om är just detta: förmågan att se de globala sambanden och att det är de svenska företagen som kommer att rädda världen, inte de svenska politikerna.

Det vi som politiker kan göra är att bereda vägen genom ett bra företagsklimat. Regeringen arbetar med riskkapital för cleantech-företag. Man vill också genomföra ett paradigmskifte där svenska klimatpengar kan investeras i andra länder och göra mångdubbel nytta jämfört med vad den gör här.

Tyvärr är Miljövänstern kvar i 70-talets miljörelse där man säger nej till teknik, tillväxt och utveckling. Man vill förbjuda folk att köra bil och åka på semester. Man pratar hellre om flaskvatten än miljöföretagande, och man vill rädda världen genom att släcka några lampor under en timme.

Miljövänstern frågade i går hur Centerpartiet kunde fortsätta kalla sig ett miljöparti. Jo – därför att vi ser inte bara problemen med klimathotet. Vi ser problemen, men vi ser också möjligheterna. Det gör inte ni.

Bifall till Centerpartiets förslag!

Anförande nr 123

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Ordförande, ledamöter och lyssnare i radion. Nu står vi här igen och ska besluta om budget för stadens olika verksamheter. Året går fort. Det är ingen rolig budget för stockholmarna, det här. Det är neddragningar och besparingar inom alla nämnder, och till den allra viktigaste verksamheten, miljön, ger man inte mycket resurser, trots att vi ska vara Europas miljöhuvudstad nästa år.

Under den förra mandatperioden, 2002-2006, då den rödgröna majoriteten styrde staden, och som alla verkar längta efter eftersom man hela tiden relaterar till den, fanns en hel miljard till miljöarbetet av olika dimensioner och art. Vi har avsatt den även i årets budget, för den behövs. Pengarna användes till forskning, information, utbildning, barn, unga och gamla. Det rörde sig om en stor mängd projekt, från att rena sjöar till rådgivning till företag och till privatpersoner. Det var radonmätningar, reningar av dagvatten och så vidare.

Av den miljarden användes till exempel 10 miljoner till att lära barn om miljön – naturstigar, grönare gårdar, fjärligsgårdar, odla och äta ekologiskt och så vidare. Det har gett barnen kunskaper för framtiden som de faktiskt är en del av. De lärde sig hur man får en bättre miljö i den framtid som är deras.

Den miljarden och alla projekt som kunde genomföras tack vare den har nu ebbat ut, och inga nya pengar har kommit för att ersätta och fullfölja det här arbetet som hade satts igång. Utveckling, forskning och miljöprojekt är borta ur stadens miljöarbete. Nu görs endast det som är absolut nödvändigt och lagstadgat.

Det finns ingen vilja till miljöarbete från Moderaternas sida. Det finns inget verkligt intresse. Trots många fina ord från borgarrådet finns inget i budgeten som på något sätt kan påvisa en vilja att satsa långsiktigt på Stockholmsmiljön. Ni gör inom miljön som inom alla andra områden i staden: säljer ut och lägger ned. Var tog Agenda 21-samordnarna vägen? Var tog Miljöcentrum vägen? Var tog alla samverkansprojekt vägen med kranskommunerna om våra sjöar? Var tog alla projekt som barnen kunde ha nytta av vägen?

Ingenting av detta finns kvar. Man har halverat budgeten däremot, sålt ut och reducerat verksamheten, både på miljöförvaltningen och i staden i stort. Det är ett stort svek mot stockholmarna och framför allt mot alla barn.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 124

Borgarrådet Hamilton (m): Eva-Louise Erlandsson Slorach försöker måla upp någonting som över huvud taget inte har någon anknytning till verkligheten. Det som vi ser i dag i Stockholm på miljöarbetsidan är så mångdubbelt mycket mer än bara miljöförvaltningens budget. I DN i dag till exempel kan man läsa en helsida om Norra Djurgårdsstaden. Det är ett jättemiljöprojekt som det handlar om. Vi har massor av olika exempel på hur vi jobbar med miljöfrågorna. Man behöver inte stirra sig fullständigt blind på kronor och ören på miljöförvaltningens budget, för den stora revolutionerande förändringen som har skett under de här tre åren sedan ni hade hand om de här sakerna är att alla jobbar på ett helt annat sätt med miljöfrågorna genom hela staden. Du kan prata med Sisab, du kan prata med Stokab, du kan prata med Stockholmshem, du kan prata med Stockholm Vatten, du kan prata med stadsbyggnadskontoret, du kan prata med fastighetskontoret – alla säger samma sak, att miljöfrågorna är jätteviktiga.

Du kan leta hur mycket som helst i miljöförvaltningens budget, men du hittar inte svaret där.

Anförande nr 125

Eva - Louise Erlandsson Slorach (s): Det tror jag det, att de måste arbeta på ett annat sätt. Alla har ju fått neddragningar av sina pengar, så det skulle vara katastrof om de inte lärde sig arbeta utan pengar.

Verkligheten för miljön i Stockholm har fortfarande många akuta problem. Situationen med läckande breddavlopp till exempel och partikelhalter i Stockholm som överskreds rejält, Agenda 21-arbetarna som inte finns kvar längre och som saknas ute i stadsdelsnämnderna. Ni avslår Fair Trade City-ansökan som skulle visa att Stockholm var åtminstone lite intresserat av solidaritet och ekologiskt och miljövänligt tänkande.

Det är också en talande jämförelse att den borgerliga majoriteten i stadshuset satsar fyra gånger mer av kommunens pengar på information till stockholmarna om ombildning av bostadsrätter än till Klimatneutrala stockholmarna.

Inte finns det några pengar, det har du rätt i.

Anförande nr 126

Borgarrådet Ruwaida (mp): Här står miljöborgarrådet och hävdar sina höga klimatambitioner samtidigt som man i går i Dagens industri kunde läsa en skarp kritik mot att vi vill minska klimatutsläppen enligt Kyotoavtalet till 2 ton per stockholmarna. Det är inte möjligt och det skulle vara en ekonomisk katastrof för stockholmarna, säger miljöborgarrådet som samtidigt vill hävda att man har några klimatambitioner.

I dag ligger Stockholm på klimatutsläpp på, när det gäller Kyoto, 3,6 ton. Enligt miljöförvaltningen kan man komma ned till 3 ton till 2015 och det utan att fasa ut Värtans kol. Om man fasar ut kolet i Värtan, vilket Stockholm har ett ansvar att göra och vilket vi borde göra, kommer man ned till 2,5. Då ska vi uppnå 0,5 ton till. Går det, Stockholm? Ja, de går – om man har en bra rikspolitik, om man har en bra lokalpolitik. På riksplanet kan man införa ROT-bidrag till fastighetsägare för att fasa ut oljeledning. Man kan ha krav på energieffektivitet även vid ombyggnad i framtiden. Man kan höja koldioxidskatten.

Men jag tror inte att Ulla Hamilton litar på sina kolleger på riksplanet. På sig själv litar hon tydligen inte heller, för här i Stockholm kan man se till att fasa ut kolet i Värtan, och man kan ha tekniskt stöd och arbeta för utfasning av olja i fastigheter. Man kan faktiskt ställa krav på energieffektivitet vid nybyggnation. I dag finns det här papperet, en tjänstemannaprodukt, och ingenting annat. Det papperet finns, men det finns inga miljökrav vid nybyggnation i hela Stockholm, och vi vill ha krav på 45 kilowattimmar per kvadratmeter i all nybyggnation i hela Stockholm. Det är motsvarande det krav man har i Göteborg. I Göteborg kan man, men i Stockholm kan man inte enligt miljöborgarrådet.

Det jag också bli oroad över är att ingen här i debatten pratar om de klimatutsläpp som vi har från produktion och transport av livsmedel och från flygtrafiken. De är nästan dubbelt så höga som klimatutsläppen enligt Kyotoavtalet. Ingen nämner dem – inte miljöborgarrådet, inte Folkpartiet, inte Kristdemokraterna, inte Centerpartiet.

Och det är de klimatutsläppen som ökar. Här vill man inte ha politik, men det vill vi i Miljöpartiet.

Slutligen, Ulla Hamilton, frågar du om vi har läst DN i dag. Har vi läst om Norra Djurgårdsstaden? Ja, det har vi, och där påstår du att ingen opponerade sig mot krav vid markanvisningar. Men det har inte funnits några krav i några markanvisningar so har tagits för Norra Djurgårdsstaden. Där, Ulla Hamilton, har du fel. Lika fel som har om din klimatpolitik!

Anförande nr 127

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Snälla Yvonne, du stod ju just och viftade med det dokumentet. Hur ska du ha det egentligen?

Er politik innebär att om ni ska komma ned till 2 ton per invånare måste de 260 000 bilar som stockholmarna har ska bytas ut under fem års tid till E85 eller bättre bränsle. 260 000 bilar av de 300 000 bilar som finns i Stockholm! Och det hjälper inte med bara det, utan det handlar också om att 12 000 villaoljepannor ska bort och ännu fler när det gäller flerfamiljshus. Vem ska betala det? Var fjärde transportrörelse ska bort på gatorna. Vem ska se till det? 25 procent minskad uppvärmning i alla fastigheter som finns i staden, oavsett om det är privatägda fastigheter eller om det är stadens egna. Vem ska betala det?

Kära Yvonne! Jag har inte sett en enda finansiering av den revolutionerande förändring som ni tänker genomföra på fem år.

Anförande nr 128

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag måste börja med klimatmålet. Jag säger inte att Miljöpartiet vill göra allt det du sade, men skulle man göra allt det skulle vi i klimatmålet när det gäller Kyoto hamna på 1,1 ton per invånare. Du överdriver, Ulla Hamilton. Du bedriver skrämselfpropaganda och inget annat.

I dag, och enligt din förvaltning, ligger Stockholm på 3,6 ton. Med Värtan hamnar vi på 3,1 ton, och man säger sig kunna minska med 0,6 till 2015 med de åtgärder som finns i dag. Då är vi nere i 2,5 ton. Då krävs 0,5 ton till. De åtgärder du nämner är lite långtgående alla tillsammans, men det är inte det som krävs. 2,0 är fullt rimligt.

Sedan måste jag fråga dig: Du säger att det här med miljöbilarna är något som absolut inte skulle kunna gå, men Andreas Carlgren säger ju att Förbifarten ska vara miljömotorväg därför att alla bilar ska kunna vara miljöbilar 2020, vilket vi själva har ifrågasatt.

Anförande nr 129

P e r A n k e r s j ö (c): Jag skulle vilja hävda att Miljöpartiet inte riktigt ser eller åtminstone inte tittar på hela bilden. Ni tror att man kan fixa miljön med moralisering. Vi ska spåka oss. Vi ska sluta köra bil. Vi ska sluta flyga på semester. Men har du någon gång tänkt på hur folk från Kina, Indien, USA och andra ställen kommer hit när de ska titta på hur duktiga vi är på miljö här i Sverige? De flyger!

Lösningen är inte att hindra människor från att resa, varken med bil eller med flyg. Det är tekniken som ska förändras. Jag håller med om att när det gäller flyget är det en stor och jobbig utmaning. Men när det gäller bilen är lösningen på väg redan i dag. När Förbifart Stockholm står klar om några år kommer vi att ha miljöbilism, inte bara i Stockholm utan i hela landet. Acceptera det! Omfamna det i stället för att säga nej!

Anförande nr 130

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag vill att det ska vara lätt att vara klimatsmart. Stockholmarna ska enkelt kunna vara klimatvänner. Här har vi politiker ett ansvar att göra den politiken möjlig. Vi har ett ansvar att förbättra kollektivtrafiken på ett sätt som dina alliansvänner inte är beredda att göra. Vi har ett ansvar att se till att ha bättre cykelbanor. Alliansen satsar inte någonting på nya cykelbanor; vi satsar 100 miljoner kronor per år.

Du säger att jag pratar strunt. Vill inte du fasa ut de fossila bränslena i Stockholm? Tycker du att det är meningsfullt att vi fortfarande värmer upp våra fastigheter med olja? Är det bra att vi har kol i Värtan? Ja – det verkar vara Centerns nya fossilpolitik. Lite mer olja och lite mer kol!

Anförande nr 131

E r i k W a s s é n (fp): Jag skulle vilja uppmärksamma ordföranden på att jag inte tror att väljarna går på Miljöpartiets löften om guld och gröna skogar. Till och med vår ständige åhörare här uppe på läktaren gick under Ruwaidas anförande.

Tack och lov behöver vi nog inte vara rädda för att Miljöpartiet får igenom sin politik. I själva verket är det så att hela vänstersidan är helt splittrade i miljöfrågorna. Om man tittar på anslagen till miljö- och hälsoskyddsnämnden är ju disparansen rätt stor från Vänsterpartiets plus 12 miljoner kronor till Miljöpartiets plus 31,1 miljoner.

Frågan är alltså: Vad av det du stod här och sade kommer ni inte att få igenom?

Anförande nr 132

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag kan med stolthet berätta för Folkpartiet och alla stockholmare att vi, de gröna, har lagt hörnstenarna i en rödgrön politik där vi faktiskt kommer att fasa ut kolet i Värtan, där vi kommer att ställa riktiga krav på att nya byggnader ska vara energieffektiva i hela staden. Vi ska följa Göteborgs exempel.

Vi har tagit otroligt många tydliga beslut. Jag såg ett utspel från Folkpartiet om att man vill ha cyklar. Jag ser inga cykelsatsningar i den här budgeten. Man genomför inte cykelbanorna enligt cykelplanen. Men det vill de rödgröna. 100 miljoner per år satsar vi på det.

Det finns en rödgrön plan för ett bättre Stockholm när det gäller miljö och klimat. Det är ni som står med tomma händer!

Anförande nr 133

Stellan Hamrin (v): Stockholmsmiljön måste förbättras både inne och ute. Det är inte länge sedan borgarna ville höja bullergränserna, struntade i EU:s luftnormer, ville sopa gatorna i stället för att införa dubbdäckförbud och råskällde på oss som inte ville elda upp allt avfall och tyckte biltullar kunde flyga och fara.

Jag erkänner gärna att nu låter det inte lika illa. Tonläget har mattats, och detta med dubbdäck har ni fixat. Jättebra, fortsatt på den linjen! Men det krävs pengar, och det krävs en helt ny strategi för trafiken. Det krävs också mer lagstiftning och mindre frivillighet gentemot de värsta syndarna.

Det finns tre områden där Vänsterpartiet gått i täten och där vi tänker fortsätta leda arbetet. Det första gäller arbetet med sjuka hus. Det är ett allvarligt problem som länge begravts i samförståndets källare någonstans. Minst 100 000 människor bor i bostadsområden där sjuka lägenheter finns utan att man gör något. Nu krävs ett mycket mer aktivt arbete från miljöförvaltningen, och det krävs insatser från alla bostadsbolag. Sjuka hyresgäster i Skarpnäck, Enskede, Södra station och sjuka barn i våra förskolor ska inte betraktas som gnällkarringar och inbillningssjuka. De ska tas på allvar.

Det andra problemet är besläktat och handlar om elektromagnetisk strålning, det vill säga strålning från mobilmast, mobiltelefoner, trådlösa nätverk och mycket annat. Precis som med sjuka hus drabbas personer med allergier och med medfödd överkänslighet. De är sammantaget minst 20 procent av befolkningen och dubbelt så många kvinnor som män. Karaktären på de här problemen gör att det är väldigt svårt att belägga orsakerna på ett statistiskt signifikant sätt, men de finns. På grund av problemens art säger väldigt många att problemen inte finns, men det gör de även om det är enklast att förneka. Det är som sagt inte sant.

EU har gjort en mycket stor undersökning. Den kostade 40 miljoner kronor och heter Reflex som klart visar att de här problemen existerar. Kolla på nätet! I Sverige finns tre forskargrupper som jobbar med det här: Lunds universitet, Örebro och Karolinska. De har samma åsikt: Det här måste vi göra något åt. Markera master, sluta sätta upp dem på stadens offentliga byggnader och ta bort dem från våra torg.

Det tredje är vatten. Vi har lagt fram en motion om det här. Läs den! Stockholm ska gå i täten för vattenarbetet. Vi ska minska utsläppen av dagvatten med breddavlopp och stoppa alla sådana utsläpp i små vatten, modernisera våra reningsverk, bygga om vårt ledningsnät, syresätta alla syrefria bottnar och tråla bort mörtfisk från övergödda småsjöar. Vi vill utveckla odling av blåmusslor i skärgården, och utveckla teknik för att odla sötvattensmusslor i Mälaren. Vi vill att man ska sluta slänga ut sönderodlad öring i havet i stället för att satsa på restaurering av Mälarens och skärgårdens vatten. Vi vill återinföra stör i Stockholms vatten.

Allt detta vill vi göra, i enlighet med regeringens nya vattenpolitik och med pengar från regeringens nya LOVA-medel. Vem kan väl ha något emot det?

Anförande nr 134

P e r A n k e r s j ö (c): Det är alltid intressant att lyssna på dig, Stellan. Som så många andra här inne har jag stor respekt för din kunskap. Men frågan är om ni i Vänsterpartiet inte ser det tekniker som är på gång i svenska företag. Plötsligt går det att tjäna pengar på miljö. Åsa Romson hänvisade tidigare till Naturvårdsverkets undersökning, jag ska inte apostrofera dig mer än så, där nio av tio anser sig klimatmedvetna och där det längre inte är acceptabelt i bekantskapskretsen att inte tänka på miljön och så vidare.

Min fråga till dig är: Är det fel att tjäna pengar på miljön? Är det inte en positiv utveckling? Vad gör Vänsterpartiet för att underlätta för miljöföretagen i Sverige som nu tar över i hela världen.

Anförande nr 135

S t e l l a n H a m r i n (v): Vi är fullt medvetna om teknikutvecklingen i företagen, och det är alldeles självklart att det är jättebra. Staten bidrar mycket till detta genom forskning på olika sätt som privata företag kan tillgodogöra sig. Vi har självklart ingenting emot det heller.

Det vi är emot är när privata intressen monopoliserar viktiga funktioner och viktiga infrastrukturer, till exempel när Fortum lägger beslag på hela nätet för varmvatten och om Vattenfall hade lyckats med att sälja ut kraftbolag och sådant. Det är alltså när infrastruktur och nödvändiga funktioner i samhället monopoliseras som vi ser de riktigt stora problemen, och det är det vi inte kan acceptera.

Det är det man gör nu när man säljer ut biogasanläggningen i Stockholm Vatten, det lilla som finns kvar av energiproduktionen. Den hade kunnat vara basen för en helt ny verksamhet där vi ökade kontrollen av det här i stället för att släppa ut det, för precis som jag sade innan så tillåter inte privata bolag att privatpersoner utnyttjar deras nät genom att sätta in överskottsenergi. De sätter stopp för det.

Anförande nr 136

E r i k W a s s é n (fp): Jag pratade väldigt mycket om vad vi hade gjort förut, och nu skulle jag vilja peka på vad Folkpartiet *vill* göra också.

Kampen för klimatet kräver stora satsningar på el- och gasdrivna bilar. Här har vi möjlighet att använda matavfallet i mycket större utsträckning än vi tidigare har gjort. 100 kg av hushållens matavfall per år skulle i stället kunna tas till vara i Henriksdalsverket och omvandlas till biogas genom att vi inför matavfallskvarnar i mycket större utsträckning.

Det finns stora fördelar med att ta vara på matavfallet på det här sättet. Dels produceras förstas biogas, dels slipper vi transporter av avfall. Sophämtningen skulle då kunna ske betydligt mer sällan än i dag. En tredje fördel är att hushållen på ett bekvämt sätt skulle bli av med sitt matavfall, direkt via diskhon, jämfört med att packa det i en plastpåse och kasta det i sopnedkastet eller gå ut med den till soptunnan. Jag har själv haft en sådan här avfallsquarn innan jag flyttade in till stan, och jag måste säga att det var en av de bästa köksinvesteringar som jag har gjort.

Självklart ska det inte kosta pengar, och det var därför vi tog bort den här avgiften för matavfallskvarnar som har funnits under den tid som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet styrde den här staden. Vi tycker att det är viktigt att man bygger in avfallskvarnar i nya lägenheter som byggs. Framför allt i Norra Stationsområdet vill vi gärna se det som ett klimatsmart och ekonomiskt lönsamt drag för att få fart på investeringarna för köksavfallskvarnar.

Luften i Stockholm är en annan viktig fråga. Alliansen har vågat fatta ett tufft och nödvändigt beslut när det gäller dubbdäcken. Det har vi fått beröm för från vänstersidan, och det tackar vi för. Vi är väldigt glada att vi har en regering på andra sidan vattnet som lyssnar på oss till skillnad från när Socialdemokraterna hade makten här och Socialdemokraterna satt däröver. Då lyssnade man inte på stockholmarna.

I takt med EU:s stegvis hårdare krav för bilarnas utsläpp har det blivit en viktigare fråga. Vi införde miljözoner 1996 här i Stockholm, och det har varit en viktig och bidragande orsak till en bättre luftkvalitet. Folkpartiet vill gärna gå vidare på den här linjen. Systemet med miljözoner tycker vi ska utvecklas och omfatta även privatbilar för att förbättra stadens miljö.

Ordförande! Alla kan inte göra allting, men alla kan göra någonting. När världens ledare samlas på klimatmötet i Köpenhamn nästa månad har vi höga förväntningar på resultatet. Varken Stockholm, stockholmarna, Sverige eller svenskarna kan ensam ta ansvar för världens klimatutmaningar, men Stockholms ambitiösa klimat- och miljöarbete utmanar alla andra städer.

Anförande nr 137

Stellan Hamrin (v): Det är jättekul att även Folkpartiet är uppe på banan, som Åsa sade. Vi tycker att det är en utmärkt idé med avfallskvarnar. Vi har pläderat för det mycket länge, och det är jättebra att det kommer igång.

Det gäller som jag sade också dubbdäck. Där vill vi gå vidare och se till att det omfattar hela innerstaden så snart det går.

Men problemen kvarstår fortfarande när det gäller de strukturella frågorna, trafiken och ledningsnätet för viktiga funktioner. Ni vill fortfarande att de ska ligga i privat regi vilket innebär att sambandet mellan olika nät i regionen och i Stockholm försvåras och att privatpersoner inte har möjlighet att gå in på de här näten och få de priser de borde få.

Anförande nr 138

Erik Wassén (fp): Stellan Hamrin tillhör ett parti som för ett tag sedan hade ett "k" med i namnet, och det finns ju skäl för det. Vi har en helt annan syn på statlig respektive privat verksamhet. Jag har inte alls den övertron på statliga, offentliga eller kommunala lösningar som Stellan Hamrin har.

För två veckor sedan var jag över i en tidigare huvudstad som ligger 50 mil rakt österut, nämligen Sankt Petersburg. Det är bara att gå omkring där, Stellan, och titta hur 80 år av den ekonomiska politik som du förespråkar leder till förfall i en stad.

Anförande nr 139

Å s a R o m s o n (mp): Det är väldigt välkommet att Folkpartiet inom den borgerliga alliansen driver det här med matavfallskvarnar och faktiskt försöker göra någonting i biogasfrågan. Vi har på möte efter möte efterlyst det under hela den här mandatperioden, att vi måste uppgradera vår syn på biogas framför allt när det gäller att säkra råvaran och produktionen. Där är det hopplöst att vi år efter år, till och med under det här året, har sänkt målet för insamling från verksamheterna till exempel.

Matavfallskvarnar i all ära; när det gäller insamlingen ligger den på 5 procent, och det nationella målet är 35 procent. Vi menar att vi ska ha 70 procent, och det har vi sett att andra städer som är betydligt mindre men som har samma struktur som Stockholm klarar. Det finns ingen anledning till att vi med storskalsfördelarna inte skulle klara det.

Det som är problemet är er politik som innebär att ni vill ge hela biogasproduktionen till ett privat monopol. Här ska vi då bekosta byggkostnader för att sätta in matavfallskvarnar med kommunala medel, och sedan ska vi bara skänka bort hela den råvaruresursen och insamlingen som ligger inom stadens regi till ett privat monopol. Det tycker inte jag är en seriös politik. Jämfört med utvecklingen på biogasområdet i andra kommuner är detta inte att utveckla.

Anförande nr 140

E r i k W a s s é n (fp): Jag delar Åsa Romsons uppfattning att insamling av medel för att producera biogas är en viktig och angelägen fråga. Jag förstår dock inte riktigt vad Åsa Romson menar med att vi överlämnar det till ett privat monopol, men det kan säkert Åsa Romson återkomma till när hon har ordet om två talare.

Anförande nr 141

R e b w a r H a s s a n (mp): Åsa Romson tar upp frågan som jag skulle prata om, det vill säga biogasproduktionen och användningen av biogas vilket är mycket lönsamt i stora städer som Stockholm. Som Erik Wassén påpekade producerar varje hushåll i genomsnitt 100 kg matavfall per år.

Min fråga är: Varför når ni inte 35 procents insamling av organiskt avfall i Stockholms stad?

Anförande nr 142

E r i k W a s s é n (fp): Det enkla svaret på den frågan är att när man ska äta en elefant så ska man skiva den.

Anförande nr 143

Borgarrådet J ä m t i n (s): Kanske fick jag svaret även om de där skivorna är väldigt tunna i sådana fall.

Jag ska börja med att tacka dig, Erik, för engagemanget för avfallskvarnar. Jag håller själv på att installera en, så till helgen ska jag nog använda den. Det finns folk som

tycker annorlunda, men jag tror att det är en av lösningarna för matavfallsinsamlingen.

Däremot blir jag lite fundersam, för ni har 0 procent i insamlingsambition för matsamling från privathushåll. Det stämmer inte riktigt överens. Någon promille får ni i alla fall från mitt hushåll till helgen, och därför undrar jag varför det inte finns någon ambitionsnivå när det gäller hushållens insamling av matavfall.

Anförande nr 144

E r i k W a s s é n (fp): Min högst privata ambitionsnivå är samtliga hushåll i Stockholm ska ha matavfallskvarnar, men det är lite mer komplicerat än så. De som bor i flerbostadshus råder ju inte över den här frågan själva. Jag kan som bostadsrättsinnehavare inte installera en matavfallskvarn utan världens tillstånd, så det är inte så enkelt att sätta upp politiska mål.

Det tål att fundera på. Jag avvisar inte alls den tanken, men jag delar uppfattningen att det inte finns några mål för det nu mer än uttalat på det sätt jag gjorde nu.

Anförande nr 145

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Ordförande, åhörare, förvaltningschefer, fullmäktigeledamöter! Under 2010 kommer staden att följa upp och utvärdera det miljöprogram som vi har antagit här inne samt se till att staden tar rejäla krafttag för att minska energiförbrukningen i våra egna fastigheter. Vi har satt upp realistiska och viktiga mål för utsläpp på 3 ton koldioxid per invånare.

Men det är inte det roligaste med att vara här i dag, och det är inte det som skiljer den här debatten från den vi hade förra året. Det roligaste är väl ändå att vi har blivit utsedda till den första europeiska miljöhuvudstaden. Under 2010 kommer många blickar att riktas mot staden. Vi kommer att få möjlighet att visa varför vi är så duktiga, varför vi är bra och vad vi kan lära andra. Många här inne kommer säkert att få flera frågor om vad vi gör och vad andra ställen kan lära sig av oss. Jag hoppas då att ni kan vara stolta över det vi har gjort och att ni kan hjälpa oss att sprida det goda exemplet Stockholm runt om i världen.

Men man får inte priset bara för vad man har gjort utan även för vad man vill göra och kommer att göra. Jag ser redan nu fram emot att få promenera runt i de nya miljöprofilsområdena. Vi vet att staden måste växa. Vi måste bygga mer. Det bästa och smartaste sättet att göra det är självfallet att använda de innovativa miljötekniska lösningar som företag i regionen har tagit fram och som gör att de här områdena blir i världsklass.

Våra företag är inte bara bra på miljöteknik och innovativa lösningar. Borgarrådets klimatpakt är också ett lysande exempel där ett 70-tal företag själva har bestämt sig för att vara goda föredömen. De har bestämt sig för att gå före lagstiftning och regler. Det har de gjort, inte för att de måste utan för att de vill. Klimatpakten växer, och företag går före för att de älskar den här staden lika mycket som vi gör, och de vill fortsätta att se den vara så vacker i framtiden. Problemet med dubbdäck på Hornsgatan som vissa har pratat om kommer inte att vara ett problem för vissa av de här

företagen i Klimatpakten, för de har redan tidigare sagt att de inte kommer att köra med dubbdäck oavsett vad regeringen säger. Nu kommer de att få sällskap av många fler.

Jag tycker att vi tar avstamp inför 2010 och ser till att vi visar Europa och resten av världen varför Stockholm är en så underbar stad att leva och växa upp i. Vi är ett bra föredöme. Vi har mycket kvar att göra, men jag tror att vi är en bra bit på väg med den här budgeten.

Anförande nr 146

Fredrik Cernerstam (s): Jag tycker att detta ganska tydligt visar borgerlighetens mål med klimatpolitiken och miljöpolitiken. Man anser att koldioxidmålet inte är speciellt roligt när man sätter det på 3 ton per invånare. Nej, det är inte roligt. Det är ganska dåligt gjort. Vi inom socialdemokratin vill ha 2 ton per invånare. Vi anser att frågan är så viktig. Det är mycket lättare att förstå varför borgerligheten lägger sig på den lägsta nivån, som ni har gjort genom att ha ett mål på 3 ton per invånare. På det sättet kommer man i princip ned till 3 ton oavsett vad man gör de kommande åren.

Anförande nr 147

Daniel Valiollahi (m): 3 ton är ett ambitiöst mål. Jag skulle vilja höra hur ni tänker få igenom det här. Vilka dagar ska vara bilfria? Vilka gator ska vi inte köra på? Vem ska betala för det här? Jag ser inga siffror i budgeten som kan finansiera dessa 2 ton.

Anförande nr 148

Mats Lindqvist (mp): Hej, Daniel! Jag skulle vilja fråga dig några saker apropå det du sade nyss om att ni satsar på energisänkning av stadens fastigheter. Det låter jättebra. Men jag undrar varför ni lägger en nollbudget på Energicentrum på miljöförvaltningen.

Jag tycker att den här Klimatpakten är ett väldigt intressant samarbete med företagen. Men de företag som har berättat för mig om hur det går till där beskriver det som mycket snack och lite verkstad från staden sida. Där kanske ni behöver lyfta ambitionsnivån lite grann.

Jag tycker att det är jättebra med dubbdäcksfrihet på Hornsgatan. Men kommer ni att överväga att införa det på fler gator? Hornsgatan är långtifrån den enda gatan med de här problemen.

Anförande nr 149

Daniel Valiollahi (m): Fru ordförande! Jag håller inte riktigt med om att Klimatpakten skulle vara mycket snack och lite verkstad. Att Taxi Stockholm slutade att köra med dubbdäck för en säsong sedan är bara ett tecken på det. Att de kör på miljövänligt bränsle är också ett tecken på det. Nej, det håller jag inte med dig om.

Vilka vägar som ska bli dubbdäcksfria får man avgöra från fall till fall. Det finns väl ingen mening i att se till att gator som inte har så höga partikelhalter behöver utredas. Det får vi se från fall till fall.

Vi har satsat 10 miljarder på Energicentrum, så jag tycker inte att det heller stämmer.

Anförande nr 150

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande! Det har varit många diskussioner, och jag tycker att det är bra. Det har varit diskussioner om företagens roll i klimatarbetet i Stockholm. Det är verkligen en debatt som jag välkomnar. Jag blir dock lite orolig för att miljöpolitiken ska bli det nya ideologiska slagfältet mellan höger och vänster. Den klassiska, traditionella högerpolitiken på miljöområdet ger inte de bästa och mest framtidsvänliga lösningarna. Det ser vi när vi ser vilka lösningar man satsar på i utvecklingsländer och stora utvecklingsekonomier. Det är väldigt mycket ett givande och tagande mellan regelstyraren och de privata entreprenörerna.

Låt oss titta på hur det har sett ut här i Stockholm. Den borgerliga alliansen började med att lägga ned Miljöcentrum för företag. Det var en enhet där små företag som behövde och ville ha hjälp fick det med miljöcertifiering och med att verifiera sina utsläppsminskningar. Man byggde också upp en kunskapsbank i staden som kunde utnyttjas. Den såldes sedan av, och utnyttjas i dag av andra när det gäller klimatneutrala företag. Det har varit en oerhörd resurs där staden satsade vissa pengar, jag tror att det handlade om 5 miljoner, som man sedan skulle tjäna in genom att lägga ned den här verksamheten.

Nu lägger man i stället ett antal miljoner på det som heter Klimatpakten där främst stora företag träffas och utbyter kunskap om vad man gör. Det finns inga större krav från staden. Man går naturligtvis in med lite pengar och ser till att de samlas. Jag tror att det är en plattform som är väldigt bra.

Däremot har jag problem när man tittar på vad som ger mest klimatnytta för pengarna om man jämför med ett business-as-usual-scenario, vilket vi i politiken är ganska vana att göra. Vi ska ju göra våra insatser där vi kan putta på någonting som inte annars skulle ha skett av sig själv när det gäller företagssektorn. Jag är osäker på om den jämförelsen mellan Miljöcentrum och Klimatpakten genererar det resultat som ni från den här kanten påstår, nämligen att Klimatpakten är den stora lösningen och att Miljöcentrum för företag var värd att lägga ned. Jag förstår inte varför man inte kan göra både och.

Miljöpartiet vill ha en ännu tydligare dialog med företagen på det sättet att man också kan ställa krav. Vi vill dessutom att vi ska kunna ställa krav på våra egna företag, och här pratar vi om Fortum, att de ser till att vara ett föredöme i stället för att gå baklänges in i framtiden. I dessa dagar med diskussionen om Vattenfall känns det som om vi har fört den här debatten alldeles för lite i Stockholm när det gäller vår relation till Fortum.

Jag skulle också vilja säga något om konsumentarbetet. I Miljöpartiets budget lägger vi en stor vikt vid att vi ska utveckla konsumentarbetet i miljönämnden. I år finns det inte längre ett förslag om att bygga upp en egen konsumentnämnd. Det var inget

annat parti som tyckte att det var en bra struktur, och vi såg att det skulle generera alltför mycket administration. Men vi ser att stockholmarna vill ha väldigt mycket stöd i dag i klimat- och miljöfrågor när det gäller konsumentarbete. Vi har ett behov av att utveckla det. Däremot är det inget annat parti som vill att man ska möta det här behovet, inte ens ni liberaler som pratar om att konsumenterna ska ta ett större ansvar. Ska de inte få någon hjälp med det? Hjälp företagen och hjälp konsumenterna, men lägg inte ned ett vinnande koncept!

Anförande nr 151

P e r A n k e r s j ö (c): Det som fick mig att trycka på replikknappen var detta att det skulle vara något slags gammal högerpolitik att vurma för miljöföretagen. Jag vet inte vad definitionen för gammal högerpolitik är. Det finns en hel del i gammal högerpolitik som jag tycker verkar vara bra och en hel del som kanske inte är lika bra. Det som är väsentlig här är den undersökning som du själv hänvisade till. Det fick mig nämligen att googla in på den, och jag tycker att den är väldigt spännande. Där står det att miljö är det nya svarta, om man kan uttrycka det så. Det är fel att inte vara miljövänlig. Att inte vara miljövänlig är inte längre socialt acceptabelt. Då kan man dra slutsatsen att det är lukrativt att ägna sig åt miljö som företagande. Ekolådan, sopsugar, vattenrening, solceller, energiprocesser är bra exempel på svenska miljöinnovationer. Sluta prata om gammal högerpolitik! Ni litat inte på människor och företag. Det är det som är grejen. Satsa på att omfamna liberalismen på allvar i stället för att bara prata om det!

Anförande nr 152

Å s a R o m s o n (mp): Visst kan man prata sig varm för detta. I dessa dagar gör ju allt fler det, speciellt när man saknar en egen politik. Då pratar man sig varm för att det bara är medborgarna som ska leverera när det gäller klimatarbetet. Jag menar att den största tyngden ligger på att vi politiker ska leverera i klimatarbetet. Det är vi som möjliggör att det engagemang och den viljeinriktning som finns kan ge en klimatförbättring. Vi kan ha 10, 20 eller kanske 30 procent som gör verklighet av att de känner att de vill vara en del av klimatlösningen och går och köper rätt varor och sådana saker.

Vi måste få alla med på tåget. Det spelar ingen roll om man vill installera solceller om man inte får leverera el ut på nätet. Det spelar ingen roll om man köper en ekolåda om resten av staden bygger på att vi har externa köpcentrum. Det är klart att det är politiken i huvudsak som på det här sättet måste leverera möjligheten både för individer och för företag att göra rätt, men då måste vi börja med oss själva. Vi politiker måste göra rätt och inte fel. Vi måste fasa ut kolet i Värtan i stället för att fortsätta att utveckla en död industri.

Anförande nr 153

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag ser inte att debatten sedan lång tid tillbaka handlar om för eller emot. Den handlar snarare om hur. Och det jag har försökt att diskutera här. Vilka verktyg och vilka mål är bäst för att på effektivaste sätt uppnå det man faktiskt vill. Jag har försökt att säga detta, och jag ska försöka att utveckla det om jag får chansen alldeles strax. Det handlar om att både jobba brett och

systematiskt, att ha mål som med ansträngning är uppnåbara och vara eniga. Jag tycker att ni rödgröna har problem på alla de här tre punkterna.

Anförande nr 154

Å s a R o m s o n (mp): Jag väntar på ditt långa inlägg, och hoppas att jag då förstår riktigt vad du menar, Anders. Jag förstår att ni har valt rätt väg om man absolut tycker att det viktigaste i miljöpolitiken är att man alltid är helt ense. Ni skalade ju bort hela det miljöprogram som ni hade inför det här länsbygget. Sedan blev det ingen miljöpolitik i Stockholm från kd:s sida. Det har också varit ganska tomt i miljönämnden från er.

De stora aktörerna är faktiskt betydligt långsammare när det gäller miljöpolitiken. Det får vi lov att erkänna. De stora elefanterna i svensk politik, och särskilt i Stockholmsområdet, har varit långsammast på att inse potentialen med, vikten av och möjligheten att använda miljöpolitik. Jag ser mycket fram emot att äntligen få någon slags inställning till hur miljöprogrammet fungerar. Moderaterna säger att det kommer nästa år. Hittills har vi inte fått en enda rapport. Jättemånga av delindikatorerna har inte ens fått målvärden. Jag värnar en ordentlig miljöstyrning i den här salen. Det har vi varit ense om.

Anförande nr 155

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! När jag såg Miljöpartiets budget undrade jag hur det kom sig att man hade tagit bort pengarna till Klimatpakten, men nu har jag förstått på Åsa Romson vad som är anledningen. Det är alldeles för lite piska i det samarbetet med företagen. Ni vill ha piska på ett helt annat sätt än vad vi vill ha. Det kommer vi aldrig att ställa upp på. Vi tycker nämligen att det är mycket bättre med frivilligt samarbete och incitament som baseras på miljöprogrammet. Det här samarbetet har också lett till att företagen har fått många nya idéer.

Som Daniel nämnde har Taxi Stockholm bestämt sig för att sluta att använda dubbdäck. De har beslutat att de ska ha 100 procent miljöbilar. Vi har haft samarbeten som har lett till att man vid byggnationer numera använder sig av fjärrvärme i stället för el. Det handlar om 40 procent av den energi som används vid byggnationer. Det är en ganska viktig del att ta tag i. Det har man kunnat ta tag i tack vare att de här företagen har träffats. Solcellsutveckling har också skett inom ramen för det här samarbetet. Jag är väldigt stolt över det här samarbetet.

Anförande nr 156

Å s a R o m s o n (mp): Jag förstår att du är stolt över det samarbetet. Det är ett av de få områden där det faktiskt händer lite framåtsyftande saker förutom när det gäller miljöbilarna, som är ett område där ni har satsat.

Ni är inte för piskor och tror att det är därför vi inte lägger några pengar på Klimatpakten. Det är inte sant. Vi vill gärna ha en samverkan. Ni vill ha 1 miljon där, och det kan jämföras med att ni har skurit ned 30–40 miljoner i övrigt på förvaltningen. Vi tycker inte att det är riktigt i paritet med detta. Vi stöder också att man har en samverkan i den här Kemikaliepakten, men den har ännu inte fått några pengar. Jag

tror inte att Klimatpakten behöver pengar, däremot tror jag att Miljöcentrum för företag skulle ha behövt pengar. Där går staden in med ett aktivt arbete. Att bara utgöra plattformen behöver inte ha 1 miljon som något slags fjäder i hatten eller mutpengar.

Det är klart att vi behöver både morötter och piskor här. Titta på hur bilsatsningarna i Stockholm har sett ut! Vi skulle inte ha den tillgängligheten i vägnätet om vi inte hade den piska som heter trängselavgifter. Det var surt för er att svälja. Men till slut kanske ni inte vill ta bort den.

Anförande nr 157

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande! Åsa Romson apostroferade hela den liberala rörelsen i sitt anförande. Det gällde konsumentrådgivningen. Jag kan bara konstatera att medan Folkpartiet är ett decentralistiskt parti är Miljöpartiet ett centralistiskt parti. Vi har decentraliserat konsumentrådgivningen till stadsdelsnämnderna. Den finns på stadsdelsnämnds nivå. Jag kan inte riktigt se att hur den är organiserad, centralt eller decentralt, är det avgörande.

I en replik på Yvonne Ruwaidas anförande försökte jag få henne att förklara hur Miljöpartiet skulle få igenom sin politik med tanke på splittringen på den där sidan. Du kanske kan förklara det in din kontrareplik, Åsa.

Anförande nr 158

Å s a R o m s o n (mp): Jag konstaterar krasst att om vi pratar om splittringen i våra budgetäskanden är de mer än trefalt halverade mot förra gången. Jag tycker att det finns en väldigt tydlig trend där.

Dessutom är sanningen, Erik Wassén, att ni har lagt ned konsumentvägledningen i Stockholm. Det enda ni har är skuldhantering, för det måste man ha enligt lagen. Det finns delvis genom ett samarbete med en del stadsdelsnämnder. I övrigt finns det inte. Det som fanns på miljösidan och som folk skriker efter är det som fanns som Klimpprojekt, det vill säga den rödgröna Klimpsatsning som ni i regeringen har tagit bort. Ska vi vara helt krassa är det faktiskt så att din egen kollega i miljönämnden har varit ute och hårt kritiserat att miljönämnden över huvud taget befattar sig med olika typer av konsumentrekommendationer och talar om för människor om det är mer eller mindre klimatsmart att göra olika saker när det handlar om livsmedel, uppvärmning av hus och sådana saker. Det är precis den konsumentinformation som folk vill ha. Där har Karin Karlsbro varit oerhört tydlig med att det är någonting som kommunen över huvud taget inte ska syssla med. Jag tycker att det är anmärkningsvärt i den tid som vi lever i att individen inte ens får den hjälpen när man har ett så stort ansvar.

Anförande nr 159

Borgarrådet J ä m t i n (s): Miljöpolitik är inte en fråga utan en massa enskilda frågor som tillsammans skapar en helhet. Där om verkar vi kanske på något sätt vara överens. Vatten- och avloppshantering, avfallsinsamling, vad vi äter, hur vi rör oss och hur vi stadsplanerar ger sammantaget en miljö- och klimatpolitik som kan föra

städer åt det ena eller andra hållet. Men det är också så att miljöpolitik inte bara är en stadshusfråga eller en kommunal fråga. Det är också en nationell fråga. Det är en lokal fråga i vår stora stad.

På den nationella nivån vill vi införa ett ROT-avdrag också för flerbostadshus och en klimatstimulans i ROT-avdraget som just ska leda till klimatinvesteringar. I vår budgetmotion den här hösten har vi med koldioxidskatten. Den borgerliga budgetpropositionen den här hösten leder i verkligheten till en minskad koldioxidskatt. Klimpbidragen finns också i de rödgröna oppositionsbudgetarna på nationell nivå, och det finns så mycket mer.

Miljöpolitik är en helhet, både på Stadshusnivå och på nationell nivå och även på lokal nivå i staden. Sanningen är att på lokal nivå har miljöpolitiken försvunnit i verkligheten. Det finns inga resurser kvar ute i stadsdelarna för att ha Agenda 21-samordnare, konsumentrådgivning och så vidare. Man har helt enkelt tagit bort den typen av resurser. Man säger att man får välja att införa det eller inte. Men om man tar bort resurserna är valet lätt. Man måste göra det man måste göra, och det är självklart att sköta äldreomsorg, vägar och förskolan. Det måste man sköta. Det behövs mer resurser.

Det är också intressant att lyssna på majoriteten. Det låter lite grann som om vi skulle få en perfekt klimat- och miljösituation i den här staden om vi tog bort miljö- och hälsoskyddsnämnden. Kontentan av att miljöpolitiken har blivit så oerhört mycket bättre för att miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått lägre anslag måste ju bli att miljöpolitiken blir perfekt om miljö- och hälsoskyddsnämnden inte finns kvar.

Jag är faktiskt helt övertygad om att vi i stället är på väg åt rätt håll i vår budgetreservation. Det behövs ett lite större anslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden för att man ska kunna jobba med utvecklingsarbete på klimat- och miljöområdet, för att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska jobba med klimatfrågor men också med miljöfrågorna, de gröna frågorna, och med vattenfrågorna. Det behövs ett lite större anslag till miljö- och hälsoskyddsnämnden, inte ett mindre.

Det finns många saker som skiljer oss åt. Miljöhuvudstadsåret handlar både om vad staden har gjort och om vad staden vill göra i framtiden. Då krävs det tydliga mål som är ambitiösa. De ska vara uppnåbara, men de ska också vara ambitiösa. Det behövs medel, och det behövs en tydlig samordning. Egentligen finns inget av detta kvar längre.

Anförande nr 160

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande! Jag kommer säkert att uppfattas som lite tjugig. Det behövs lite mer pengar, säger Carin Jämtin. Då undrar en väljare i Stockholms stad: Behövs det 12 miljoner kronor mer, behövs det 25 miljoner kronor mer eller behövs det 31,1 miljoner kronor mer till miljö- och hälsoskyddsnämnden?

Anförande nr 161

Borgarrådet J ä m t i n (s): Jag ska apostrofera Åsa Romson sedan tidigare. Skillnaderna är mycket mindre, och förslagen är betydligt större än vad ert nollanslag

är. Det behövs mer medel till miljö- och klimatarbetet, och det behövs också tydliga nationella ambitioner.

Anförande nr 162

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag tycker att det är lite kul att analysera effekterna av oppositionens miljöförslag. Ni har föreslagit att minst 10 procent av elanvändningen ska komma från solceller. Låt oss anta att staden har ungefär en tredjedel av alla tak i staden och att vi skulle sätta upp solceller på dem. Kostnaden för en toppoeffekt för solceller ligger någonstans mellan 17 och 20 kronor per watt. 10 procent el från dem skulle innebära en kostnad på ungefär 2 ½–3 miljarder kronor. Den totala kostnaden för elförbrukningen i staden i dag ligger på 1 miljard kronor. Det är verkligen en lysande idé att betala 2 ½ miljarder kronor för 10 procent elanvändning när vi i dag betalar 1 miljard för 100 procent el. Jag skulle verkligen vilja se vilken pay-off-tid ni har på den investering som ni har föreslagit i budgeten.

Tvåtönsförslaget har jag redan kommenterat. Det är mycket radikalt.

Ni säger också att ni vill snabbavveckla kolkraftvärmeverket under 2011. Stockholms stad köper i dag ungefär 150 megawatt el som produceras i KVV6:an. Min fråga till er är: Vem ska betala den här snabbavvecklingen? Var ska ni köpa elen i stället? Jag misstänker att det väl inte är så som alla andra får göra, det vill säga att man får gå sist på kedjan och köpa den från något annat gammalt kolkraftverk i Europa.

Anförande nr 163

Å s a R o m s o n (mp): Miljöborgarrådet säger här att vi kräver en snabbavveckling av kolkraftvärmeverket i Värtan. Nej, men vi kräver en utfasningsplan. Det tycker vi att man ska kräva som politiker när vi politiker dessutom äger själva bolaget till hälften. Vi är representerade i styrelsen, och vi är med och gör deras planer. Att inte kräva en utfasningsplan, att inte ens kräva att de sätter ett årtal när de har som målsättning att inte elda kol eller gas, fossila bränslen, i Värtan tycker vi är uppseendeväckande i detta klimatår 2009. Det är oansvarigt som ägare att inte driva på för att få en sådan plan.

Jag skulle nästan kalla det lika oansvarigt som jag tycker att ägarna nu agerar gentemot Vattenfall. Att inte ha någon plan för hur man kommer ifrån den fossila industrin och kärnkraften in i det nya moderna samhället är oansvarigt inte bara ur ett miljöperspektiv, inte bara för att vi har en värld som kräver ett större ansvarstagande i Köpenhamn om en månad utan också för att det ska gå bra för det här bolaget. När får vi det bioeldade kraftverket i Värtan? Du har själv sagt att du ska ha de samtalen med Fortum. Jag tycker att det är dags att leverera, miljöborgarrådet.

Anförande nr 164

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Vi för också de samtalen med Fortum. Jag tycker att det är lite onödigt att kräva en sådan avvecklingsplan så snabbt. På Fortum är de mycket väl medvetna om att deras del i klimatarbetet i Stockholm är en väldigt viktig

del. Jag kan försäkra Åsa Romson att jag understryker detta hela tiden när jag har kontakter med Fortum.

Anförande nr 165

Borgarrådet J ä m t i n (s): Jag har en kommentar. Beslutet måste ha kommit i våras, och i somras infördes ett investeringsstöd till privatpersoner för just solceller. Jag tycker att det var ett av de bra initiativ som den här regeringen har tagit på miljöområdet. Om de siffror som du räknade upp tidigare stämmer vore dock det investeringsstödet rent lurendrejeri, och det tror jag inte ens den här borgerliga regeringen om.

Anförande nr 166

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag tror inte att dessa villaägare kommer i närheten av de 10 procents elanvändning som vi har i Stockholm. Man måste titta på volymerna och mängden i det här sammanhanget.

Anförande nr 167

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Ordförande! Jag ska tala lite om Stockholm Vatten. Den viktigaste delen av Stockholm Vattens uppgifter är vi faktiskt överens om. Det handlar om säker leverans av hälsosmart och gott vatten med hög kvalitet till medborgarna och om att avloppsvattnet ska renas med hög säkerhet på ett miljömedvetet sätt. Men vi är inte riktigt överens om vägen dit.

Redan 2010 borde vi fatta beslut för att de i framtiden ska kunna fullgöra de uppgifterna på ett tryggt sätt utan trista avbrott och läckor. Vi vill således att en reviderad underhållsstrategi som bygger på planerat underhåll tas fram. För att tidigt få in ett miljötank hos unga gällande vårt vatten vill vi utveckla samarbetet med Stockholms skolor. Vi vill bidra till kunskapsutbyte genom deltagande i internationella projekt. Vi vill utarbeta en informationsstrategi som gäller miljöfrågor och en hållbar livsstil och bygga ut en utvecklingsverksamhet.

Vi socialdemokrater motsätter oss försäljningen av fordonsgasbolaget. Vi är kritiska till att staden riggat om ett tidigare utvecklingsbolag till fordonsbolag för att skapa en marknad. Är det inte märkligt att innan vi vet hur marknaden för biogas fungerar ska ni i alliansen sälja det nya bolaget? Varför vill ni inte att det allmänna fortsätter att ta ett ansvar för miljön genom att ta ansvar för utvecklingen av marknaden? Det är helt fel tajmning att sälja just nu. Det verkar vara mer ideologi än seriös eftertanke. Jag tänker osökt på att det är val nästa år, och därför måste affären skyndas på. Det ska vara ett extra styrelsemöte redan nästa vecka. Tänk om det blir en annan majoritet! Eller finns det något annat skäl till brådskan?

I avtalet står det en sak som jag vill fråga om. Det står att tillträde till aktierna ska villkoras av förutsättningen att tillträde enligt avtal om förvärv av mark med tillhörande byggnader vid Henriksdals och Brommas reningsverk skett. Hoppsan! Ska vi tillåta en extern markägare så nära våra egna fastigheter när vi inte känner till framtida behov?

Vi vet att invånarantalet i länet ökar med 30 000 personer per år. Då behöver vi nog bygga ut våra reningsverk. Men vi kanske inte har mark nära så att det räcker. Vid Loudden ska ni hyra ut marken. Varför vill majoriteten inte göra det med marken vid Henriksdal och i Bromma? Dessutom undrar jag hur mycket mark det är fråga om. Vad är priset för den? Marken ingår väl inte i aktiestocken.

I övrigt yrkar jag bifall till det socialdemokratiska förslaget till beslut beträffande Stockholm Vatten.

Anförande nr 168

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Skälet till varför vi gör på det här sättet med bolaget är just för att öka konkurrensen på marknaden. Skälet är att vi har sett hur en monopolist beter sig på marknaden. Det innebär att biogasmarknaden inte har utvecklats på det sätt som den borde ha gjort. Det är precis det som är anledningen till att vi gör på det här sättet. Vi vill öka konkurrensen.

Anförande nr 169

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Jag vet inte riktigt på vilket sätt ni ökar konkurrensen genom att sälja ut det här bolaget. Det blir ju en ny monopolsituation.

Anförande nr 170

E r i k W a s s é n (fp): Det blir två bolag på marknaden. Det är dubbelt så många, så det ökar konkurrensen.

Ordförande! Jag ska inte hålla en matematiklektion här. Vi är inte riktigt överens om vägen dit, men vi är överens om målen, säger Catharina Tarras-Wahlberg. Sanningen är att ni på den här sidan inte är överens om vägen dit heller. Om man läser i handlingarna kan man se att Vänsterpartiet och Miljöpartiet är för ett internationellt arbete, men Tarras-Wahlberg säger: bara om det är Sidafinansierat. Vänsterpartiet vill höja taxan med 10 procent. Det vill inte ni andra göra. Det tackar jag för. Vänsterpartiet och Socialdemokraterna vill införa sovjetiska DDR-planer om ledningsnätets förnyelse, det vill säga ändra på det beslut som vi har fattat som innebär att vi lagar de nät som behöver lagas. Detta är Miljöpartiet emot, åtminstone i budgeten såvitt jag kan se.

Att vi inte har kvar fordonsgasbolaget beror på att det kommer att finnas stora investeringsbehov, och Stockholm Vatten är enligt lag förbjudet att ta affärsrisker när det finns en konkurrensutsatt privat marknad.

Anförande nr 171

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Då bidrar väl ni till att se till att det förbudet måste upprätthållas genom att ni försöker skapa en marknad genom att sälja ett bolag som enbart är riggat för försäljning. Det var ju tidigare ett utvecklingsbolag.

Huruvida vi tre partier får ihop vad vi säger i våra budgetar är fråga om en förhandling som vi inte för här i dag. Det har ni fått veta tidigare.

Jag tycker också att det är väldigt viktigt säga att vi vill delta i internationella projekt. Det får mig osökt att tänka på Ciscoprojektet som det med ett magplask sades nej till i början av er mandatperiod. Tyvärr hinner jag inte utveckla vad det projektet innebar, om det inte är så att jag vill göra det i natt. Vi får väl se om jag återkommer då.

Anförande nr 172

A n d e r s B r o b e r g (kd): Fru ordförande! Den här debatten avspeglar egentligen den allmänna debatten. Miljön är jätteviktig och alla vill nå höga mål. Frågan handlar egentligen bara om trovärdigheten. Hur kan vi göra för att genomföra det här framöver? Vad är bra? Jag ska försöka ta några exempel på detta. Det första handlar om att jobba brett och systematiskt. När vi tog över den här mandatperioden fann vi nästan en snårskog av projekt på miljöförvaltningen som det dessutom fanns lite dålig koll på. Det är ett problem när man inte bedriver miljöverksamheten i bred skala i alla verksamheter, för det är då man får riktigt bra effekt av miljöarbetet.

En annan sak handlar om mål som med ansträngning är uppnåbara. I de rödgrönas iver att vara miljövänliga tar de många gånger till så mycket att man skjuter sig själv i foten. Ett sådant exempel är er ideologiskt fastlåsta inställning i biogasfrågan som höll på att få hela biogasmarknaden att haverera.

Det sista jag ska säga handlar om hur man klarar av att hålla ihop och bedriva arbetet gemensamt. Där tycker jag att ni hittills har visat stor splittring. Jag minns mycket väl de diametralt olika uppfattningar som fanns mellan Viviann Gunnarsson och Annika Billström när det gällde återvinningsstationerna. Samma sak var det när det gällde cykelbanorna på Hornsgatan. Ni kommer alla ihåg bilden där Annika Billström skulle måla över dem. Vi vet hur det gick i båda fallen. Nu handlar det om spårväg eller ej, och det finns frågetecken när det gäller förbifarten. Detta sker samtidigt som alliansen står extremt samlad, är samkörda, gillar läget och driver genomförbar politik.

Ordförande! Med det hävdar jag att en röst på alliansen är en röst på ett grönt Stockholm.

Anförande nr 173

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Tack, Anders! Du ger mig tillfälle att prata lite om Ciscoprojektet, magplasket som inledde er mandatperiod och som ni avvisade. Det var inte du personligen. Du kanske inte ens är informerad om att Moderaterna sade nej till en inbjudan som kom från Clinton Global Initiative. Vi skulle få vara med i ett projekt från Cisco där Cisco finansierade ett projekt med 10 miljoner US dollar till Seoul, Amsterdam, San Fransisco och Stockholm, som var de fyra världsledande städerna på miljö år 2006. Moderaterna sade nej tack, trots att det här var ett projekt som inte skulle ha kostat staden någonting. Vi hade kunna få en utveckling på en mängd områden som vi själva hade kunnat styra över i staden, och vi hade gjort det i samarbete med de här städerna.

Anförande nr 174

A n d e r s B r o b e r g (kd): Nej, jag är inte exakt informerad om projektet. Vi har däremot i staden sedan lång tillbaka många projekt tillsammans Cisco. Nu närmast kommer den 9 och 10 december återigen ett sådant arbete där vi får många bra exempel på olika saker som kan göras.

Sedan tror man lätt att projekt inte kostar någonting. Det kostar alltid tid. Det kostar engagemang, och man måste hinna med, orka med och kunna ta till vara på saker också. Därför är inte projekt alltid gratis.

Anförande nr 175

Å s a R o m s o n (mp): Anders Broberg! Var står Kristdemokraterna när det gäller miljöpolitiken? Du klagar på oss och säger att vi skulle vara oense om några schematiska saker. Hade du suttit någon gång i miljönämnden medan du faktiskt hade en plats hade du sett att vi var ganska eniga om de svaren vi gav där. Vi var mer eniga än vad ni på den andra sidan var många gånger.

Jag saknar Kristdemokraterna och den gamla glöden från den förra eller förrförra mandatperioden. Då stödde ni de trängselavgifter som ni sedan tyvärr sade nej till. Då motverkade ni Dennispakten, men nu vill ni i stället dränka Stockholm i mer trafikstormar från förbifarten. Då hade ni koll på att en miljöförvaltning behövde en internationell kontaktyta för att utvecklas och göra ett framgångsrikt miljöarbete. Det har till och med miljöborgarrådet fattat. Hon sade nej till projekt i början och kallade det för projekthotell. Sedan har vi suttit på möte efter möte och godkänt projekt efter projekt därför att vi ser att de faller in på ett jättebra sätt i stadens miljöarbete. Man behöver ett arbete med internationella aktörer i Stockholm för att driva miljö framåt, men det säger ni tydligen nej till. Ni har inte hängt med.

Anförande nr 176

A n d e r s B r o b e r g (kd): Vi har fått väldigt många av de andra partierna med på många av de frågor vi har drivit. Om du följer det genom historien ser du att det är en helt annan miljöpolitik nu. Det var du själv inne på i ditt huvudanförande.

Det här är egentligen sådana frågor som skulle kunna beröra vilket ämne som helst och inte bara miljöområdet. Det handlar om rimliga nivåer, och det handlar om att jobba på bred front på alla områden för att det verkligen ska få effekt. Ni tenderar att vilja lösa all världens problem på en gång i kommunen. Jag tycker att det är oerhört viktigt att man delar upp och ser vad som är viktigt att göra nationellt och vad som är viktigt att göra lokalt och koncentrerar sig på det och gör det riktigt bra för att få effekt på det hela.

Anförande nr 177

S t e l l a n H a m r i n (v): Anders klagade på att det fanns alldeles för många små projekt när ni tog över makten. Samtidigt hör vi Folkpartiet klaga över DDR-planer. Någon väg måste man gå. Antingen ska man ha en massa små projekt eller så får man ha en mycket större central styrning. Konsekvensen blir annars att ni ska lägga ned alltihop, och det tror jag inte riktigt ni menar. Vi ser ingen motsättning här.

Det finns en utmärkt möjlighet till kombination mellan en väl sammanhållen central struktur i egen regi och massor av små lokala projekt både för att engagera allmänhet och individer och för att få fram nya metoder. Jag är säker på att miljömiljarden och alla dess små projekt har varit nyttiga också för er utveckling i miljötänkande.

Anförande nr 178

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jag tycker att det är viktigt att man har en tydlig styrning, och det har vi ju i verksamhetsstödet och det integrerade ledningssystemet, för att hos alla verksamheter verkligen sätta fokus på att det är vissa saker som är viktiga, och då triggas man i gång dem. Jag tycker att ni hade en tendens att ha alldeles för många detaljerade mål som i praktiken gör att arbetet ute i verksamheterna havererar.

Jag har en mer pragmatisk inställning. Man får gärna ha projekt, men de måste vara rimliga. Man måste orka följa upp dem och använda sig av dem. Ni verkar vilja tro att staden ska göra allting alltid och helst allting själv. Vi delar inte den uppfattningen. Vi tycker att man ska göra det i samarbete med företagare och medborgare för att få bästa nytta och bästa effekt av miljöarbetet.

Trafik- och renhållningsnämnden, Stockholms Stads Parkerings AB, Stadsdelsnämnderna: Stadsmiljöverksamhet, Stockholms Hamn AB, Stadsdelsnämnderna

Anförande nr 179

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Det är mycket nu. Så kan man kort sammanfatta läget. Sällan har så mycket hänt samtidigt som nu på infrastrukturområdet. Regionen har redan vuxit ur kostymen, och samtidigt vet vi att den kommer att växa ännu mer. Därför känns det bra att regionen nu kraftsamlar tillsammans med regeringen för att komma till rätta med de underlåtenhetssynder som gällt alldeles för länge. Det är en välkommen utveckling som skett under senare år från nästan ingen samverkan alls till dagens nära samarbete mellan staden, länsstyrelsen, trafikverken och landstinget. Det ger resultat, och stockholmarna får mer infrastruktur för pengarna.

Regeringen har gett klartecken till den av stockholmarna efterlängtrade förbifarten. Citybanan byggs för fullt. Miljöprovningen av hamnen i Norvik pågår. E18-bygget och Norra länken-bygget är i full gång. Tillsammans med SL planeras det för kollektivtrafikutbyggnader i form av tvärbana till Solna och Kista, Saltsjöbanan, tvärbanans förlängning till Slussen, och inom kort kommer vi att fatta beslut om Slussens nya gestaltning. Till detta ska läggas en helt ny spårvägslinje från västra Kungsholmen till Norra Djurgårdsstaden. I anslutning till dessa projekt planeras dessutom givetvis cykelstråk.

Inte på många decennier, kära fullmäktige, om ens någonsin, har så många projekt för en utbyggd kollektivtrafik och en bättre infrastruktur varit på gång samtidigt i Stockholmsregionen.

Stockholms Hamnar har startat ett samarbete med världens ledande hamnoperatör, Hutchison Port Holdings. Detta världsomspännande företag har 20 procent av all containerhantering i världen, och de äger eller driver 48 storhamnar i 25 länder. Det är ett mycket viktigt samarbete för hamnen. Det ska bli ett nöje att utveckla hamnverksamheten i Norvik tillsammans med dem.

Vårt arbete för ett tryggt och snyggt Stockholm fortsätter. Stockholm betraktas i dag som den stad som har tagit ledartröjan på det här området. Andra kommer nu efter. Fortum har lagt 10 miljoner kronor på sanering av elskåp. 24-timmarsgarantin uppfylls till långt mer än 90 procent. Allmänheten blir alltmer medveten om vårt arbete och vill delta. Statistiken när det gäller klotteranmälningar talar sitt tydliga språk. På tre år har antalet anmälningar ökat från 15 000 till 50 000. Kampanjen Hallå, du tappade något! som vi körde i somras var till för att stockholmarna ska ta ansvar för stadsmiljön, och den kommer att fortsätta även under nästa år. De 16 Stockholmsvärdarna är ett led i detta arbete, liksom ett ökat antal papperskorgar på stan. Vi installerar också sopsugsanläggningar som kopplas till papperskorgar. Jag tror att det är framtiden för Stockholm. Tekniken kommer att hjälpa oss att hålla snyggt på stadens gator och torg. Vi vill börja i Drakenbergsparken. Under den ombyggnation av Strömkajen som nu sker installeras också en sopsugsanläggning som ska kopplas såväl till papperskorgar som till fastigheterna längs kajen.

Insamlingen av farligt avfall har utökat sin service. Nu är det 104 stoppställen som besöks fyra gånger per år och stadsdel. Till det kommer också avtal med ett antal butiker som tar emot farligt avfall. Bara 0,18 av hushållsavfallet är i dag farligt avfall. Heder åt stockholmarna i den delen!

Trafik- och renhållningsnämnden tar i den här budgeten ansvar för ett stadsövergripande projekt i samarbete med Jobbtorg Stockholm. Inskrivna på jobbtorgen ska erbjudas utbildning och handledning för att få praktik i tre månader som Stockholmsvärdar. På det här sättet kombinerar vi tryggt och snyggt med jobbtorgens arbete med arbetslinjen

Tiden för hur länge de populära låncyklarna får användas under dygnet har utökats. Cyklisterna har dessutom fått en ny tjänst, den webbaserade Cykelreseplaneraren, som jag verkligen rekommenderar. Den visar hur himla bra cykelstråk vi har i staden. Cykelplaneraren är en del av det ITS-arbete, intelligenta transportsystem, som staden har. Det handlar också om inställning av trafikljusen, trimningsåtgärder för att öka framkomligheten, och systematiskt arbete kring TA-planerna för att effektivisera arbetet i våra gator.

Fru ordförande! Stockholmarna är ett tåligt släkte. Med alla de planer som är på gång inom infrastruktur, bostadsbyggande med mera kommer det att bli stökigt och rörigt i staden under flera år framöver. Samtidigt är jag övertygad om att det finns en stor förståelse för att det måste märkas när underlåtenhetssynder ska rättas till. Det är en tuff och nödvändig uppgift att ha hela framkomligheten i fokus under de här förutsättningarna, och då talar jag om framkomlighet för alla, för funktionshindrade, gående, cyklister, kollektivtrafikresenärer, nyttotrafik och privatbilister.

Den nya stadsträdgårdsmästaren har ett spännande jobb som handlar mycket om samverkan med stadsdelsnämnderna och andra nämnder så att stockholmarna kan få mycket grönt och blommigt för pengarna.

Med detta, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 180

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Den här regionen, östra Mellansverige, kommer 2030 ha ca 440 000 fler sysselsatta jämfört med i dag. De flesta kommer att finnas i Stockholms län, men allt fler kommer också att pendla in i länet. I östra Mellansverige kommer vi att vara nästan 700 000 fler personer om 20 år om vi lyckas anpassa bostadsbyggande, väg- och spårutbyggnad, utbildning, forskning och näringsliv till globaliseringen och den internationella konkurrensen. Det innebär att vi måste bygga betydligt fler bostäder i regionen än vad vi gör i dag, och vi måste bygga ut både spår- och vägnätet.

För att lyckas måste vi snabbt komma i gång med de många infrastrukturprojekt som finns i länsplanen och i den nationella planen. Enligt oss socialdemokrater måste vi därutöver få fram mer resurser till ökade kollektivtrafiksatsningar, till ökad frekvens på pendeltågen, fler tunnelbanelinjer, fler spårvägssatsningar och fler stombusslinjer.

Vi har kunskapen, och alla länets och Mälardalens kommuner har gjort samma prioritering av var miljarderna bör placeras. Projekten som man har valt bedöms vara samhällsekonomiskt lönsamma om de vanligtvis underskattade kriterierna som restidsnyttor och effekter på arbets- och bostadsmarknader värderas korrekt. Alla kommuner och partier ställer upp på prioriteringarna utom de som inte vill ha Förbifart Stockholm och de som hellre vill satsa på en svagt nyttjad Spårväg City framför Spårväg Syd mellan Älvsjö och Flemingsberg. Den sträckan skulle få tre gånger så många resande och en betydligt större samhällsnytta till ungefär samma kostnad som Spårväg City.

De som till priset av låg samhällsnytta vill bygga Spårväg City i innerstaden prioriterar också bort tunnelbana till Norra Station fast Solna kommun vill ha den. Kommunen vill, precis som vi socialdemokrater, få en tunnelbana till Karolinska som förkortar restiden med en halvtimme per dag eller hela fyra och ett halvt dygn per år för ungefär 50 000 pendlare.

Vi socialdemokrater tycker att det är synd att Stockholms stad inte tar tillräcklig hänsyn till regionens intressen och tillväxt. Vi bygger för lite bostäder i Stockholm. Vi suboptimerar innerstadens kommunikationer fast dessa jämfört med övriga delar av kommunen och övriga länet är mycket goda. Detta förhållande väcker flera frågor. Varför bryts överenskommelsen om prioriteringarna som är så tydliga i Stockholmsberedningen, i En bättre sats-överenskommelsen, i förslaget till en regional utvecklingsplan, i länsplanen och i nationella planen? Vi vill fullfölja de här planerna och därutöver naturligtvis få fler kollektivtrafikprojekt till regionen. Det är möjligt också rent finansiellt om vi utökar möjligheterna, som vi socialdemokrater vill, att centralt också lånefinansiera fler projekt.

Därmed vill jag yrka bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 181

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Fru ordförande, fullmäktige! Stockholm är en populär stad. Det är en stad där många vill leva och bo, det är en stad som många vill besöka och arbeta i och en stad som man vill kunna förflytta sig i enkelt och snabbt. Vi bygger och bygger både förtätningar och helt nya stadsdelar, allt för att kunna ta hand om alla nya stockholmare. Vi bygger nya vägar, nya gator och nya spår. Vi gör stora investeringar av olika slag. Jag vill lyfta fram några av dem.

Tillsammans med SL bygger vi till exempel Spårväg City, en modern spårvagnslinje rakt igenom stadskärnan. Den första etappen mellan Nybroplan och Sergels torg kommer att vara klar redan nästa år. När hela sträckan är klar kommer den att ersätta många bussar. Men tanke på att antalet besökare till Djurgården bara ökar och ökar – miljontals människor från hela världen vill ta sig dit – är just spårvagnen ett miljövänligt alternativ som sväljer betydligt fler passagerare än bussen. Men tanke på det ökande antalet besökare till Djurgården är det inte fler bussar vi vill ha. De ökar inte framkomligheten direkt, varken för bilar eller för andra trafikanter. De gör inte heller miljön vackrare. Spårvagnarna är framför allt ett miljövänligt alternativ som är väldigt passande 2010 då vi är miljöhuvudstad.

Socialdemokraterna hatar uppenbarligen spårvagnar. Tvärtemot vad den vanliga stockholmaren vill så vill man inte genomföra det här projektet. Däremot gillar sossarna förbifarten, något som jag och många med mig, gläds åt. Förbifarten behövs. Det är ingen höjdare direkt att ha genomfartstrafik genom Gamla stan och Norrmalm.

Dessa två investeringar visar kristallklart hur bra samarbetet är hos de rödgröna. Mp och v vill ha spårvagn, men s vill inte ha spårvagn. Mp och v vill inte ha förbifarten, men s vill ha den. Det är klart som korvspad för väljarna, eller hur? Om Miljöpartiet inte tänker sätta sig i en majoritet som dessutom går med på förbifarten undrar jag hur det kommer att se ut om man mot all förmodan skulle vinna nästa val.

Vi har ytterligare investeringar framför oss, och det är Citybanan och Slussen. Ombyggnaden av Slussen är viktigt inte bara ur trafiksynpunkt utan också för att vi ska kunna klara Mälarens reglering. Sedan har vi Hornsgatan. Det är jätteviktigt att göra en bättre grönstruktur och vattenhantering, vilket vi gör nu, och dessutom har vi dubbdäcksförbudet. De som bor där kommer förhoppningsvis att kunna glädjas åt en bättre miljö så småningom.

Vi jobbar också med tillgänglighetsprojektet så att alla stockholmare ska kunna leva i staden, kunna ta sig fram och komma in i butiker, gå på teatrar och ta del av allt de vill ha. Det är något, kanske det enda, vi är riktigt överens om över alla partigränser i den här staden.

Ordförande! Jag ber att få yrka bifall till majoritetens förslag.

Anförande nr 182

M a t s L i n d q v i s t (mp): Fru ordförande, ledamöter och övriga stockholmare! Vi rödgröna är överens om att parkeringssystemet ska ses över och reformeras för att styras mot en bilsnål samhällsplanering. Parkeringsavgifterna ska då uppmuntra till

att befintliga parkeringshus och garage används i första hand. I ett första steg ska en omfördelning ske så att avgifterna i innerstaden fördelas över hela dygnet. Dessutom ska parkeringsavgifterna i hela staden ses över för att stimulera till ökat kollektivtrafikåkande, minska efterfrågan på parkeringar och förbättra trafiksituationen.

Miljöpartiet vill dessutom att trängselskatt snarast ska införas på Essingeleden och på fler ställen där vägnätet behöver minskad trafik.

Vi rödgröna är även överens om att Stockholm ska bli en bra cykelstad. Allt fler väljer att cykla, vilket är bra för klimatet och för folkhälsan, men det leder till ökad trängsel på cykelbanorna och krav på utökade och sammanhängande cykelvägnät. Därför satsar vi 100 miljoner kronor per år på detta. Insatserna ska inriktas mot ökad framkomlighet för gång- och cykeltrafik och mot att bygga bort cykelträngseln och öka säkerheten. Det handlar till exempel om bredare cykelbanor där det behövs.

I Stockholm råder det även brist på biogas till de gasdrivna miljöbilarna. Stockholm ligger långt efter det nationella miljömålet att 35 procent av matavfallet ska omhändertas till 2010. Stockholms matavfall är en värdefull resurs som ska samlas in och användas för att öka produktionen av biogas. Arbetet med insamling och behandling av matavfallet ska intensifieras. Staden ska därvid utnyttja det undantag från EU som införts i svensk upphandlingslagstiftning och som möjliggör att man anlitar ett kommunalägt bolag för behandling av matavfall. Trafik- och renhållningsnämnden ska medverka i planeringen av en biogasanläggning för separat rötning.

Vi vill även jobba för att minska bullret som är ett stort problem i staden.

Stockholm ska även arbeta för en bättre transportlogistik. Under den förra mandatperioden fanns ett logistikarbete för att förbättra stadens egna transporter, men det är tyvärr borttaget nu. Här finns stora besparingar att göra. 30–40 procent av de lastbilar som åker omkring på stadens gator körs tomma. Genom bättre logistik och samordning kan man få ned utsläppen betydligt.

Anförande nr 183

Stellan Hamrin (v): Kära lyssnare! Trafik och renhållning är stadens livsnerv. Det är där stadens karaktär får sitt uttryck. Det är där man ser skillnad på höger och vänster, och vi tycker att någonting måste hända. Vi lever i dag i en stadsmiljö med alldeles för dålig luft, för högt buller och för mycket stress. Det skadar och dödar människor.

30 000 miljoner till Infart Stockholm tömmer staden på pengar men fyller den med bilar, utsläpp och buller. Sådan är inte vår vision. I vår vision finns ingen Infart Stockholm. Det finns en mindre men äkta förbifart för dem som ska förbi. Det är en förbifart utan nya avfarter in till staden. Det behövs inte för då har pengarna använts till nya kollektivtrafikleder in till staden, runt staden och ut i regionen. Alla i förorterna kan snabbt och billigt ta sig in till staden. Man behöver inte ha en massa pengar för att nå centrum.

Då har vi ett Stockholm mellan tullarna där gatuutrymmet används till spårvagnar och bussar i egna filer, där mycket av gatstenen ersatts med gräs, där de största

gatorna har plats för yrkestrafik, där övriga gator är till för fotgängare, cyklister och annan trafik med låg fart för alla och där trafikstråken skiljs åt av trädridåer.

Det här kan möjligen låta utopiskt, men det fantastiska är att det redan finns överallt i världen. I städer som Santiago, Bogotá och São Paulo pågår stora omställningar, ofta med Volvos bussar som transportmedel. I Genève, Lyon, Prag, Haag och andra ställen i Europa har detta redan börjat realiseras. I Genève får du en gratis spårvagnsbiljett på flygplatsen. Du blir hämtad utanför dörren och kommer snabbt in till staden. Vi riskerar att hamna på efterkälken.

Vi tycker att när man kommer till Arlanda ska man få en gratis biljett till Centralen där planen framför ska vara gräsklädd och där det ska finnas spårvagnar och bussar. Hamngatan och Vasagatan ska ha trädalléer. Det moderna Tegelbackseländet ska ersättas av grönområden kopplade till Rosenbadsparken. Det går bara man vill. Vänsterpartiet vill.

Men stadens livsnerv måste också hållas ren. Renhållning är ett svårt pastorat. Det erkänner jag villigt efter fyra år i renhållningsnämnden. Det är tekniskt dyrt och kräver en massa plats som vi inte har om vi fyller staden med 300 000 nya stockholmare. För det första måste staden ta ansvar för all sophantering. Industrin ska betala för sin del till kommunen. Då slipper vi de gröna behållarna på sikt, och vi kan halvera sorteringsbehovet.

Alla bostadsbolag ska ordna fastighetsnära sophantering, och villaområdena bör ordna egna gemensamma lösningar. Vi ska bygga fler återvinningscentraler, och vi måste fixa mark till detta genom stadens försorg. Vi ska ha fler mobila stationer, och vi ska ha insamlingsbåtar på vatten. Renhållningen på gator och torg ska förbättras. Matställen med engångsförpackningar måste tvingas att ta ett större ansvar. I nya bostadsområden ska återvinningen ske inomhus, och systemet med sopsug ska utvecklas. Då kan vi skapa ett nytt Stockholm med ren luft och acceptabelt buller där man trivs och där man inte jäktar. Det blir ett rättvist Stockholm för alla invånare.

Stöd till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 184

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! De här dagarna debatterar vi egentligen de bästa vägarna för att nå ett Stockholm i världsklass i olika varianter och på olika områden. Som jag nämnde i den föregående debatten är vi allihop överens om färdvägen, men jag kan konstatera, som också redan gjorts, att de rödgröna spretar något.

Ordförande! Stockholm är en storstad som växer och har ambitioner att vara en stad i världsklass. Vi är många, vi blir fler, och det är ett av skälen till att vi måste ha en öppen stad för alla. Därför måste det också finnas plats för alla i trafiken. Om vi ska kunna vara med krävs det ständiga avvägningar. Det handlar om alltifrån parkering och hur länge det ska vara grönt respektive rött vid signalerna till ekonomiska styrmedel och information. Egentligen är det också så att hur mycket vi än underhåller och bygger, informerar och reglerar måste vi alla visa hänsyn och respekt för varandra, annars blir det aldrig flyt i trafiken och en bra gatumiljö. En trafikmiljö i

världsklass utformas också varje sekund i de dagliga trafiksituationerna. Det är hur du och jag beter oss i trafiken som avgör om vi får en bra trafik.

Ordförande! Det finns tre viktiga saker som är viktiga att fokusera på. Det är underhållet, informationsteknik för detta och hänsyn och respekt.

Nu görs det en mängd saker. Vi har stora projekt som Slussen, Citybanan, utbyggnad av tvärbanan, Norra länken, byggnation av spårväg, fler låncyklar, behov av cykelparkeringar och att tillgänglighet finns med i all planering. Vi förbättrar städning och klottersanering. Vi vårstädar tidigare, genomför trimningsåtgärder med mera.

När vi i alliansen jobbar för en stad där alla får plats är det tyvärr lite annat hos de rödgröna. Vi hörde alldeles nyligen att Socialdemokraterna är emot spårvagn, och Miljöpartiet är för. Socialdemokraterna är för förbifarten, och övriga är emot. Jag uppfattar att Miljöpartiet är emot bilister. Man vill successivt ta bort alla parkeringsplatser. Vänsterpartiet pratar om en bilfri innerstad. Egentligen skulle jag vilja höra vad Paul Lappalainen tycker om en stad där man diskriminerar en del av trafikanterna. Vi är tydliga med vad vi vill, medan det är mycket som spretar hos de rödgröna.

Fru ordförande! Jag yrkar bifall till en stad för alla och inte en stad för vissa.

Anförande nr 185

P e r A n k e r s j ö (c): Fru ordförande! På samma sätt som blodomlopp och lungor syresätter den mänskliga kroppen är det gator, vägar och parker som ger liv åt staden. Centerpartiet är stadsmiljöpartiet, och vi är miljöbilspartiet. För oss representerar miljöbilar kombinationen av vardagens behov och morgondagens utmaning. Miljöbilismen är själva grunden för den syn vi har på trafik och vägar i dag, det vill säga det är okej att bygga vägar och det är okej med biltrafik, för den är förhållandevis miljövänlig. Ändå är dagens miljöbilar bara en mellansteg. Om bara några år, ungefär när Förbifart Stockholm står klar kommer vi att ha en helt ny generation miljöbilar och med det helt andra och betydligt mer acceptabla utsläpp av växthusgaser.

Själva grunden för persontransporter i Stockholm i framtiden ska självfallet utgöras av kollektivtrafik. Därför är det helt avgörande med den historiskt stora satsningen på spårutbyggnad som alliansen nu gör i regionen. Men biltrafik kommer alltid att behövas, och därför menar vi att Stockholms stad har ett ansvar för att stimulera användningen av miljöbilar. Det kan göras på ett ansvarsfullt sätt i parkeringspolitiken. Vi föreslår en miljöbilsrabatt som skulle göra det billigare att parkera på gatan och framför allt i parkeringshusen som till stor del står tomma nattetid. Vi föreslår också ett anläggande av stora gröna infartsparkeringar utanför staden varifrån man i samarbete med SL skulle kunna köra direktbussar in till city.

Vi föreslår att staden tar initiativ till en kollektivtrafik på vatten. Ett ypperligt tillfälle kommer nu när vi ska bygga om Slussen. Då finns en chans att uppgradera båttrafiken och koppla den till det riktiga kollektivtrafiknätet för första gången genom att planera för en ordentlig båtterminal, gärna med Sydney Cirkular Quay som förebild.

I den här delen av debatten handlar det också om parker eller Stockholms gröna guld, som vi i Centerpartiet brukar säga. Vi vill utveckla parkerna mer. Vi hämtar gärna inspiration från Malmö, om man nu får svära i kyrkan, som ärligt talat slår oss på fingrarna. Nu har staden anställt en renodlad stadsträdgårdsmästare. Det är jättebra. Vi ser gärna att han också får ordentligt med resurser för att utveckla parkerna. När Stockholm växer och förtätas, vilket är oundvikligt och önskvärt, blir parkernas betydelse allt större. Det gäller förstås också parkernas park, den kungliga nationalstadsparken, som inte bara ska värnas och vårdas utan också användas.

Bifall till Centerpartiets förslag!

Anförande nr 186

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Har ni hört fabeln om den lilla björningen som skulle lära sig gå? Han bara satt där utan att komma sig för att börja. Han frågade sin mamma vilken fot han skulle börja med. Mamman svarade att det gick bra att börja med vilken fot som helst, men det den lilla nallen gav sig inte. Då gav mamman honom en spark i baken, och så var han i gång.

Detta kommer mig att tänka på den rödgröna oppositionens oförmåga att komma i gång med infrastrukturprojekt. De tre partierna är så oense om vilket projekt de ska börja med att de sitter kvar utan att göra någonting. De är till och med så oense att det projekt ett parti vill prioritera sätter de andra sig helt på tvären emot. Där sitter de kvar på baken likt nallebjörnen och förmår inte börja gå. Detta är till stort förfång för såväl stockholmarna som övriga invånare i regionen och i vissa fall för hela Sveriges befolkning. Ni vill sitta på baken och ruva på alla stadens tillgångar i form av mark och fastigheter i andra kommuner trots att de i många fall drivs med förlust, det vill säga ger en negativ kapitalavkastning.

Stadshusalliansen har i stället en aktiv förvaltning av egendomen. Därigenom frigörs resurser till många olika typer av nya investeringar, bland annat infrastruktursatsningar. Majoriteten genomför satsningar på alla kommunikationsområden. Vi ser till att förbättra staden vad gäller snyggt, tryggt och säkert för fotgängare. Vi bygger fler cykelbanor och binder samman dessa med kranskommunerna. Vi bygger spårvägar och tågspår i så stor omfattning att det är historiskt. När det gäller antalet persontransporter i rusningstid är vi bäst bland huvudstäder i Europa. Dessutom har vi fler nöjda resenärer än någonsin. Detta ska vi hjälpa till att ytterligare förbättra.

Dessutom ser vi till att det även ska gå att ta sig fram med bil, både till Stockholm och förbi Stockholm. I varje samhälle och stad behövs möjlighet att leverera varor, så även i Stockholm. I en stad med fler människor behövs fler transporter. Genom trafiktrimningar ser vi till att trafiken flyter bättre både inom staden och mellan staden och närliggande städer. Därigenom blir det mindre utsläpp.

När människor tycker att Stockholm är så fantastiskt att bo att vi kommer att växa med ett Malmö till 2030 behövs nybyggnation och förbättringar inom alla områden. Det går inte att gå på oppositionens minsta gemensamma nämnare och bara genomföra någon infrastruktursatsning. Om ni hade fått fortsätta att regera fanns det risk att det bara bidde en tumme. Hur hade det blivit med förbifarten? Hur hade det blivit med Citybanan? Hur hade det blivit med Spårväg City? Hur hade det blivit

med cykelbanor på exempelvis Hornsgatan? Tidigare skulle ni måla över cykelfältsmarkeringarna där. Jag är inte säker på att ni säger samma sak i majoritet som i opposition. Det är lätt att konstatera att ska det hända något i Stockholm behövs fortsatt borgerlig styrning av staden.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 187

J a n V a l e s k o g (s): Man kan notera att du verkligen är fullständigt historielös och helt okunnig om vad som har hänt med infrastrukturfrågorna och vilka som har beslutat om vad. Vilka var det som genomdrev Södra länken? Vilka genomdrev Norra länken? De tunnelbanehatare hos Moderaterna som avskyr att åka under jord försökte av princip att stoppa Citybanan, men de fick ändra sig efter ett halvår. De tunnelbanehatarna är i och för sig i gång igen i landstinget med Wennerholm i spetsen.

När det gäller konkreta projekt i den här regionen som har påbörjats och kommit i gång har det verkligen varit Socialdemokraterna som har drivit de frågorna. Ni stoppade Norra länken i tre fyra år helt i onödan. Kommer du ihåg det? Du satt ju här då? Du var med om att besluta om att stoppa den tre fyra år helt i onödan. Denna försening kostade ett antal hundra miljoner helt i onödan. Är det några som ska upp till bevis så är det ni, och det enda ni har är den här kulissen på ett par hundra meter på Hamngatan. Det är det enda konkreta ni har att visa upp.

Anförande nr 188

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Det är vanlig socialdemokratisk retorik att titta på historien och leva i det förgångna i stället för att titta framåt på vad som görs och behöver göras. Hur blir det med förbifarten? Som vi förstår är det inte ens riktigt säkert inom Socialdemokraterna. Även där finns det lite olika uppfattningar, om vi har förstått signalerna rätt. Hur går det med era samarbetspartier? Hur ska ni få med er dem? Vad ska hända? Den ena efter den andra står här och säger att det inte kommer att bli av och att de inte kommer att sätta sig i en sådan majoritet. Hur blir det med Spårväg City, som det finns så väldigt olika syn på? Hur ska ni få fram pengar till olika saker? Ni är inte med på att sälja någonting någonstans för att kunna få pengar till att investera i någonting annat. Titta framåt i stället och förklara hur ni vill göra i stället för att vara så nostalgiska!

Anförande nr 189

M a t s L i n d q v i s t (mp): Hej, Berthold! Jag skulle först vilja fråga dig om du kan tänka dig trängselavgifter till kollektivtrafik. Det fattas ju en hel del pengar till de satsningar som behövs på kollektivtrafiken i hela regionen. Finansieringen är inte riktigt tydliggjord ännu.

Sedan tänkte jag fråga dig om det här med lastplatser och sådana saker. Jag håller helt med dig om att det behövs möjligheter att föra in varutransporter i staden. Det är självklart. Därför är det lite konstigt att ni i er iver att hitta fler parkeringsplatser har

tagit bort flera möjligheter till lastplatser, till exempel på Upplandsgatan där sopbilen nu måste stanna längst upp i gathörnen för att kunna tömma sopor i husen.

Slutligen vill jag fråga dig om cykelbanornas framtid. För inte alltför länge sedan var det några här som lovade och svor på att de skulle ta bort cykelbanorna på Sturegatan, Folkungagatan och ett antal andra gator. Jag är jätteglad om det är så att ni har ändrat er och nu gillar cykelbanor, för det gjorde ni inte i början.

Anförande nr 190

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Vi har fått fram mer pengar till infrastruktursatsningar än någon rödgrön majoritet någonsin har fått fram. Det är historiskt mycket pengar som vi har fått fram både inom Stockholms stad och på riksnivå. Där tycker jag att det snarare är ni som behöver svara. Hur blir det med Spårväg City? Det svarade du inte på. Det tog du inte upp här. Den är Socialdemokraterna emot, men tack och lov är ni för det.

Ni säger också att det ska vara trängselskatt på Essingeleden. Det är vi också för under förutsättning att vi bygger Förbifart Stockholm så att man kan köra någon annanstans i stället. Välkommen att stödja Förbifart Stockholm! Då är vi också överens om trängselskatter på Essingeleden.

Anförande nr 191

M a t t i a s E r i c s o n (v): Om det nu är sant att ni har fått fram mest pengar historiskt sett till infrastruktursatsningar är det ju synd att ni slänger bort dem på något sådant som Förbifart Stockholm när ni i stället kunde ha satsat på spårväg eller något som faktiskt hade varit klimatsmart.

Jag vill fråga dig hur mycket ni egentligen satsar. Du sade att ni satsar pengar på cykelbanor. Hur mycket satsar ni på det? Det står inte i budgeten. Ni mörkar den siffran. Går ni i linje med tidigare satsningar där ni minskade från 90 miljoner, tror jag det var, till runt 10–15 miljoner? Är det så ni satsar den här gången också, det vill säga med kraftiga minskningar? Om det var 15 miljoner förra gången kanske ni dubblar nu till 30 miljoner så att ni ändå hamnar på en tredjedel av vad vi i den gemensamma oppositionen satsar på cykelvägar. Hur mycket satsar ni? Vi satsar ungefär 100 miljoner.

Anförande nr 192

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Menar du verkligen att en spårväg skulle kunna ersätta Förbifart Stockholm? Menar du att det bara ska vara persontrafik förbi där i stället för att vi ska kunna leda förbi alla lastbilar, alla transporter, alla tunga varor som vill förbi Stockholm och inte in till Stockholm? Ska det kunna gå på en spårväg? Det är väl ändå inte rimligt? Det gäller att satsa på infrastrukturprojekt på ett sådant sätt att pengarna gör bästa möjliga nytta. Vi satsar på alla olika trafikslag. Ni satsar bara på något enstaka, cyklister och spårvägar. Spårvägar är bra. Vi satsar på alltihop, cyklister, fotgängare och spår av olika slag, spårvägar, fjärrtåg, regional-tåg och så vidare. Kom med och hjälp till med helheten så kommer det att bli väldigt mycket bättre för stockholmarna.

Anförande nr 193

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Först kan jag inte låta bli att glädja mig över att du inte är socialpolitiker, Berthold Gustavsson, om du tror att man lär barn att gå genom att sparka dem.

Sedan vill jag säga någonting om cyklar. Jag tillhör dem här i staden som använder den här cykelplaneraren som Ulla refererade till. Den är mycket bra, men där ser man att det nästan inte finns en enda sammanhängande cykelväg. Varje gång man rekommenderas att ta en väg är det en liten bit cykelväg, en liten bit blandtrafik, en lite ögla någonstans och blandtrafik igen. Det visar att vi behöver en ordentlig satsning på utbyggnad av cykelplanen. Tio års utbyggnad av cykelplanerna i Stockholm har avstannat. Det har forskarna konstaterat. Vi vill att 2006 års cykelplan ska genomföras både i innerstaden och i ytterstaden. Vi satsar också pengar på det, och det kan vi inte hitta att ni gör i er budget.

Er väldigt ensidiga satsning på bilarnas framkomlighet har varit väldigt tydlig ända sedan ni kom till makten. Det var bilarnas framkomlighet det gällde. Nu har ni i någon mån bytt retorik, men ni har inte precis bytt politik. En följd av det är att vi har allt fler döda och skadade i trafiken i Stockholm. Det finns också forskning som visar att antalet har fördubblats sedan 1990. Vi har ungefär dubbelt så många döda och skadade som i Göteborg där man har valt att satsa på att ta bort onödig biltrafik i innerstaden. Det är någonting som vi också vill göra, som ni vet. Vi vill minska privatbilismen i innerstaden. Vi tror att det är alldeles nödvändigt att vi gör det som många andra moderna storstäder har gjort.

Jag vet att ni då säger att detta är fullständigt omöjligt och att staden kommer att gå omkull. Då vill jag att ni alla här ska minnas de föregående fyra åren här i fullmäktigesalen när det inte passerade ett sammanträde utan att vi fick höra att hela staden skulle gå omkull om vi fick trängselavgifter. Alla affärer skulle slå igen. Företag skulle gå i konkurs. De ensamma mammorna skulle behöva flytta. Det fanns ingen ände på allt det elände som skulle drabba Stockholm. Men det har ju gått mycket bra. Ni har till och med själva infört de här trängselavgifterna. Jag tror att om vi får en bilfri innerstad kommer det också att gå mycket bra. Ni kommer, som i de här andra trafikfrågorna, att känna att ni nog blir tvungna att backa, vända och byta retorik om Stockholm över huvud taget ska kunna utvecklas till en modern och framkomlig stad.

Jag vill också säga att den här debatten handlar om stadsdelsnämnderna och deras stadsmiljösatsningar. Vi vill lägga tillbaka ansvaret för stadsmiljön på stadsdelsnämnderna som har de bästa lokala förutsättningarna. Vi vet att så många invånare är engagerade i stadsmiljöfrågorna och vill vara med och arbeta med dem. Vi tycker att både lokala trafikföreskrifter och stadsmiljöfrågor ska skötas av våra stadsdelsnämnder som ligger närmast medborgarna.

Anförande nr 194

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Det vore väl för mycket begärt att Ann Mari Engel skulle känna till denna fabel och vad det står i den. Det vore väl för mycket begärt att man skulle få använda en symbolik utan att

hon ska misstolka den. Men så står det fabeln. Jag tror inte att det handlar om någon hårdare spark, utan man får väl se det som en lite knuff framåt, vilket också den rödgröna oppositionen skulle behöva ha för att komma i gång och samarbeta på ett bättre sätt. De skulle kanske till och med kunna samarbeta med majoriteten om att genomföra infrastruktursatsningar i den omfattning som kan behövas för att Stockholm ska kunna utvecklas och fungera på ett bra sätt. En storstad ska ju kunna fungera för alla och inte bara för några.

Anförande nr 195

A n n M a r i E n g e l (v): Berthold befinner sig i fablernas värld. Där tror jag att han befinner sig också när han tror att alla trafikslag ska kunna samsas på samma plätt på Stockholms trånga gator. Det går inte. Man måste göra ett aktivt val och bestämma vem den här staden är till för. Är det i första hand bilarnas eller människors framkomlighet det handlar om? Man måste bestämma om det är kollektivtrafikanterna, cyklisterna, de gående eller bilarna det handlar om. Vi har gjort ett val. Ni har gjort ett val tidigare, men ni vågar inte stå för det nu. Det är fortfarande bilarnas framkomlig som är nummer ett, men det är inte det ni säger längre. Det är ju ett steg, men nästa steg är att genomföra det i praktiken.

Anförande nr 196

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Jag bor vid Hornstull. När lastkransfartyget Lodbrok körde in i Essingeleden blev det mycket tydligt vad just Essingeleden betyder för trafiktrycket på bland annat Långholmsgatan och Västerbron. När Essingetrafiken lades in över innerstadens malmar förlamades all typ av rimlig trafiktransport. Tänk hur situationen hade blivit om också Västerbron hade stängts av vid samma tillfälle! Gör det tankeexperimentet!

När man gör det tankeexperimentet blir det obegripligt hur vänsterpartierna i fullmäktige kan påstå att en förbifart inte skulle påverka trafikflödet och trafiktrycket i Stockholm. Som tur är är stockholmare klokare än så. Enligt Novus Opinion är det till med så att av Vänsterpartiets väljare är 36 procent för Förbifart Stockholm. På det hela taget är 72 procent av stockholmarna för. Det är tur att de kloka. Även om man skulle hoppas går inte det stora språnget att göra med bilar i Stockholm.

Anförande nr 197

A n n M a r i E n g e l (v): Jag vet inte vad det är för språng du tänker på. Vi vet att vår stad är planerad på medeltiden med gamla och trånga gator. Den är väldigt svår trafikmässigt eftersom det är en stad på öar som förutsätter broar. Det är klart att det är väldigt utsatt med alla broarna, men vi kan inte förstå hur den situationen skulle underlättas av att ni öser in ytterligare ett antal bilar i innerstaden genom er Infart Stockholm, för det är vad det handlar om. Det återstår att se vad stockholmarna anser om det. Jag tror inte att någon av dem har blivit ställd inför en prislapp eller ett alternativ.

Anförande nr 198

Borgarrådet H a m i l t o n (m): I går ägnade jag mig åt att titta lite på den här cykelplaneraren, Ann Mari. Då kunde jag konstatera att om man till exempel vill åka den kortaste vägen från Skärholmen till Odenplan är 90 procent av den sträckan cykelväg. Ett annat exempel är Enskedevägen till Kista torg. Där är 79 procent cykelväg. Om man väljer en lite längre väg är 96 procent cykelväg. Om man vill åka från Farsta strand till Valhallavägen är 71 procent av sträckan cykelväg. Om man tar en väg som bara är någon kilometer längre är 94 procent cykelväg. Jag kunde konstatera att på några slumpvis utvalda sträckor ser det väldigt bra ut. Det kan bli bättre, men det är faktiskt inte så nattsvart när det gäller cykelstråk och cykelvägar i Stockholm som man kan tro när man lyssnar på oppositionen.

Anförande nr 199

A n n M a r i E n g e l (v): Jag kan inte minnas att jag sade att det var nattsvart. Jag sade att den här cykelplaneraren visar att man alltid måste åka en väg som är en blandning av cykelstråk och blandad trafik. Det var ju det du själv bevisade även om du har lyckats hitta några exempel där majoriteten är cykelstråk. Det är ganska bra, och det beror på att vi byggde väldigt mycket cykelstråk. Jag kan inte se att ni har fortsatt den utbyggnaden, och det är detta det handlar om. Jag tycker att ambitionsnivån är för låg om man bara är nöjd med att det inte är nattsvart.

Anförande nr 200

A n d e r s B r o b e r g (kd): I början av mitt anförande försökte jag ha ett pragmatiskt förhållningssätt till det här med trafikfrågor. Det kanske är svårt att ha det. Det innebär att man gör ständigt avvägningar hela tiden för att få en trafikmiljö där alla får plats. När ni vill ha bort alla bilar i innerstaden kan man fråga sig om det är för att det är bilar eller för att det blir utsläpp. Jag trodde att det mest var människor som både körde och åkte i bilarna. Det handlar om en bra avvägning mellan de här intressena.

När det gäller cykelbanor tycker jag att ni stirrar er blinda på asfalten. Ulla Hamilton redogjorde alldeles lysande för hur det finns cykelbanor på långa sträckor. Jag tycker inte att det är rimligt att man alltid ska kräva cykelväg till 100 procent. Det behövs underhåll av alla gator. Det gynnar cyklisterna. Underhåll av de befintliga cykelbanorna, bra parkeringar, information, inventering av hinder för dem som cyklar och cykelboxar är ytterligare exempel som gynnar cyklisterna.

Anförande nr 201

A n n M a r i E n g e l (v): Det var bra exempel, men vi har inte sett att ni har åstadkommit det. Vi kräver att man ska genomföra Cykelplan 2006, vilket inte innebär cykelbanor till 100 procent, men det är en betydande förbättring.

Vi vill ha bort onödig privatbilism i Stockholm. Det handlar inte om alla bilar. Det kommer aldrig att gå. Det är bilarna som tar mest plats och förgiftar luften mest. Det är klart att det sitter människor i bilarna, men det ryms ganska många fler människor på en buss. Det är inte så att alla får plats på våra gator, och då måste man göra en prioritering. Den har vi gjort, och den har ni också gjort, fast ni inte vill erkänna det

nu. Jag har fortfarande inte hört någon kommentar till hur hemskt det skulle bli med trängselskatten. Jag tycker att det är dags för en liten svekdebatt om det.

Anförande nr 202

P e r A n k e r s j ö (c): Herr ordförande! Ann Mari Engel använder en ganska intressant retorik. Eftersom några borgerliga partier var emot trängselskatten då och nu är för trängselskatt kommer samma sak att automatiskt att hända med Vänsterpartiets utomordentliga förslag om en bilfri innerstad. Det resonemanget haltar i ett antal led. Jag hoppas att alla inser det. Förslaget om en bilfri innerstad är extremism för mig. Ni vill sätta upp grindar vid infarterna. Ni pratar om att vi inte ska förbjuda allting. Vilka ska ni förbjuda och vilka ska få åka i innerstaden? Ska det bli något slags privilegium att få åka innerstaden?

Jag undrar om det spelar någon roll för er egentligen om bilen är helt utsläppsfri. Jag tror att det är bilen ni förklarar krig emot och inte bilens utsläpp. För mig är det två helt olika saker. Jag tror att ni är emot bilen av samma orsak som ni är emot så mycket annat – bilen står för frihet. Är det inte så?

Anförande nr 203

A n n M a r i E n g e l (v): Jag vet inte vems frihet du talar om. Jag säger att det kommer att hända samma sak som med trängselavgifterna därför att vi får släpa er baklänges in i framtiden när det gäller alla dessa miljöfrågor och planeringsfrågor. Ni håller fast vid de gamla lösningarna. Ni ser inte att klimatfrågorna och vår gemensamma framtid kräver nya moderna lösningar. Det gör man i andra städer. Du förstår väl själv vad som är onödig privatbilism. Det är klart att nyttotrafik, handikappfordon och så vidare måste kunna köra i innerstaden, men det handlar inte om att varje människa själv ska ha rättighet att sätta sig i sin plåtbuk därför att man har uppfattningen att det är frihet.

Du säger att bilar och utsläpp är två helt olika saker. Då undrar jag på vilken planet du befinner dig. Det är inte så. Det finns ännu inte några miljöbilar som inte har några utsläpp. Det finns inga bilar som är helt miljövänliga, och det finns inga bilar som inte tar onödig plats i staden.

Anförande nr 204

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! När det gäller att släpa någon baklänges för att få en bilfri innerstad får nog inte Vänsterpartiet nöja sig med majoriteten, utan det krävs nog en del släpande av socialdemokrater också i den delen skulle jag tro om de inte har ändrat sig i den frågan också.

Herr ordförande! Infrastrukturfrågor är väldigt viktiga för stockholmarna. Det handlar om att vardagen ska fungera. Just nu har vi, som jag nämnde tidigare, väldigt många viktiga projekt för Stockholms utveckling på gång. Alliansen är helt överens i de här frågorna. Vi är också överens inom majoritetspartierna på länsnivå. Det finns en enorm styrka i den delen. Hur ser det ut i oppositionen? Jag har en liten illustrativ bild av detta.

Herr ordförande! Det spretar som bara den. Vi har ett antal viktiga infrastrukturprojekt på gång i Stockholm. Vi har Norvik. Är ni överens där? Nej. Vi har Spårväg City. Är ni överens där? Nej. Vi har Förbifart Stockholm. Är ni överens där? Nej.

Jag tycker att det är viktigt att stockholmarna får klart för sig en sak, nämligen att en röst på Socialdemokraterna i valet 2010 är en röst på att det finns en uppenbar risk att det inte blir någon Förbifart Stockholm. Vi hörde alla här i går hur Carin Jämtin svajade betänkligt i debatten när hon fick frågan från finansborgarrådet om hur man ska lösa den här frågan. Ja, vi får väl se hur vi kommer överens, sade oppositionsgruppledaren. Vi hörde samtidigt hur väldigt tydlig Yvonne Ruwaida var i den här frågan.

Jan Valeskog stod här och sade att det är viktigt att komma i gång snabbt med infrastrukturprojekten. Jag tycker att du ska jobba lite på hemmaplan först och se till att dina kompisar inte ägnar sig åt att överklaga de olika planer som nu kommer att krävas för att vi snabbt ska komma i gång med Förbifart Stockholm. Det är faktiskt en väldigt viktig hemläxa för din del. Det gäller även hamnen.

Jag tycker att det är lite synd att oppositionsledare Jämtin inte finns i salen. Jag skulle väldigt gärna vilja ställa en fråga till henne om varför hon håller en så oerhört låg profil när det gäller Spårväg City. Är det så att hon inte håller med Jan Valeskog? Eller är det så att hon hoppas att Miljöpartiet ska lyckas så himla bra i förhandlingarna om nu, Gud förbjude, olyckan vore framme och det blir ett skifte av majoritet att hon kan lägga sig i spårvägsfrågan och att det blir en spårväg ändå?

Nej, herr ordförande, en opposition i världsklass kallar de sig i trafik- och renhållningsnämnden. Fortsätt att vara en opposition i världsklass!

Anförande nr 205

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det är oerhört oroande att majoriteten inte förstår vilket ansvar Stockholm har både gentemot sina invånare och gentemot framtida utmaningar som växthuseffekten och en god ekonomi.

I dag tar det en och en halv gång längre tid att ta sig till jobbet med kollektiva tvärförbindelser än om man åker bil. Då har vi inte lyckats skapa den täta staden där kollektivtrafiken ska vara så attraktiv att den är att föredra framför bilen.

Ni påstår att Förbifart Stockholm ska avlasta Essingeleden. Vägverkets underlag visar att det är trängselavgift på Essingeleden som kommer att avlasta Essingeleden i framtiden. Ni står alltså egentligen och ljuger. Hur mycket kommer stockholmarna att få betala för att åka på Essingeleden? Det har ni inte gett besked om. Det har ni inte svarat på.

Miljöpartiet vill satsa oerhört mycket på att utveckla den kollektivtrafik som behövs, och vi finansierar kollektivtrafiken i Stockholmsöverenskommelsen och lägger till 60–80 miljoner mer.

Anförande nr 206

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Du glömde en sak, Yvonne Ruwaida. Du svarade inte på frågan om hur du skulle få sossarna med på Spårväg City.

Anförande nr 207

A n n M a r i E n g e l (v): Apropå information till väljarna var det nog många som trodde att en röst på allianspartierna i förra valet var en röst mot trängselavgifterna. Vi är tacksamma att det inte blev så, men det de kan veta nu är att en röst på den rödgröna alliansen är en röst för en bra och utbyggd kollektivtrafik.

Anförande nr 208

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Det kan de inte vara säkra på. Socialdemokraterna vill ju inte ha Spårväg City. Det kan de inte alls vara säkra på.

Anförande nr 209

J a n V a l e s k o g (s): Jag är förvånad över att borgarrådet jämställer Spårväg City med Förbifart Stockholm. Den här delen av Spårväg City handlar om några ytterligare resande. Vi ska vara tydliga här. Det är märkligt att borgarrådet fortsätter att säga detta. Det handlar inte om vi ska bygga spårvägar utan vilka vi ska bygga. Vi rödgröna har mycket mer både ambitioner och resurser för att få i gång flera projekt ur finansieringssynpunkt. Som du väl vet hanteras många av de här frågorna i landstinget. Jag är övertygad om att vi kommer väl överens om vilken prioritering som ska gälla.

Anförande nr 210

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Det är aldrig svårt att ha hur mycket resurser som helst när man sitter i opposition, Jan Valeskog. Min fråga kvarstår fortfarande. Hur kan en eventuell väljare som ska rösta på Socialdemokraterna och som absolut vill ha förbifarten veta om de kommer att få den? Miljöpartiet har ju sagt att de kommer att stoppa alla planer på förbifarten så fort de får en möjlighet. Hur kan ni över huvud taget samarbeta med dem när de har en sådan inställning.

Anförande nr 211

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Hela den här trafikdiskussionen är märklig. Man håller fortfarande på med det ganska gammaldags system som bilarna utgör. Under decennier har vi sett alla möjliga nackdelar med detta, och nu senast har klimatfrågan också kommit. Varför gör man ingenting åt kollektivtrafiken? Varför fastnar bussarna ständigt på gatorna i Stockholms innerstad? Från början var det meningen att det skulle vara ett sammanhängande system av ständigt reserverade bussfiler och ljussignaler så att bussarna kom fram och egentligen bara behövde stanna vid hållplatserna. Men de stannar fortfarande över allt. Filerna är mer hackmat. På sina ställen finns de, och på många ställen finns de inte alls som till exempel på tunga gator som S:t Eriksgatan och Hornsgatan, och de finns inte heller ute förorterna.

Det är rent snusförnuft det här med kollektivtrafik. Det är konstigt att det aldrig kommer upp. Redan 1971 lade landstinget fram en utredning som hette *Studie expressbuss*. Den visar hur man kan förena ett förortscentrum med andra förortscentrum med snabba, gena busslinjer. Det skulle också vara maximalt ett byte. Det skulle innebära en betydligt högre hastighet än vad dagens kollektivtrafik ger. Man måste förstå att trafiken mellan förorterna, som den här förbifarten ska vara till för, inte kan ske med tunga pendeltåg och sådana saker. Det måste vara många och relativt små enheter. Det är då man ska ha bussar. Det är det system som vi kan få snabbt i dag. Det är det som system som föreslogs redan 1971. Jag tycker att det är beklämmande att det inte har hänt någonting sedan 1971 då man så klokt visste hur man skulle kunna utveckla en bra kollektivtrafik mellan förorterna. Åk till Adelaide i Australien! Där finns det bussbanor. I Essen finns det också bussbanor där bussar snabbt tar sig fram på vissa huvudsträckor. Sedan kan de gå in genom annan trafik på andra sträckor.

I stället för förbifarten behöver vi en typ av reserverad led för bara bussar mellan norra och södra förorterna. På den leden bör det gå någon typ av expressbussar som går från en förort till en annan förort. Sedan har man en bytesstation på mitten, och då kan man med ett byte nå väldigt många förorter från andra förorter. Det visste man 1971. Det är mycket märkligt att man inte har genomfört ett sådant här system utan klamrar sig fast vid bilismen, detta enormt utrymmeskrävande och klimatförstörande transportalternativ.

Anförande nr 212

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! När jag läser Miljöpartiets förslag till budget blir jag faktiskt väldigt förvånad. Varför lägger ni fram förslag som skulle få alla bilister i Bagarmossen, Hammarbyhöjden, Enskede, Stureby, Akalla och inte minst Hässelby att ta bilen i stället för att låta den stå? Det är nämligen vad som sker om man belägger hela staden, det vill säga ytterstaden med parkeringsavgifter. Om ni inte visste det så vill jag säga att vi försöker hålla infartsparkeringar avgiftsfria eller ha så låga avgifter som det bara går för att stimulera invånarna i ytterstaden att åka kollektivt. För mig är det faktiskt obegripligt att Miljöpartiet vill driva en politik som ger kraftiga incitament för människor att ta bilen i stället för att låta den stå.

Ni mörkar i er budget hur mycket ni vill höja parkeringsavgifterna med, men jag antar att det är samma siffra som ni angav i förra budgeten och senast i nämnden, det vill säga att ni vill höja de här avgifterna med en kvarts miljard kronor.

Anförande nr 213

E i e H e r l i t z (mp): Man måste göra restriktioner för bilismen såväl i innerstaden som i förorterna. Det gäller till exempel arbetsresor och den typen av resor. Det handlar alltså om att utveckla kollektivtrafiken. Man pratar hela tiden bara om behovet av transporter, och det är i och för sig riktigt. Det behövs transporter, men man måste ta fram ett visionärt alternativ och inte klamra sig fast vid en föråldrad teknik.

Anförande nr 214

A n d e r s B r o b e r g (kd): Du har ju varit konsekvent genom alla år, Eie, och argumenterat emot bilar. Du håller en rak linje. Jag hävdar däremot att i vissa fall går man gärna, i vissa fall kan man cykla eller ta motorcykel, i vissa fall åker man kollektivtrafik men ibland behöver man också kunna ta en bil, och då hoppas jag verkligen att den är miljövänlig. Det är därför jag motsätter mig din ensidiga argumentation mot just bilar. Se i stället till nyttan och människors möjlighet att få ihop livet.

Sedan tycker jag faktiskt att vi satsar ganska mycket på kollektivtrafik. Vi bygger Citybanan, vi bygger ut tvärbanan, vi har Spårväg City och så vidare. Dessutom görs det ju en särskild parkeringsövervakning för stombussarna just för att få bättre framkomlighet, och det har också gett effekt.

Om du sedan länge har vetat att bilar är ett problem måste jag tyvärr säga att du har många att övertyga även på den sidan.

Anförande nr 215

E i e H e r l i t z (mp): Det handlar inte om att vi ska ta bort alla bilar, men kom ihåg att detta transportmedel i snitt tar endast 1,3 personer per fordon. Det är alltså ett väldigt utrymmeskrävande fordon. Mycket av den trafik som i dag går mellan förorter kan transportväxlas över till kollektivtrafik och då någon typ av busstrafik.

Det är bra att ni satsar på spårvagnar och andra kollektivtrafiklösningar i Stockholms innerstad. Glöm inte bussfilerna! De är bra att ha sedan också, för då kan man lägga spårvagnsspåren där direkt.

Debatten om kollektivtrafiken är alldeles för innerstadsfixerad. Det är transporterna mellan förorterna som vi ska lösa med kollektiva transportmedel, och då måste man ha ett visionärt nytänkande. Det har inte hela borgerligheten förstått. Det tycker jag är märkligt.

Anförande nr 216

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag tror inte att invånarna i förorterna heller har förstått att visionärt nytänkande är att de inte längre ska få köra bil. Jag tror inte att de kommer att gilla det, Eie. I stället för förbifart ska vi ha bussar. Vad är det för nys? Ska bussarna sköta företagstransporterna också, eller ska vi inte ha några företag på de ställen där man har klagat sin nöd över att vi inte har någon förbifart? Jag vet att ni hatar bilar. Det har klart framgått i den här salen. Men varför i hela friden pläderar ni då för miljöbilar? Tar de ingen plats?

Anförande nr 217

E i e H e r l i t z (mp): Vi i Miljöpartiet är inga bilhatare, men vi vill ha en reducerad biltrafik. Vi vill ha ett så kallat bilsnålt samhälle, men det är självklart att företag och folk som behöver utrustning i sitt arbete ska kunna åka bil. I dag har vi Essingeleden, denna jättelika sex-åttafiliga led. Den bör kunna räcka i framtiden om vi avlastar Essingeleden en mängd resor genom just kollektivtrafik. Jag ser visionärt

en förlängning av busslinjerna där. De som konstruerade de här spårbussarna och liknande alternativ tänker sig automatbanor i framtiden. Det kan bli ett senare steg där man, som i staden Lille i Frankrike, åker med små tunnelbanetåg som går en gång i minuten. Det innebär att man aldrig behöver vänta. Det är visionerna vi saknar.

Anförande nr 218

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Som jag sade tidigare får den borgerliga majoriteten underkänt när det gäller ambitionerna inom kollektivtrafiken. Det föreslås för lite pengar så att många spårprojekt inte kan genomföras nu. Som jag sade tidigare har ni blivit tunnelbanehatare med Wennerholm i spetsen. Ni säger nej till tunnelbanan trots att den är mer samhällsekonomiskt nyttig på trafikintensiva avsnitt än både spårvagnar och bussar. Ett tunnelbanetåg tar sex gånger fler passagerare än en spårvagn som nu är aktuell här.

I planerna säger ni nej till att bygga Spårväg Syd i närtid. Ni säger nej till att bygga en spårvagn på 4:ans busslinje. Ni säger nej till att bygga ut Mälärbanan så att vi kan nyttja Citybanan fullt ut. Ni säger nej till att fortsätta tvärsårvågen mot universitetet. Vi socialdemokrater vill genomföra de här projekten tidigare. Frågan handlar inte om vi ska bygga spårvågar utan om när och i vilken ordning vi ska ta projekten.

Det ni nu ågnar er åt under stor kalabalik är att bygga den här kulissen som har nämnts flera gånger i form av ett par hundra meter spårvågar på Hamngatan. Det kommer inte att öka antalet resenärer på spårvågen. Bussarna kommer att fortsätta att gå. Jag vet att det var flera i trafiknåmndens borgerliga majoritet som inte visste om det. De kommer att gå som förut. Enligt kontoret kommer ni att skapa trafikkaos med 2,3 kilometer extra långa köer på omgivande gator. Såvitt jag förstår bygger ni den här kulissen för att rädda ansiktet på trafikborgarrådet. Det kostar flera hundra miljoner kronor. Är han värd det? Det undrar alla trafikexperter på trafikkontoret och SL. Det undrar spårvågsentreprenörer som till exempel Bombardier. Det undrar merparten av näringslivet i Stockholm. Det undrar alla butiker och restauranger efter Hamngatan som snart inte kan leverera varor eller slåppa av människor med bil på den här stråckan. Från några av restaurangerna kommer man att få köra regelbunden genom parken för att kunna leverera.

Vi vill satsa på spårvågar som har tre gånger så många resande som Spårvågar City och som dessutom är billigare att bygga. Jag nämnde Spårvågar Syd tidigare. Vi vill åven ha spårvågar på 4:ans busslinje. Om 15–20 år, när andra delen av Vårtaprojektet förhoppningsvis är klart, kan det ur kapacitetssynpunkt vara motiverat att bygga Spårvågar City, men nu är det bara ett prestigeprojekt rakt igenom.

Vi kan vara säkra på en sak, och det är att kommunerna i Stockholms län aldrig kommer att acceptera att regionala investeringsmedel går till stora innerstadsprojekt som bara resulterar i överkapacitet. Det gör att resten av Spårvågar City, åven med en borgerlig majoritet, är mycket osåker. Wennerholm lovar runt men hans svaga position, åven om borgarrådet intygar motsatsen, gör det tveksamt om han kan hålla en bråkdelen av det han lovar.

Anförande nr 219

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Om Miljöpartiet vill ha parkeringsavgifter över hela staden och ytterstaden vill Socialdemokraterna ha avgifter under hela dygnet enligt den budget som de har lagt fram. S, v och mp ser stockholmarna med bil snarare som en kassako än någonting annat. För s, v och mp är parkeringsavgifterna bara ytterligare ett sätt att helt enkelt klå stockholmarna på pengar. Här skiljer sig Stadshusalliansen från vänsterpartierna på ett mycket tydligt sätt. För oss handlar parkeringsavgifter om medel för trafikens ordnande. För vänsterpartierna handlar det om att sko sig. För oss handlar det om att vilja tjäna dem som bor och betalar skatt här i Stockholm. För vänsterpartierna handlar det bara om att krama ur mer pengar. Det tycker vi är tråkigt.

Anförande nr 220

J a n V a l e s k o g (s): Det är rörande att höra en moderat säga just detta. Under den här mandatperioden har ni, med dagens beslut, höjt parkeringsavgiften med 40 procent i Stockholms innerstad. Det är inte vår uppfattning att vi inte ska utreda just detta med en omfördelning över dygnet. Vi ska titta på den frågan. Det handlar inte om ökade kostnader men en omfördelning. Det är en annan sak. Vad de andra partierna föreslår får stå för dem.

Anförande nr 221

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Du säger nej till Spårväg City, Jan. Gör Carin Jämtin det också? Har du förstätt vad stockholmarna egentligen vill ha. De vill faktiskt ha spårvagnar i city, in innerstaden. Det är innerstadsmiljön som behöver få bättre luft och mer plats. När du förespråkar fler bussar förespråkar du fler bussar i parad på Hamngatan och på väg mot Djurgården. Bussar tar plats och är inte särskilt miljövänliga. Spårvagnar skulle vara betydligt bättre just där. Hur kommer det sig att ni har bitit er fast vid detta? Du säger att det här är ett prestigeprojekt för oss. Jag skulle vilja säga att det känns ungefär som om att vara emot spårvagnar är ditt prestigeprojekt. Är det så?

Anförande nr 222

J a n V a l e s k o g (s): Jag har sagt det flera gånger, Inge-Britt Lundin, och jag kan säga det ännu en gång enbart till dig: Det handlar inte om vi ska bygga utan vilka spårprojekt vi ska bygga. Det är det ena. Det andra är att jag vill uppmana Inge-Britt Lundin att studera hur siffrorna ser ut för trafiken. Vi pratar om en trafik på 15 000–20 000 per dag mellan Centralen och Djurgården. På 4:ans busslinje pratar vi om 60 000 per dag. På Spårväg Syd pratar vi om 60 000 per dag. Det är tre gånger så många, och även om det skulle öka något med turister och sådant till Djurgården motiverar inte det att man prioriterar den här sträckan framför de andra två nämnda. Det här var Folkpartiet tidigare överens med oss om i Stockholmsberedningen, men plötsligt kom paret Stella Fare och Wennerholm – en del kallar detta en farlig häxblandning, men jag vet inte – på den här idén. Sedan har ni bara följt med mot bättre vetande.

Anförande nr 223

L a r s S v ä r d (m): Ordförande, ledamöter, åhörare! Stockholm växer. Det är vi alla överens om. Vi är mitt uppe i en expansionsfas av historiska mått. I den stadsdel där jag verkar, Hägersten–Liljeholmen, som också är den mest snabbväxande stadsdelen, står vi för 19 procent av nyproduktionen av bostäder. Staden växer och antalet invånare ökar snabbt. För att Stockholm ska kunna fortsätta att växa måste självfallet även infrastrukturen utvecklas. Det handlar om en kollektivtrafikutbyggnad såsom exempelvis Spårväg City och tvärbanan. Vi har nya stadsdelar som kommer fram.

Förutom en kollektivtrafikutbyggnad krävs satsningar som Citybanan och en utbyggnad av gatu- och vägnätet såsom E18 och Norra länken. Tidigare fattade beslut här i salen att bibehålla en stadsnära flygplats skapar också förutsättningar för en fortsatt expansion.

Alla dessa delar behövs för Stockholm ska kunna fortsätta att utvecklas. Särskilt viktigt är det att knyta ihop ytterstadens stadsdelar med varandra och att knyta ihop de södra och de norra delarna av staden på ett effektivt sätt. Oppositionens infrastruktursatsningar är splittrade. I medierna utlovas det att det rödgröna alternativet ska vara tydligt, men när jag läser budgetförslagen blir jag konfunderad. Jag ser inget samlat alternativ. Som vi har hört tidigare säger Socialdemokraterna att Förbifart Stockholm ska drivas vidare. Miljöpartiet vill stoppa den. Vänsterpartiet vill ta pengarna från förbifarten och lägga dem på en fantastisk kollektivtrafik. Vi i majoriteten vill även ha en fantastisk kollektivtrafik, men en växande stad måste även ha mångfald och flexibilitet i sina infrastruktursatsningar.

Ni på den där sidan har ambitionen att ta över och styra efter nästa års val. Jag undrar – och inte bara jag, utan jag tror att alla stockholmare undrar – vilken falang av den rödgröna röran som måste slänga in handduken. Kommer sossarna att ändra sin uppfattning och inte gå vidare med förbifarten? Eller kommer Vänstern och Miljöpartiet att svälja förtretet och gå på Socialdemokraternas linje. I dagens Dagens Nyheter kan jag läsa att ni kommer att komma överens, men det är hemligt för oss på den här sidan. Det är inte bara en hemlighet för oss, utan det är en hemlighet för alla väljare i hela Stockholm.

Stockholm och stockholmarna är i behov av en fungerande infrastruktur. Det måste finnas en stabilitet och långsiktighet för att staden ska kunna utvecklas till att vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besökare. Ovisshet om förbifartens vara eller icke vara eller ett avskaffande av Bromma flygplats gynnar inte en fortsatt utveckling.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 224

S t e l l a n H a m r i n (v): Herr ordförande! Jag tänkte prata lite om Stockholms hamn. Det har inte varit så mycket om det. Vi har en stor tillgång också i en levande hamn. Man behöver bara åka till Göteborg för att se hur illa det kan gå. Där är faktiskt stora delar av hamnen död. Vi vill behålla en levande hamn, men då krävs det också ansvar och en långsiktig planering. Vi tror att det är viktigt att man

samordnar hamnverksamheten i hela regionen. Vi vill utveckla Norvik. Vi vill ha en bättre järnväg. Men det är också viktigt att man har fungerande hamnar på andra håll i området. Vi tycker att man ska samarbeta mycket mer om det här.

Vi behöver också utveckla den lokala båttrafiken. Det finns stora möjligheter att göra det med de nya infrastruktursatsningar som vi i någon mening ändå är överens om. Det handlar om en ny båttrafik för staden både i Mälaren och på saltsjösidan. Det är något som kan växa och måste utvecklas.

Vi måste också ha en hamn med miljöansvar. Där brister det ganska mycket i dag. Det ska finnas mottagning av smutsvatten överallt där det behövs. Det ska finnas båtbottnentvättar överallt där det behövs. Det ska finnas elanslutning för fartyg så att de slipper ha motorerna i gång. Det finns många gamla bottnar i hamnarna som behöver renas. Det gäller både nya hamnar och gamla hamnar. Vi måste se till att vattenmopeder och annat otyg bara finns i markerade farleder när nu EU har hindrat oss att förbjuda dem. Man måste se till att giftiga båtbottnenfärger inte används, vilket fortfarande sker i väldigt stor utsträckning. Vi vill bli Sveriges bästa miljöhamn med utbildad personal och i egen regi.

Men det finns ett större problem som vi sällan diskuterar men som berör oss också. Vi vill säkert alla bevara en levande skärgård, en hållbart nyttjad skärgård. Det gäller att hitta en bra lösning på hur vi gör det här. Vi har en stor och växande färjetrafik. Vi har förslag på Horstensleden i ytterskärgården. Vi vill gärna ha en färjetrafik inne i staden. Det är väldigt trevligt på många sätt. Men det finns motsättningar här. Det finns en fördel med Horstensleden, och det är den skapar skilda farleder, och det minskar risken för olyckor. Det finns en stor nackdel, och det är att den skadar en orörd del av skärgården. Det finns kopplingar mellan allt detta. Som jag sade är det väldigt trevligt med färjelinjer inne i staden, men är det värt priset med utsläpp, strandskador, energiförbrukning och allt som följer med? Utan en omfattande färjetrafik behövs nog ingen Horstensled.

Jag är ärligt talat ganska osäker på hur vi ska göra för att bevara en orörd men ändå levande skärgård på bästa sätt. Jag tror att det vore bra om vi framöver försökte tillsätta en utredning som tar ett helhetsgrepp över detta och ger en allsidig syn på de fördelar som finns med de här olika faktorerna och de nackdelar som finns så att vi kan lägga fast en långsiktig linje. Det är viktigt också för Stockholms hamn att vi långsiktigt vet hur det blir med den här omfattande färjetrafiken som vi har.

Anförande nr 225

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Hamnen är en väldigt viktig verksamhet, Stellan. Det är mycket trevligt att Vänsterpartiet tycker att det är viktigt att vi utvecklar hamnen i Norvik. Som ordförande i Stockholms Hamnar har jag tagit initiativ till att försöka åstadkomma ett bättre samarbete med Södertälje Hamn, inte genom att shoppa hamnar utan genom att samarbeta med dem. Jag tycker att det vore väldigt trevligt om man kunde få till exempel en järnvägsslinga runt Mälaren som knyter ihop Norvik, Södertälje, Västerås och Köping. På sätt kan man köra det gods som kommer till Norvik med järnväg till de här andra orterna, men tyvärr är intresset inte speciellt stor i de här andra kommunerna att komma i gång med ett sådant samarbete.

Det beklagar jag, för jag tycker att det skulle vara väldigt bra. Jag tycker att det är viktigt att vi fortsätter att försöka övertyga dem om att det är en bra grej.

Anförande nr 226

S t e l l a n H a m r i n (v): Det tycker jag låter intressant. I det sammanhanget slår det mig att vi också har en väldigt stor fartygstrafik i Mälaren in till Köping och till en del andra ställen. Den är viktig för industrin och ska naturligtvis finnas om det är ekonomiskt motiverat, men den utgör också ett väldigt stort miljöproblem som vi egentligen helst skulle slippa. Det är ytterligare en faktor som jag tror att man ska väga in i den här bilden. Det gäller som sagt att se till att vi verkligen skapar miljövänliga hamnar där vi löser alla de, om än mindre, miljöproblem som finns i våra hamnar i dag och som vi inte åtgärdat.

Anförande nr 227

C h r i s t o f f e r K u c k o w s k i (m): Ordförande, ledamöter, åhörare! Det blir ganska tydligt i debatten att vad än vi inte vill, gör eller har gjort så är det dåligt, eller också kan ni bättre. Vi verkar prata förbi varandra ganska mycket. Jag tänker fästa uppmärksamheten på Vänsterpartiets reservation. Där slår man sig för bröstet när det gäller miljötänkande och rättvisa. Innan jag kommer dit vill jag bara påpeka att framtiden närmar sig med stormsteg, och det är vi medvetna om inom alliansen. Det är därför vi satsar på nya bränslen så att bilarna kommer att vara miljövänligare. Det kommer att finnas elbilar, biogasbilar, bränslecellsbilar, etanolbilar och vätgasbilar. Dessa kommer att dominera Stockholms nybilsinköp i framtiden med alliansens politik.

Om man läser Vänsterpartiets reservation ser man att dubbelriktade körfält ska göras om till ett körfält i var sin riktning i innerstaden på grund av att ni ser dessa som omkörningsfiler. Detta ökar olycksrisken. Det blir mer stress i trafiken. Det blir långa köer med utsläppsökningar. Bussarna kommer att stå still. Eftersom tunnelbanekapaciteten är begränsad och uppnådd under rusningstid får folk köa för att åka kollektivt.

När det gäller bilfria söndagar och bilfria gator i innerstaden kan boende i innerstaden inte längre åka och storhandla på söndagar. Har man varit bortrest får man infartsparkera om man bor i innerstaden och vill komma hem på en söndag. Dessutom vill de som arbetar i kollektivtrafiken gärna vara lediga på lördagar och söndagar, och de skulle plötsligt få jobba fler söndagar med lika hög belastning som under rusningstid på vardagar. Är det rättvist?

En bilfri innerstad har också varit på tapeten. Eftersom ni inte är överens om Förbifart Stockholm kan ni inte påstå att den posten ska investeras i kollektivtrafik. Däremot påstår ni att trängselavgifterna, som ska gå till kollektivtrafiksatsningar, ska gå till kollektivtrafiken, men med en bilfri innerstad blir det inga inkomster längre. Ni säger själva att det bara är ungefär 3 procent som använder det som en förbifart. Det tydligt att ni ser bilen som ett hatobjekt som ska bort, oavsett nytta.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 228

S t e l l a n H a m r i n (v): Det är klart att vi alla vill ha miljövänligare bilar. Där har vi kommit väldigt långt tillsammans. Det hoppas jag att vi kan fortsätta med. Men det är inte det grundläggande problemet, utan det är faktiskt att bilarna tar utrymme. Där blir det verkligen orättvist, för ett fåtal personer får väldigt mycket utrymme och ganska många människor får väldigt lite utrymme. Bilar förbrukar en väldig massa energi även om de är miljövänliga. Det klarar vi inte av i dag med dagens klimatproblem och andra problem vi har. Vi måste få ned energiförbrukningen. Det är en av de stora anledningarna till att inte köra privatbil. Det går åt mycket mindre energi att åka kollektivt.

En ökad olycksrisk förutsätter att vi behåller alla de här bilarna i staden när vi gör de här förändringarna, men det är klart att vi inte vill. Vi vill se till att vi har en kollektivtrafik som fungerar med specialfiler för bussar som gör att behovet av bilar minskar. Därmed uppstår inte de här olycksriskerna. Det går att reglera på många olika sätt.

Det är lite förvånande att höra att borgerliga politiker inte förstår poängen med ekonomiska styrmedel. Vi har dem inte för att få in pengar. Vi har dem för att styra samhället i rätt riktning.

Anförande nr 229

C h r i s t o f f e r K u c k o w s k i (m): Ni får ursäkta, men ni har faktiskt trovärdighetsproblem. Vi inom alliansen kan genomföra vad vi säger. Ni däremot ser detta som ett avstamp till förhandlingar utan finansiering. Ni är inte bara i opposition mot oss utan också mot varandra på vänstersidan.

Anförande nr 230

M a t s L i n d q v i s t (mp): Hej, Christoffer! Du är en av de få moderater som jag har sett som verkar förstå lite mer om miljöbilar, och jag önskar dig verkligen lycka till med att sprida dina kunskaper inom ditt parti. Jag ska gärna göra vad jag kan för att bistå där.

Rörande Förbifarten vill jag bara påpeka att kostnaden för den, 27 miljarder, skulle räcka till ungefär två nya tunnelbanelinjer inklusive vagnar och stationer, eller sex spårvagnslinjer eller tolv BRT-linjer, bussar som går på egna banor, inklusive bussar och vagnar. Det var bara som en jämförelse av proportionerna mellan kollektivtrafik och Förbifarten.

Anförande nr 231

C h r i s t o f f e r K u c k o w s k i (m): Tack så mycket för de vänliga orden! Jag kan hålla med dig till en viss del. Men staden växer hela tiden, och folk vill ha bilen, oavsett vad man tycker om den. Då måste man bygga en förbifart.

Jag tänkte inte göra det, men jag måste säga att Vänsterpartiets reservation andas allusion om att det är en illusion.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 232

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Man hinner aldrig säga allt det där man skulle vilja säga, men när det gäller tillgänglighetsarbetet i vår stad skulle jag vilja säga ett tack till våra handikappråd och till vår entusiastiska personal. Utan er hade vi aldrig kommit så långt som vi har gjort i dag.

Jag hade tänkt prata om renhållning och städning, som är viktigt. Jag hade tänkt prata om sopsugar och trygg stad. Jag hade tänkt prata om klotter, för en nedklottrad stad är en skrämmande stad. Jag hade tänkt prata om sopsugsteknik, framkomlighet och allt mellan himmel och jord.

Jag vill också lyfta hamnfrågorna, precis som Stellan Hamrin gjorde, eftersom jag tycker att hamnfrågorna är så oerhört viktiga. Vi är en hamnstad – vi har alltid varit en hamnstad. Många besökare kommer vattenvägen till oss, och kryssningsfartygen är en vacker syn när de majestätiskt glider in i våra hamnar. Jag är en sådan som gillar både våra gamla ångbåtar och de nya stora kryssarna. Jag tycker att det är viktigt för hamnens verksamhet att man får fortsätta att jobba med trafiken i Östersjön och att i infrastruktursarbetet jobba ännu mer med miljöfrågorna. Jag delar i mycket Stellans uppfattning om miljöfrågorna i hamnarbetet. Det är viktigt att vi jobbar vidare och blir bra föredömen för andra hamnar i miljöfrågor. Norviksarbetet är hur viktigt som helst. Det parti som är emot det har någonstans hamnat i bakvatten, skulle jag kunna säga. Stockholms Hamnar är välskötta, välfungerande bolag, och den verksamheten kan vi vara stolta över.

Även om jag inte längre sitter i styrelsen för Stockholm Parkering vill jag lyfta det bolaget också – det brukar jag göra. Stockholm Parkering har alltid varit drivande i parkeringsfrågor och driver snygga, trygga och välfungerande P-hus. Jag tror att det är oerhört viktigt att vi ser till att parkeringsavgifterna i staden inte blir en budgetregulator, utan parkeringsavgifter ska verkligen vara med och styra hur trafikpolitiken ser ut. Det bolaget tycker jag att vi också kan vara stolta över.

Slutligen, herr ordförande, ett alldeles särskilt tack till alla våra parkeringsvakter! Även om ni inte får lönen från vår kassa skulle jag vilja säga att ni gör ett fantastiskt jobb. Ofta utskällda av bråkiga felparkerare klarar ni av jobbet i ur och skur. Heder åt er!

Anförande nr 233

M a t s L i n d q v i s t (mp): Hej, Inge-Britt! Jag kunde inte låta bli att fundera på den där vägbeskrivningen du föreslog, att om man skulle åka genom Gamla Stan var Förbifarten en fördel. Eftersom jag själv av familjeskäl ibland har orsak att köra mellan Hökarängen och Östermalm försöker jag föreställa mig det där, och jag kan inte förstå varför jag skulle välja att köra ända till Skärholmen, upp till Hässelby och sedan till Östermalm. Det du sade var möjligen ett argument för Österleden eller något sådant, men den diskussionen kommer väl upp lite senare.

I fråga om parkeringsavgifter vill vi styra bort parkeringar på gatumark för att uppmuntra att i högre grad använda kvartersmark inklusive garage, parkeringshus och allmänna parkeringar. Bara så att du har sett att det är det vi vill, för annars blir det du säger om oss lite konstigt.

Slutligen undrar jag: Varifrån har du fått att vi hatar bilar? Den diskussionen tar jag gärna med dig, men den tar nog en timme så den tar vi inte i dag.

Anförande nr 234

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Det hade varit skojigt att ta den diskussionen, men jag tror inte att jag behöver förklara varifrån jag har fått att Miljöpartiet skulle ogilla bilar. Varifrån tror ni att det kan komma? Kan det vara det att jag alltid brukar säga i trafikdebatten att det ni vill göra är att gräva ett stort svart hål som en tunnel ned men som aldrig kommer upp och att bilarna ska ned där. Det är en så udda politik ni för. Faktum är att jag är ganska säker på att många miljöpartister kör bil och vill köra bil, och också kör värstingbilar, inte bara de som kommer från Piteå. Jag är rätt säker på att ni gör sådant.

Jag sade Gamla Stan och innerstaden när jag talade om genomfartstrafik, men man kanske inte behöver köra just där. Österleden är väl ett skäl till att vi ska slippa ha genomfartstrafiken i Gamla Stan. Det kanske inte är så mycket Förbifarten i övrigt. Men genomfart i innerstaden – aldrig!

Anförande nr 235

P e r A n k e r s j ö (c): Herr ordförande! För 15 år sedan var jag och Centerpartiet ihärdiga motståndare till det som då kallades Västerleden. Vi ansåg inte att Stockholm, och framför allt inte biltrafiken, var redo för byggandet av ett sådant projekt. Mycket har hänt sedan dess – mycket vatten har runnit under broarna. Stockholm har ökat – vi har blivit fler som bor här. På 2000-talet började den fantastiska miljöbilsutvecklingen, som fortsätter och accelererar för varje dag som går.

År 2005 tog vi vår debatt i partiet, och vi kom fram till att vi är för att bygga Förbifart Stockholm och att göra det så miljöanpassat som möjligt. Vi har levererat på den punkten. Vi gick till val 2006 med det programmet. Andreas Carlgren har som miljöminister tillsammans med andra sett till att det som nu ligger på ritbordet är en tunneldragning under Lambarfjärden. Det är en anpassning till kollektivtrafik. Det är en miljöanpassad Förbifart Stockholm som vi får se kommer att byggas.

Jag tror inte att vi i Centerpartiet är ensamma om att ha gjort den resan. Jag tror att Stockholms miljövännen har gjort precis samma resa. Det finns en undersökning som vi själva har beställt av Novus Opinion som visar att 70 procent av stockholmarna vill ha Förbifart Stockholm. Hälften av Miljöpartiets väljare vill ha Förbifart Stockholm. Kollektivtrafikresenärerna vill ha Förbifart Stockholm.

Vi ska inte bygga Förbifart Stockholm för att det är kul. Det kostar väldigt mycket pengar. Vi ska bygga den för att den behövs. Det är många människor som pendlar i Stockholm. Det är många som är tvungna – men inte för att de vill – att välja bilen för att få livspusslet att gå ihop. Jag tycker att man ska visa dem respekt. Miljövänst-

ern vänder de här människorna ryggen. Man moraliserar när människor försöker lösa sina vardagsproblem. Med den politik man föreslår skulle man skapa ett trafikkaos i staden – ja, om inte Vänsterpartiets förslag om att förbjuda biltrafiken i staden går igenom förstås, för då får vi kaos i hela länet i stället.

Stockholmarna måste få besked: Vad är det som står på spel i september nästa år? Vi fick inga besked i går. Det enda besked vi fick var att det pågår något slags mystiska, hemliga förhandlingar på partiledarnivå mellan Miljöpartiet och Socialdemokraterna. Vänsterpartiet verkar inte ens vara delaktigt i det här. Vad är det som gäller? Blir det en förbifart eller inte? Vad går ni till val på?

Anförande nr 236

M a t s L i n d q v i s t (mp): Hej, Per! Jag skulle vilja fråga dig vad du anser om vårt mål att minska Stockholms stads koldioxidutsläpp till 2,0 ton. Enligt dina borgerliga kompisar är det inte möjligt. Men med tanke på hur väl du talar om de miljöbilar som ska köra på Förbifarten och med din tro på teknikutvecklingen, hur ser du på det här? Är vårt mål möjligt eller inte?

Anförande nr 237

P e r A n k e r s j ö (c): Det är en resursfråga. Det är mycket pengar att lägga ned och mycket som reglerar folks liv. Men jag tror att miljöbilsutvecklingen kommer att bidra väldigt mycket, och vi kommer att bli överraskade över hur mycket vi kommer att spara i koldioxidutsläpp. När Förbifart Stockholm står klar på 2020-talet kommer vi att ha en i princip i det närmaste koldioxidneutral biltrafik. Det är vad jag tror.

Anförande nr 238

A n n M a r i E n g e l (v): Att Centerpartiet har ändrat åsikt är väl inte bevis för att verkligheten har ändrat sig. Det är nog en sak som ni får ta inom ert parti. Vi är ganska vana vid det här laget. Däremot kan man väl inte säga att trafikfrågorna har ändrat sig så oerhört mycket på de 15 åren. Det är det som är problemet. Vi har samma stora problem framför oss, och det är dem som vi måste lösa på nya, moderna sätt.

När du talar om en miljöanpassad Förbifart Stockholm är det kosmetika. Det går inte att säga att en motorled för 27 miljarder är miljöanpassad om den för in mer bilar i staden.

Om du frågar stockholmarna om olika alternativ i fråga om hur de bäst vill använda de här 27 miljarderna tror jag att du kommer att få lite annorlunda svar. Man kan bygga väldigt mycket kollektivtrafik för de pengarna.

Du undrar vad det är som står på spel inför nästa val, och det är ganska mycket. Det handlar om Stockholms framtid. Du kan ta det alldeles lugnt när det gäller våra förhandlingar. Jag tror att vi sköter dem alldeles utmärkt utan din inblandning.

Anförande nr 239

P e r A n k e r s j ö (c): Ann Mari Engel ska ha credit för en sak, och det är att hon tillhör det enda partiet som går i takt med sina väljare på den rödgröna kanten när det gäller Förbifart Stockholm. Era väljare vill inte ha den, till skillnad från Miljöpartiets och Socialdemokraternas väljare.

Den andra frågan du ställde gällde att sätta saker och ting i relation till varandra och att fråga stockholmarna om det. Ja, vi frågade om det också. Vi frågade om stockholmarna trodde att Förbifart Stockholm skulle innebära att man satsar mindre på spårtrafik. Nej, det trodde de inte. Det är inte heller det som kommer att ske. De här två sakerna går hand i hand. Stockholm behöver både vägar och spår i framtiden, och det ska Stockholm få.

Anförande nr 240

Å s a R o m s o n (mp): Stockholmsluften är inte särskilt hälsosam. Det har vi vetat i många år och diskuterat många gånger i den här salen. Orsaken till det är biltrafiken, och det är inte heller särskilt kontroversiellt att säga att det är så.

De stora inandningsbara partiklarna, PM10, genereras framför allt av de dubbade vinterdäcken. En reglering för att minska användningen av dubbade vinterdäck i Stockholm är det oslagbart viktigaste för att förbättra luftsituationen när det gäller PM10. Detta har vi egentligen också varit klara över ganska länge. Nu har vi äntligen gått ett litet steg när vi har fått ett litet beslut om att det på en förhållandevis kort väg i staden, Hornsgatan, ska vara förbjudet att köra med dubbdäck. Jag välkomnar det beslutet. Jag tycker att det är bra att vi åtminstone har tagit ett litet steg för att ta upp en fråga som är av stor betydelse för hälsan hos både barn och gamla i Stockholm. Jag tror att det är få frågor om hur våra barn och äldre mår som skulle kunna prioriteras högre i en politisk församling.

Det har ändå varit svårt, för den debatt som nu förs kring dubbdäcken är ganska stark. Man kan ju fråga sig: Varför bara Hornsgatan? Det är ganska komplicerat att försöka få folk att efterfölja en sådan reglering. Det blir ganska många skyltar – om man inte hittar en annan lösning, men det är det regelverk som än så länge har stått till buds.

Miljöpartiet tycker att det är uppenbart att alla de vägar där vi har olagliga över-skridanden, alltså olagligt dålig luft, borde regleras ganska omedelbart. Redan till nästa vinter borde vi ha en generell reglering. Jag tror att Folkpartiet, som tidigare stod här och pratade sig varmt för miljözoner, är inne på rätt spår. Vi behöver en miljözon för personbilar. Den ska reglera inte bara PM10, inte bara utsläpp som leder till stora andningsbara partiklar, utan också de små nanopartiklarna och kvävedioxiderna. Det är nämligen områden som också är olagliga i Stockholm i dag, och på betydligt fler gator än på Hornsgatan. Vi brukar ta upp Hornsgatan som ett bra exempel, därför att där har medborgarna sagt stopp. Där har man satt upp sina vita lakan, och där har man protesterat och gjort det tydligt: Vi som bor i Stockholm vill inte leva i en ohälsosam stad. Man tycker att det här är väldigt viktigt.

Jag väddar till majoriteten och till övriga i oppositionen att ta sitt förnuft till fånga och att ta stegen vidare redan nu för att klara miljö kvalitetsnormerna.

Till slut skulle jag vilja ta upp skötseln av våra närnaturskogar. Jag är nämligen väldigt oroad för att borgarna drar ned nästan 10 miljoner på skötseln av natur. Det är ett oerhört litet anslag på stadsdelarna som går till att sköta våra naturmarker och våra naturreservat. Varje år sitter vi i miljönämnden och fattar beslut om tillsyn i reservaten med avgifter som nästan är ännu större. Det är ett oerhört slöseri att inte ge stadsdelarna pengar för att kunna sköta naturreservaten, i stället för att ta omvägen via myndighetsregleringen i miljönämnden för att få det till en acceptabel nivå.

Anförande nr 241

P e r A n k e r s j ö (c): För två år sedan stod vi här, Åsa Romson, du och jag, och diskuterade dubbdäck. Du hånade mig när jag sade att jag skulle prata med infrastrukturministern om att lösa det här för att jag inte gick med på dina lösningar som du lade fram i fullmäktige då. Jag vill bara säga att jag och Ulla Hamilton och några till faktiskt har levererat ganska ordentligt på den punkten. Det är Stockholm som ligger bakom detta. Det är vi som har drivit frågan mot regeringen, och nu genomförs det.

Däremot tar du upp en väldigt viktig fråga, och det är hur vi ska fortsätta efteråt. Jag tror inte att det är en framkomlig väg att förbjuda dubbdäck i hela staden. Det tror jag är fel. Jag tillhör dem som verkligen har skyndat på de här åtgärderna. Jag tror att man måste ha en förankring hos folk. Jag tror att det är farligt när politiker säger åt folk att ”du ska välja de här däcken”. Vi ska uppmana folk, men vi ska inte förbjuda folk. Därför tror jag att det är bra om vi funderar riktigt ordentligt på hur vi ska lösa det i framtiden. Jag tycker att man ska göra det med ekonomiska styrmedel.

Anförande nr 242

Å s a R o m s o n (mp): Jag är inte alls emot ekonomiska styrmedel så länge de verkligen styr. Det skulle ändå behöva vara effektivt. Det har däremot varit väldigt svårt att få igenom det gentemot staten. Skatteverket är väldigt tydligt med att det innebär en regional skatt, och vi vet alla från trängselavgifterna vad man tycker om regionala skatter. Jag har bedömt det som en omöjlig väg att gå framåt.

Däremot tycker jag att det hade varit en mycket enklare lösning, i stället för att som nu sätta upp en massa skyltar, att reglera detta i den lokala hälsostadgan. Det hade krävt samma typ av regeringsbeslut som ni måste ha nu, men i en mycket bättre och enklare reglering. Det delar jag inte.

Måste man förbjuda det? Nej, man måste säga att det finns ett stoppdatum, men sedan måste man gå in med informationsinsatser. Vi i Miljöpartiet har ju varit på majoriteten sedan länge om att dessa informationsinsatser måste vara oerhört mycket mer riktade och effektiva. Vi har haft miljökampanjer förut i staden. I och för sig hånade jag Moderaterna och andra när det gällde att man ska pumpa sina däck och sådana saker. Men de kampanjerna har varit jätteeffektiva när man har utvärderat dem efteråt. Det hade man kunnat ha när det gäller det här också.

Anförande nr 243

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Det har vi vetat i många år, säger Åsa Romson. Men varför gjorde ni ingenting åt det då? Ni satt ju vid makten, både här i Stadshuset och i riksdagen, och ni åstadkom ändå inte någon förändring. Vi har åstadkommit, precis som Per Ankersjö konstaterade här. Vi har drivit på regeringen. Vi har fått en lagstiftningsändring. Vi nådde inte ända fram. Jag tyckte att det var viktigt att vi skulle få en miljözonsmöjlighet för personbilar. Det har nu blivit ett uppdrag till Transportstyrelsen att utreda möjligheten att införa miljözoner för personbilar, och de kommer att leverera sitt förslag under våren. Jag tycker inte att det är den ideala lösningen att bara ta gata för gata, utan det skulle vara mycket bättre att hantera det zonmässigt och få rådighet kring de här frågorna.

Den stora skillnaden är: Vi har levererat. Det har inte ni gjort.

Anförande nr 244

Å s a R o m s o n (mp): Ulla Hamilton vet lika väl som någon annan i den här salen att Socialdemokraterna och Moderaterna under förra mandatperioden, precis som ni fortfarande har sagt under den här mandatperioden, har en officiell politik i SKL, gentemot regeringen och gentemot EU som innebär att ni vill ändra miljökvalitetsnormerna. Ni vill att den luftnivå som i dag anses oacceptabelt ohälsosam ska vara en annan – vi stockholmare är ju storstadsbor så vi klarar så mycket annat. Det har varit Socialdemokraternas och Moderaternas linje, och är det fortfarande i SKL, och det var väldigt tydligt i den här salen under den förra mandatperioden. Det var därför inte så konstigt att vi inte fick Socialdemokraterna att röra på påkarna då.

Du säger inte vad du vill att miljözonerna ska innehålla. Jag ser väldigt tydligt att miljözonerna för personbilar inte bara ska reglera PM10, alltså den lätta olagliga luftkvalitet vi har i Stockholm, utan den svåra, den med kvävedioxiderna, den med nanopartiklarna, den som också skrämmer och som i forskningsrapport efter forskningsrapport visar sig vara än mer farlig. Dem måste vi få med i arbetet med miljözonerna. Jag tror att ni har ganska mycket mer att leverera. Men jag har välkomnat den borgerliga alliansens små steg mot bättre luft i Stockholm.

Anförande nr 245

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Hälsa och biltrafik tar du upp, Åsa. Och visst är partiklarna från dubbdäck farliga liksom andra osunda partiklar. Jag delar helt din uppfattning om det. Men nu är vi på gång i det jobbet.

Jag vill lyfta en annan fråga i samband med detta. Många människor med nedsatt hälsa och funktionsnedsättningar har behov av att kunna använda sina bilar. Jag vet att de bilisterna inte vill vara undantagen som måste visa biljetter. Jag har tjatat om det många gånger. De vill vara som alla andra och inte bli utsatta för pajkastning när de kommer med sin bil bara för att ingen ser att de har någon form av funktionsnedsättning.

Jag tror, precis som Per, att fordonsutvecklingen kommer att gå snabbt och att vi därför inom en snar framtid har rena bilar i trafik på våra gator. Men då tar de förstås

plats, och då föreslår ni säkert ett undantag igen för dem som behöver köra sina bilar. Vad är din syn på funktionsnedsattas möjlighet att köra bil?

Anförande nr 246

Å s a R o m s o n (mp): Inge-Britt Lundin vet, liksom många andra här, att ett argument för att vi faktiskt måste minska antalet gatuparkeringar är just att de prioriterade bilarna, varuleveranserna och de funktionshindrade, måste komma fram. Det är vår politik. Jag tycker inte att vi pekar ut någon särskild grupp. Vi pekar på en prioritering, en prioritering som politiken måste orka göra. Det är att prioritera de bilar som behöver komma fram, och vi andra kan mycket väl gå hundra meter till en busshållplats eller en tunnelbanestation.

Men det du inte säger, Inge-Britt, är vilken syn Folkpartiet har på bilar och trängsel, att även miljöbilar tar plats och den retoriken. Vad betyder det för Förbifartens klimatpåverkan? Om man räknar på olika scenarier för hur miljöbilsutvecklingen ser ut i Stockholm är det ganska uppenbart, oavsett hur man räknar, att Förbifarten kommer att korka igen Stockholmstrafiken, öka köerna, öka trängseln – det står i Vägverkets underlag – och dessutom öka klimatutsläppen. Mellan 30 och 80 procent ökar klimatutsläppen från denna så kallade miljömotorväg som Folkpartiet stöder.

Anförande nr 247

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte återvända till Stockholms Hamnar, som har berörts i tal tidigare.

Under förra mandatperioden fattade Stockholms Hamnar beslut om Vision 2015, som innebar hela utbyggnaden av Värtan. Vi tog också beslut kring Norvik, som nu rullar på, och Kapellskär. Vi hade en miljömiljard som användes ganska offensivt i hamnens verksamhet, där man också elanslöt en del fartyg med de pengar som kom från miljömiljarden.

Stockholms Hamnar ska ansvara för fartygstransporter, hamnverksamhet, gods som kommer till och som lämnar Stockholm. Det är faktiskt en del av Stockholms infrastruktur. Det glädjande de senaste åren är framför allt att passagerartrafiken har ökat väldigt kraftigt. Det senaste året har godstrafiken gått ned ganska rejält, men den är på väg upp nu. Jämför man kryssningstrafiken 1999 och i dag kan man se att det har skett en otrolig ökning av antalet passagerare som väljer Stockholm som destinationsort. År 1999 hade vi 160 kryssningsfartyg, och 2009 var det ungefär 300 kryssningsfartyg som anlöpte till Stockholms hamnar. Detta innebär jobb och sysselsättning i staden.

Problemet med de större fartyg som i dag anländer till Stockholm är att de måste ha en bra infartsled till Stockholm. För Stockholms del är det viktigt att få fart på och kunna fatta beslut om denna forslingsled. Om det i dag kommer ett stort fartyg när det blåser för mycket måste det gå upp till Furusundsleden, med åtta timmars längre gångtid. År 2008 valde 93 av 265 kryssningsfartyg att gå Furusundsleden därför att de inte klarade av att gå den led som de hade tänkt sig. Det innebär att det man kan kritisera den nuvarande majoriteten för är framför allt att de inte har tagit tag i och velat vara medfinansier till att bygga ut Horstensleden.

Stuveriet är en annan del som jag bara tänkte nämna. Vi socialdemokrater säger faktiskt nej till utförsäljning av stuveriet, som vi inte kan se några fördelar med. När man lade stuveriet i ett bolag varnade vi och sade att det var första delen i en utförsäljning, men man sade från majoritetens sida att det definitivt inte var det. Nu står vi med det faktum att hela stuveribolaget ska säljas ut.

Anförande nr 248

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Det var två saker. För det första har jag inte noterat att Socialdemokraterna har framfört att man ska medfinansiera på något sätt i de infrastrukturförhandlingar som har pågått när det gäller Horstensleden. Det var en nyhet för mig att ni vill avsätta pengar till detta.

För det andra kan jag konstatera att om man tittar på Stockholm Hamnentreprenad, det bolag som är dotterbolag till Stockholms Hamnar som vi sålde för ungefär två år sedan, är det verkligen en enorm framgångssaga. Det företaget har fått en utveckling som det aldrig någonsin hade kunnat få om det hade tvingats kvar inom ramen för Stockholms Hamnar. Man har nästan fördubblat sin omsättning, och det är verkligen en jättesuccé. Det är kul att se vilken utveckling det har blivit. Jag är helt övertygad om att det kommer att bli likadant för stuveriverksamheten när den säljs.

Anförande nr 249

M a l t e S i g e m a l m (s): När det gäller Stockholm Hamnentreprenad kan man säga att det var Peab som köpte den, och i dag kan man också säga att det inte är så många som sköter hamnentreprenaden, förutom att det är Peab som äger båda dessa bolag. Sedan hade man kommunala restriktioner för hur mycket som bolaget fick jobba i kommunen och ha privata intressenter.

När det gäller stuveribolaget och stuveriverksamheten är det en helt annan sak. Ni säger att det ska vara mer konkurrens och att allting skulle kunna bli bättre. När jag tittar på de jobb och de arbeten som utförs av stuveriet i dag kan jag inte förstå vad som skulle kunna bli bättre, vad som skulle kunna konkurrensutsättas mer och vad som skulle kunna bli den fördel som ni säger. Det är ren, ideologisk borgerlig politik att sälja ut också stuveribolaget.

Det man skulle kunna fundera lite grann på är avtalet med Hutchison. Vad står det i avtalet om varifrån de ska få sitt stuverifolk?

Anförande nr 250

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hej, alla stockholmare och alla som lyssnar på denna väldigt angelägna debatt som handlar om trafikfrågor! Vi har haft en ganska lång debatt i dag där ett block går på gamla lösningar och inte ser behovet av en grön metropol, en huvudstad som ska vara både miljö- och klimathuvudstad även i framtiden och som behöver hitta lösningar för sina invånare, lösningar för stockholmarna som gör det möjligt att leva klimatsmart. De här lösningarna handlar om att utveckla kollektivtrafiken. Det som finns i dag i Stockholmsöverenskommelsen, i länsplanen och i den nationella planen på kollektivtrafiksidan är helt otillräckligt.

I dag sker 64 procent av transporter mellan länshalvorna i den här regionen med bil. Inom samma länshalvors kommungräns är det 76 procent. Det betyder att problemet inte är att bilen används för lite i Stockholmsregionen. Problemet är att kollektivtrafiken är för dålig. Människor väljer att använda bilen därför att kollektivtrafiken på tvärs är alldeles för dålig och det tar alldeles för lång tid. Vi måste göra en enorm satsning på kollektivtrafiken.

Men det blå laget här vägrar att finansiera den kollektivtrafik som man säger sig vilja satsa på, och den ambitionen är dessutom alldeles för låg.

Miljöpartiet satsar 80 miljarder mer än det som finns i länsplanen och den nationella planen för kollektivtrafik. Det handlar om zombussar. Det handlar om spår. Det handlar om spårvagnslinje i hela innerstaden. Buss 4 ska till exempel omvandlas till spårväg. Det handlar om en cykelsatsning enligt de cykelplaner som har funnits i den här staden. Cykel är ett alternativ till kollektivtrafik bara om den är väl utbyggd. Det behövs 1,4 miljarder i staden och upp till 3 miljarder i regionen. Det handlar om färjetrafik, där vi ska bygga ut de felande länkarna både för gods och för personer. Det handlar om effektivare godstransporter – ett jättearbete som behöver påbörjas. Men det handlar också om styrmedel. Parkeringsavgifterna behöver utnyttjas, och vi behöver införa en trängselavgift på Essingeleden nu.

Det jag tycker är ganska anmärkningsvärt är den debatt där man säger att vi inte löser trängseln i trafiken i dag, varken på väg eller i kollektivtrafiken. Vi har ju lösningar som kan genomföras i dag. Parkeringsavgifter och trängselavgift på Essingeleden är någonting som kan göras i morgon och som kan ge svar även i morgon.

Anförande nr 251

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag har två frågor till Yvonne Ruwaida. Den ena är: På vad ska dina stombussar och de bus rapid transit-system som ni pratar om gå? Vad är det för underlag som de ska ta sig fram på?

Den andra frågan gäller att ni säger att ni avsätter 1 miljard kronor till båtsatsningar. Du läser juridik, Yvonne Ruwaida, och du borde veta att det finns en speciallagstiftning som hanterar kollektivtrafiken och uppdelningen av ansvaret mellan Stockholms kommun och landstinget i den här delen. Det är inte nog med att ni har tagit 1 miljard kronor i bokslutsdispositionen och använt den. Dels kan ni inte använda den på det sättet, dels vill ni använda den på ett sätt som strider mot lagen.

Båda de sakerna skulle jag vilja ha en kommentar till. Var går bussarna, Yvonne?

Anförande nr 252

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Vi hade en debatt om Spårväg City här ganska nyligen, och då läste du högt ur en skrift som vi har skrivit som heter *En modern och fungerande trafik i Stockholmsregionen*. Om du hade läst på lite andra sidor i den skulle du veta vilka vägar vi har prickat ut där stombussar ska gå. Jag har inte alla i huvudet, men det är bara att fortsätta att läsa i vår väldigt bra rapport.

När det gäller frågan om den kollektivtrafikmiljard vi har är inte tanken att hela den miljarden ska gå till färjetrafik. Det har vi inte sagt. I första hand när det gäller färjetrafik säger vi att vi i översiktsplanen ska utnyttja att vattenvägarna ska användas, vägar som finns och som inte behöver byggas. Det har ni vägrat att göra. Man pekar ut var det ska finnas kajer där det finns kontakt.

Du är lite fräck, Ulla Hamilton. Du vet att jag jobbar här mer än heltid. Om jag läser en enstaka kurs på min fritid är det kanske någonting som är positivt. Vad jag har läst är arbetsrätt, något som ledande personer behöver kunna.

Anförande nr 253

P e r A n k e r s j ö (c): Jag håller ju med – det är svårt att säga emot när Yvonne Ruwaida säger att Stockholm behöver mer kollektivtrafik. Självklart! Jag tycker att man i varje tid ska sätta sig ned och titta på vad vi behöver i bilar, spår, bussar och så vidare. Det ska man göra. Det misstag Yvonne Ruwaida och Miljöpartiet gör är att de ställer bilen mot kollektivtrafiken. Det är ett motsatsförhållande för Miljöpartiet. Hon vill bygga en motsättning som inte finns.

Centerpartiet satte sig i Stockholmsförhandlingen för några år sedan. Vi var med och påverkade. Miljöpartiet satte sig med händerna i kors i Stockholmsförhandlingen. Yvonne Ruwaida skrev en i dag ökad DN Debatt-artikel om Förbifart Stockholm där hon krävde att Socialdemokraterna inte skulle vara med och bygga den. Sedan lämnade Miljöpartiet förhandlingarna.

Slutsatsen är att Stockholms miljövännen som ville förlita sig på att det byggs kollektivtrafik ska förlita sig på Centerpartiet, för vi är med och påverkar. Ibland är det jobbigt att behöva vara med och påverka, men vi väljer att göra det. Resultat är det som räknas.

Anförande nr 254

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Centerpartiet sätter bilen före kollektivtrafiken. Ni finansierar de vägsatsningar som finns i länsplan och nationell plan, men ni finansierar inte 30,8 miljarder av den kollektivtrafik som finns där. Den kollektivtrafiken är inte tillräcklig. Du påstår dig vara för färjetrafik, något som vore jättebra här i staden i kombination med cykeltrafik. Det får kritik av Ulla Hamilton, som ifrågasätter att vi från stadens sida ska använda pengar för att satsa på färjetrafik.

Sedan är det så här: För att ha en bra klimathuvudstad, för att ha en grön metropol, behöver vi utnyttja markutrymmet oerhört väl, oerhört resurseffektivt. Då behöver man öka andelen kollektivtrafik och cykeltrafik. Där har ni på den blå sidan tyvärr inga lösningar.

R V YTTERSTADS- OCH BOSTADSBOLAGSROTELN

**Stockholms Stads Bostadsförmedling AB, AB Svenska Bostäder,
AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Brand- och räddningsverksamheten,
Kyrkogårdsnämnden, Servicenämnden
Punkt 23, 21, 38, 9, 11)**

Anförande nr 255

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande, fullmäktige! I maj i år genomfördes ett dialogprojekt i Husby i Järvaområdet. I samband med detta kom en kvinna från Liberia fram, och hon hade ett budskap att förmedla till oss alla. Hon sade: Jag bodde på Torsgatan inne i stan i 20 år, och jag flyttade hit för ett år sedan. Jag tycker mycket om Husby för jag tycker att det är lugnt. Jag trivs här. Så alla som vill flytta hit: Varsågod!

Det finns många som liksom Rita har en helt annan bild att förmedla kring Husby och Järvaområdet än den som ofta förmedlas från människor som kanske aldrig satt sin fot i området. Har inte många beslutsfattare och medier en ganska märklig syn på förorter runt om i landet? Problem efter problem lyfts fram. Onyanserat blundar man för ljusglimterna. Man trycker ned, oftast omedvetet, enskildas energiska arbete för sitt område. Fler och fler domedagsprofetior levereras till de boende och till näringsidkarna.

De som bor och verkar i stadens olika delar är inte roade av den generaliserade bild som ofta målas upp. De allra flesta trivs och känner sig trygga. Många känner sig stolta över att bo där de bor, men självklart har man synpunkter och idéer. Självklart vill man åtgärda det som man anser bör åtgärdas. Men det finns inga paketlösningar som fungerar utan att den det berör involveras. Detta gäller såväl i ytterstaden som i innerstaden.

Med utgångspunkt i detta resonemang gav vi i uppdrag till våra bostadsbolag att tala med så många boende i Järvaområdet som möjligt. Dialogen har nu lett till att hittills 6 000 boende – 6 000 av de verkliga experterna – har gett sina synpunkter på vad de tycker är bra, vad de tycker gör att de trivs i området, vad de vill att vi ska åtgärda för att staden i alla dess delar ska bli mer attraktiv inför framtiden. I anslutning till denna ökade aktivitet hör vi fler och fler boende i området meddela att de trivs och känner sig trygga, och detta är mycket glädjande. Arbetssättet har blivit framgångsrikt och sprider sig nu till övriga staden, och fler och fler anammar den här modellen. Staden förvaltas och utvecklas av invånarna och deras förtroendevalda gemensamt.

Staden ska i alla dess delar vara attraktiv så att människor med olika förutsättningar och önskemål har möjlighet att leva sida vid sida. Det hör till saken att i delar av staden försvåras människors valfrihet i boendet av det faktum att det finns för få olika boendemöjligheter. Mångfalden av upplåtelseformer saknas. Det största intresset för ombildningar ser vi därför utanför innerstaden, två tredjedelar. Jag tror på en stad som i alla dess delar är möjlig att bo i för alla.

Alla vill dock inte ombilda sin lägenhet till bostadsrätt. Till dem som väljer att bo kvar i hyresrätt har jag ett tydligt budskap: Ni alla ska se hur våra bostadsbolag utvecklas och blir ännu bättre på att förvalta fastigheter och era lägenheter. Ni kommer att se hur stadens bostadsbolag genom att skapa möjlighet för dem som så önskar ombilda till bostadsrätt och genom att släppa in fler aktörer äntligen har möjlighet att göra nödvändiga investeringar i eftersatta fastigheter. Vi gör det tillsammans med er som bor där. Reavinsterna på hittills 20 miljarder kommer alla till del. Alla stockholmare gynnas av att staden genom en aktiv fastighetsförvaltning skapar förutsättningar för en än mer attraktiv stad som utvecklas i takt med att fler och fler söker sig hit.

Ordförande! Jag vill avsluta med ett par frågor som jag tror även ställts internt inom det socialdemokratiska laget.

Varför är Stockholms socialdemokrater emot att de boende i ytterstaden ska ha möjlighet att ombilda sina lägenheter?

Varför nonchalerar Stockholms socialdemokrater vissa hyresgäster för att endast lyssna till dem som bekräftar Socialdemokraternas vilja att dominera och äga så mycket som möjligt i just kommunal regi?

Vill Socialdemokraterna endast representera dem som bekräftar dem själva?

Vår uppfattning är att ett Stockholm för allas tycke och smak utvecklas till en blomstrande stad för alla.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 256

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Det känns lite märkligt att ställa sig här när vi har ett borgarråd som i huvudsak pratar om de dialogmöten som bostadsbolagen har dragit i gång som en personlig kampanj för Joakim Larsson själv, som dessutom behandlas inom ramen för Järvalyftet och Söderortsvisionen. Det behandlas på kf övergripande, alltså utomrotelindelning. Det vi ska diskutera, enligt programmet i alla fall, är bostadsförmedlingen, bostadsbolagen, brandförsvaret, kyrkogårdsnämnden och servicenämnden.

Fullmäktige! Just nu står 285 000 människor i bostadsförmedlingens kö. Sedan årsskiftet har kön ökat med nästan 30 000 personer. Och ökningen av antalet köande beror inte på att antalet förmedlade lägenheter har ökat utan på att allt fler människor behöver en bostad i vår stad. Samtidigt såg den borgerliga majoriteten till att det under förra året försvann 7 736 lägenheter för stockholmarna att efterfråga.

Vi socialdemokrater vill omedelbart sätta stopp för den aggressiva ombildningspolitik som pågår och det till reaperiser. Vi vill att bostadsbolagen ska fokusera på en bra förvaltning där närvaro och service står i centrum, en nära dialog med boende – det är en självklarhet – och där energieffektiviseringar och miljövänligt byggande står i centrum. Vi vill utveckla fastighetsbeståndet genom förvärv av fastigheter, särskilt i stadsdelar där andelen hyresrätter är låg. En levande stad behöver blandade

upplåtelseformer. Vi behöver bostadsrätter och hyresrätter i hela staden och i alla stadsdelar.

Problemet är inte att vi har för få bostadsrätter. Varje vecka redovisas löpmetrar med bostadsrätter till salu. Det är hyresrätter som är den allra största bristen, och särskilt i innerstaden och i närförort. Det är också där som huvuddelen av de ombildningar som den borgerliga politiken har lett till har gjorts.

Problemet med ombildning är snarare alla de som smyger hem på kvällarna för att slippa gå över gården och träffa de grannar som vill övertala en för eller emot ombildning. Problemet är alla de konsulter som driver på och i praktiken går över lik för att få ut sina höga ersättningar när försäljningen är genomförd. Problemet är all den förstörda grannsämja som ombildning lett till.

Jag har i huvudsak pratat om bostadsförmedlingen och bostadsbolagen, men man skulle kunna säga en del om de andra också. Man skulle kunna önska att servicenämnden utvecklade servicen till stockholmarna för att ta hand om resterna av den utbrända och nu släckta möjligheten för unga stockholmare utan rika föräldrar att få en bostad. Med ett fortsatt borgerligt styre är segregationen ett faktum, och drömmarna om en mångfaldsstad kommer att gå i graven.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 257

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande, fullmäktige, åhörare! Ja, Teres Lindberg, det här var precis det jag behövde, att efter en jobbig arbetsvecka komma hit och dra i gång en fullmäktigedebatt. Vilken inspiration! Tack, Teres Lindberg!

Det kan väl ändå inte vara så att du själv verkligen trodde på en del av det du stod här i talarstolen och sade? Det lät som om vi är totalt annorlunda jämfört med dig. Det vet jag att vi inte är. Du är en klok person, och du har ett engagemang och ett intresse. Men det du står här och säger går inte ihop.

Ordförande, fullmäktige, åhörare! Den bostadspolitik som vi för i bostadsbolagen är öppen för alla, och den lämnar valfrihet till var och en av de stockholmare som bor i våra bostadsbolag. Vi erbjuder de boende hyresgästerna att bilda bostadsrättsföreningar och att ta över och köpa husen. Det här ser jag som särskilt viktigt i områden med dominerande hyresrätt ägd av allmännyttan. Då tycker jag att det är otroligt viktigt att vi i dessa områden stimulerar hyresgästerna att bilda bostadsrättsföreningar så att vi får en blandad upplåtelseform, precis som du vill ha, Teres Lindberg. Men du sade i stället att vi borde bygga hyresrätter där det är mycket bostadsrätter. Ja, men analogt borde du vara med på att vi ser till att det blir fler bostadsrätter i områden där det är hyresrätter. Men det går inte att bygga fram, utan då måste man stimulera en omvandling. Det borde ni ju vara med på.

Själv brinner jag fortfarande för omvandlingen av bostadsrätter i ytterstaden och att erbjuda de boende hyresgästerna detta. Däremot förfasas jag över hur det i många fall ser ut när hyresgästföreningen eldar på, bildar aktionsgrupper, drar dit människor

som inte bor i området och har märkliga kampanjmöten så att man tror att det är nej till kärnkraft eller någonting sådant från 70-talet.

Egentligen borde vi tillsammans gå armkrok, precis som vi har gjort i demokratiutvecklingen av Sverige, och se till att denna demokratiska, kooperativa boendeform får en utveckling också i våra kommunala bostadsområden. Av det skälet är jag fortfarande besjälad av detta. I Stockholms hem har vi goda omvandlingar på gång, och jag försöker diskutera med Hyresgästföreningen att det här ska gå sjyst och bra till. Jag vill att bägge sidor ska uppträda på ett snyggt sätt, och jag kommer att fortsätta att arbeta för det.

Bifall till kommunstyrelsens budgetförslag!

Anförande nr 258

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Joakim Larsson påpekade att det är väldigt sällan som politiker träffar de människor som berörs, speciellt inte i förorten, och att man har en bild av förorten. Jag kan instämma i det. Det var också därför som man misslyckades när man påbörjade Järvalyftet, därför att man hade en massa åsikter här i huset som inte stämde överens med människors åsikter. Jag tycker i och för sig att Joakim Larsson har försökt lyssna lite mer. Jag kanske inte är fullt nöjd, men det har gått åt rätt håll.

Jag vill börja med att diskutera varför allmännyttan är viktig. Allmännyttan är oerhört viktig. Den bidrar till att det finns en fungerande bostadsmarknad, att det finns hyresrätter som nya människor i landet, unga, studenter och de som har sämre ekonomi har möjlighet att få. Det här är oerhört viktigt.

Det som är oerhört negativt är att man från borgarnas sida har fört en aggressiv utbildningspolitik. Man väljer att blunda för den rättsosäkerhet som har funnits i den utbildningspolitiken. Det har inte bara funnits rättsosäkerhet, utan man har också bidragit till att förstöra grannsamman och skapat konflikter mellan grannar. Man har haft ett system där konsulter får betalt vid utbildning, och bara vid utbildning, och därför finns det intresse från dessa att aggressivt verka för en utbildning.

Vi tycker att det vore lämpligt att fundera över varför det inte gick att ombilda till kooperativ hyresrätt. Det finns i dag en kooperativ hyresrättsförening som har bildats i en av fastigheterna i Familjebostäder. Varför kan inte de få möjligheten att ombilda till en kooperativ hyresrätt? Det gör att vi åtminstone är emot en aggressiv utbildningspolitik.

Vi är också missnöjda med att man misslyckas med allmännyttans uppdrag. Vi tycker att var femte bostad i Stockholm som byggs ska bli en bostad för unga och studenter. I dag är det bara 4,5 procent av nyproduktionen i de tre bostadsbolagen som går till ettor, och de ettorna är på 50 kvadrat. Tvåorna är mycket större, mellan 50 och 70 kvadrat. Man misslyckas alltså med att bygga hyresrätter för framtiden, nämligen för unga och studenter. Det finns många unga och studenter som vill komma hit, och de behöver få en bostad om Stockholm ska vara attraktivt, både för våra egna ungdomar och för andra utifrån. Man har bara markanvisat 175

studentlägenheter och 85 smålägenheter. Man misslyckas totalt med att ha en politik för att det ska byggas för unga och studenter i Stockholm, och bostadsbolagen bidrar till den katastrofala situationen.

Jag kommer att återkomma senare till både Järva och miljöfrågorna.

Anförande nr 259

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige, bostadssökande stockholmare och andra stockholmare som lyssnar på den här debatten! Vänsterpartiet vill bygga 20 000 nya lägenheter av vilka merparten ska vara hyresrätter. Vi anser att kommunen i större utsträckning än i dag ska ansvara för stockholmarnas bostadsförsörjning. Vi strävar efter att utveckla hyresrätten. Hyresgästerna måste ges samma ekonomiska förutsättningar, ökad makt och inflytande. Vi vill erbjuda en möjlighet till våra hyresgäster att bilda lokala styrelser där de tillsammans styr och förvaltar sina hyresrätter.

Ordförande! Högeralliansens bostadspolitik jämte arbetsmarknadspolitiken i kombination omöjliggör i princip för en stor grupp ungdomar i kommunen att få en egen lägenhet. Stockholms ungdomar har inte råd att hyra en bostad med orimliga hyresnivåer. De få hyresrätter som i dag byggs av högeralliansen har väldigt höga hyror, som exkluderar många ungdomar från att få ett lägenhetskontrakt.

Vänsterpartiet vill ändra anvisningen av stadens markpolicy så att de bolag som kan bygga de billigaste bostäderna får mark. Högeralliansens markpolicy däremot går ut på att de bolag som kan betala högsta priset får anvisningen. Detta är oacceptabelt.

Frågan om upprustning och renovering av miljonprogramsområden har Vänsterpartiet drivit länge. Därför välkomnar vi förslag om upprustningar och renoveringar. Vi vill dock understryka vikten av att dessa renoveringar och upprustningar sker i samråd med hyresgästerna. Det finns nämligen en del dåliga exempel som vi vill varna för.

Vänsterpartiets bostadspolitik är inkluderande och integrerande och inte, som borgarnas, exkluderande och segregering.

Ordförande, fullmäktige! Jag vill också nämna någonting om de farsartade bolagsstämmor som pågår runt om i staden och som inte har undgått någon av oss som sitter som bostadsansvariga politiker. Min dotters klasskompis mamma berättade i går hur en konsult i Dalen gör vad som helst för att de människor som bor där ska ombilda sina hyresrätter. Konsulten hade frågat mamman: Tänker du inte på dina barn när du inte vill ombilda? Joakim Larsson sade nyss att de som väljer att bo som hyresgäster hos Svenska Bostäder även i fortsättningen ska få lov att göra det. Men i praktiken gör man vad som helst för att driva igenom omvandlingen. Tycker du att det är rimligt, Joakim Larsson?

Anförande nr 260

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande, kommunfullmäktige! Stockholm växer, och stockholmarna blir fler. Det är något vi kan glädja oss åt, och därför behöver vi

bli fler för att klara av den framtida välfärden. Det är glädjande att läsa i tidningarna att det nu är fart på bostadsbyggandet. Vi vill bygga 15 000 nya bostäder under nästa mandatperiod.

Jag tror inte att jag misstar mig om jag säger att vi i alla partier här är för blandade boendeformer i Stockholm. S och v ska ha plus i kanten för att de har justerat sin politik.

Människan är unik, och människor är olika. Vi har olika behov och önskemål, som kan ändras under livets gång. Hyresrätten och allmännyttan är för många en väldigt viktig bostadsform, som ska finnas kvar. Samtidigt är det många som vill ha egenmakt genom att äga sin bostad och aktivt vara med och påverka sitt boende. Det är denna blandning av boendeformer som skapar en levande bostadsmarknad utifrån individens olika behov.

Vi kristdemokrater är mycket glada över att ha propagerat för och genomfört ägarlägenheter i Sverige. Vi ska naturligtvis även ha ägarlägenheter i det befintliga beståndet.

Ombildningar speciellt i ytterstaden skapar förutsättningar för en mångfald av boenden. Samtidigt uppmuntrar ombildningarna människor till ansvar för sitt bostadsområde. Vi måste fortsätta att uppmuntra människor till detta. Ett område där människor bryr sig om varandra och gemensamt tar ansvar för området och bostäderna innebär utveckling, och det leder till ett tryggt område. Ansvar och medmänsklighet är något som vi även har sett utvecklas i Järva, där medborgarna med det civila samhället och lokala företag gemensamt ger en tryggare stadsdel. Det har gett resultat. Genom att återge ansvaret och inflytandet till invånarna och skapa goda förebilder kan utanförskap och brottslighet bekämpas.

Våra bostadsbolag har ett särskilt ansvar för att förnya och utveckla ytterstaden och göra hela Stockholm attraktivt. De som har varit ute i exempelvis Husby har sett att det byggs och renoveras så att det knakar, och det är väldigt roligt att se hur aktiva invånarna i Husby har varit med att ge synpunkter och berätta hur de vill se Husby i framtiden. Vi tänker fortsätta att rusta ytterstaden och fortsätta att låta invånarna vara delaktiga i processen. Det är viktigt för oss, och inte minst viktigt för stockholmarna själva, som får frihet att påverka utvecklingen av Stockholm. Delaktighet skapar både stolthet och ansvarskännande.

Bifall till kommunstyrelsens budgetförslag!

Anförande nr 261

L u k a s F o r s l u n d (c): Herr ordförande, fullmäktige! Enligt en undersökning som Svenska Dagbladet gjorde i somras saknar över hälften av länets invånare mellan 20 och 27 år en egen bostad. Behovet bara växer. Nu rullar de stora 90-talskullarna in på bostadsmarknaden. Det blir tyvärr många som får sova kvar hemma hos mamma och pappa ända till dess att de börjar tappa håret. De allra flesta gör det för att de inte har något val.

Detta är ett av alla tecken som visar på en sjuk bostadsmarknad – en marknad där det inte går att få tag på det som efterfrågas, en marknad som är sönderreglerad och som har skadats av en destruktiv bostadspolitik. Detta har gett upphov till bostadsbrist, bostadsköer, monopol, inlåsnings och omfattande segregering. Det har även lett till korruption och en massa mygel.

Flera av länets kommuner, inte minst Stockholm, driver bostadsprojekt riktade till unga. Mycket av det jobbet är bra, men de kommunala insatserna kommer alltid bara att vara som ett plåster på ett sår om vi inte förändrar hyressättningsystemet på allvar.

Dagens besked från regeringen och Mats Odell är ett stapplande steg i rätt riktning, men det är långt ifrån tillräckligt. Vi vill se en bostadsmarknad präglad av mångfald – en marknad med en rad skilda boendeformer och olika prisklasser. Hyresrätten är en viktig del på en sådan marknad. På en fungerande marknad innebär hyresrätten ett flexibelt boende för dem som inte har möjlighet att eller inte vill äga sitt boende. Hyresrätten är också viktig för Stockholms konkurrenskraft. Med en flexibel arbetsmarknad där människor ofta flyttar beroende på arbete är det hämmande för en tillväxtort om det saknas ett snabbt tillgängligt boende.

Centerpartiet vill därför göra hyressättningsystemet mer rättvist än det är i dag. Det är inte rimligt att hyror i förorten ofta är nästan lika höga som i innerstaden. Hyressättningsystemet måste rimligtvis påverkas av efterfrågan och människors uppfattningar. Det skulle innebära att vissa får högre hyror och att andra får lägre hyror. Vi ser i dag en omfattande svartuthyrning, vilket är en följd av den bristande efterfrågestyrningen. Centerpartiet står fullt bakom de krafttag som staden har tagit mot svartuthyrning inom allmännyttan. Jag vill också poängtera att om prisbildningen hade fungerat normalt hade problemet varit mycket mindre.

Vi vill stärka allmännyttan och göra den självständig och frikopplad från kortsiktigt politiskt inflytande. Vi menar att allmännyttan ska bli en drivande aktör på bostadsmarknaden där fokus ligger på att driva fram ett ökat byggande. Fler bostäder och god ekonomisk avkastning är huvudmålet för verksamheten. Vinsterna kan sedan användas för att säkerställa att det finns möjlighet till enklare, billigare och mindre lägenheter runt om i hela staden, även i innerstaden. På det sättet kan man både motverka boendesegregationen och stärka utbudet på bostadsmarknaden. Det är en förändring som framför allt skulle gynna grupper med låga och osäkra inkomster.

Vi ser i dag hur det ställs hårda krav på fasta anställningar och inkomstnivåer för att få hyra lägenheter. På en fungerande marknad skulle det vara annorlunda. Där skulle även ungdomar vara attraktiva kunder hos fastighetsbolagen.

Anförande nr 262

B a r r y A n d e r s s o n (s): Herr ordförande! Egentligen var det inte den här debatten jag skulle gå upp i, men nu lyckades jag ju komma in. Jag har ändå en sak att säga till Joakim Larsson. Vi var för att omvandla i ytterstaden när allmännyttan var det dominerande. Det var vi under hela 90-talet. När ni sedan kom till makten 1998 och förde vansinnespolitiken där allting skulle säljas ut och ni förbjöd de allmännyttiga bolagen att över huvud taget bygga någonting – då ändrade vi oss,

Joakim Larsson. Då sade vi att vi inte kommer att gå med på att sälja en enda lägenhet oavsett var de finns någonstans.

Sedan ville vi ha en uppgörelse med er om en långsiktig bostadspolitik. Den gick ut på att om ni kunde tänka er att stoppa utförsäljningen i ytterstaden skulle vi gå med på att sälja där allmännyttan var dominerande. Men ni tackade nej till det erbjudandet, Joakim Larsson.

I dag finns det ingen möjlighet att göra en uppgörelse om detta, för ni har sålt ut allt i innerstaden. Ni fortsätter med raseriet. Därför finns det inga förutsättningar i dag, vad jag förstår. När man inte vill sälja ut i ytterstaden säljer ni hela beståndet. Det är det som gör det lite trist, men det är historieber beskrivningen. Du har frågat förut om det här, och jag har svarat ungefär likadant. Vad som sedan kommer att ske i framtiden kan inte jag svara på, för då kommer inte jag att vara kvar.

Ni har haft chansen, Joakim Larsson, att få uppgörelsen. Men ni tog den inte.

Anförande nr 263

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare och Barry Andersson! Din historieber beskrivning är korrekt såtillvida att det fanns diskussioner om en överenskommelse. De diskussionerna skulle man mycket väl kunna tänka sig att återuppta. Vi har gjort exakt det som ni har önskat nu. Vi har nämligen upphört med ombildningarna i innerstaden, och vi har i stort sett upphört med ombildningarna i närförort – åtminstone i delar av närförort.

För min egen del driver jag frågan att bostadsrättsomvandlingen i fortsättningen ska genomföras i ytterstaden och ingen annanstans – punkt. Jag skulle därför välkomna en diskussion om detta för att få en långsiktig bostadspolitik i Stockholm.

Anförande nr 264

B a r r y A n d e r s s o n (s): Jag tror, Björn Ljung, tyvärr att du vaknade för sent. Nu finns det snart inga lägenheter i innerstaden att diskutera. Det är det som är problematiken. Om vi hade tagit det här när alla var som argast på varandra och ändå hade kommit till sans tror jag att vi kunde hade haft en långsiktig bostadspolitik som hade gynnat alla invånare överallt. Tyvärr tror jag att ni är för sent ute nu. Det har gått för långt. Därför är det svårt att göra en uppgörelse. Jag hoppas också att man för hyresgästernas bästa ändå kan komma till en långsiktig uppgörelse i den här salen. Men jag gör mig inga förhoppningar, för ni hade chansen och försatt den, tyvärr.

Anförande nr 265

Borgarrådet L a r s s o n (m): Ordförande! Barry säger: Ni har haft chansen till en uppgörelse med oss! Jag kan meddela att vi har ett uppdrag från väljarna. Jag tycker att det är ganska tydligt avspeglat i det majoritetssläge vi har. Det är ganska skrämmande att man sitter här och i fullmäktige försöker få en uppgörelse om vilka lägenheter det ska gälla och hur en sådan fördelning ska gå till. Är det inte hyresgästernas bästa och deras vilja som vi ska ha för ögonen?

När du pratar om hyresgästernas bästa, Barry, tar du inte hänsyn till att det är många i just ytterstaden som vill ombilda. 33 procent av de lägenheter som har ombildats finns i innerstaden. Resten finns utanför tullarna. Tänk på det!

Anförande nr 266

B a r r y A n d e r s s o n (s): Joakim! Du pratar om hyresgästernas bästa. Det kan vi strida om hur mycket som helst... Nu tappar jag tråden. Jag kommer tyvärr inte riktigt ihåg vad du sade.

Anförande nr 267

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Jag tänkte börja med att diskutera lite vad reavinsterna innebär för stockholmarna. De reavinster som den aktiva fastighetsförvaltningen hittills har medfört är i dagsläget på 20 miljarder kronor. Det är 20 miljarder kronor som kommer att kunna användas till stockholmarnas bästa såtillvida att vi tar hand om fastigheter där vi har en skuld. Vi har fastigheter där vi faktiskt inte har gjort det vi skulle på väldigt många år. Detta har jag sagt i den här talarstolen ett antal gånger, men det flyger liksom förbi i den här salen.

Varför ska vi inte renovera de 9 000 lägenheter i miljonprogrammet som är i trängande behov av energieffektivisering och renovering? Varför ska vi inte göra någonting åt det som människor vill att vi åtgärdar? Till det behöver vi pengar. Jag ställer mig fortfarande frågan: Hur kommer det sig att oppositionen i detta hus så gärna talar om att vi ska göra dessa energieffektiviseringar och dessa förändringar? Ni ska använda lika stora summor som den här majoriteten talar om, men ni berättar inte var ni får pengarna ifrån. Ni har varit emot försäljningarna av fastigheterna. Ni har varit emot beståndsförsäljningarna och det som har givit oss reavinster på 20 miljarder. De pengarna är dem vi använder till att renovera fastigheter och ordna till i de delar av staden där människor känner att vi behöver göra insatser för trygghet.

Var kommer era pengar ifrån? Det räcker inte ens med den skattehöjning som ni har levererat. Ni måste höja skatten med ytterligare ett par kronor. Om ni inte ska använda de pengar som vi har fått in via reavinster – hur mycket ska ni då höja skatten? Vi har räknat på det. Det innebär att ni måste höja skatten med ytterligare en krona. Ni måste gå in och finansiera detta på något annat sätt, och ni har inte presenterat hur.

Vad är det för aggressivt med att låta hyresgästerna själva bestämma om de vill få möjlighet till ombildning eller ej av sin lägenhet? Det är inte aggressivt. Vi låter hyresgästerna bestämma.

Jag vill vända mig mot den sifferlek som Teres Lindberg använde sig av. Vi har 40 procent hyresrätter på Östermalm och 55 procent hyresrätter på Södermalm. Det stämmer att inte hyresrätterna ägs av de kommunala bolagen. Men det finns hyresrätter, och det är viktigaste för stockholmarna. Vi ska fortsätta att ha hyresrätter i den här staden; det kan jag försäkra.

Anförande nr 268

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Bevekelsegrunden till att Joakim Larsson vill rasera allmännyttan via ombildningarna var från början inte att finansiera de eftersatta behov som finns i miljonprogramsområdena. Vi har hört de mest bisarra argument till att man ska ombilda. Men nu måste man plötsligt finansiera upprustningarna med de reavinster man gör.

Jag vet inte om du är okunnig, Joakim Larsson, eller om du försöker föra invånarna i den här staden bakom ljuset. När du har en egen bostad som kapital har du kapital i bostaden. Men när du säljer bostaden till hälften av vad den är värd slår du undan benen på både dig själv och stockholmarna. Processerna kring de ombildningar som sker runt om i staden är helt förkastliga. Om du har lite heder i kroppen borde du se till att detta åtgärdas omgående.

Anförande nr 269

Borgarrådet L a r s s o n (m): Mehdi! Jag kan inte för mitt liv förstå hur jag ska förklara vår utgångspunkt i vår förda politik. Jag kan inte tro att du kommer att ta till dig det.

Jag vill ändå säga att vi har varit tydliga från början med att staden ska förvaltas på så sätt att de tillgångar som vi får in genom försäljningar och genom fastighetsförvaltningar har till syfte att förändra Stockholm. Vi ska använda pengarna på ett sätt som kommer stockholmarna till del. Jag undrar fortfarande, Mehdi, hur du ska kunna energieffektivisera och göra någonting åt det som ingen annan har gjort någonting åt under ett stort antal år i denna sal. Det får du svara på i ett senare inlägg.

Anförande nr 270

T e r e s L i n d b e r g (s): Joakim Larsson! Det låter märkligt när du pratar om reavinster. Här pratar vi om bostadsbolagen. Jag hoppas verkligen att du inte menar att du ska plocka ut bostadsbolagens pengar för att bygga idrottshallar. Det är två helt olika saker vi pratar om.

Du låter också antyda att ni ska rusta utan att det ska ge utslag på hyran. Jag undrar hur det rymmer inte minst med de krav som Mats Odell skickar ut på remiss i dag. Det handlar om affärsmässighet och att det ska bli mycket striktare krav på detta på de allmännyttiga bostadsbolagen.

Jag frågar dig, Joakim Larsson: Lovar du att du ska rusta ute i förorten utan att det ska få utslag på hyran? Jag är den första att välkomna det, men jag undrar om du kan ta ansvar för det du säger mellan raderna.

Anförande nr 271

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det vore roligt om Teres Lindberg blev lite mer intresserad av det som pågår i ytterstaden. Det vore tacknämligt. Det har nämligen skett en förhandling ute i Husbyområdet om ett referenskvarter. Där kom Hyresgästföreningen och det kommunala bostadsbolaget, Svenska Bostäder, överens om just

hur hyressättningen skulle ske i fastigheter där underhållet var mycket eftersatt. Där kom man fram till en trestegslösning – en lägre hyreshöjning för en mindre upprustning av den enskilda lägenheten. Sedan hade man tre steg upp till en ren nybyggnationshyra. Det är så parterna brukar lösa hyresförhandlingar. Men Teres Lindberg kanske vill sköta hyresförhandlingarna från den här talarstolen igen. Det har ju företrädare en gång försökt. Men jag kan säga att det inte lyckades. Jag överlåter detta till parterna.

Anförande nr 272

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande och fullmäktige! Jag tror inte att vi behöver ha en debatt här om vad vi tycker om att ombilda allmännyttiga lägenheter till bostadsrätter. Vår uppfattning är nog allmänt känd. Det kommer ett yrkande senare i kväll från en samlad opposition om att man ska avbryta ombildningarna.

Vad jag däremot tycker att vi måste prata om här är hanteringen av ombildningarna. Hyresgästerna i våra bolag har på ett flertal ställen hamnat i svåra och långa konflikter med ganska hårresande inslag. Grannar anklagar varandra för fusk och övergrepp. Det förekommer regelmässigt att föreningarna ordnar nya stämmor när en stämma har röstat nej ända tills man får ihop en majoritet. Under tiden förekommer övertalnings- och skrämsekampanjer. Stämmor som har påbörjats omvandlas till informationsmöten när man inser att det inte blir en majoritet. Detta skapar en osäker situation för de boende antingen de är för eller emot.

Ett fundamentalt problem är att köpstämmorna leds av konsulter som själva har ett stort intresse av utgången. De får ju bara betalt om köpet går igenom. På Järvafältet var det för övrigt stadens egna konsulter som var ute och skulle övertala folk. Det passar inte så bra ihop med detta att ha en dialog.

Jag vill ställa en del frågor till Joakim Larsson apropå den senaste tidens händelser. Tycker du att det är rimligt att kalla hyresgäster som återkallar sina fullmakter för illvilliga? Det har du gjort i pressen. Är det korrekt som man har hört flera säga i dag och flera säga i radio att de som nu har röstat nej kommer att få en ny chans till våren fast tiden har gått ut? Ska cirkusen alltså börja om? Är det rimligt att en bostadsrättsförening erbjuder hyresgästerna tre år utan hyreshöjningar om de röstar ja? Det brukar kallas röstfiske. Är det rimligt att slutdatum för ett erbjudande ändras och Stadshuset som orsak hänvisar till att Swedbank har ebb i kassan? Är det rimligt att erbjuda alla som röstar ja att få byta inom fyra månader, och att en ny hyresgäst ska få flytta in och köpa till samma pris? Är det rimligt att 20 lägenheter i Fältöversten stod tomma vid ombildningen därför att det kommunala bostadsbolaget inte hade lämnat dem till bostadsförmedlingen?

Jag skulle gärna vilja att du svarade på de här frågorna, och jag skulle gärna vilja att staden tog sitt ansvar för sina hyresgäster i alla hus.

Jag har också en fråga till Lukas Forslund: Läser jag din budget rätt? Vill du privatisera hela allmännyttan?

Anförande nr 273

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Jag tror att alla har hört mig i ett antal interpellationsdebatter och frågestunder här i fullmäktige säga följande: Det är viktigt att processen i en enskild ombildning är transparent så att vi alla vet att det är hyresgästernas vilja som är det som leder till ett eventuellt köp eller ett eventuellt avslag till köp på köpestämmen.

För mig är det viktigt att det är hyresgästernas vilja som ska framkomma. Lagstiftningen är gjord så att det behövs två tredjedelars majoritet. Man har alltså försökt skydda en minoritet som just då vill vara kvar som hyresgäster. Lagstiftningen är gjord så att man ska hänsyn till att en minoritet kanske inte vill ombilda. Jag är noga med att säga att i de fall där man ser att det inte går rätt till ska man också se till att det inte blir någon affär, och så har också skett.

Anförande nr 274

A n n M a r i E n g e l (v): Tyvärr är det inte så, Joakim. Alla de som är missnöjda med hanteringen, som ifrågasätter stämmorna och som vänder sig till bostadsbolaget eller Stadshuset får oerhört snorkiga svar, till exempel att de bara är illvilliga. Den frågan svarade du inte på. Staden tar inte sitt ansvar och granskar detta på ett oberoende sätt. Jag tycker att det är bedrövligt med de här långdragna processerna som innebär utebliven upprustning och att lägenheter som så väl skulle behövas står tomma.

Jag frågade inte om lagen. Jag frågade dig om du tycker att du har ett moraliskt ansvar för det här. Det är uppenbart att du inte tycker att du har det eftersom du gömmer dig bakom lagen. Om du har det – ta tag i det här! Lyssna på de hyresgäster som har saker att anföra! Se till att det blir så som du vill – att det är hyresgästernas vilja och inte resultatet av övertalningar och skrämselfkampanjer från inhyrda konsulter som gäller.

Anförande nr 275

L u k a s F o r s l u n d (c): Som jag sade vill vi stärka allmännyttan och göra den självständig, alltså frikopplad från kortsiktigt politiskt inflytande. Jag märker att ni förfasar er över att människor flyttar till bostadsrättslägenheter. Ni har säkert funderat mycket på varför det är så.

Jag tänkte dra min syn på varför jag tror att det är så. Om man organiserar halva marknaden som man gjorde i DDR och den andra halvan som man gjorde i Västtyskland är det inte speciellt konstigt att folk som i ett lämmeltåg försöker ta sig över till väst. Att stå i kö länge efter en dålig produkt är inget som människor vill göra när man kan välja på den andra sidan. Därför har du ett stort problem i dag på dagens hyresmarknad.

Anförande nr 276

A n n M a r i E n g e l (v): Jag bryr mig inte om att svara på det. Det slår mest tillbaka på dig själv.

Jag ställde en fråga till dig om huruvida du vill privatisera allmännyttan. Du valde en annan väg. Jag beklagar det, för jag tycker att det är ett viktigt besked till väljarna i Stockholm om Centerpartiet avser att privatisera hela allmännyttan. Jag fick inget svar på frågan, eller kanske var det ett indirekt svar.

Anförande nr 277

Z a i d a C a t a l á n (mp): Fru ordförande, fullmäktige! Jag är ersättare i Stockholmsbostadsbolagsstyrelse. Det finns några saker som vi anser är viktiga att ta upp också här.

Det gäller främst två saker, bland annat hur det egentligen går med energieffektiviseringarna i det nuvarande beståndet och även i nyproduktionen. Vi vet att alliansen har tagit till sig EU:s mål om en 20-procentig energieffektivisering till 2020. Men vi tycker inte att det riktigt räcker. Vi vet att man kan gå mycket längre.

En annan viktig sak som också ligger på bostadsbolagen är det uppdrag som socialborgarrådet Ulf Kristersson gav till alla stadens förvaltningar och bolag för två år sedan, nämligen att uppdra till alla förvaltningar och bolag att upptäcka och anmäla våld mot kvinnor i hemmen. Det har inte hänt så mycket där, kan man säga.

Jag börjar med att tala om energieffektiviseringarna. Vi skulle kunna göra mycket i Sverige för att minska våra utsläpp. Svenskarna släpper per person och år ut 12 ton utsläpp. Vi måste minska det till 1 ton om vi ska nå FN:s mål. Det här är viktiga mål för oss; vi ska ha ett land som är klimatsmart och som når upp till FN:s mål. Det är någonting som jag tror att vi alla tycker är viktigt.

Men frågan är varför inte Stockholms bostadsbolag vill ligga i topp. Vi skulle kunna göra oerhört mycket. Varför ligger till exempel Stockholmsbostadsbolag sist i energieffektiviseringar? Enligt våra beräkningar kan man spara 50 procent fram till 2014. I Stockholmsbostadsbolag har vi också skrivit en hel del skrivelser om detta. Det handlar bland annat om att nybyggnationen ska inriktas på passivhus. Det handlar om individuella mätningar av varmvatten, satsningar på solenergi, matavfallskvarnar och satsningar på biogas och källsortering. Det finns många olika sätt och många olika satsningar när det gäller hur man kan bygga energieffektivt. Det handlar också, inte minst, om ombyggnationer. Varför är Stockholmsbostadsbolag så ointresserat av just detta? Varför satsar man inte ännu mer? Det lilla man gör skulle kunna vara så mycket mer. Björn Ljung kanske har ett svar på detta.

Vi har även försökt lyfta upp frågan om kvinnofrid och de satsningar som man behöver göra. I Stockholm räknar man med att det är omkring 7 000 kvinnor varje år som utsätts för våld i hemmen, och då är inte mörkertalet inräknat. Vi har lagt fram en hel radda med förslag om hur man till exempel kan erbjuda kvinnor som har utsatts för våld i hemmet en alternativ bostad. Det borde Stockholmsbostadsbolag kunna göra precis som Svenska Bostäder. Vi väntar på svar på detta. Men fortfarande, två år efter socialborgarrådet Ulf Kristerssons uppdrag, har inte mycket skett i bostadsbolagen. Jag vill gärna ha ett svar på varför det inte har skett.

Anförande nr 278

Borgarrådet L a r s s o n (m): Jag kan glädja dig, Zaida, med att jag inte tror att det någonsin över huvud taget har satsats så mycket på energieffektiviseringar inom kommunala bolag som nu. 10 miljarder på fem år kommer att ge resultat. Jag vet att ni i Miljöpartiet är intresserade av hur detta ska gå till. Det ska vi följa i respektive bostadsbolag. Men det är ingen slump att 9 000 lägenheter av dem som nu måste energieffektiviseras finns just inom miljonprogrammet. De ligger sämst till i skalan. Jag tror att vi kommer att nå mer än en halvering där, för där är energiåtgången radikal.

En sak bör ni tänka på i Miljöpartiet: Om ni är för alla dessa investeringar måste ni också finansiera dem. Om ni inte avser att höja hyran för hyresgästerna måste ni få in pengar på något annat sätt. Då rekommenderar jag er att rösta för bifall till bland annat de försäljningar till bostadsrättsföreningar som sker emellanåt.

Anförande nr 279

Z a i d a C a t a l á n (mp): Tack för svaret! Men jag får fortfarande inte riktigt svar på frågan om hur det till exempel kan komma sig att energianvändningen ökar enligt de beräkningar som finns på vissa ombyggnationer. Hur kan man 2009 satsa på ombyggnationer där man ökar energianvändningen? Det förstår inte jag. Självfallet välkomnar vi alla initiativ för energieffektiviseringar. Men vi måste gå längre. Vi kan gå mycket längre. Frågan är varför man väljer att inte ta steget fullt ut utan bara lägga sig på EU:s miniminivå, helt enkelt.

Anförande nr 280

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Tack för att du bjöd in mig i debatten på det här sättet, Zaida! Delar av det du säger håller jag fullständigt med om. Vi har bekymmer i Stockholmshem med energiåtgången. Många av våra hus är producerade på 40- och 50-talen. Vi har jättemånga hus från 50-talet. Hur ska vi göra med dem för att få dem mer energieffektiva? Det vi kan göra i dag är att byta ut fönster och isolera vindar och källare. Tro det eller ej, ni som känner till Solberga där jag själv är uppvuxen och har tillbringat i alla fall delar av min ungdom, men 50-talshusen på Rubinvägen, Kristallvägen, Sulvägen och runt omkring där är k-skyddade! Fasaderna är kulturskyddade, och därför kan vi inte göra så mycket annat än det som jag beskrev.

Du har en poäng i att vi tillsammans i kommunen ska jobba med olika freds- och fridsfrågor. Det är bara ett bekymmer för oss att få fastighetsskötare att bli näst intill socialarbetare. Jag säger inte att det är fel; jag säger bara att det tyvärr ett väldigt bekymmer.

Anförande nr 281

Z a i d a C a t a l á n (mp): Fru ordförande! Då kan jag berätta för både fullmäktige och Björn Ljung att det finns goda exempel på detta. Göteborgs stad, Växjö och även flera andra kommuner i Sverige har redan genomfört utbildningar för fastighetsskötare. Fastighetsvärdarna vet om det här redan i dag. De ser det. De går in i hemmen och de kan upptäcka att det finns exempel på våld men de vet inte vad

de ska göra. Jag kan tänka mig att det är oerhört frustrerande att se att någonting så hemskt sker i ett hem och inte veta vad man ska göra.

Det finns utbildningar för detta. Jag uppmuntrar både Stockholmshem och alla andra bostadsbolag i Stockholms regi att anlita dessa personer. Genomför de dagar som det krävs för att utbilda! Jag tror att många kvinnor och barn skulle uppskatta om vi jobbade för dem på riktigt och inte bara höll på att utreda och utvärdera som vi gör i dag.

Anförande nr 282

A b d o G o r i y a (s): Joakim Larsson ställde en fråga i sin inledning till oss socialdemokrater som löd ungefär så här: Varför är ni socialdemokrater emot ombildningar i ytterstaden? Jag tycker att Barry Andersson redovisade det mycket tydligt. Vi var inte emot ombildningar och vi är inte emot det nu heller.

Det vi var och är emot är den dogmatiska bostadspolitik som ni drev då och driver i dag. Mellan 1998 och 2002 spenderade ni en hel del miljoner på att anställa folk med en enda uppgift: att övertyga ytterstadsborna att ombilda hyresrätter till bostadsrätter. En kraftig majoritet av befolkningen i ytterstaden var emot detta. Samma sak upprepades 2007 i form av Bilda bostad. Om jag minns rätt har ni spenderat 10 miljoner kronor på att få folk i ytterstaden att köpa era bestånd. Ni fick inte majoriteten med er. Vad var det ni gjorde då? Ni gjorde en kupp i Hjulsta. I smyg gick ni och sålde hela beståndet utan att ha någon dialog över huvud taget med befolkningen. Ni tog absolut ingen hänsyn till de protester som de har kommit med. Så har det gått till, Joakim Larsson.

Jag har för mig att du även har berört Järvalyftet, som jag hoppas att vi kommer att diskutera. Du gav någon form av bild av att vi var emot det. Så var det inte heller. Det var vi som initierade tanken. Det vi var och är emot är den ensidighet som ni står för. Ni fokuserar enbart på de fysiska åtgärderna. Det var därför vi var emot detta. Det vi vill utöver detta är att man ska föra en dialog. Det har blivit bättre efter det att du har kommit. Men man ska ha det sociala perspektivet också. Så var det och så är det.

Anförande nr 283

Borgarrådet L a r s s o n (m): Tack, Abdo, för den konsumentupplysningen! Jag tror att den är viktig för väljarna. Ni är egentligen inte emot, men ni är emot därför att ni tidigare var för och sedan blev ni emot eftersom vi var så mycket för. Då blev ni emot av väldigt speciella orsaker; ni är nämligen sura för att ni inte fick vara med och bestämma. Det är bra konsumentupplysning. Jag ska försöka reda ut det när jag läser protokollet.

Låt mig säga att det finns en hel del människor i ytterstaden som är intresserade av ombildning. Mig veterligt berör 39 procent av de genomförda köp som har skett just ytterstaden – och då pratar vi om de delar som vi berör just nu. Det är 5 382 lägenheter inblandade. Det är bland andra människor i Tensta, nu senast, som har fått möjlighet att ombilda. De håller nog inte riktigt med om att de var emot detta, för de röstade för på stämman.

Men det finns olika uppfattningar här. Jag tycker att ni ska omvända er själva i detta och återgå till den uppfattning ni hade någon gång på 90-talet.

Anförande nr 284

A b d o G o r i y a (s): Jag tycker att vi ska föra en seriös debatt när det gäller de här turerna. Det skulle kanske vara bra om du, Joakim Larsson, tar kontakt med Björn och informerar dig om hur det var tidigare.

Jag tror absolut inte att du har någon form av majoritet över huvud taget i Tensta eller på resten av Järva på din sida när det gäller ombildningar. Det är precis som jag har sagt tidigare; det finns en kraftig majoritet som inte köper de recept ni har när det gäller ombildningar.

Anförande nr 285

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Tack, Abdo Goriya, för att du ser mig som en sanningssägare i talarstolen! Det är jag tacksam för, för jag försöker verkligen upprätthålla det.

Det stämmer som du säger; vi hade en ombildningsperiod tidigare, 1998–2002. Vi genomförde en rad ombildningar också i ytterstaden vid det tillfället. Vi gjorde det även i innerstaden. Nu har vi konstaterat att det finns en balans mellan bostadsrätter och hyresrätter i innerstaden och i delar av närförort. Vi har därför upphört med ombildningen där.

Jag välkomnar det du säger om att ni inte är emot ombildning. Jag välkomnar det Barry Andersson säger. Jag tycker att det är jättebra om vi kan bli överens om att vi kan ombilda och göra även Teres Lindberg till viljes så att vi får blandade upplåtelseformer i miljonprogrammen i ytterstaden. Vi ska ombilda hyreslägenheter där det finns dominans av dessa till bostadsrätter på ett bra sätt. Då får vi blandade upplåtelseformer. Tack för det, Abdo Goriya!

Anförande nr 286

A b d o G o r i y a (s): Jag ska kanske tacka dig också för att du står för sanningen. Det är positivt. Men när det gäller ombildningen, Björn, måste den ske i samtal och dialog med medborgarna. Om medborgare inte vill göra det ska varken du eller jag eller någon annan tvinga dem till det. Det är precis det som har skett mellan 2007 och 2008. När ni upptäckte att Hjulstaborna inte var för någon form av ombildning – vad var det då ni gjorde? Ni sålde hela beståndet i smyg. När man inte för någon dialog är man inte ärlig mot sina egna medborgare. Ni informerade dem inte över huvud taget.

Anförande nr 287

D i k r a n D i s o n (kd): Fru ordförande! Nu har vi hört både Barry Andersson och Abdo Goriya säga att ni är för omvandlingar. Barry sade att ni var för och Abdo sade att ni fortfarande är för, men att det handlade om den dogmatiska politiken. Du

måste nog förklara lite mer. Om ni är för – vad är det då som ni är emot? Ni måste förklara det för medborgarna, för överallt låter det som om ni är emot.

På vilket sätt gjorde ni värderingen när ni sålde? Hur ska ni göra när ni vill sälja? Jag vet ju att ni tycker att vi har sålt för billigt. Vilken värderingsmetod vill ni använda? Vad är det som görs fel? Ni är ju för blandade boendeformer.

Anförande nr 288

A b d o G o r i y a (s): Vi har alltid sagt att vi är för blandade former. Jag har tydligt och klart sagt att om man ska ombilda ska ombildningen ske i dialog med dem den berör. Det är de som ska vara det avgörande. Ni fick inte majoriteten med er, framför allt på Järvafältet. Ni straffade människorna i Hjulsta utan att fråga dem och utan att informera dem. Ni gick och sålde hela beståndet. Så ska det inte gå till. När det gäller utbildningar allmänt har vi alla läst i massmedierna hur det har gått till i vissa delar i staden.

Anförande nr 289

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag är rädd att vi får göra en kort paus i bostadsdebatten. Vi har nämligen också en kyrkogårdsnämnd bland nämnderna i Stockholms stad. Det är vi nästan ensamma om att ha, med undantag för Tranås. Kyrkogårdsnämnden återfinns annars organisatoriskt inom Svenska kyrkan och dess församlingar. Vi har som mål att bedriva en begravningsverksamhet av världsklass. Det är höga ambitioner dels utifrån tillgänglighet, tillförlitlighet och punktlighet men även i avseendet att leva upp till höga krav på etik, pietet och värdighet.

Vår uppgift är att svara för begravningsverksamheten i Stockholm. Vi ska ge service till gravrättsinnehavare och anhöriga och vårda och sprida information om de kulturvärden som stadens begravningsplatser utgör. I budgeten bibehålls begravningsavgiften på 7 öre per skattekrona. Under hela planperioden sker också investeringar på 165 miljoner kronor.

Några stora händelser förtjänar särskilt att omnämnas. Arbetet med moderniseringen av Skogskrematoriet sker tillsammans med stadsbyggnadsnämnden. Det innebär ett helt nytt krematorium som kommer att uppföras inne på världsarvet Skogskyrkogården. En internationell arkitekttävling är utlyst. Fem förslag är uttagna i den första omgången. De finns utställda på Stadsmuseet och Tekniska nämndhuset. Den 18 december får vi veta vilket av tävlingsförslagen juryn förespråkar. Vi tror att detta blir klart cirka 2012.

Vi investerar i en ny begravningsplats på Järva. En start-pm finns för platsen, som är hela 48 hektar. Järva begravningsplats med sin vackra natur och sina fornminnesgravar ska bli den nordvästra sidans svar på vad Skogskyrkogården är för den södra sidan. Arkitekttävling pågår även här. Vi får mer information till sommaren 2010. I avvaktan på att Järva begravningsplats kan börja tas i bruk kommer vissa utvidgningar att göras av marken runt Bromma kyrka just för att tillfredsställa behovet av kistgravmark på den västra sidan.

Särskilda satsningar sker också för att världsarvet Skogskyrkogården ska göras mer känt och tillgängligt. I Stockholm har vi bara ett enda världsarv, och det är Skogskyrkogården. Den finns upptagen på världsarvslistan, som grundar sig på FN-organet Unescos konvention till skydd för världens natur- och kulturarv. Nämnden har genomfört satsningar avseende öppettider och besöksmottagning i form av Visitors center, guide turer, särskilda skyltprogram, tillgänglighetsfrågor med mera. Många internationella besök görs årligen under turistsäsongen varför guidning också sker på olika språk. På allhelgonadagen räknade man in drygt 55 000 besök.

Avslutningsvis yrkar jag bifall till alliansens budget för 2010 och inriktningen för 2011 och 2012.

Anförande nr 290

Borgarrådet L i v h (v): Yvonne! Jag har bara en fråga. Den gäller begravningsplatsen på Järva. Vi har hört borgarrådet Larsson orera om dialog hit och dit. Jag undrar om ni har haft en ordentlig dialog med Järvaborna och hört efter om de vill ha begravningsplatsen just vid Hästa. Det kommer att innebära att det blir ett stort intrång i grönområdet. I de undersökningar och dialoger bland medborgarna som har gjorts tidigare har de velat ha begravningsplatsen vid Hägerstalunds motocrossbana. Men ni har prioriterat motocrosscyklarna framför vad Järvaborna har önskat. Jag undrar hur du ser på det.

Anförande nr 291

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): På det kan jag bara svara att placeringen av begravningsplatsen på norra Järva kom som ett medborgarförslag från början, så tala om demokrati! Järvadialogen som pågår nu är dessutom verkligen en demokratiåtgärd. Detta är alltså från början ett medborgarförslag, som har fått den här inriktningen. Hägerstalund och motocrossbanan hör inte hemma här.

Ni har ju i ert budgetförslag föreslagit Bromma flygfält som lämplig begravningsplats i stället för norra Järva. Vi är helt överens i kyrkogårdsnämnden. Samtliga partier som är representerade där föreslår norra Järva som begravningsplats. Ni är ensamma om detta, och ni är återigen oense på er sida – även om begravningsplatser.

Anförande nr 292

J a c k i e N y l a n d e r (v): Jag kommer tillbaka till bostäderna igen. Jag vet att Joakim Larsson och några till från den där sidan har varit i kontakt med privatvårdarna för att få dem att släppa till försöks- och träningslägenheter. Det har ni faktiskt lyckats med rätt bra – bättre än vad vi gjorde. De har lämnat 10 stycken fram till i dag. Det var utlovat 100. Men det är bra med målsättningar. Ni har tiden fram till maj på er att klara av de andra 90.

Med tanke på den omvandling som har varit och hur svårt det är för de andra bolagen, Stockholmshem, Svenska Bostäder och så vidare, har de ändå varit duktiga på att lämna försöks- och träningslägenheter. Men i och med ombildningen är man lite rädd för hur det kommer att se ut för den här gruppen.

Det finns också en annan grupp som jag är lite orolig för. Den gruppen är stor. Jag skulle vilja ha ett svar nu, om ni kan ge det, och inte få höra att det inte var bättre när vi styrde – för det var det säkert inte. Det handlar om den grupp handikappade som fortfarande bor hemma. Det är en stor grupp; jag tror att det är ungefär 700 personer här i Stockholm. De har gamla föräldrar, 75–85 år gamla, som inte orkar med de här vuxna barnen. De är ju inte barn, utan en del är kanske 60 år, och de har en 87-årig mamma som tar hand om dem. Denna jättestora grupp har ni inte nämnt här i dag över huvud taget. Det tycker jag är lite märkligt.

Ni ombildar och säljer ut mycket. Investeras det några pengar för den här gruppen? Det skulle jag vilja veta. De här människorna är väldigt låsta. De har svårt att byta lägenheter. Det kan ju tänkas att också de får ändrade förhållanden vad gäller barn, sällskap eller livspartner. De kanske vill bo i en annan stadsdel och så vidare. Då är det nästan omöjligt för den här gruppen att få byta bostad inom bolagen. Jag tycker att det är jättetråkigt. Men vi har säkert inte varit bättre. Jag undrar vad vi gör för denna grupp, för det är lite av en politisk bomb som tickar här.

Anförande nr 293

Borgarrådet L a r s s o n (m): Jag ska ta lite siffror. Jag kan konstatera att vi har fler lägenheter som lämnas in i år enligt prognos än vad som gjordes tidigare. Antalet förmedlade lägenheter via bostadsförmedlingen är fler än tidigare, om vi backar fyra år. När det gäller evakuerings-, förturs- och försökslägenheter är enligt prognosen nu 750 lägenheter förmedlade. För fyra år sedan var det 738. Det är alltså ungefär samma nivå. Det bör bli fler. I de nybyggnationsområden vi har lyfter vi fram att vi får med sådana här lägenheter i utvecklingen. Men vi ligger alltså, precis som du själv noterade, ungefär där ni låg.

Anförande nr 294

J a c k i e N y l a n d e r (v): Hade du något att säga om den handikappade gruppen? Eller finns det någon annan som kan svara på den frågan?

Anförande nr 295

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tycker att Jackie Nylander har tagit upp en viktig fråga. Detta är ett bekymmer sedan man förbättrade över lag för de funktionshindrade och utvecklingsstörda som var hänvisade till Björnkulla och andra vårdhem. Sedan ska de erbjudas bostäder till och med via rättighetslagstiftning. De har rätt till boende – antingen boende med stöd eller eget boende. Detta måste vi greja. Jag tycker att det är bra att du tar upp detta, och jag tänker ta med mig det till Stockholms hem för planering.

Det är en viktig fråga. Å andra sidan är den knepig. Precis som du säger är det många av dessa människor som har föräldrar som är jättegamla. De var yngre när lagstiftningen kom för 15–20 år sedan. De har inte velat att barnen ska flytta hemifrån. Men nu är de gamla. Det här var bra, Jackie – tack! Det ska i alla fall jag kolla på.

Anförande nr 296

J a c k i e N y l a n d e r (v): Jag tackar för det svaret.

Anförande nr 297

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Kära fullmäktige, ordförande, alla medborgare och all personal! Vår budget för de kommunala bostadsbolagen fortsätter på den inslagna väg som vi har tagit, nämligen att alla ska med. Med alla menar jag – och nu blir jag tjugig – medborgare, föreningar, företag, polis, bostadsbolag, privata bostadsbolag, kyrkor, bostadsrättsföreningar och näringslivsorganisationer. Det gäller alla som tillsammans med kommunalt och statligt anställda tjänstemän vill verka för att våra bostadsområden hamnar i den världsklass som vi stockholmare vill och ska ha. Vi måste låta det civila samhället vara delaktigt. De ska helt enkelt vara med.

Om man tror att ett bostadsområde bara kan skötas av kommunalägda bostadsbolag och de offentliganställda socialarbetarna, poliserna och fritidsledarna tycker jag att man lever kvar på 60-talet. Jag blir så trött på att alltid höra att allt privat är läskigt och fult och att den kommunala vägen är den enda rätta vägen. Vi behöver kommunala bostadsbolag. Och våra är väldigt bra, eller hur, Pelle? Men det ska inte bara vara kommunalt.

Ute i Västerort har vi sedan något år tillbaka någonting som heter Framtidsverkstäder. Det är fantastiska mötesplatser. Det är faktiskt Stockholms hem som har tagit initiativ till detta, så vi är lite stolta över det. Där finns massvis med engagerade eldsjälar. Där finns pensionärsföreningar. Närpolisen är där. Fältare och präster finns där. Bostadsbolagen kommer, så klart. Kulturarbetare, skolfolk, idrottare, socialarbetare, hyresgäster, företagare, frivilligorganisationer, villaägare, SL, nattvandrare, poliser och föreningsfolk kommer. Alla är där. Det blir som härliga, surrande bikupor. Nu har de bland annat tagit initiativ till att skapa och börja driva något som vi kallar för Allhuset mitt i byn. Det är något som är för och med medborgarna – mest för ungdomar och unga vuxna. Det är nästan 500 kvadratmeter som vi nu fyller med musik, boklån, föreningsmöten, fika, ungdomsgrupper, samvaro, pyssel och allt möjligt. Det är bostadsbolagen som sponsrar detta, men även företag och Boulabee. Stadsdelsförvaltningen är med liksom stadsbiblioteket och andra. Det är detta som är grejen. Om inte alla hade varit med hade det inte blivit något. Det där är ingenting som man kan göra själv som kommunaltjänsteman. Det funkar inte så. Man måste ha med allting.

Nu håller vi på att göra något jättehäftigt ute i Hässelby. Vi håller på att starta en BID. Vet ni vad det är för något? Det är ett business improvement district. Det finns sådana i USA. Där samarbetar vi runt det här med tryggt, rent och snyggt. Till och med Boulabee, som alla skäller på, är med. Polisen och alla möjliga företag är också med. Det är verkligen superhäftigt.

Vi behöver absolut de kommunala bostadsbolagen. Men utan det civila samhället och utan företagen, föreningarna och eldsjälarna stannar i alla fall min stadsdel och kanske hela staden.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 298

T e r e s L i n d b e r g (s): Det ni gör ute i Västerort är jättebra, tycker jag. Det är bra att det pågår sådana här verksamheter överallt.

Jag skulle ändå vilja ställa en fråga till dig. Det är lätt att säga att det ska vara mindre allmännytta i vissa stadsdelar och så vidare. Vet du att om vi bortser från kategoribonde har vi ungefär 22 procent allmännytta i hela Stockholm? Det är ungefär i division med det som finns i hela Storbritannien. När man pratar med bostadspolitiker från London och Amsterdam säger de att de behöver ungefär 20–25 procent i social housing för att de som inte har det så bra ska kunna klara av att bo. Är det detta ni vill? Eller vad är det ni vill driva?

Vi är nere på 22 procent i Stockholm, och det går i rask takt nedåt. Det är klart att det inte går att ombilda i vissa stadsdelar när det inte kommer att finnas bostäder som vanligt folk kan efterfråga i den här staden. Det är nämligen konsekvensen av er politik.

Anförande nr 299

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Jag kan bara säga att i min stadsdel tror jag att vi är uppe i 80 procent kommunala hyresrätter. Jag kan ju bara se hur det ser ut där. Vi var i Amsterdam på en studieresa. Där finns det inte en enda sådan hyresrätt. Däremot finns det stiftelser som har social housing. Det är precis det som är grejen. Det är inte bara kommunala bostadsbolag som är goda och som kan göra gott. Det finns privata fastighetsägare som också är goda och gör gott. Varför är det bara den ena kategorin som duger åt människor som är i ett utsatt läge? Det finns en massa goda fastighetsägare som kommer in nu – Ikano och Stena Fastigheter och allt vad de heter – som gör gott. Vi har många hyresrätter, som Joakim har berättat. Jag är nöjd med att det finns en valfrihet. Men de behöver faktiskt inte vara kommunalägda och styrda från detta hus.

Anförande nr 300

Borgarrådet L i v h (v): Det är jättebra, Birgitta! Jag tycker också att alla ska med. Men ibland kan det faktiskt vara bättre att det allmänna, vi tillsammans, sköter vissa saker.

Jag ska ta upp ett skräckexempel i min stadsdel, nämligen Boulton. Det är jättesorgligt. Jag har här ett papper från Rinkeby företagarförening. De har lämnat det med en ansökan om hjälp och samarbete både från Järvalyftet, det vill säga borgarrådet Larsson, och Boulton. De har fortfarande inte fått något svar. Föreningen ber om hjälp för att utveckla centrum och hjälp och stöd för sin företagarförening. Svaret från Boulton är hyreshöjningar för de företag som orkar vara kvar. Svaret från Järvalyftet är alltså noll. I det fallet skulle jag i all blygsamhet ändå kunna säga att det kanske hade varit lite bättre om det kommunala bolaget hade varit kvar.

Anförande nr

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Nu måste jag försvara det hemska Boulton. Jag tror att de någonstans har fattat att de kanske behöver tänka om lite grann. I alla fall gör de det ute hos oss. De är med och sponsrar. De sponsrar det häftiga huset mitt i byn. Vi är hyresfria där. De är med i vår BID. De är med och ska betala vår trygghetssamordnare. De kommer på alla möten. De är superduktiga! Ni får locka in dem.

Den företagarförening du pratar om – är det den som organiserar alla företag eller är det den enskilda person som säger sig vara en företagarförening? Det skulle jag vilja veta, men nu kan du inte svara på det eftersom du inte har någon mer replik.

Anförande nr 301

M e h d i O g u z s o y (v): Fru ordförande! Valfrihet och Stockholm i världsklass är välbekanta sloganer och mantran som högeralliansen använder sig av. Men vad betyder dessa vackra formuleringar och uttryck i praktiken när det gäller till exempel bostadspolitik? De betyder ingenting, fru ordförande. Jag tycker inte att Stockholm är i världsklass när det finns över 3 000 människor som är hemlösa. De inkvarterar sig i trappuppgångar och sover under broar och på andra mindre lämpliga platser. Att kalla det för världsklass är inte värdigt ordet.

Stockholm är inte i världsklass när 75 procent av ungdomarna inte har möjlighet att ta sig in på bostadsmarknaden, som ni oftast säger. Tycker du, Joakim Larsson, att det är rimligt att vi som ägare inte ska närvara när hyresgästerna vill ombilda vår egendom, alltså hyresrätterna, på grund av skojfriska konsulter som ni i högeralliansen har anlitat?

Joakim Larsson! Vi har påtalat de här problemen i våra skrivelser tidigare. Det förekommer alla möjliga oegentligheter när det gäller processer för omvandlingar. Om inte du som högst ansvariga borgarråd åtgärdar dessa brister, svagheter och problem som sker i dag runt om i staden måste du ställa dig frågan om du är ett lämpligt borgarråd att leda bostadspolitiken i Stockholm.

Joakim Larsson! Anser du i likhet med Björn Ljung att det är stopp för utbildningar i innerstaden och närförort? Vad är det som gäller? Vilka besked vill ni ge till stockholmarna? Är det stopp för utbildningar i Stockholms centrala delar, alltså innanför tullarna, och i närförort? Jag vill ha ett tydligt besked av dig, Joakim Larsson.

Jag vill också återgå till mitt förra anförande, där jag nämnde min dotters klasskompis förälder. Hon tvingas nu mer eller mindre från sin egen bostad därför att hon inte vill vara med och ombilda. Tycker du att det är rimligt, Joakim Larsson, att konsulterna använder sig av alla möjliga metoder för att få igenom utbildningskraven?

Anförande nr 302

B o r g a r r å d e t L a r s s o n (m): Fru ordförande! Huruvida jag är lämplig som borgarråd eller inte överlåter jag på väljarna och fullmäktige på den här sidan av

salen att avgöra. Det ordnar de, så det behöver inte du tänka så mycket på, Mehdi. Jag brukar inte ha synpunkter på vilka borgarråds kandidater ni levererar. Det är bara så, och det brukar fungera i denna sal.

När vi pratar om ytterstaden pratar vi om det som ofta består av miljonprogram en bra bit från innerstaden. Vi pratar också om närförort. Vad vi har sagt är att det är viktigt att utbildning kommer i gång i ytterstaden så att vi kan få blandade upplåtelseformer i hela staden. Detta är av nödvändighet, för det finns människor med olika önskemål som vill bo sida vid sida. Ni förvägrar dem det, för ni bryr er inte om att lyssna på dem som inte håller med er i allting ni säger oavsett om de är borgarråd, hyresgäster eller vad de nu än är. För övrigt är jag också hyresgäst.

Anförande nr 303

M e h d i O g u z s o y (v): Jag tycker inte att Joakim Larsson levererar ett klart besked vad gäller utbildningar i centrala delar av staden och i närförort. Jag tycker det nästan är ett måste för medborgare i den här staden att få veta vad det är som gäller när det gäller utbildning i dessa områden som jag har nämnt. Vi har inte fått besked.

Det har varit utbildningsprocesser där man har genomfört åtskilliga stämmor för att till slut driva igenom ett ja. Tycker du att det är rimligt, Joakim Larsson?

Anförande nr 304

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag har ingen ambition att försöka övertyga Mehdi Oguzsoy om att han ska börja föra en annan bostadspolitik. Det skulle jag behöva många, många timmar till, och jag tror ändå inte att jag skulle lyckas.

Däremot vill jag ge dig svar på en fråga som jag trodde var ganska tydlig och klar. Det är faktiskt så att vi har fattat beslut om att inte erbjuda ytterligare utbildningar i innerstaden, men de intresseanmälningar som har kommit in ska vi behandla – som man gör om man vill vara sjyst och ordentlig och följa rimliga spelregler när man har en dialog med människor.

Vi har också nämnt två närförorter, Årsta och Liljeholmen, och det trodde jag att du kände till. Det är väl inget konstigt att göra på det sättet. Vi har blandade upplåtelseformer, och det är balanserat i dessa orter.

Anförande nr 305

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Ni gick hårt ut med att prioritera ytterstadsområdena när det gäller utbildningar. Men ni har totalt misslyckats. Det blev som ni *inte* önskade, det vill säga, det blev utbildningar i de delar av staden där allmännyttans bestånd i dag är nästan obefintligt. Snart finns det över huvud taget inte några bostäder kvar att omvandla i dessa områden. Jag tycker att det är lurendrejeri mot människor som köar för att få en bostad, människor vars chanser minskar dramatiskt när ni omvandlar under vilka former som helst. Det är det som är det mest tragiska med den bostadspolitik som ni för i Stockholm i dag.

R I FINANSROTELN

R III STADSBYGGNADS- OCH FASTIGHETSROTELN

**Exploateringsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Fastighetsnämnden
Punkt 5, 13, 6)**

Anförande nr 306

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Aldrig tidigare i historien har det funnits så många stockholmare som nu. Och trots den internationella lågkonjunkturen fortsätter Stockholm att vara en populär stad att flytta till. Vi stockholmare gillar varandra, så vi är ganska bra på att skapa fler små stockholmare också.

Stockholm är en stad som andra städer sneglar på och ser som ett föredöme. Stockholm har blivit utsett till Europas första miljöhuvudstad. Fler och fler intresserar sig för vår stadsbyggnadsstrategi, inte minst världsstäder som New York dit jag blev inbjuden för att berätta om promenadstaden. Dessutom reser allt fler till Stockholm för att uppleva vår stad på plats. Stockholm är en unik stad där kombinationen av grönska och härliga vattenspeglar möter stadens karaktär och bildar en fantastisk enhet.

Stockholm blir aldrig färdigt. Det är en stad som växer och utvecklas för att möta sin tids stockholmare. För hundra år sedan när förra seklet var ungt var vår stad i en liknande expansionsfas som i dag. Då drogs riktlinjerna upp för Vasastaden och stora delar av Kungsholmen och Södermalm. I dag gäller planerna Norra station, Norra Djurgårdsstaden och Västra Kungsholmen för att nämna några som beslutas.

Liksom dåtidens stora projekt Stadshuset, Stadsbiblioteket och Kungstornen väcker även dagens symbolladdade byggnader en pigg och intressant stadsbyggnadsdebatt. Det är väldigt bra. I tider av stort intresse för stadens vidareväxt skapas förutsättningar för en god planering som håller över decennier och sekler.

Visionen om promenadstaden är Stockholms nya planeringsidé. Staden ska hänga samman. Givet Stockholms förutsättningar är vårt fokus tydligt: Stockholm ska vara en stad man kan flytta hemifrån i. Bostadsbyggandet ska vara högt. Stockholm ska bli en tryggare, attraktivare och grönare stad. Idén om promenadstaden förverkligas.

Stockholm ska utvecklas genom att ny spännande arkitektur läggs till den befintliga. Vår tid ska kunna göra sina tillägg i stadsmiljön. Genom att bygga fler bostäder i attraktiva miljöer ska Stockholm bli en stad som är möjlig att flytta hemifrån i. Målet som vi har haft under mandatperioden, 15 000 nya bostäder, håller på att uppfyllas. Jag är stolt över att vi i den lågkonjunktur vi har nu har påbörjat 13 608 nya lägenheter. Och det är nästan ett år kvar till valet.

Mot den bakgrunden blir jag förtvivlad när alternativet synas. Vänsterexperimentet, Socialdemokraterna tillsammans med Miljöpartiet och Vänsterpartiet, säger sig vilja bygga bostäder, men så fort det blir allvar brister förmågan att leverera de nya bostäderna till stockholmarna. De rödgröna säger inte bara nej till alliansens

byggoffensiv utan också stora delar av finansieringen. I stället för att använda stockholmarnas begränsade resurser till satsningar på bostäder väljer man att äga gods, herresäten och jordbruk i andra kommuner.

Inte bara det – hittills har oppositionen, var för sig eller gemensamt, sagt nej till 6 741 bostäder sedan valet. 6 741 bostäder! Det innebär att hälften av de bostäder som alliansen varit med och påbörjat hade försvunnit med de rödgröna vid styrrodret här i staden. Ni skrev en debattartikel i DN och påstod att vi under vår tid hade halverat byggandet. Ni måste ha blandat ihop vår politik med er egen.

I dag tar vi ställning till hur staden framöver ska se ut. Ska Stockholm bli en stad att flytta hemifrån i? Ska Stockholm fortsätta växa och vara en trygg, tät och grön stad? Herr ordförande! Ska Stockholm bygga vidare på traditionen med spännande arkitektur?

Vi från alliansen är tydliga. Det blir spännande att se vad ni från oppositionen har att komma med.

Bifall till det framlagda förslaget!

Anförande nr 307

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Äntligen en fredagskväll i fullmäktigesalen! Visst är det fantastiskt.

Ordförande, fullmäktige! Jag vill givetvis yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen.

Jag vet för min del som vice ordförande i exploateringsnämnden inte riktigt vilka över 6 000 lägenheter Kristina pratar om. Mig veterligt har jag inte sagt nej till så många bostäder eller markanvisningar i exploateringsnämnden. Jag får väl höra senare under kvällen var de här siffrorna kommer ifrån.

Vi har hört i den här salen under dessa två dagar om hur Stockholm växer. Det berör varje verksamhet som bedrivs inom den här staden. Jag tycker att det är viktigt och bra att Stockholm växer, men det ställer också väldigt stora krav på den planering som vi fattar beslut om i den här salen.

Jag måste påpeka att Stockholm fortfarande är en segregerad stad när det gäller boende. Det är därför mycket viktigt att stadsplaneringen, förutom att se till att alla stockholmare har någonstans att bo, också syftar till att också göra staden mer integrerad när det gäller boende. Det är därför viktigt att vi bygger blandat och med olika upplåtelseformer. Det är det som gör att mångfalden och valfriheten kan uppstå. Det är den valfriheten och mångfalden som gör att Stockholm utvecklas.

Vi vill att bostadsområden planeras så att arbete, bostad och centrum bildar en levande stad. Vi vill bygga så att boendekostnaden minskas så att människor i Stockholm kan välja att bo i alla delar av staden. Vi vill att man planerar för omställningen till en ekologiskt uthållig stad och att bostadsområden är väl försedda med kollektivtrafik.

Vi vill också tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet utveckla formerna för områdesplanering. Vi anser att framtagande av en ny markanvisningspolicy är viktigt. Vi vill ta fram en policy som har andra incitament än bara valet mellan att sälja eller inte sälja. Vi vill ta fram en markanvisningspolicy som kan ställa miljökrav. Vi vill använda markanvisningstävlingar med krav på rimliga boendekostnader och så vidare.

Till sist vill jag säga något om stadens fastighetsförvaltning. Den förvaltningen har till uppgift att skapa goda förutsättningar för stadens egna verksamheter men även bidra till en ekologiskt uthållig stad. Det skriver vi tydligt i vår budgetreservation. Vi pratar också ofta om aktiv fastighetsförvaltning. För mig och för oss handlar det inte om att enbart sälja, utan vi behöver kanske också köpa ibland för att vi ska kunna försörja de verksamheter som vi ansvarar för.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 308

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande, ledamöter! Jag har i snart 30 år bott i Stockholm. Jag älskar Stockholm. Trots att jag inte är född här har jag varit här så länge att jag har skaffat mig en djup relation till Stockholm. För mig är det uppenbart att Stockholms unika värden, det som gör Stockholm till Stockholm, måste vårdas och bevaras.

Det säger även Deyan Sudjic, en av världens mest stridbara arkitekturkritiker och världskänd chef för Londons designmuseum. Han sade för inte så länge sedan att Stockholm är ett slags fulländad europeisk metropol, med vattnet och himlen och en värdefull skyline utan en massa skyskrapor som slåss om uppmärksamheten. Kanske måste det till en arkitekturkritiker från London som berättar att Stockholm har en värdefull profil värd att vårda.

Det verkar till exempel finnas starka krafter som vill ändra denna Stockholms särprägel. Många politiker och debattörer verkar tyvärr omfamna varje höghusförslag oavsett placering. Den senaste tiden har planerna på att bygga en skyskrapa vid Västra city och Klara kyrka debatterats. Det har engagerat många stockholmare. Politikens uppgift ska inte vara att bygga monument över sig själva och sin egen storhet utan att möjliggöra för bebyggelse som försköner samhället och bygger vidare på det som gör en stad unik.

Vi i Folkpartiet menar att stadsbyggnadspolitik måste vara funktionell, samtidigt som den måste vårda den historiska kulturmiljön. Därför måste vi värna både vattenspegelarna och den skyline som ger kvaliteter till Stockholm och gör det unikt.

Ledamöter! Stockholm är en växande storstad, och många människor söker sig hit för att leva och bo. Detta bidrar till stadens utveckling. Det är en positiv omvandling som vi i Folkpartiet bejaktar. Vi vänder oss emot de krafter som menar att staden är färdigbyggd. Alla generationer har rätt att sätta sitt avtryck. Det är blandningen över tiden som skapar staden. Under innevarande mandatperiod genomför stadshusalliansen en kraftfull utbyggnad av tusentals nya bostäder. Bostadsbyggandet måste

fortsätta i högt tempo liksom utvecklingen av centrumanläggningarna, kulturlokaler och arbetsplatser. Det är nödvändigt.

Men stadsbyggnadsfrågor handlar inte bara om att bygga utan även om *hur* man ska bygga. Stockholm är en av världens vackraste städer. Här finns unika värden i den genom århundraden framväxta stadsmiljön. Frågan är hur de partier som tror på att staden ska utvecklas kan bevara dessa.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 309

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Ett långsiktigt hållbart samhälle formas i stor utsträckning via stadsplanering. Det handlar både om funktion och utformning, skönhet, att planera för framtiden och samtidigt förvalta vår nuvarande stad.

Stockholm är stockholmarnas hembygd och ska skötas om. Immateriella värden ger dessutom ofta upphov till materiella värden. En vacker vy, en lummig park, tystnad, ett äldre vackert hus ger ekonomiska mervärden till grannskapet. Med visioner och helhetssyn för nya bostäder och verksamheter kan staden bli sant miljömässigt hållbar, också för att staden vi ärvde ska bli lika härlig att leva i för våra barn.

Många vill leva i regionen och staden. Den rödgröna politiken för Stockholm har ambitiösa bostadsmål. Vi vill åstadkomma många bra och billiga bostäder. Allmännyttan spelar här en viktig roll. En jämn och hög byggtakt med varierat bostadsbyggande som läggs kollektivtrafiknära är något vi är helt ense om. Samtidigt värnas närnatur och parker.

Det finns ett akut behov av ungdomslägenheter. Från Miljöpartiets sida har vi nyligen publicerat en rapport med målsättningar för byggande av ungdoms- och studentlägenheter. 20 procent av nybebyggelsen ska vara ungdomslägenheter. För att hyresnivåerna ska bli rimliga ska parkeringsnormen sänkas till ett minimum, och tomträttsavgälden ska sättas ned till hälften.

Människan utvecklas i kontakt med andra människor, och staden är den främsta platsen för sådana möten. Staden är byggnader och utrymmet mellan dessa byggnader. Det är här vi möts, i de gemensamma rummen, och ju större utrymme torgen, trottoarerna, parkerna, lekplatserna och strövområdena får på bekostnad av biltrafiken desto mer plats har vi för det mänskliga mötet.

Utöver att bo någonstans vill vi också leva. Stadens grönområden och parker är viktiga för människors hälsa och livskvalitet och ökar stadens attraktionskraft. Det verkar ni ha glömt. Vi rödgröna vill inrätta sex nya naturreservat för att skydda den viktiga natur som ännu återstår. Ni från majoriteten vill tyvärr inte skydda ett enda.

För att stärka demokratin i planeringen vill vi använda oss av omvänd planprocess och arbeta fram områdesprogram. Det innebär att medborgarna redan i ett tidigt skede får delta i planprocessen. Att som i dag övergå till enkla planförfaranden är inte acceptabelt.

Vid planering ska synpunkter från stadsdelsnämnder, organisationer och allmänhet väga tungt. Antalet planhandläggare måste öka för att tillmötesgå behovet av ökat samråd, trots en snabbare planprocess. Plankonsulter ska inte ta fram nämndens tjänsteutlåtanden, utan kompetensen ska vara kvar inom staden, på förvaltningen. Det sker inte nu, och det är problematiskt.

Vi vill släppa in barn och ungdomar i planeringen. Barnkonsekvensutredningar och intervjuer, checklistor med mera borde vara en självklarhet när barns fysiska miljö berörs. Vi rödgröna lägger 100 miljoner kronor till att säkra skolvägar. Den fysiska miljön runt skolorna behöver definitivt förbättras. Barnen är Stockholm framtid.

Bifall till Miljöpartiets förslag till budget!

Anförande nr 310

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och alla åhörare som lyssnar och tittar! Barn och ungdomar äger också vår stad Stockholm. Allt för ofta glöms detta perspektiv bort i planeringen. Vänsterpartiet menar att barn- och ungdomsperspektivet måste finnas med, och det ska genomsyra all planering. Om det är bra för barn blir det bra för alla.

De fysiskt funktionsnedsatta äger också staden, liksom de äldre och alla vi andra, kvinnor som män. Vi har en fantastisk stad. Det har vi hört här, och brukar vi prata om. Vi tycker lika i ganska många frågor. Stockholm ska fortsätta vara fantastiskt, för vi i Vänsterpartiet är för en tät och integrerad stad som är ekologiskt hållbar med kollektivtrafik. Det ger en sund livsmiljö – en stad på vattnet.

Vi vill bygga 5 000 lägenheter per år under nästa period, där den övervägande delen är hyresrätter. Vi vill ha hyresrätter, och det behövs hyresrätter – eller hur stockholmare. Eller hur, alla ni unga vuxna som står utan bostad.

I Vänsterpartiets vision ska nya stadsmiljöer byggas för att fungera för alla, även för dem som har sämre syn och hörsel och andra funktionshinder. Vi bygger staden inåt, samtidigt som vi bevara parker och ser till att det blir fler naturreservat. Vi ser också gärna kolonilotter invid husen eller på taken.

Det går att effektivt utnyttja marken i tidigare hamn- och industriområden och även förtäta i kollektivtrafiknära lägen. Vi har också en plan för detta. Vänsterpartiet stärker stadsbyggnadsnämndens budget med 8 miljoner, och vi vill satsa mer på mark- och exploateringsnämnden. Vi vill ju byta namn på den.

Vi satsar 40 miljoner kronor mer på markarbeten, det vill säga pengar att gräva ned stadens högspänningsledningar för att kunna bygga bostäder. Vi rustar upp grönområden och ökar barnperspektivet i nämndernas arbete. 14 miljoner lägger vi på ökad tillgänglighet. Vi inrättar också fler naturreservat som kostar pengar. Vi satsar 25 miljoner mer än den borgerliga sidan på att stärka stadsmiljön i stadsdelarna och också i investeringspengar, 17 miljoner. Vi vill ju lägga tillbaka gatuskötsel och barmarksrenhållningen tillbaka till stadsdelarna där den hör hemma.

Vi vill också skapa gröna områden och parker där även små barn kan röra sig fritt i staden. Vi vill att det ska finnas en norm för detta i varje nytt bostadsprojekt, även med hög exploatering. I fastighetsnämnden satsar vi 10 miljoner kronor mer för att öka tillgängligheten, och det kommer Mattias att prata mer om sedan.

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 311

Göran Oljeqvist (kd): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Vi kristdemokrater stöder den satsning som nu görs på täta och attraktiva stadsdelar med ett blandat innehåll. Norra Djurgårdsstaden, Nordvästra Kungsholmen och Norra stationsområdet är bra exempel på hur sådana stadsdelar kan utformas.

I innerstaden blandar vi gärna gammalt med nytt, och vi kristdemokrater är öppna för nya djärva projekt om de ligger på en hög arkitektonisk nivå. På utvalda platser bygger vi gärna på höjden. I Västra city kan vi tänka oss en något högre bebyggelse, och i befintliga byggnadsbestånd i city kan vi tänka oss att bygga på en eller ett par våningar för att öka antalet bostäder i innerstaden.

Vi vill ha en socialt sammanhängande och levande stad med trygga och mångsidiga mötesplatser. Vi vill skapa förutsättningar för en väl fungerande service i såväl ytter- som innerstad. Vi vill förbättra samordningen inför planering och byggandet av förskolor, skolor och äldreboende. Det sociala perspektivet måste beaktas fullt ut i boenden som ska vara anpassade för såväl barn som äldre och för personer med funktionsnedsättning.

Stockholms läge vid vattnet är unikt. Vattnet är ett signum för staden som vi ska värna och förvalta åt kommande generationer. Området närmast vattnet måste skyddas. Där vill vi se gång- och cykelbanor, restauranger och uteserveringar, och området ska även kunna nyttjas av den sjöburna kollektivtrafiken och annan småbåtstrafik.

Stockholm är en grön stad och ska så förbli. Behovet av parker, idrottsanläggningar och naturområden är stort och ökar med en växande befolkning. Tillgången på grönområden måste tillgodoses även i en stad med en tät bebyggelse. De gröna kilarna får inte naggas allt för mycket i kanten.

Vi stöder de satsningar som görs för att finna miljöeffektiva lösningar i utpekade miljöprofilområden. Vi stöder även utbyggnaden av Vetenskapsstaden samtidigt som vi vill slå vakt om miljön där.

Vi säger gärna ja till Söderortsvisionen. Vi är positiva till att kvartersstruktur utvecklas även i ytterstaden. Den täta staden är miljövänlig och gynnar utvecklingen av kollektivtrafiken.

Vi är positiva till att det nu ska byggas på Årstafältet. Sambandet mellan berörda stadsdelar måste härvid säkerställas. Vi vill att frågor som rör infrastrukturen prioriteras, eftersom de påverkar våra möjligheter att utveckla staden. Satsningarna på de nya trafiklederna är nödvändiga liksom utbyggnaden av kollektivtrafiken.

Utbyggd kollektivtrafik på vattnet är sedan länge en angelägen fråga för oss kristdemokrater.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 312

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige! Under min studietid var jag utbytesstudent i den amerikanska södern – i Baton Rouge, Louisiana närmare bestämt. Där träffade jag en kvinna som hade döpt sina barn efter det bästa hon visste. Det var efterrätten Jello med citron och apelsinsmak. Hennes barn fick sålunda heta Oranjello och Lemonjello. Det var inga problem. Inga myndigheter sa att det här går inte.

Det är jag som ska heta Slisk, inte de. Så uttryckte sig värmlänningen Mats Lindqvist i förrgår när Skatteverket avslagit hans namnbytesansökan från Mats till Slisk. Verket gjorde bedömningen att hans önskade namn kunde väcka både anstöt och obehag. Det gick inte helt enkelt.

I Louisiana och New Orleans kan Oranjello och Lemonjello strosa runt i det lummiga Garden District eller i de franska kvarteren. Men de kan också åka upp i riktiga skyskrapor, inordnade i den med amerikanska mått mätt urgamla och kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen.

Slisk, eller Mats som han ju heter, får vid sina besök i Stockholm möta ett genuint och kulturhistoriskt intakt Stockholm – ett Stockholm som bevarats av myndigheter och instanser som skyddar stockholmarnas stad från dem själva och från nya byggnader som förmodligen skulle kunna väcka både anstöt och obehag.

USA brukar beskrivas som möjligheternas land. I Stockholm har de demokratiskt valda politikerna inte ens möjlighet att planera den stad de är satta att styra. Balkonger mot gatan, kallbadhus, höga hus eller över huvud taget någonting som påverkar stadens silhuett är tabu. Ett bygglov kan när som helst överklagas, ett bygge inhiberas, och de estetiska riksintressena tycks bara bli fler och fler.

Därför är det dags att göra upp med den detaljreglering som lägger sordin på Stockholms utveckling. Stockholm står inför ett vägskäl nu. Ska vi vara ett museum dit turister kommer för att se hur man levde förr, eller ska vi vara en levande storstad? Om Stockholm ska vara framtidens Capital of Scandinavia måste en rejäl attitydförändring till. Att luta sig tillbaka och låta mossan växa på de kulturklassade byggnaderna är inget framgångsrecept för en stad som vill konkurrera internationellt.

I Centerpartiet vill vi att Stockholm ska bli den gröna metropolen. Det innebär att vi måste lyfta blicken för att inte förbli ett Europas Gävle.

För övrigt anser jag att Mats Lindqvist kan få heta Slisk.

Tack så mycket! Jag yrkar bifall till Centerpartiets budgetförslag!

Anförande nr 313

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Jag har i min hand en sammanställning av den rödgröna politiken hittills i stadsbyggnadsnämnden. Det är ändå en detaljplan som förutsätter att man kan påbörja ett bygge. Man kan som bekant inte bo i en markanvisning.

Där kan vi läsa att det rödgröna alternativet innebär att 6 741 nya bostäder skulle ha stoppats med en rödgrön majoritet. Jag undrar över alla de fagra orden om att det ska vara möjligt för ungdomar att få en lägenhet. Med detta facit i hand, vad säger ni till alla som är mambo som fortfarande bor hemma och vill flytta?

Miljöpartiet slår naturligtvis alla rekord och är ansvariga för de allra flesta: 6 729 bostäder har ni sagt nej till. Då är det ju lätt att företräda en politik som innebär att var femte lägenhet ska bli ungdoms- eller studentlägenhet. Det blir inte så många kvar som kommer att vara ungdoms- eller studentlägenheter i ert Stockholm med tanke på denna track record.

Jag växte upp med Vilse i pannkakan och Broster broster. Alla de här tv-filmerna hade ett syfte, nämligen att indoktrinera vänstersynpunkter hos väldigt små barn. För oss som inte gillade det fanns det ett annat alternativ, och det var väldigt mycket av Astrid Lindgrens värld. Det var fantastiska berättelser, och det fanns nästan alltid en sensmoral, en devis, som man kunde fundera på när man hade sett filmen. Det gjorde jag, och jag gillade Pippi ganska mycket. Jag tyckte att Pippi var en kul figur. Hon lyckades med väldigt mycket, och Pippi Långstrump var det första jag tänkte på när jag läste vad oppositionens företrädare skrev på DN Debatt i samband med att ni presenterade er budget.

En av de viktigaste sakerna som framgår i Pippi är när Annika säger till Pippi Långstrump att det är fult att ljuga.

Ni hävdar att den här majoriteten har halverat bostadsbyggandet när det är er politik som innebär precis det. Även om det är lite Villa Villekulla över oppositionen, så tycker jag att det handlar väldigt mycket om att vara lite sjyst och fara med sanning.

Så för att ni ska lära er lite fler deviser så har jag inköpt några Pippi-DVD:er. Jag tänkte till Socialdemokraterna överlämna *Pippi går på tivoli*. Miljöpartiet får *Pippis ballongfärd*. Vänsterpartiet får titta och lära av *Pippi ordnar en utflykt*.

Anförande nr 314

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det fanns också en typ i Pippi som hette Prussiluskan, och jag tycker att det börjar likna den typen av debatt just nu.

Vad jag hävdade från talarstolen är att jag tror att sedan jag blev vice ordförande och gruppledare i exploateringsnämnden har jag nog inte sagt nej till en markanvisning. Jag kan ha återremitterat ett ärende utifrån markägarförhållanden för att kunna kontrollera om det inte skulle kunna gå att markanvisa även till bostadsrätter med tomträtt. Jag har inte heller sagt nej till en bostadsrättsbyggnation. Jag har inte sagt nej till hyresrätter eller något sådant.

Tyvärr får jag be om ursäkt för att jag inte hinner läsa stadsbyggnadsnämndens ärenden. Det kanske är fel av mig. Jag tycker ändå att den här debatten är väldigt konstig.

Om vi jämför mandatperioderna, Kristina, så var det faktiskt så att det du misstänkliggör – den rödgröna röran – lyckades med 20k-projektet. Varför skulle vi inte kunna lyckas en gång till?

Anförande nr 315

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Mirja, det var ändå så att en känd socialdemokrat i den här salen sade att det går inte att bo i en markanvisning. Därför är det inte så intressant att diskutera hur många markanvisningar du har bidragit till.

Det som är intressant är hur helheten på den rödgröna sidan ser ut, och då är det de facto så att i ett operativt läge, när det handlar om att leverera nya bostäder till stockholmarna, säger det rödgröna experimentet nej till 6 741 bostäder.

Jag säger naturligtvis gärna att ja, det är Miljöpartiet som är ert problem. Det är ert problem, inte mitt, men det kommer att kunna bli stockholmarnas problem.

Anförande nr 316

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): På er sida bygger ni tyvärr inte mycket för ungdomar över huvud taget. Det är mest vattennära lyxvillor och sådant.

Varför inte säga ja till att omforma Vattenfalls byggnader till mängder av student- och ungdomsbostäder? Med era parkeringsnormer som är helt befängda kostar varje lägenhet mellan 250 000 och 450 000 kronor mer. Det blir väldigt svårt att bygga ungdomsbostäder då.

Därutöver vill jag bara säga att under vår mandatperiod tog vi fram Annedalsområdet som är ett väldigt barnvänligt projekt med massor av lägenheter. Där får gator och annat namn efter Astrid Lindgrens figurer. Det är bra politik!

Anförande nr 317

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det handlar ju om att ord och handling måste gå ihop och samspela med varandra. Det duger inte, Cecilia Obermüller, att stå här i kommunfullmäktigesalen och i olika offentliga debatter säga att man i princip är för att Stockholm växer och att det ska skapas nya bostäder i Stockholm men i praktiken, när det handlar om att leverera, aktivt rösta nej till 6 729 nya bostäder.

Då kan man på papperet vara hur ambitiös som helst och säga att var femte bostad som byggs ska vara en ungdoms- eller studentlägenhet. Men det blir ju inte så många, för var femte av alla dem som ni är med och bidrar till är summa summarum väldigt få. Ni hade bidragit till att halvera bostadsbyggandet om ni hade fått vara med och bestämma i den här salen, och det oroar mig med tanke på många ungdomars bostadssituation.

Anförande nr 318

M a r i a H a n n ä s (v): Jag hade glömt bort att ta med mig en CD av Peps Persson. Det finns väl någon låt som heter Falsk matematik. Kristina kunde ha fått den.

Jag skulle kunna räkna upp alla de projekt som Vänsterpartiet har sagt nej till. Jag har ganska bra koll på det. Det är Lillsjön, det är Johannelund, det är en del av kåkarna i Västerort, Västbodaskolan och en del parker och skolgårdar till exempel. Jag har ganska bra koll på vad vi har sagt nej till.

Framför allt har jag ganska bra koll på vad vi har sagt återremiss på. En återremiss betyder för Vänsterpartiet att vi vill ha tillbaka ett förslag som är bättre, med bättre ljus och luft och bättre bostäder.

När det gäller 20k stod vi för kärnan i den berömda persikan. Vi stod för kärnan som byggde en massa bostäder. Det goda utanpå får nu alla stockholmare del av, oavsett majoritet. Jag tycker nästan att det blir lite larvigt när man håller på och räknar på det här sättet, för huvudsaken för oss alla är ju att det blir rejält bra med bostäder.

Anförande nr 319

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Men hur kan man tycka att det är larvigt att sammanställa vad de beslut som du har varit med och fattat faktiskt innebär? Det finns inte en enda återremiss med i det här siffermaterialet, och jag är ledsen att säga det, men din minut räcker inte för att du ska hinna räkna upp alla projekt som Vänsterpartiet har röstat nej till. Det är över 1 040 nya bostäder i den här staden som du aktivt hade sett till att de inte blev av om ni hade fått regera i den här staden.

Det handlar verkligen, som ni själva har sagt, om att ord ska följa handling och göra det möjligt för ungdomar i den här staden att till exempel flytta hemifrån. Var tjugonde ungdom bor hemma, fast de inte vill, och är mambos. I er stad verkar det som att det är ett mål att det ska vara över hälften, eftersom hälften av bostäderna som byggs inte skulle bli av med er politik.

Anförande nr 320

P e t t e r L i n d f o r s (m): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Stockholm måste få fortsätta växa, både på bredden och på höjden. I vår Stockholmsvision bygger vi den täta miljövänliga promenadstaden med olika uttryckssätt och volymer. Hellre en tät stadsbild än utsmetat och glest. Nya siffror kom häromdagen om att befolkningen i Stockholms stad ökade lika mycket under de tre första kvartalen i år som under hela förra året, och då var ändå befolkningsökningen förra året den största på nästan 60 år, och antalet färdigställda lägenheter slog *all time high*.

Per den 30 september i år har Stockholms stad 825 000 invånare vilket vi välkomnar. Fler och fler väljer att flytta till Stockholm, och det byggs som aldrig förr. Ändå låter dysterkvistarna i oppositionen som att det inte byggs i vår stad. Om 20 år ska vi vara en miljonstad och ha tillskapat 80 000 nya lägenheter. Det ställer höga krav på att vi ska fatta vettiga beslut i den här salen för framtiden som möjliggör en växande och välfungerande stad.

I tider av ekonomisk oro ökar betydelsen av ledarskap, stabilitet och långsiktighet. För Stockholms del innebär detta att vi inom stimulans för Stockholm och investeringar på 20 miljarder kronor bland annat underlättar för nyproduktion av bostäder, främst hyresrätter, genom sänkta tomträttsavgälder.

Nybyggnationen måste kombineras med omfattande satsningar på infrastruktur, nya tvärförbindelser och en utbyggd samhällsservice. Vi för en politik för en växande storstad med en mångfald av boenden och boendeformer. Samtidigt ska vi skapa förutsättningar för ett långsiktigt och kostnadseffektivt bostadsbyggande i en jämn takt. Vi har en verklighetsbaserad syn på exploateringsprojekt. Flera av de kommande exploateringsprojekten i staden kommer att bli väldigt dyra och kanske olönsamma till följd av stora utgifter för bland annat förvärvs- och saneringskostnader samt att exploateringarna ofta kräver stora infrastrukturåtgärder.

Det är därför viktigt att vi fortsätter arbeta för att uppnå nollresultat i exploateringsprojekten – eller vinst, förstås. Genom att tillåta bebyggelse även på mark som inte är förenad med höga grundkostnader kan vi öka exploateringsgraden, och lönsamheten i projekten kan öka. Norra Djurgårdsstaden och Västra Liljeholmen blir miljöprofilområden där ny miljöteknik visar vägen för hållbara lösningar. Staden måste i dessa områden såväl som i övriga exploateringsområden sträva efter att genom nya arbetssätt, god stadsplanering och utnyttjande av de bästa tekniska lösningarna uppnå lönsamma exploateringar.

Vår målsättning är att fler bostäder och levande kvartersbebyggelse ska byggas även i ytterstaden. Vi vill möjliggöra en blandad, levande bebyggelse av flerfamiljshus och även av småhus. Småhus är ett viktigt koncept här.

Vi värnar blandade upplåtelseformer i hela staden och välkomnar särskilt fler nya billiga hyresrätter och studentlägenheter där behov finns. Vi har glädjande nog sett att fler privata aktörer kommer in med markanvisningsansökningar, och i år, mina damer och herrar, är hälften av årets markanvisade lägenheter hyresrätter. Det du, Ann-Margarethe Livh!

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Jag kommer att återkomma.

Anförande nr 321

M a r i a H a n n ä s (v): Jag kände mig lite apostroferad, för jag tyckte du sade dysterkvistarna, och så tänkte jag att det kanske var jag. Jag vet inte.

Du sade att vi säger att ni inte bygger. Jag vet inte riktigt vad du menade med det. Lotta Edholm sade också i ett inledningsanförande att Vänsterpartiet inte byggde någonting i stort sett.

Då tänker jag så här: Om vi har kritiserat er för detta så handlar det om att i början av den här mandatperioden, om man tittade på det påbörjade som ni beslutade om, så var det väldigt mycket hotell, kontor och sådant. Ni har faktiskt spottat upp er lite grann här på slutet, tycker jag. Det är positivt att ni gör det.

Anförande nr 322

P e t t e r L i n d f o r s (m): Beröm från Vänsterpartiet – jag blir lite orolig!

Så här är det för året: Vi har alltså markanvisat drygt 3 500 lägenheter varav hälften är hyresrätter. Det är ett bra utfall, tycker vi från majoriteten. Problemet, och det som stadsbyggnadsborgarrådet tidigare sade, är att ni säger nej i stadsbyggnadsnämnden till projekt efter projekt efter projekt. Det är det som är ert dilemma. Möjligtvis kan Socialdemokraterna säga någonting om det, men ni har ett problem att v och mp säger nej till byggnationer.

Anförande nr 323

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige och Petter! Jag brukar väl aldrig vara dyster?

Det är sant att det är väldigt mycket fler hyresrätter som markanvisas nu i exploateringsnämnden, och det kan man givetvis vara glad över. Men jag som är lite konspiratoriskt lagd brukar fundera över om det är för att ni vill eller om det är för att finanskrisen tvingar er till det.

Jag har en fråga. Du lovade mig en gång här i talarstolen att det skulle komma markanvisning för hyresrätter i Norra stationsområdet. När kommer de?

Anförande nr 324

P e t t e r L i n d f o r s (m): Ni har det lite jobbigt, Mirja. Det måste jag erkänna, för med vilka tänker Socialdemokraterna bygga framtidens Stockholm? Det finns en viss kontinuitet. Tack vare borgerligheten har Socialdemokraterna även när de har suttit i majoritet kunnat bygga. Tack vare moderater, folkpartister och kristdemokrater i den här salen lyckades ni åstadkomma de här 20 000 bostäderna under den förra mandatperioden. Era kamrater i v och mp bidrog definitivt inte.

Jag har roat mig med att läsa budgetalternativen för era kamrater. Miljöpartiet säger att de vill en jämn och hög byggnadstakt, men det är en läpparnas bekännelse eftersom de under de senaste åren som jag har suttit i stadsbyggnads- och exploateringsnämnden aldrig gjort något. I ord är de för, men i praktisk handling är det minsann nej, nej och nej. Det enda Miljöpartiet svarar är att jo, vi ska bygga på Bromma flygfält, för där finns det möjlighet. Men det känns föga imponerande med det avtal som föreligger.

Vänsterpartiet å sin sida vill bygga lite mer än Miljöpartiet, det kan jag faktiskt hålla med om, men granskar man deras ställningstaganden är det nej där också – röda nej.

Anförande nr 325

Å s a R o m s o n (mp): Petter! Moderaterna inledde den här mandatperioden med att ta bort kravet på miljöanpassat byggande i markanvisningarna. Det var ett program som tillsammans med Byggmästarföreningen hade utvecklats under åren och som hade stor potential att fortsätta utvecklas när det gällde krav på energieffektivisering och material utan giftiga kemikalier, bland annat.

Genom att avskaffa detta har Stockholm tappat mycket kunskap. Genom att sänka kraven har man heller inte varit pådrivande i att byggarna i Stockholm faktiskt hittar de här nya lösningarna som gör att de också hittar nya marknader och som gör att de utvecklas. Ni ser inte den koppling mellan krav och utveckling som vi ser.

Men det har också tagit tre år att peka ut nya miljöprofilområden. Nu vet jag att det – äntligen, kan man säga – pågår ett arbete med att ta fram åtminstone ett miljöprogram för ett av områdena. Än så länge är det inte framme. Det kanske tar tre år till. Men även där ligger nivåerna på energieffektivisering ganska lågt, får vi säga, för att vara ett miljöprofilområde. Det ligger på 55 kilowatt per kvadratmeter, och det är en nivå som vi vill ha i hela staden. Varför vill ni inte lägga ribban lite högre och driva fram Stockholmsbyggarna så att Stockholm blir världsbäst även på att bygga?

Anförande nr 326

P e t t e r L i n d f o r s (m): Miljöprofilområdena arbetas nu fram med långsiktighet och ansvarstagande som ledstjärna. Miljöborgarrådet redogjorde för en rad miljöåtgärder som alliansen nu har genomfört under mandatperioden i miljödebatten tidigare, och detta ambitiösa arbete ska naturligtvis få fortsätta. Passivhus och andra lågenergilösningar vet jag att alla byggare ställer upp på i dag. De vill vara med och utveckla detta, och det är de som ska vara drivande. Vi ska uppmuntra och ge morötter till bostadsbyggarna så att de kommer med energieffektiva lösningar för boendet. Det är de som ska vara föregångare, inte vi politiker. Det är morötter som driver utvecklingen framåt, inte Miljöpartiets piskor och pekpinnar.

Framtidens byggande är miljövänligt, och det ska det vara i fortsättningen också. Men Miljöpartiet: Hur är det egentligen med er vision kring detta och med grönområden? Vi kan återkomma om det senare i debatten.

Anförande nr 327

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag var lite mer lyckosam i knapptryckningen den här gången, så jag kom lite snabbare på talarlistan.

Jag är ordförande i ett av Stockholms bostadsbolag, Stockholmshem. Vi uppfattar ett stort problem när vi ska bygga i den här staden. Det är inte problemet att komma överens med exploateringsnämnden och Petter Lindfors och att få markanvisningar. Det går riktigt bra nu för tiden.

Vårt problem ligger i att det tar så lång tid att komma fram i planprocesserna. Om man begår allvarliga brott kan man överklaga dessa brott i tre instanser i Sverige, och det är väl rimligt kanske. Det finns prövningstillstånd och grejor både till Hovrätten och Högsta domstolen.

Men planprocesser kan man alltså överklaga i minst sex instanser. Från Stockholmshems sida räknar vi kallt med att det tar fem år från en idé tills vi kan börja bygga. Tycker ni att det är rimligt? Miljöpartiet vill tydligen ha ännu längre processer, och det gör mig väldigt orolig, för det här är en av de delar som vi verkligen kan förbättra. Stockholmshem ska försöka på ett sätt nu i Solberga. Vi ska försöka se om vi kan informera grannarna till våra planerade nya hus om att ungefär så här kommer

det att se ut för att se om detta kan bli ett arbetssätt för att minska överklagandena. Utan detta blir det både dyrare och långsammare och vi får fram färre lägenheter.

Stockholmshem har kapacitet att bygga . Vi har nya idéer och fräscha projekt. Vi kommer att bygga vårt första lågenergihus – passivhus eller vad ni nu vill kalla det för. Tyvärr kommer det inte riktigt att bära sig ekonomiskt. Det gillar inte jag. Men vi kommer att ta en utvecklingskostnad i det här projektet för att lära oss och se hur vi i allmännyttan kan gå före.

Vi bygger bostäder för unga, vilket någon alldeles nyss ondgjorde sig över att vi i alliansen inte gör. Vi har ett omvitnat projekt där vi samarbetar med jagvillhabostad.nu i Råcksta. Det är ett projekt som har låtit tala om sig i hela riket. Jag ser pressklipp i stort sett varje vecka om hur det här beröms, och nu är det på gång. Vi kommer att fatta beslut om det vid sammanträdet i december.

Vi måste också kunna klara infrastrukturen i våra bostadsprojekt. Vi i alliansen tar fram pengar till det. Vi undviker att vara slottsherrar, godsägare och ägare av mark i andra kommuner. Vi säljer, tar in pengar och skapar möjlighet till infrastruktursatsningar. Ni har inga pengar till er infrastruktur.

Bifall till alliansens budgetförslag!

Anförande nr 328

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är spännande att höra Björn stå här och ondgöra sig över planläggningstiderna. En hel del av bekymren när det gäller planläggningen handlar just om stadsbyggnadsnämnden. Hur kommer det sig då att du i den budget som du står bakom och har yrkat bifall till i den här salen i praktiken gör en neddragning till stadsbyggnadsnämnden och stadsbyggnadskontoret på 2 miljoner i stället för att tillföra de pengar som krävs? Det går inte att effektivisera och dra ned på anslagen och sedan tro att handläggningstiderna ska gå snabbare.

Den ambition ni uttalar om att halvera planläggningstiderna är en fars!

Anförande nr 329

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Tack, Teres Lindberg, för att du gav mig chansen att säga att jag i mitt civila jobb har mycket stor erfarenhet av att effektivitet, kvalitet och höga kostnader inte hänger ihop. Ni tror alltid att om man bara har lika mycket pengar som tidigare och gärna lite mer så blir allt mycket bättre, det går snabbare och det blir effektivare.

Det kan rent av vara så, Teres Lindberg, att det motsatta råder. Det gör det i många fall. Det finns utomordentligt goda förslag inom stadsbyggnadsförvaltningen om hur man, också med nuvarande lagstiftning, kan få effektivare planprocesser.

Jag tycker att ni ska lära er lite grann om hur man kan effektivisera kommuner av era kompisar ute i landet som lyckas väldigt väl med det här.

Anförande nr 330

Cecilia Obermüller (mp): Som Teres påpekade kommer nedskärningarna att påverka stadsbyggnadskontorets hantering av ärendena negativt. Att dessutom lägga pengar på att plankonsulter utifrån ska ta fram tjänsteutlåtanden är vansinne, för i och med detta avlövar man stadsbyggnadskontoret och därmed staden på kompetens.

Det lustiga är att ni står och skryter och ni skriver i olika papper att ni har fått ned planprocesstiderna till 15–18 månader. Sedan står Björn Ljung här och säger att det tar fem år. Ursäkta, men hur ska ni ha det?

Planprocessen går väldigt snabbt i Stockholm i dag, till och med lite för snabbt i vissa delar. Vad man skulle behöva göra är ju att förankra i början av planskedet. Problemet är ofta när överklagandena sedan går till domstol och där överklagas till högre och högre nivåer. Där tar det väldigt lång tid; det kan jag hålla med om. Men att göra som ni gör i dag, hänvisa till översiktsplanen, hoppa över programsamrådet, det tidiga samrådet där man bör involvera folk och sedan bara låta planerna gå på, lägga en massa pengar på arkitekter och det går prestige i det hela och sedan först vid plansamråd bjuda in folk är vansinne!

Anförande nr 331

Björn Ljung (fp): Det är tydligen så att Miljöpartiet heller inte ansluter sig till det ganska normala sättet att se på effektivitet och kostnader. Ni tillhör också det här planmonopolgänget med den plansocialistiska idén om att bara man har mer pengar så blir allting effektivare och bättre.

Dessutom, Cecilia, sade jag att Stockholmshem i Solberga ska göra ett försök exakt med det du föreslog och se om vi på så sätt kan förkorta tiden.

Jag sade heller inte planprocesserna, utan jag sade att planprocessen som sådan kan överklagas i sex instanser, och det tar upp till fem år från det att man kommer med en idé om ett nytt bostadshus till dess att det finns en möjlighet att börja bygga. Det tycker jag är orimligt. Tycker ni att det är en rimligt lång tid? Självklart – ni kan ösa pengar över stadsbyggnadskontoret och utreda ihjäl er om ni tycker att det är bra att det är så långa handläggningstider. Jag tycker inte det.

Anförande nr 332

Maria Hannäs (v): Nej, vi vill inte utreda ihjäl oss, utan vi vill tillsätta tillräckligt mycket resurser så att det inte blir som i exemplet Skarpnäcks gård. Där har man väntat på att få en planhandläggare i flera år. Nu har man äntligen fått en handläggare där. Det är egentligen väldigt tokigt när det finns möjligheter att bygga på platser, vilket det gör på till exempel Skarpnäcks gård som ligger nästan vi Nackareservatet.

Ett sätt att minska antalet överklaganden är att människor får delta i processen. Titta på exemplet i Kärrtorp. Det finns en skrift som visar hur den processen med omvänt planförfarande gick till. Jag tror att vi hade ett överklagande på 900 bostäder. Det var

några i villaområdet i Enskededalen som inte ville att det skulle bli seniorlägenheter precis intill deras villor. Annars funkade det jättebra. Det var inga problem.

Jagvillhabostad.nu är ett jättebra projekt. Det är nästan alla överens om. Vi i Vänsterpartiet tycker i alla fall att det är jättebra, och likaså Vattenfall.

Anförande nr 333

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag får väl säga som Petter att man blir lite orolig när man får beröm från vänster, men Maria Hannäs är å andra sidan en ovanligt klok vänsterpartist. Tack för det! När man lyssnar när ni talar om resurserna till stadsbyggnadskontoret låter det som om man skulle behöva betydligt mindre resurser eftersom ni vill bygga så mycket färre lägenheter än vi. Om man vill bygga färre lägenheter behöver man inte så mycket resurser till handläggare på stadsbyggnadskontoret. Det finns en väldigt konstig omvänd logik i det ni säger här. Nej, ni får nog titta på hur det blir när ni går från ord till handling.

Det är precis detta det handlar om när vi tar fram pengar till infrastrukturinvesteringarna. Ni använder ju pengar som ni inte har. Tänk på det! Ni måste faktiskt ta fram pengar till de här satsningarna om vi ska få kollektivtrafik, vägar, vattenledningar och annat till våra bostadsområden.

Anförande nr 334

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! När frågan om resurser och den långa planhandläggningen kom upp i debatten kände jag mig manad att begära företräde för att redovisa vad den här budgeten innehåller. Den här budgeten innehåller en direkt satsning på 3 miljoner kronor utöver de resurser som stadsbyggnadskontoret redan har för att man ska kunna jobba med att förkorta plantiden och därmed korta plankön. Den innehåller också några konkreta uppdrag som den senaste talaren var inne på. Det får inte ta mer än en månad att få en handläggare, en kontakt, i framtiden. Om någon som handlägger ett ärende på stadsbyggnadskontoret har en lång semester eller blir sjuk under en lång tid får inte det ärendet bara ligga och vänta på den handläggaren. Det är inte okej, utan det ska finnas rutiner för hur ärenden överlämnas mellan tjänstemännen på stadsbyggnadskontoret. Det är någonting som har saknats under en lång tid. Det ligger också ett uppdrag att ta fram just en handlingsplan och en redovisning för hur man ska uppnå detta mål.

Det har genomförts en genomlysning av kontoret. Man har sett att stadsbyggnadskontoret i Stockholm inte jobbar lika effektivt som till exempel det socialdemokratiskt styrda kontoret i Malmö. Då är det rimligt att vi tar efter och ser vad vi kan göra mer effektivt.

Med det i bakgrunden handlar det också om nämndens ledamöter. Vi har haft en diskussion om att Miljöpartiet ständigt begär bordläggningar i frågor som man vill veta mer om. Jag kan säga att en månads bordläggning, som det ofta handlar om, innebär väldigt mycket för enskilda aktörer, oavsett om man vill etablera en livsmedelsbutik, bygga 100 lägenheter eller starta ett företag. Man får vänta på en plan. Först blir det förseningar på grund av att handläggaren blir sjuk, sedan blir det förseningar på grund av att Miljöpartiet bordlägger ärendet och sedan blir det

ytterligare förseningar för att eventuellt hantera ärendet i fullmäktige. Det är därför som vi aktivt har jobbat med att försöka trycka ihop processen.

Sedan har jag all respekt för och delar den uppfattningen att vi ska försöka få in fler synpunkter från stockholmarna så tidigt som möjligt. Jag tror att Internet är ett mycket bättre sätt än att jobba med den omvända planprocessen. Att ta upp Kärrtorp som ett exempel var kanske inte så lyckat just i detta ärende. Där har både stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret gjort en utvärdering av hur det arbetet gjordes, och båda kontoren säger unisont att det inte var så lyckat. Det kostade både tid och pengar, och dessutom vann man inte så mycket på det eftersom det var ett överklagande. Och det räcker ju med ett överklagande, Maria Hannäs, för att det inte ska hända någonting på många år.

Anförande nr 335

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Nu har ni i fyra års tid pratat om att förkorta planprocessen och halvera den. Det går knappt att förkorta den mer utan att det blir rättsäkert, i alla fall i staden. Hur ska man ytterligare förkorta när man har det begränsade antal handläggare som man har? Det är klart att handläggare X kan få ytterligare 20 ärenden på sig och inte ha tid att hantera dem om man inte får mer resurser. Det fungerar inte. Då har man tilldelat en handläggare inom en månad. Men vad hjälper det när handläggarna sedan blir överbelastade för att de inte har resurser för att hantera detta? Ni kommer ingenstans med det.

Att arbeta med att få in synpunkter tidigare vore väldigt bra, men då får ni sluta med att hoppa över programsamrådet. Det är ju det ni gör hela tiden. Då kommer man in väldigt sent i plansamrådet när allting redan är bestämt, och då känner folk sig överkörda. Det är ett jätteproblem att ni hela tiden försöker med enkelt planförfarande i stället för processa det på ett vettigt sätt.

Anförande nr 336

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är ju just den här prioriteringen som Stadshusalliansen gör genom att satsa ytterligare. Förra året satsade vi 6 miljoner kronor för att tillföra resurser för att just förkorta plankön. I år är det 3 miljoner kronor. Vi tycker också att det är rimligt att vi ger små direktiv härifrån för hur detta ska göras, till exempel via överlämningar vid långvarig sjukdom. Väldigt många byggherrar framför också kritik som handlar om att man inte har någon kontakt. Det är inte rimligt att man får vänta från ett halvår och upp till ett år innan man får en handläggare som man kan diskutera sin fråga med.

Vi sätter nu ett väldigt tufft mål på en månad. Sedan är det så, Cecilia Obermüller, att det bland annat är de konsulter som du inte vill ta in som nu ska hjälpa till och arbeta bort den plankö som finns just nu. Det är väldigt märkligt att säga att konsulter inte tillför en kompetens när det är precis det vi behöver just nu.

Anförande nr 337

M a r i a H a n n ä s (v): Jag måste rätta borgarrådet lite. Vi brukar oftast ha tre veckor mellan nämndsammanträdena och inte fyra.

Jag har några tankar när det gäller Internet. Du var kritisk till det sätt som man har jobbat med omvänd planprocess. Det är väldigt många medborgare som inte har tillgång till Internet eller inte kan Internet över huvud taget. Det ska man komma ihåg. När det gäller den planprocess som pågick i Kärrtorp var jag själv som deltagare i stadsdelsnämnden väldigt involverad och höll själv i flera möten där det var otroligt mycket folk som var engagerade. Det som framkommer i utredningen är framför allt att man inte var nöjd med att det inte gjordes någon trafikutredning. Det har man fortfarande inte gjort. Det tycker väldigt många, inklusive jag, är tråkigt.

Det är märkligt att ni tar bort så pass mycket resurser när du säger att det ska bli bättre och att de här handläggarna ska hinna med. Ni tar bort 11 miljoner kronor. Genom generell effektivisering tar ni bort 5,9, och genomlysningen ska minskas med 4,5 miljoner. Det är helt otroligt.

Anförande nr 338

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Du får det att låta som om det inte pågår något samråd med stockholmarna nu när vi bygger så det knakar i Stockholm. Detta är finessen och det fantastiska med våra processer som de ser ut med samråd. Det finns nog inget annat land i västvärlden som har det demokratiska systemet för inflytande. Vi har utställningar, debatter och liknande. När vi nu har tagit fram det nya underlaget för ÖP:n är det verkligen ett innovativt sätt som vi i staden har jobbat på gentemot stockholmarna för att få in synpunkter.

Det kan inte vara så att vi ska göra någonting som är kontraproduktivt, som riskerar att både fördyra och förlänga processer. Redan i dag möts vi av kritik för att de är för dyra och för långa. Det finns andra sätt att jobba för att involvera invånare, till exempel som Wasted Space gör genom Charettemetoden. Det är inte helt säkert att det är den omvända planprocessen som är det rätta och det bästa.

Anförande nr 339

T e r e s L i n d b e r g (s): Du visar en direkt vidrig demokratisk syn här, Kristina. Det låter på dig som om varken medborgare eller politiker ska ha en möjlighet att sätta sig in i de ärenden som behandlas i stadsbyggnadsnämnden. Vi har bara några få dagar på oss att behandla dokument som väger tyngre än alla de budgethandlingar ni har på era bord i dag. Det är inte helt lätt när man inte har en rotel till sitt förfogande som man kan överlåta läsandet av ärendena på. Det är inte lätt när man inte har en rotel till förfogande som kan föra dialogen med medborgarna i de ärenden man har att hantera. Jag tycker att det är en vidrig syn.

Det handlar framför allt om fler handläggare så att nämnden kan få information tidigare, om att ärendena kommer upp i ett tidigare skede så att nämnden får en möjlighet att hantera dem på ett demokratiskt sätt. Vi socialdemokrater tror i alla fall på demokratin och på att såväl politiker som medborgare både kan och ska kunna tillföra saker i alla de viktiga ärenden som stadsbyggnadsnämnden har att hantera.

Anförande nr 340

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag tror att Teres Lindberg hade eldat upp sig så mycket att hon över huvud taget inte hörde vad jag sade i mina inlägg och framför allt inte det sista som bara handlade om hur stockholmarnas inflytande i planprocessen behöver bli större och tas till vara på ett bättre sätt. Jag gav också ett antal exempel på hur det ska kunna gå till på ett annat sätt än just den här omvända planprocessen som Vänsterpartiet förespråkade.

Sedan jag blev ordförande har nämnden fått handlingarna tidigare för att man ska kunna ta del av nämndhandlingarna och ärendena i så god tid som möjligt. Innan jul och nyår kommer vi att sätta en möjlighet för ledamöterna att hitta all information som hör till varje ärende via intranät. Man ska kunna logga in sig med e-legitimation för att underlätta detta. Om Teres Lindberg och Socialdemokraterna tycker att det är en vidrig demokratisyn vet jag inte riktigt vad motsatsen är.

Anförande nr 341

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande, ledamöter, stockholmare! Norra Stationsområdet skulle kunna bli klimatsmart, barnvänligt och tillgängligt för alla, men med det gällande planförslag som finns nu är risken stor att vi skapar ett nytt dåligt bostadsområde med allt som kännetecknar storskalighet, dåliga utemiljöer, mörka lägenheter och på sikt även social otrygghet. Att skapa stadskänsla innebär inte per automatik att man måste bygga högt och tätt, som man föreslår just här.

Jag har sett förorter i andra länder där husen inte är högre än två tre våningar och där man ändå lyckats skapa en väldigt fin och positiv stadskänsla. Det finns liv på gatorna, det finns grönska, det finns saluhallar, näringsliv, bostäder och allting. Jag tror att de flesta av er har sådana bilder inom er också.

Flera kritiska remissvar har inkommit under samrådet om Norra Stationsområdet. Det handlar om alltför höga hus som ger brist på solljus, smala gator, en ful stadssiluett med mera. Den sociala, trygga och humanistiskt inriktade arkitekturen syns det ingenting utav. Det senaste som jag hörde nu är att också klockhuset, som tidigare skulle sparas, är borta i den senaste planen. Det ska rivas.

Södra Stationsområdet, som säkert de flesta av er känner till, blev minst en våning högre än det vinnande arkitektförslaget efter det att byggherrarna hade fått sina villkor genomförda. Man kan uppleva Södra Stationsområdet som en ganska tät stadsdel, och det här blir alltså två tre våningar högre och ännu tätare. Den här typen av stadsbebyggelse kan säkert passa i Rom eller Madrid där man har ett mycket högre solstånd på somrarna och ett mycket varmare klimat, men här i Stockholm är det väldigt dåligt.

Jag tog upp frågan om solljus i lägenheterna i förra årets budgetdebatt. Borgarrådet Alvendal lovade att skuggstudier skulle genomföras. Vad blev resultatet? Smala spalter i husens söderfasader har tillkommit för att gårdar och några fler lägenheter ska få några minuter mer direkt solljus.

Vem ska bo där? Kan ni tänka er att bo där såsom förslaget just nu ser ut? Om du känner tveksamhet inför om du skulle kunna bo där eller inte, kan du vara säker på

att det här planförslaget inte är tillräckligt kvalitetsmässigt genomgången. Det är helt enkelt en dålig pappersprodukt. Var ska barnen vara någonstans? Jo, de ska vara på taken. Där är det i alla fall ljust och soligt om vädret tillåter.

Bifall till mp:s budgetreservation!

Anförande nr 342

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Jag hade ingen aning om att barnen ska vara på taken i Norra Station. Det är snarare så att Stadshusalliansen har drivit fram ett förslag om att det ska finnas en kvalitativ lekplats i området ungefär som Humlegården och Vasaparken, eftersom vi vet att väldigt många barnfamiljer kommer att välja den täta staden framför villaidyllen eller radhuset långt utanför Stockholms innerstad. Det är positivt. Vi tror att det är ett miljövänligt sätt att bo nära varandra och på varandra.

Du frågade vad som har hänt med solstudierna. Det har just åtgärdats genom att fasaderna har öppnats på ett väldigt mycket mer positivt sätt.

Det är en väldigt spännande utveckling som vi står inför. Att bebygga Norra Station är en enorm utmaning. Det är väldigt lätt att det blir fel, men det är också världens möjlighet att se till att det blir en stadsdel i världsklass, och det är det vi gemensamt måste se till att det blir.

Anförande nr 343

M a r t i n M i c h e l (mp): Under många år var Sverige världsberömt för sin bostadsplanering och byggforskning. Vi har väldigt mycket kunskap om hur bra bostäder ska se ut, och ändå tycker jag att man här gör om många misstag som vi har begått tidigare. Det är alltså chefsarkitekten som har sagt att barnen skulle kunna vistas på taken, och det tror jag skulle kunna vara möjligt på vissa av husen där man kan skapa gröna tak, lekplatser och så vidare. Det kan bli problem med ventilation, fläktrum och buller, men det går säkert att lösa.

Jag tycker att det känns väldigt lite med en lekplats i hela området. Det är 3 500 lägenheter planerade i området. Det behöver nog vara ett par till om det ska kännas riktigt bra.

Anförande nr 344

A b i t D u n d a r (fp): Skillnaden mellan oss är kanske att vi vill att Stockholm ska konkurrera med Madrid, Rom och Berlin. Stockholm är inte Hudiksvall eller Kalix. Man ska bygga utifrån den karaktär av storstad som Stockholm har. Jag tycker att det här projektet har fantastiska kvaliteter. Det är en fortsättning på och smälter in i stenstaden. Det är skillnaden mellan oss. Jag tycker att det är viktigt att det kommer fram att ni vill bygga som man gör i Hälsingland eller någon annanstans.

Anförande nr 345

M a r t i n M i c h e l (mp): Jag har ingenting emot att man bygger högt och kanske till och med tätt, men de här lägenheterna kommer att bli väldigt mörka. Trots att man, som Alvendal sade nyss, har öppnat något och skapat fler hörnlägenheter, så räcker inte det. Det är ett så väldigt högt exploateringsstal och väldigt trånga gator.

Vi ska inte underskatta det här med solen. Vi kan inte bygga så tätt som man gör till exempel i Madrid. Där tränger solen rakt ned mellan husen nästan i lod på sommaren. Så är inte förhållandena här i Sverige.

Anförande nr 346

L u k a s F o r s l u n d (c): Herr ordförande, fullmäktige! Det är intressant hur Miljöpartiet vill kunna säga att de vill bygga en tät stad, men när det väl kommer till kritan är det två tre våningar på en överdäckning av hela Norra Stationsområdet som du talar om.

För det första är det totalt ekonomiskt omöjligt att bygga så. Det skulle kosta mycket mer än de 60 öre i skattehöjning som du vill ha det här året. Det skulle snarare bli ett antal kronor skulle jag tro för att få ihop kalkylen.

Sedan är det lite förvånande att ni som är miljövänner förespråkar något slags urban sprawl. Är det Värmdö som vi ska bygga? Ska vi ha två tre våningar? Är det Los Angeles som är förebilden? Vad är problemet? Vill ni inte att människor ska kunna åka kollektivt och bo nära kollektivtrafikknutpunkter?

Anförande nr 347

M a r t i n M i c h e l (mp): Jag tror precis som du att det är helt orealistiskt att tänka sig en finansiering av två- eller trevåningshus på sådana dyrbara överdäckningar som det kommer att vara här. Jag tror att husen måste bli högre, men man måste kanske inte gå upp till tio våningar.

Vi har en översiktsplan som är under bearbetande och på väg fram. Där tror jag att det har angetts sju fokusområden, det vill säga områden där vi vill expandera och bygga mera i kollektivtrafikhärlägen. Jag skulle hellre se att man fördelade det här byggtrycket ut på flera av dessa intressanta utvecklingsområden som översiktsplanen har pekat på.

Anförande nr 348

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag är djup oroad över bostadsproduktionen i Stockholm. Jag skulle vilja visa fullmäktige en present som jag fick av det förra stadsbyggnadsborgarrådet Py Börjeson när hon lämnade stadsbyggnadsnämnden årsskiftet 2006/07. Det här är planberedskapen som en rödgrön majoritet lämnade efter sig. Det är inte så att ni ska kunna läsa det här, men det är skrivet i tolvpunkters. Det är 33 000 lägenheter som skulle ha kunnat påbörjas under den här mandatperioden.

När det har gått 29 månader av en mandatperiod på 48 har 7 894 bostäder påbörjats. Vi är helt överens med majoriteten om målet 15 000, men det återstår nästan hälften när det är 15 månader kvar. Ni har mycket långt kvar till målet.

I stället ägnar ni er åt räkneekvationer där ni räknar färdigställda bostäder i stället för påbörjade. Det är klart att om man räknar varje bostad två gånger är det nästan pinsamt att ni inte har passerat 20 000 redan.

Något annat som jag känner mig ganska frustrerad över är den här diskussionen om att vi ska bygga för unga. Förra året färdigställdes 42 ettor i Stockholm. Det är inte så att unga har så stora möjligheter att efterfråga andra bostäder. En tvåa som kommer ut på hyresrättsmarknaden i dag kostar ungefär 10 000 kronor. Det bostadskostnadsprojekt som vi jobbade väldigt intensivt med under den förra mandatperioden har helt gått i graven. Det första den borgerliga regeringen gjorde var att genom borttagandet av investeringsstöd och räntebidrag se till att hyresrätter i Stockholm blev 25 procent dyrare.

Det behövs en helt annan politik än den vi ser. Vi behöver en politik som faktiskt bygger blandat och inte bara inför tillfälliga förändringar när det gäller tomträttsavtalen för att klara en lågkonjunktur. Vi behöver en politik som ser till att vi har en bra och fungerande bostadsmarknad över tid. Den får inte bara vara kortsiktig. Det behöver byggas hyresrätter och bostadsrätter hela tiden. Vi behöver en politik där vi faktiskt bygger och gör det till priser som stockholmarna kan efterfråga. Det behövs en ny majoritet i den här staden.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 349

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker att du ägnar dig åt propaganda, Teres. Det finns fakta. Det står i vår budget att vi har påbörjat 13 400 bostäder under den här mandatperioden.

Jag vill också passa på att ställa fråga. Jag tycker att du ska vara tydlig med vad du tycker. Stockholmarna vill veta. Alla partier är mycket tydliga när det gäller att bygga hus vid Vasagatan. Jag undrar var ni står när det gäller det projektet. Du har sagt olika saker, vad jag förstår. Jag vet inte vad sossarna egentligen står för.

Anförande nr 350

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag rekommenderar dig uskab.se, Abit. Ni har ändrat det till USK AB. Det är utrednings- och statistikkontorets hemsida. Du kan läsa själv på uskab.se. Där står att 7 894 bostäder är påbörjade. Du räknar färdigställda, och du räknade påbörjade under den förra mandatperioden. Så är det.

Jag pratade inte om höghuset på Vasagatan, men vi har en ny fastighetsägare där. Jag väntar på att det ska komma nya förslag. Jag tycker att man måste se varje enskilt projekt som det projekt det är. Det går inte att säga att vi inte ska ha höga hus alls, som ni just nu driver. Det tycker jag är mycket märkligt. Man måste se varje enskilt projekt i ett sammanhang, och det ska vi göra när vi har ett förslag att ta ställning till.

Anförande nr 351

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Just nu byggs var tredje bostad i Sverige i Stockholm trots att det är lågkonjunktur. Det sker mycket tack vare den byggoffensiv som den här alliansen har sjösatt med en halverad tomträttsavgäld, en policy för markanvisning och så vidare. Det handlar om 13 608 lägenheter. Vi använder samma räknesätt som den tidigare majoriteten, det vill säga från det första datumet i mandatperioden till det sista datumet i mandatperioden. Det var exakt så ni räknade 20K, och exakt så räknar vi nu. Det känns som en rimlig förutsättning för att kunna mäta resultatet – 13 608 lägenheter.

Jag börjar inse varför det är så viktigt för er att bygga billigt för stockholmarna. Er skattechock kommer att innebära ungefär två månadshyror i höjd skatt för en undersköterska. Det är klart som sjutton att ni måste bygga billigt om stockholmarna ska ha råd att bo i den här staden framöver.

Anförande nr 352

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är kvalificerat struntprat och skatteekonomiska ekvationer. Jag kan inte annat än rekommendera en kurs i ekonomi till Kristina Alvendal. Det handlar inte alls om några två månadslöner.

I år har det påbörjats 1 641 lägenheter fram till den sista september. Jag är mycket orolig. Ni ligger långt ifrån målet på 15 000. Ni ligger långt från målet på 3 750 lägenheter i år.

Anförande nr 353

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Det var länge sedan Petter var uppe i talarstolen, men jag ska ändå ge några kommentarer till det han sade. I exploateringsnämnden har vi yrkat återremiss på flera olika projekt, men det beror inte på att vi har varit emot att bygga. Det beror på att när ni har velat bygga bostadsrätter eller radhus har vi ofta velat ha hyresrätter. Därför har vi yrkat återremiss, men vi har i princip nästan aldrig sagt nej till byggande. Jag vill faktiskt inte höra mer från den här sidan att vi försöker stoppa byggandet. Sedan tycker jag inte att ni ska vara så hemskt oroliga för vad som kommer att hända nästa mandatperiod. När vi styrde förra gången lyckades vi bygga 20 000 lägenheter. Jag är helt lugn för att vi kommer att lyckas med det igen.

Däremot tycker jag att ni ska vara väldigt oroliga för hur proportionerna ser ut när det gäller era lägenheter. De sista siffrorna över antalet färdigställda lägenheter visar att det är 55 procent bostadsrätter och 38 procent hyresrätter i en stad där 280 000 människor står i bostadskön. Om jag vore ni skulle jag vara väldigt orolig över de siffrorna.

Dessutom vill jag hinna säga någonting om ytterstaden. Precis som jag sade i går tror jag att man ser staden på olika sätt beroende på varifrån man tittar. Ser man utifrån förortsperspektivet ser man andra saker. Vi tycker att ytterstaden ska växa, den ska utvecklas, men det ska ske tillsammans med dem som bor där. En sak som vi i Vänstern är väldigt måna om är Årstafältet ska fortsätta att utvecklas till ett område för fritid och rekreation. Där är vi ense i hela det rödgröna laget. Vi tycker att man

ska utveckla den här landskapsparken som invånarna där har arbetat med under många år. Däremot tycker vi att man kan undersöka om det går att bygga till exempel vid Årsta partihallar. Det skulle kunna bli ett spännande bostadsområde. Man kan bygga på den nedlagda Årstälänken. Det tycker vi skulle vara bra.

Sedan vill jag titta lite på andra sidan staden, på Järvafältet. Där har Järvavisionen gett en katalog på ungefär 100 olika projekt. Alla är inte byggnads- och upprustningsprojekt. Där händer det ganska lite. Det händer inte speciellt mycket. Det står som en punkt där att man ska utveckla de tre centrumen på södra Järvafältet, och det har inte jag sett röken av. Jag tycker att den dialog som har fått så mycket reklam inte är så väldigt mycket till dialog i alla fall inte när det gäller bostäder och bostädernas utformning. I dag finns det inte en övergripande plan för Järvafältet. Det finns en kyrkogård här och en väg där men ingen dialog med medborgarna om det.

Anförande nr 354

Petter Lindfors (m): Herr ordförande! Det är jättespännande, Ann-Margarethe Livh. Då har ni sagt nej till ytterligare tusen lägenheter när ni nu säger nej till byggnation på Årstafältet. Här kan man förädla ett grönområde genom att till exempel bygga en stadspark när man bygger en helt ny stadsdel i ett i dag väldigt otillgängligt grönområde. Här kan vi stället ge plats för en levande stadsdel för flera tusen nya stockholmare i en attraktiv boendemiljö.

Jag tycker att det är jättebra att ni vill bygga små billiga hyresrätter i kommunal regi. Det ska även kunna vara i privat regi, och det ska vara blandat med bostadsrätter och småhus, men det är inte Vänsterpartiets melodi. Här ska det inte vara några blandade upplåtelseformer, utan här ska det vara små billiga hyresrätter. Det är det enda ni accepterar. Ni förtalar bostadsrätten och småhus. Ni vill inte ha det. Det är det enda ni kommer med, och det tycker jag inte om.

Anförande nr 355

Borgarrådet Livh (v): Då vill jag påminna dig om att vi faktiskt har föreslagit hyresradhus, men det ville ni inte ha. Det är faktiskt så, Petter, att det står 280 000 människor i bostadskön som vill ha billiga hyresrätter. Många av dem är ungdomar som vill ha små lägenheter. Det är det som fattas i Stockholm. Självklart är det detta vi prioriterar. Jag tycker att det är väldigt tråkigt att borgarrådet Larsson inte är här. Jag har pratat med ungdomar i Rinkeby om små billiga lägenheter för ungdomar. Flera ungdomar har föreslagit att förvaltningshuset i Rinkeby ska byggas om genom till exempel självbyggeri för ungdomar. Just nu ockuperar de det där huset. Det hade varit jättebra om ni hade fört en dialog med dem innan det gick så långt.

Anförande nr 356

Abit Dundar (fp): När jag läser Miljöpartiets och Socialdemokraternas budgetförslag blir jag verkligen djupt orolig. Man ska införa områdesplaner om det är lämpligt. Man ska samråda vid alla markanvisningar. Man ska göra omvända planprocesser. Det har vi haft för tio–femton år sedan, och det kommer, precis som då, att leda till ett ineffektivt system. Det kommer framför allt att bli ett mycket byråkratiskt system. Oavsett hur många miljoner ni kommer att lägga på detta kan

jag lova att ni inte kommer att bygga mer än någon annanstans i Mellansverige. Detta oroar mig.

Den här gången kommer inte ens Moderaterna, Folkpartiet och den borgerliga sidan att rädda er om ni skulle skapa ett sådant system. Även om vi skulle vilja ta vårt ansvar kommer det inte att hjälpa er att bygga de 15 000 bostäder som ni förespråkar. Jag tycker att det är väldigt viktigt att stockholmarna känner till det. Stockholmarna ska veta vad ni står för. Jag välkomnar Miljöpartiets 15 000 lägenheter. Det var första gången de skrev ett antal i sin budget, men jag är djupt orolig. Socialdemokraterna har tagit över deras tankemönster om byggnationerna, och det är ett stort problem och mycket allvarligt. Tidigare var vi överens om att man kunde bygga de bostäder som är väldigt viktiga för Stockholm. Men jag tolkar det så att broarna håller på att rivas.

Anförande nr 357

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Abit, åhörare, fullmäktige! Ni vill tydligen bara hantera överklaganden i stället eller köra över förtvivlade människor som skickar in tusentals namn på namnlistor och bygga 15 bostäder i Blecktornsparken och sådana saker.

Vi arbetade med områdesplaner. Vet du vad det är? Då tar man ett grepp över ett helt område. Då arbetar man med hela Västberga eller hela Solberga, och så pekar man ut en del olika projekt. Sedan går man ut till medborgarna och frågar vilka av dem man ska genomföra, och så stryker man dem som folk inte vill ha eller dem som är olämpliga. Vissa kan man omforma, och så får man till en massa bebyggelser. I Västberga fick vi till 1 000 lägenheter genom att arbeta med områdesplanering. Det är vettigt. Teres visade väldigt tydligt vilka möjligheter till bostadsbyggande som vi lämnade över till er. Det är ett bra sätt att arbeta på. Jag förstår inte vad du menar.

Anförande nr 358

A b i t D u n d a r (fp): Jag nämner dessa saker. Kan ni tänka er vad det kommer att innebära med samråd vid alla markanvisningar? Det finns redan översiktsplaner. Jag tycker att de tar upp de behov som ni pratar om när ni pratar om områdesplaner.

Den här byråkratin kommer att leda till att det blir ett ännu trögare system. Ni måste inse detta. Ni har provat denna medicin tidigare, och det kommer inte att lösa de problem som finns i Stockholm. Det hjälper inte Stockholm att utvecklas.

Anförande nr 359

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Fullmäktige och Abit! Jag ska ta ett exempel på vad vi menar med det här. Under den förra mandatperioden tog dåvarande marknämnden fram en planering om byggbar mark i Nockebyhov i Bromma. Kontoret pekade ut ett antal områden som var byggbara. Det accepterades av dem som bodde i området. Vad händer när man inte har områdesplanering? Jo, då kommer ett byggföretag, och de tänker: Här finns det vatten. Här vill vi bygga. Här får vi bra priser för våra bostäder. De söker markanvisning för ett område som inte finns i planeringen för området. Det är det vi menar med områdesplanering.

Dessutom är det så att våra revisorer inte är så himla glada på oss i exploateringsnämnden. De anser att det i klarspråk är så att byggherrarna styr för mycket när det gäller byggandet i Stockholm och att medborgarna, via sina valda politiker, styr alldeles för lite. Det är en lapptäckesplanering i mångt och mycket där vi följer byggherrarna i stället för att titta på ett helt område och se var det är jättebra att bygga.

Anförande nr 360

A b i t D u n d a r (fp): Jag använde ordet ”byråkratisering”. Jag menar att byråkrati är ineffektivt därför att man ibland gör samma saker två gånger. Det är precis det detta handlar om. De översiktsplaner som vi antar innebär man redan kommer att identifiera hur man ska bygga i de områdena. Det är ett strategiskt dokument som tillgodoser det behovet. Det behövs inte ytterligare dokument som gör hela systemet trögare. Det är min poäng. Det kommer att utesluta de små byggherrarna som inte orkar vänta ytterligare 24 månader. Så var det förut. Det kommer tyvärr att leda till en stagnation.

Anförande nr 361

M a r i a H a n n ä s (v): Herr ordförande! Det här debattområdet handlar också om fysisk tillgänglighet. Det verkar vara något som vi glömmer bort i fullmäktigedebatten. I går tog Marie och jag upp detta med funktionshinder. Tack för de orden, Marie. Det kändes inte som om det var någon annan som gjorde det.

Vi tycker att vi måste skärpa oss. Enkelt avhjälpta hinder måste vara eliminerade senast vid utgången av 2010. Det gäller inte minst i skolorna. Om vi får makten efter valet lovar vi att alla terrasser och altaner ska vara tillgängliga. Så är det inte i dag. Ni har gjort undantagsregler. FN-konventionen måste finnas med i stadens verksamhetsplanering. Jag nämnde det i går, och jag nämner det i dag igen. Tillgänglighet måste finnas med som indikator ute i de lokala nämnderna. Sammanträden och samrådsmöten ska hållas i lokaler där det finns hörselteknik och syntolkningsutrustning med mera.

Vi i Vänsterpartiet avsätter 50 miljoner kronor ur vår rättvise- och demokratimiljard för att öka tempot i tillgänglighetsarbetet med fokus på barn, jämställdhet och demokrati.

Folkpartiet talar också helt plötsligt om att det ska vara variation. Men i ärende efter ärende gör ni precis som Moderaterna säger. Ni vill bygga igen vartenda gathörn och vartenda arkad som skyddar mot regn och rusk många månader om året och där det är skönt att gå med tak över huvudet. Det går ni med på precis hela tiden.

Du frågade inte oss, Abit, om detta med Vasagatan, men jag vill säga att vi vill ha det lika högt som det har varit hittills, men det kanske inte du minns.

Kristina sade att vi bygger mest i Sverige. Vi i Vänsterpartiet försöker i alla fall påverka våra kamrater runt omkring att också bygga. Stockholm är en stor stad, och det är väldigt nära till vissa kommuner. Häromdagen läste jag hur mycket kommunerna runt omkring planerar att bygga. Det fanns kommuner som inte planerade att

bygga någonting över huvud taget under väldigt lång tid framöver, till exempel Lidingö. Jag tycker att ni skulle kunna prata med era kamrater i kranskommunerna, inte minst Lidingö, om att bygga mer. Det ligger ju ganska nära Stockholm. Jag tycker att man i alla fall kan prata med dem. Det har vi gjort när vi har suttit i majoritet, och det gör vi självfallet också när vi är i opposition.

Anförande nr 362

A b i t D u n d a r (fp): Om du inte vet att Folkpartiet är ett annat parti, Maria Hannäs, kan jag tala om det för dig. Det är ingen hemlighet att vi är överens. Det är skillnaden mot hur det var under den förra mandatperioden. Vi har en tydlig och klar strategi och klara mål för vad vi vill med staden och hur vi vill bygga. Det är ingen hemlighet. Varför ska vi ha olika åsikter om det? Men vi också olika åsikter om vissa saker. Det är ingen hemlighet, Maria.

Anförande nr 363

M a r i a H a n n ä s (v): Ibland verkar det inte som ni är ett annat parti eftersom ni inte vågar stå för det som ni egentligen tycker i vissa lägen. Däremot uppskattar jag att ni avviker i små enskilda fall. Det gäller till exempel förvanskning av lågklassade hus. Där går ni med oss i oppositionen om att gå emot dessa.

Anförande nr 364

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag tänkte passa på att fråga dig, Maria Hannäs, om inte du tycker att det är ett problem att en rödgrön politik säger nej till 6 741 bostäder som har startats under den här mandatperioden. Du har sagt att man ska påbörja 5 000 lägenheter varje år. Jag undrar hur den här filosofin hänger samman eftersom ni uppenbarligen inte ens kan leverera hälften av det som den här majoriteten levererar.

Tillgänglighetsanpassningen är ett viktigt arbete. Därför finns det också resurser avsatta för det. Det går bra att ansöka om dessa som fastighetsägare om man behöver göra några förändringar. Jag har en liten fråga till dig. Det är ett löfte att tillgänglighetsanpassa alla altaner och terrasser, säger du. Då undrar jag bara: Vad gör en eventuell rödgrön majoritet om både Stadsmuseet, Skönhetsrådet och Samfundet S:t Erik avstyrker en sådan tillgänglighetsanpassning av gammal bebyggelse?

Anförande nr 365

M a r i a H a n n ä s (v): På sista frågan kan jag svara att det handlar om nybebyggelse. Där finns Boverkets tillgänglighetskrav. Det är dessa som ni har gjort avsteg från. Det handlar helt enkelt om nybyggnation. När det gäller tillgänglighet till äldre bebyggelse är det så att de som finns de finns. När det till exempel gäller medeltida bebyggelse i Gamla stan har vi i alla fall vid ett tillfälle ställt upp på att inte gå med på tillgänglighetsanpassningen. Det hände nu senast på nämndsammanträdet.

Du frågade om antalet bostäder. Dessa 5 000 per år är vårt mål. Jag är övertygad om att vi skulle kunna klara det. Vi har nämligen ett program för detta. Vi har gått

igenom stadsdel efter stadsdel för att se hur och var vi skulle kunna bygga någonstans. Det har gått alldeles utmärkt. Ann-Margarethe Livh berättade också alldeles nyss om ett av de områden som vi tycker är mycket intressant att titta på, nämligen delar av Årsta partihallar som inte alls utnyttjas lika effektivt längre.

Anförande nr 366

Cecilia Obermüller (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Nej, Miljöpartiet går inte med på att exploatera värdefull naturmark, och vi skäms inte ett dugg för att vi skyddar värdefulla närnaturområden som betyder mycket för människor eller naturreservat. Ni har inte några hämningar alls. Ni ger er till och med in på att markanvisa i ett naturreservat. Hallå!

Man kan bygga mycket. Tack och lov finns det andra ställen att bygga på. Man behöver inte alltid ta det enklaste och ge sig på att exploatera naturområden. Vi har Liljeholmen som är ett jättebra projekt. Vi hoppas att vi gemensamt kan flytta på Cementa så att Lövholmen kan användas för bostadsbebyggelse. Vi har en fortsatt byggnation av Hammarby Sjöstad, som vi satte i gång. Vi har nordvästra Kungsholmen som vi har varit olika majoriteter att driva. Vi har Älvsjöcentrumområdet. Vi har Annedal-Ulvsunda som vi startade. Vi har Norra Djurgårdsstaden och Värthamnen. Det finns massor av ställen som är alldeles utmärkta att bygga på.

I ytterstaden finns många spännande projekt. Bomässan Tenstamässan, som var under vår mandatperiod, satte i gång många spännande saker där man ändrade bostadsstorlekar, byggde på döda gavlar och kompletterade med småhus. Man såg till att det blev variation. Sådant kan vi fortsätta med. Vart tog de här roliga Tenstaprojekten vägen? De skulle ju fortsätta att byggas. Det skulle till exempel byggas ett kollektivhus. Vi har hela tiden välkomnat ett Residence Tower i Kista. Där handlar det om höghus. Hallå! Jag vill bara uppmärksamma er på det.

Potentialen på Bromma flygplats är ju enorm, men det har ni lagt en död hand över. Nu försöker ni klämma in bebyggelse i en mängd bullerstörda, krystade lägen där det nästan är hälsovådligt att bo i stället för att lägga ned Bromma flygplats och använda det området. Nu ska man alltså klämma in, bullerskydda och bygga in balkonger. Det är det ena och andra och filter hit och dit. Där ska människor och barn bo. Det är helt fel tänkt.

Varför arbetar inte ni med områdesplanering? Det förstår jag inte. Det kunde ni väl ändå sätta i gång med? Det tar inte längre tid att ta ett ordentligt grepp över ett helt område i stället för att det ska komma upp frimärksplaner överallt och folk ska bli förvånade. Det är mycket smartare om staden tar ett större grepp och börjar arbeta. Varför tog man inte hela Blackebergområdet? Varför tar man inte Tranebergområdet och alla de saker som är utpekade i översiktsplanen och arbetar områdesvis i stället för att det hela tiden ska dyka upp frimärksplanering? Då tappar man ju helhetsgreppet. Då får man inte en känsla för hur ett område ska utvecklas. Jag vill verkligen vädja till er: Titta på det här med områdesplanering och ta helhetsgrepp i stället för att det ska bli en vettig förtätning på vissa ställen!

Anförande nr 367

L u k a s F o r s l u n d (c): Herr ordförande, fullmäktige! När jag funderade på Miljöpartiets hållning i stadsbyggnadsnämnden kom jag att tänka på ett tv-program som fanns när jag var barn. Det hette *Visst nappar det* med Bengt Öste och Larz-Thure Ljungdahl. Det var ofta så att de var ute och försökte fiska, och de kom alltid fram till att det inte blev någon fisk. Då sade de: Visst nappar det, men inte just nu och inte just här.

Precis så är det med Cecilia och Martin i stadsbyggnadsnämnden. Visst vill de bygga stad, men inte just nu och inte just här. De är väldigt duktiga på att säga nej på ett fint sätt.

Anförande nr 368

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag tror att Stureplanscentern håller på röstfiske med sina fjantiga skrapor överallt. Jag tror att vi får mer napp genom att lyssna på medborgarna, vilket vi gör. Vi tar till oss synpunkterna, men jag tror att ni bara rensar mejlen och inte ens svarar på allt som kommer in.

Anförande nr 369

A b i t D u n d a r (fp): Jag är också nyfiken, Cecilia. Jag tycker att det är jättebra och jag välkomnar att Miljöpartiet skriver att man ska bygga 15 000 lägenheter under mandatperioden. Det är jätteroligt. DN gjorde en kartläggning från augusti 2008 till och med maj 2009, och där fann de att ni hade sagt nej till 60 byggprojekt. Jag pratar om projekt och borgarrådet har talat om hur många lägenheter det är. Jag är verkligen nyfiken på hur ni ska kunna nå upp till dessa 15 000 lägenheter. Kommer ni att ändra er politik från och med nästa sammanträde i stadsbyggnadsnämnden? Hur ska ni nå upp till dessa 15 000 lägenheter? Det är viktigt att ni redogör för det för stockholmarna.

Anförande nr 370

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag har ett exempel. I stället för att bygga några få lyxvillor alldeles bredvid Sätterskogens naturreservat skulle vi sätta i gång och bygga de där 1 000 bra lägenheterna vid Skärholmsvägen. Varför gör inte ni det? Varför sätter ni inte i gång med det? Sådant skulle vi göra. Vi skulle börja med sådana projekt i stället för att hålla på med kontroversiella småprojekt som gör folk vansinniga och inte tillför många bostäder. Vi har inte sett mycket av avkontoriseringsringen av innerstaden. Det skulle vi hemskt gärna vilja driva vidare. Där tycker vi verkligen att man kan göra någonting. Det finns väldigt många roliga saker vi kan göra tillsammans med våra vänner här.

Anförande nr 371

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ny lyckades Cecilia Obermüller just nämna flera av de projekt där hon aktivt har stoppat flera hundra bostäder, bland annat i Norra Djurgårdsstaden, som du sade var ett ställe där ni kunde tänka er att bygga. Ni har ju stoppat flera hundra lägenheter där.

När det gäller att markanvisa i naturreservat kan jag meddela att Miljöpartiets företrädare har varit med på detta. Ni måste ju prata ihop er om ni driver olika politik inom samma parti.

Det är väl ändå problematiskt för Cecilia Obermüller att företräda ett parti som å ena sidan säger att Stockholm ska växa på ett sunt sätt och å andra sidan säger nej till 6 729 nya bostäder och därefter driver fråga om att var femte bostad som byggs ska vara anpassad för ungdomar och studenter samtidigt som ni aktivt har röstat nej till flera hundra mindre ungdoms- och studentlägenheter. Det är en politik som verkligen inte går ihop. I Albano handlade det om över 100 lägenheter. Jag kan fortsätta. Jag har en lång lista här. Du kan få titta på den. Där ingår även ungdoms- och studentlägenheter.

Anförande nr 372

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag måste kanske påminna Kristina Alvendal om att det faktiskt är hon som bestämmer. Jag sitter i opposition. Jag kan inte stoppa en enda lägenhet. Jag förstår inte vad du pratar om i Norra Djurgårdsstaden. Vi har inte fattat beslut om några detaljplaner. Det är er majoritet som har antagit detaljplanerna. Vi har sagt att man ska förskjuta en del av bostäderna så att de ligger mer söderut och inte stör Nationalstadsparken.

Att projektören för projektet i ett naturreservat går ut och säger att vi skulle vara överens med dem är deras problem. Du kan läsa i Mitt i Bromma vad jag tyckte, och jag kan berätta det för dig också. Miljöpartiet stöder inte en exploatering i Judarns naturreservat – aldrig. Nu har du hört det, och du behöver aldrig mer påstå att vi säger någonting annat.

Anförande nr 373

M a t t i a s E r i c s o n (v): Jag vill börja med några korta ord om siffror och ärlighet. Jag menar att era siffror är ohederliga på flera sätt. Det går inte att jämföra som du gör, Kristina. Att vi sagt nej till x antal bostäder betyder inte att vi inte hade byggt y antal, där y är större än x. Är du med? Vi hade byggt annorlunda. Retoriken är lömsk och ohederlig.

Petter pratade om 50 procent hyresrätter. Det beror främst på att byggnationen har minskat. Det beror inte på att ni har byggt så många fler hyresrätter. Det här tramset har stört mig under hela den här debatten. Ni pratar om en skattechock. Det är så ohederligt. Det handlar om 125 kronor i månaden för en medelinkomsttagare. Vem, Kristina Alvendal, bor i en lägenhet som kostar 750 kronor i månaden? Det skulle jag vilja veta. Du sade att vår skattechock motsvarade två månadshyror för en undersköterska.

Vi i Stockholm ska kontinuerligt utveckla och förbättra vårt fastighetsbestånd. Jag pratar om fastighetsnämnden. Nämnden ska tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för stadens verksamheter och externa hyresgäster. Det är vi överens om i retoriken och i teorin, men i verkligheten handlar er politik om att avhända den allmänna makten över så mycket som möjligt och i stället lägga makten i ett fåtal enskilda privata händer långt bortom det demokratiska inflytandet. Ni pratar om ett luddigt, suspekt,

strategiskt värde där ni efter många om och men, gnisslande och bänkvridande har angett att det är strategiskt värdefullt när vi har verksamhet i fastigheterna och namngett en handfull byggnader som är värda att bevara i stadens ägo. Jag såg att ni nu i budgeten också har tillfört Sturehovs slott, men inte Hässelby Slott. Det var inte strategiskt värdefullt.

Vi vill i stället angripa fastighetsfrågorna ur en annan infallsvinkel. Vi vill prata om ett kommunalt intresse där ”kommunalt” ska förstås och tolkas som gemensamt. Det handlar alltså om ett gemensamt intresse. När vi tittar på stadens fastighetsbestånd ska vi fråga oss om ägandet har ett kommunalt intresse, ett gemensamt intresse. Ett gemensamt intresse för staden är klimatsmarta satsningar. Ett gemensamt intresse är bostadsbebyggelse. Ett gemensamt intresse är friluftsliv med mera. Ett gemensamt intresse är inte att minska det politiska inflytandet.

För att kunna tillgodose dessa kommunala intressen krävs att staden äger mark där vi kan bedriva till exempel klimatsmart forskning och utveckling, att staden äger mark där vi eventuellt kan bygga bostäder runt om i länet eller se till att det finns marker där stockholmarna har tillgång till bra friluftsområden som vi fritt kan komma åt. Därför måste privatiseringen av våra marker och fastigheter upphöra.

Vi skriver också i vårt budgetalternativ att tillgängligheten till stadens fastigheter måste öka snabbt. Det finns ett mål om världens tillgängligaste huvudstad, men dit kommer vi inte att nå. Men vi kan i alla fall ställa kravet att lättavhjälpta hinder för att uppnå tillgängligheten i stadens fastigheter ska tas bort senast 2010.

Anförande nr 374

P e t t e r L i n d f o r s (m): Fru ordförande, fullmäktige och Mattias! Nu får vi nog sluta att blanda bort korten. Nu pratar vi markanvisningar. Under den här mandatperioden har vi haft en hög nivå. Vi har kontinuerligt markanvisat lägenheter. Hittills under mandatperioden har vi markanvisat 10 333 bostäder. Målet för mandatperioden är 12 000 markanvisade bostäder. Det kommer vi att ha uppfyllt med god marginal lagom till valet. Bara i år har vi markanvisat 3 471 bostäder varav 1 682 är hyresrätter. Det verkar klinga väldigt konstigt i Vänsterpartiets öron, men den borgerliga majoriteten har faktiskt anvisat så många hyresrätter. Jag vill inte höra mer av Vänsterpartiets nonsens när det gäller att vi inte anvisar hyresrätter.

Anförande nr 375

M a t t i a s E r i c s o n (v): Jag har inte sagt att ni inte anvisar hyresrätter. Jag har sagt att de 50 procent ni hänvisar till beror på ett minskat byggande och inte på att ni har byggt fler hyresrätter. Är ni med?

Anförande nr 376

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Fru ordförande! Då fick jag äntligen chansen att även i den här debatten fortsätta att prata om skattechocken, och jag gör gärna det. Läger man ihop era kommunalskattehöjningar, era landstingsskattehöjningar och att Vänsterpartiet inte vill gå med på några av de jobbskatteavdrag som har genomförts för låg- och medelinkomsttagare motsvarar det i storleksordningen en månadslön för

till exempel en undersköterska i Stockholm, Mattias. Det motsvarar ungefär två månadshyror. Det är klart att vi ska se till att bygga billigt, men inte för att stockholmarna ska ha råd att betala högre skatt.

Anförande nr 377

Mattias Ericson (v): Även du måste kolla upp vad du säger. Vi har faktiskt sagt nu att vi inte kommer att ta tillbaka alla jobbskatteavdragen. Jag vet inte exakt vilka det är, men något av dem kommer att vara kvar, efter vad jag har förstått. Men jag tänker inte prata riksdagspolitik. Jag pratar om den politik vi för här, och det är nu vi diskuterar vårt budgetförslag i Stadshuset. Då är det djupt ohederligt att prata om en skattechock. Vi kommer inte att genomföra en skattechock. Det handlar om 125 kronor i månaden för en medelinkomsttagare. Ingen tycker att det är en skattechock mer än möjligtvis ni med dålig retorik.

Anförande nr 378

Åsa Romson (mp): Fru ordförande! Timmen känns sen, men den är inte så sen. Klockan är bara strax före åtta. Den här debatten har pågått ganska länge. Jag skulle vilja ta upp en annan och väldigt viktig aspekt på stadsplaneringspolitiken. Det gör jag med anledning av att jag ganska nyligen har pratat med en kompis som brukar guida personer och grupper i Stockholms närnaturområden, parker, koloniområden, gårdar och så vidare. Hon och jag förundrades under det här samtalet över hur många som deltar, engagerat berättar och frågar om växter, djur, geologi och historia i de här områdena.

Från mitt fönster i arbetsrummet på universitet kan jag också dagligen se hur stora och små barngrupper vallfärdar ut över fälten och försvinner in bland höjderna och skogspartierna i Nationalstadsparken. Så här på hösten är de införda väl synliga reflexvästar. Det är mycket gulligt.

Jag antar att vi alla också har sett hur utbudet av vandringar, skridskofärder, kajakturer med mera som friluft- och pensionärsorganisationer i allt större utsträckning organiserar ständigt ökar. Jag tror att det här en viktig trend att ta vara på. Vi politiker fokuserar oerhört mycket på siffror och ekonomi, men jag skulle nog vilja säga att det viktigaste en människa har är hälsan. Så är det i alla fall när man frågar dem. Den största drivkraften är njutningen – inte pengarna.

När vi ser på vår planering i Stockholm är naturområdena på samma sätt en väsentlig del av en bra boendemiljö. De är dessutom en väsentlig del av det som är den attraktiva staden och en potential för en långsiktigt hållbar stad eftersom det inte bara är vår generation som ska festa glatt och dö med klackarna i taket, utan vi ska ha andra generationer som också ska ha möjlighet att festa och kanske även de dö med klackarna i taket.

Trots det tycker jag nog ändå att den här mandatperioden med borgerligt styre har varit en förlorad mandatperiod när det gäller att integrera grönmarken och grönstrukturen i planeringsprocesserna. Det har varit en fullständig avsaknad av att få in de här viktiga värdena i strukturen. Det är snarare så att man direkt här från talarstolen har uppmuntrat till att bortse från det och sett all grönmark som något

som väntar på en exploatering till hårdgjord yta antingen för bilar eller för bostäder och verksamhetslokaler.

Det här är väldigt märkligt med tanke på att det blir så kortsiktigt. När vi väl har exploaterat en yta blir den aldrig någonting annat. Det är samma sak när vi tittar på en grönmark och säger: Den här är så fin. Vi bygger jättemycket, och sedan har vi en jätteliten gullig park i mitten.

Den där gulliga parken i mitten kostar ju mångdubbelt mer att underhålla och sköta än vad grönområdet gjorde från början. Jag tar Årsta som exempel där man förtätar och satsar på att göra en stor landskapspark som kan fungera både för Östberga och för Årsta, ett Årstafält. Jag är glad över att en rödgrön politik kommer att gå till val på att man gör ett ordentligt Årstafält och respekterar de planer som har funnits där tidigare.

Anförande nr 379

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag delar den uppfattningen. I dag lever vi i våra föräldrars stad, och vi skapar våra barns framtida stad. Det är perspektivet som måste vara vägledande i stadsbyggnadsfrågor och hur staden växer. Att grönområden och parker blir viktigare och viktigare för oss stockholmare när staden växer så det knakar och vi blir fler och fler, den uppfattningen delar jag.

I dagsläget är av all offentlig landyta i Stockholm 49 procent grönyta. Vi lever i en fantastiskt fin stad, och det inledde jag med att säga. Det som gör Stockholm unikt är det gröna i kombination med vatten och det gamla förenat med det nya. Därför tycker jag att det är helt rätt att den nya översiktsplanen tydligt pekar ut tyngdpunkterna för var någonstans Stockholm ska växa i framtiden.

Anförande nr 380

Å s a R o m s o n (mp): Det låter som en jättebra vision, men tyvärr har vi inget som helst underlag i den politik som ni för där ni pekar ut eller gör något som helst skydd för ett enda grönområde. Det finns flera områden utpekade sedan länge på länsnivå. Ni säger: Inte ett enda till naturreservat i Stockholm över vår döda kropp, vi ska ta ned allting på löpande räkning, det vill säga att all grönmark ska vara ständigt tillgänglig för ny bebyggelse.

Det är ett oerhört kortsiktigt och inte alls särskilt ekonomiskt sätt att se på markytan. När man planerar ett bostadsområde måste man också planera bostadsmiljön. Man lever inte bara i bostäderna, vi stadsmedborgare vet det bättre än många andra.

Det är ett oerhört svek som den moderatledda regimen har gjort gentemot Årsta och Östberga. Ni har stoppat naturreservatsbildningen på Årstaskog och Årstaholmar trots att ärendet är färdigt och skulle upp till fullmäktige med godkännande från både stadsdelsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Ni har fullständigt havererat när det gäller Årstafältet genom att börja en ny process som inte kommer att resultera i någonting. Vi hade i alla fall byggt länken och haft fältet kvar.

Anförande nr 381

A n n a C K u l l e n d o r f f (m): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Jag tycker att Stockholm är unikt. Jag flyttade hit för fem år sedan och har i dag lyxen att kunna få leva och bo i den här staden. Jag kan gå till jobbet, jag kan cykla till jobbet, jag har möjligheten att åka kollektivt. Men det är inte det bästa med Stockholm, det bästa är att jag har närhet och tillgång till vatten och grönområden. Det gör att jag älskar Stockholm. Men det är inte bara jag som älskar Stockholm. Det har aldrig varit så populärt som nu att bo i och flytta till Stockholm.

Vad är det som lockar alla dessa människor att komma hit och vilja leva här? Inte är det för att Stockholm ska konserveras och sluta att utvecklas, inte är det för att man vill minska utbudet av kommunikationsmöjligheter. Och inte är det för att man vill lägga ned flygplatser eller säga nej till spårvagnar eller nej till byggbolag som vill bygga denna stad. Inte är det för att man är mot att köra sin egen bil i staden.

Jag tror inte att man är emot tätbebyggelse, höga hus, mullrande gator med liv och rörelse när man väljer att bo i Stockholm. Tvärtom, i Stockholm som jag själv lockats till att bosätta mig i, gillar man mångfalden, man gillar dynamiken med ett stadsliv blandat med butiker, kaféer och närhet till sin arbetsplats.

Vi ska inte vara rädda att visa ledarskap, att våga utveckla Stockholm som innebär att man bygger på höjden, man tätar staden och bygger nya miljövänliga stadsdelar. Med tanke på det måste man ta hänsyn till olika trafiklösningar.

Allt det som jag upplevt under fem år vill jag ge möjligheten för fler att ta del av. Fler ska få möjligheten att leva och bo i den täta staden Stockholm som fortsätter att vara miljöhuvudstaden alla år framöver. Då krävs det handling, och det tycker jag att alliansen visar i sin budget för nästa år.

Anförande nr 382

Å s a R o m s o n (mp): Det var trevligt att höra att du gillar Stockholm precis som vi andra. Jag skulle vilja ställa en fråga till dig. Du vill, precis som nästan vi alla här, dela med dig och välkomna fler att bo i Stockholm om de söker sig hit och gillar Stockholm. Ser du inget problem i att som ni smälla upp ett litet antal lägenheter i en skogsslänt eller vid en strandkant som många andra utnyttjar som sitt rekreationsområde och där man i stället – vi kan ta Skärholmen som exempel där man bygger fler lägenheter – tar utrymme från andra? Om vi blir väldigt många måste det vara ännu viktigare att sortera så att så många som möjligt har tillgång till den goda naturen. Det finns en markkonflikt här, för alla kan inte få villorna vid strandkanten. Man förstör för ganska många genom att planera på det sättet. Ser du inget problem med det?

Anförande nr 383

A n n a C K u l l e n d o r f f (m): Det är alltid så när man ska utveckla en stad att det står i strid med någonting annat. Stockholm är stort, och jag tror att det finns plats för både nya bostäder och nya områden, och kan fortfarande behålla sina grönområden. Jag tror inte att det är en konflikt. Det gäller bara att ta diskussionen med dem som just berörs.

Alla vill att Stockholm ska växa, men de vill inte bygga där man själv bor. Det är viktigt att våga visa ledarskap och säga att man måste bygga på vissa ställen men erbjuda grönområden och bra andra möjligheter någon annanstans.

Anförande nr 384

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag blir lite förvirrad av det du säger. Jag uppfattade dig att du pekade ut att vi är emot allt det du sade.

Jag bor i Kista, och jag kan knappast vänta för att få det höga och glittriga hotellet längs E4 som kommer att markera ingången till Stockholm. Nästa vecka kommer vi att markanvisa för Tors torn vid Norra Stationsområdet. Det kommer också att bli ett landmärke. Där har vi inga konstiga meningsskiljaktigheter. Det kommer att markera Norra Stationsområdet.

Som stockholmare – jag har bott här i 33 år – njuter jag av att kunna ha 17 minuter till Centralen, bostadsområden, företag, arbetsplatser, en galleria där jag kan gå på bio med en halv timmes varsel och ändå kunna strosa i ett skönt naturområde, titta på kossorna som exploateringskontoret har placerat ut för att behålla landskapet levande.

Vi är inte mot det du säger. Jag blir väldigt förvirrad, för jag tror inte att jag i den här debatten sagt att jag har någonting emot detta.

Anförande nr 385

A n n a C K u l l e n d o r f f (m): Det jag inte förstår är: Varför är du mot våra förslag? Du kommer fortfarande att ha 17 minuter in till Centralen. Du kanske får kortare tid till Centralen. I vår vision om promenadstaden handlar det om att täta så att fler får tillgänglighet och närhet till den service som du efterfrågar.

Anförande nr 386

M a r i a H a n n ä s (v): Det är verkligen trevligt med nya debattörer, tycker jag. Men jag tänkte vänligen berätta för dig att alla inte vill bo centralt i staden. En del av oss har valt att bo lite längre ut, till exempel jag som bor i Björkhagen som jag tycker är ett fantastiskt område. Det är Stockholms absoluta bästa plats att bo på.

Jag känner mig lite orolig för att ni tillsammans med kd vill nagga grönområden och naturreservat i kanten lite grann, som vi hörde tidigare. Jag undrar hur du ser på det.

Anförande nr 387

A n n a C K u l l e n d o r f f (m): När jag talar om visionen för Stockholm gäller det inte bara Stockholms innerstad, utan det handlar om innerstaden och ytterstaden. Jag tycker att det är jätteviktigt att man bygger ytterligare i ytterstaden och ser det som att bygga upp mångfald och rikedom så att det finns kultur, kaféer, restauranger, service, möjlighet för företag att etablera sig. Allt det jag sade

inledningsvis handlar självklart om hela Stockholms stad och inte bara vad som sker innanför tullarna.

Anförande nr 388

B e n g t S a n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Förr eller senare når alla gränsen för sin inkompetens, finns det ett ordspråk om. När ni gör det i den nuvarande majoriteten skyller ni konsekvent på oss. Det är den reflexion jag har gjort under de här två dagarna. Varje gång ni inte har lyckats med visionen om en stad i världsklass skyller ni på oss.

Jag tycker att det är på tiden att ni börjar ta ansvar för den borgerliga politik ni för.

Det är inte heller ovanligt att ni med som jag tycker arrogans och fräckhet påstår att vi bluffar och ljuger i nästan varje fråga där vi ifrågasätter er politik. Det är ovärdigt. Allt är i världsklass, har jag hört nu i två dagar. Till och med arbetslösheten på 20 000 personer är i världsklass. Brister i äldreomsorgen är också i världsklass.

Utanförskapet har det handlat om. Bostadsbristen är också någonting som är i världsklass. Det senaste jag fick höra är att begravningarna är i världsklass, så det är någonting att se fram emot.

Ni säljer allt i er privatiseringspolitik som handlar om att privatisera och sälja ut allt som vi gemensamt äger. Ni kallar det dels ägardirektiv, dels försäljningspolicy. Den borgerliga regeringen för, om jag får säga det, samma politik när det gäller statliga verk, bolag och annat. Allt ska säljas och allt ska privatiseras. Och då kommer jag in på det jag skulle prata om.

När det gäller fastighetskontoret och fastighetsnämnden sade jag fel i förra fullmäktige. Det handlar om 83 genomförda försäljningar från januari 2007 till oktober 2009, alltså knappt ett och ett halvt år. Det är 100 försäljningar genomförda till ett värde av 3,1 miljarder, 300 1 miljoner! Där är ni svaret skyldiga. På vems uppdrag, och vem är vinnare i dessa försäljningar? Är det medborgarna eller är det köparna? Det tycker jag att ni ska svara på.

Ni för en klassisk högerpolitik. Ni lindar in hela er privatisering och utförsäljning i ord som valfrihet och mångfald, och så anklagar ni oss på den här sidan för att vara motståndare till reformer. Det handlar inte ett dugg om mångfald och valfrihet. Det handlar om att privatisera och sälja ut det som vi gemensamt äger. Stå för den politiken! Jag vädjar.

Återigen: Stå för er politik, stå för er högerpolitik. Jag vill ge er present, en skrift, som jag trodde var er programförklaring: Sälj hela skiten.

Anförande nr 389

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Vi skyller inte på er, vi är stolta över den politik som förs i den här staden. Vi läser bara era budgetförslag och debatterar dem här i dag. Om det låter som att vi skyller på er har det mer att göra med innehållet i era förslag än någonting annat.

Visst har vi verkligen ett bostadsbyggande i världsklass. Ett rödgrönt alternativ i den här staden hade inneburit ett halverat bostadsbyggande. Jag tycker att det borde vara ett problem även för dig, Bengt Sandberg, med tanke på din polemik här. Det är trevligt att få debattera med en riktig röding.

När det gäller att äga herresäten har vi, som vi brukar säga i de här debatterna, helt andra uppfattningar om vad vi ska göra i den här staden och vad vi ska koncentrera oss på än den du som röding har. Vi ska inte äga gods och herresäten, utan vi ska se till att utveckla Stockholm och bygga bostäder för stockholmarna. Det gagnar stockholmarna. Stockholmarna är vinnare i en sådan politik.

Anförande nr 390

B e n g t S a n d b e r g (s): Det är kvalificerat skitsnack, och det vet ni ju. Vi byggde dubbelt så många lägenheter under förra mandatperioden. Jag förstår inte diskussionen.

Ni skyller era misslyckanden på den förra majoriteten. Det är pinsamt, tycker jag.

Anförande nr 391

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Tack, Bengt, för att du gav mig chansen att säga någonting. Jag har varit och ätit, och när jag kom tillbaka hörde jag att debatten var ungefär densamma. Det är betryggande.

Jag sade i mitt förra inlägg att vi föredrar att lägga rejält med pengar på infrastrukturprojekt för att möjliggöra till exempel bostadsbyggande, i stället för att vara slottsherrar, godsägare och sådana som förfogar över andra kommuners mark. Det finns en historia till varför och hur det gick till när det här köptes in. Jag vet att vi på den här sidan inte är helt oskyldiga. Men nu säljer vi det här, vi säljer till det utmärkta priset av 1,3 miljarder. Vi ska plöja ned lika mycket och mer därtill i miljöförbättring och infrastrukturinvesteringar. Ni har inte pengar till det ni vill bygga. Säg sanningen, Bengt!

Anförande nr 392

B e n g t S a n d b e r g (s): Jag tycker att ni svarar med samma lika osakliga argument varje gång. Men sälj ut Stockholm, sälj rubbet, sälj hela skiten så får vi ta en diskussion sedan!

Anförande nr 393

L u k a s F o r s l u n d (c): Jag står inte till svars för det här eftersom jag inte är med i den majoritet som har sålt någonting. Men jag undrar ändå vad det är. Det verkar som att ägandet i sig är ett enormt självändamål. Stockholm ska äga allt vi en gång har ägt punkt. Vad är syftet? Varför ska Stockholm äga mark i andra kommuner? Varför ska vi prompt äga alla fastigheter? Varför kan det inte vara en ständig förändring som i övriga staden där det är en kontinuerlig förändring? En gång i tiden var det ett syfte att odla potatis i händelse av krig, och det var viktigt att vi hade mark

för det. Men vad är din stora ambition att fortsätta äga på det sätt som du så varmt omhuldar och propagerar för?

Anförande nr 394

B e n g t S a n d b e r g (s): Det är ni som är ägarfixerade. Det är inte vi. Vi har haft ett blandat ägande jag vet inte hur många år, förmodligen ett par hundra år, i det här landet. Och det tror vi fortfarande på. Det är ni som är fixerade vid det privata ägandet, allt ska vara privat, och allt ska privatiseras. Så är det. Kanske inte du, men dina kamrater.

Anförande nr 395

E r i k S l o t t n e r (kd) Bengt frågar om vi säljer för medborgarnas bästa eller för de privata företagens. Vi jobbar på uppdrag av medborgarna. Det är klart att vi gör det för medborgarnas bästa, men vi behöver inte alltid sätta dessa i motsatsställning. Det är inte alltid så att det som är bra för medborgarna är dåligt för privata företag, och det som råkar bra för privata företag måste inte vara dåligt för oss medborgare. Det kan gå hand i hand.

Vi har blivit valda. Alliansen var oerhört tydlig med att vi ska använda Stockholms skattebetalares pengar till kommunal kärnverksamhet. Därför säljer vi nu en hel del av det som vi inte tycker är kommunal kärnverksamhet. Varför är Socialdemokraterna så rädda för privata företag? Tror ni att de vill medborgarna någonting ont? Privata företag jobbar också ofta för sina kunder, nämligen för medborgarna.

Ni ska ge besked. Om ni nu är så kritiska till alla försäljningar som ni påstår pågår, ska ni då köpa tillbaka allt om ni skulle komma tillbaka till makten, vilket Gud förbjude?

Anförande nr 396

B e n g t S a n d b e r g (s): Fortfarande är er politik att allt gemensamt ägt är ineffektivt och gagnar inte medborgarna i staden. Vi har en helt annan uppfattning. Ni vill göra allting privat, för det borgar för effektivitet och värnande om medborgarna i staden. Vi tror inte på den politiken.

Anförande nr 397

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige! Efter att ha suttit i stadsbyggnadsnämnden i ungefär tre år tycker jag att de rödgröna, särskilt Miljöpartiet och till viss del Abit Dundar och Folkpartiet, ska ställa sig frågan varför hus byggs. Förhoppningsvis är det för att någon har sett att huset fyller en funktion. Jag tycker att de rödgröna ska ställa sig frågan när funktionen blir underordnad de estetiska idealen. The form follows function, borde vara alla miljövänners ledstjärna. Men de rödgröna med Cecilia Obermüller i spetsen har en konserverande syn på staden. Cecilia Obermüller är oroad över att det blir för lätt att bygga i Stockholm, för lätt, det går för fort. När det gäller ombyggnationer av befintliga hus anammar man verkligen försiktighetsprincipen.

De senaste veckorna då kvicksilvret har börjat gå mot nollgradigt har jag flera gånger tänkt på de boende på Polhemsgatan här borta som fick ett bygglov beviljat för balkonger. Det var helt planenligt, och det var rekommenderat av stadens experter på kontoret. Men så var det någon som hörde av sig till länsstyrelsen och sade: Det går inte, det strider mot Stockholms byggnadsordning, det är en udda fågel med balkonger här. Då blev bygget inhiberat. De hade börjat riva ned fasaden, de har håll in i sina lägenheter, de fryser ganska mycket nu. Det blev stoppat, och de blev rekommenderade att överklaga till länsrätten. Det är på den nivån. Helt planenligt, men det ska stoppas. Det är ett exempel, men det finns många fler.

På framsidan av vår budget finns illustrerad en byggnad, en så kallad ekoskyskrapa med mycket gröna växter på väggarna inuti och ovanpå. Det gillar vi, och jag tycker att miljövänner borde gilla det. Men hur är det med Miljöpartiet? Kan man bygga gröna tak i Stockholms innerstad? Kan man anlägga sådana på befintliga hus? Eller är det så att de estetiska kraven ska överordnas de miljövänliga, för det här är bra för mikroklimatet, tar hand om dagvattenhantering, det är bullerdämpande, det ger rekreationsytor och livskvalitet för människor som bor i staden. Människor kanske mår bättre. Det är bra för spridningsvägarna.

Hur ställer sig Miljöpartiet till sådana tak i Stockholm? Är det Miljöpartiets miljöperspektiv eller är det bevarandefundamentalismen som ska råda i framtiden?

Anförande nr 398

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Vi har ett helhetstänk, Lukas. Vi bryr oss om vad vi bygger, var vi bygger och hur det är ur långsiktighets- och hållbarhetstänkande. Ni bygger på fel plats, fel typ av hus och utan långsiktigt tänkande. Det är problemet. Där har vi skillnaden.

Vi vill ha hellre flerbostadshus än några små radhus eller små villor utplacerade i utkanten i dåliga kollektivtrafiklägen. Vi ser hellre fler flerbostadshus längs Skärholmsvägen. När det gäller de ekologiska aspekterna antog vi en detaljplan för nordvästra Kungsholmen med sedumtak. Det är ingen nyhet som du kommer med. Det är gammal skåpmat. Grästak ersätter inte parker.

Vi vill ha solceller och gärna gröna tak på de flerbostadshus som byggs, inte små villor utplacerade på olika ställen.

Anförande nr 399

L u k a s F o r s l u n d (c): Det är intressant hur Cecilia osökt ramlar in i samma slutsats som Bengt Öste och Larz-Thure Ljungdahl: Visst nappar det, men inte just nu och inte just här.

Det är också intressant att du pratar om höga hus och om en tät stad, det som Martin Michel tidigare var inne på, att vi kanske borde bygga tre våningar på Norra Stationsområdet. Hur är det, Cecilia, när solcellerna på taket börjar synas? Blir de inte obehagliga då?

Anförande nr 400

M a r i a H a n n ä s (v): I ditt första anförande, Lukas, raljerade du över mossa på gamla hus, men nu pratar du om grönt på taken på nya hus. Det är rätt intressant. Jag gillar allt grönt.

Men jag har beskyllt en person för att vara opåläst en gång. Det var Carl Cederschiöld, och nu gör jag det igen. Angående fortifikationen på Polhemsgatan föreslog förvaltningen ett avslag enligt lagen om plan- och bygglagen 3:12. De borgerliga partierna gick med på att ändå bygga balkonger. Det var självklart att det skulle bli överklagat. Det säger stadsbyggnadskontorets chefer. Det du säger stämmer inte alls. Om du hade varit med på balkongseminariet hade du lärt dig lite mer. Vårt balkongseminarium var jättebra. Hela personalen, politiker, Göran var där och jag var där, flera var där. Det är beklagligt att de sitter med öppna dörrar, men det beror på att vi har i Sverige en stark lagstiftning.

Anförande nr 401

L u k a s F o r s l u n d (c): Ni hör hur det låter. Vi har balkongseminarier för att vi ska lära oss vad som kan vara okej och vad som inte är okej. Det är otroligt detaljstyrt. Förvisso är det smickrande att bli omnämnd samtidigt som Carl Cederschiöld som är en mycket kompetent och sympatisk man. Men du har fel. Det var en enig nämnd, och det på inrådan av kontoret. Sedan kan vi tvista om det, men vi kan kolla upp det vid ett annat tillfälle, för det tror jag är mer fruktbart.

Anförande nr 402

A b i t D u n d a r (fp): Det är lite att ta i att blanda Folkpartiet ihop med de rödgröna. Förvisso ska vi bygga höghus i Stockholm framöver men på rätt ställe och efter seriös analys. Kungsholmen, Norra Station, Värtan och frihamnen – det är storstadens utvecklingsområden där höga hus av hög klass bör bli självklara delar av stadens framtida silhuett utan att äventyra vår historiska stadsbild.

Detta är Folkpartiets åsikt.

Anförande nr 403

L u k a s F o r s l u n d (c): Det är glädjande, Abit, att vi har rätt ut detta. Vi ska titta på varje projekt för sig och inte som länsstyrelsen införa ett skyskrapeförbud, som är deras syn enligt det senaste utlåtandet över översiktsplanen. Jag ville inte att du skulle behöva komma upp i denna debatt, men efter dina tidigare inlägg var jag lite rädd att det fanns ett generellt motstånd, men nu märker jag att vi prövar varje hus. Det känner jag mig jätteglad för.

R V YTTERSTADS- OCH BOSTADSBOLAGSROTELN

**Stockholms Stads Bostadsförmedling AB, AB Svenska Bostäder,
AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, Brand- och räddningsverksamheten,
Kyrkogårdsnämnden, Servicenämnden
Punkt 23, 21, 38, 9, 11)**

Anförande nr 404

A n n M a r i E n g e l (v): Jag ska inte hålla något linjetal, men jag har en fråga till Joakim Larsson. Eftersom det inte framgår av er budget och jag inte fick något svar i debatten och det är väldigt många människor som vill ha svar vill jag fråga: Gäller ert stopp för omvandling av bostadsbolagen i innerstaden, Årsta och Liljeholmen även under 2010? I er budget står det inget om det. Innebär det i så fall att de som har röstat nej i de här områdena inte kommer att få några nya erbjudanden?

Anförande nr 405

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Det är en mycket enkel fråga att svara på eftersom det var väldigt tydligt när vi levererade svar på denna fråga förr, nu ett år sedan. Svaret är: Ja.

Anförande nr 406

A n n M a r i E n g e l (v): Då stämmer det inte med er budget, men det var ett bra besked i alla fall.